

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2022. január 28., péntek

Tartalomjegyzék

26/2022. (I. 28.) Korm. rendelet	Egyes bányászati tárgyú és bányafelügyeleti hatáskört érintő kormányrendeletek módosításáról	614
9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól	622
10/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányászat területén munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátására jogosult személyek szakképesítési követelményeiről	633
11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések engedélyezéséről és hatósági felügyeletéről	634
12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól	652
13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányászati hulladékok kezeléséről	666
14/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes szabályairól	684
15/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányüzemekben megvalósítandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények minimális szintjéről	688
16/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A Kőolaj- és Földgázbányászati Biztonsági Szabályzatról	700
17/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A fogyasztóknál elhelyezett cseppfolyós propán-butángáz tartályok biztonsági követelményeiről és a Cseppfolyós Propán-butángáz Tartályok Biztonsági Szabályzatáról	718
18/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatáról	735
19/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet	A bányatérképek méretarányára és tartalmára vonatkozó Bányabiztonsági Szabályzatról	761
3/2022. (I. 28.) AM rendelet	A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet módosításáról	775
5/2022. (I. 28.) EMMI rendelet	A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek a vizsgálati gyógyszerekkel végzett klinikai vizsgálatokra vonatkozó, jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2/2022. (I. 14.) EMMI rendelet módosításáról	776
1033/2022. (I. 28.) Korm. határozat	A letenyei tanuszoda építéséről szóló 1811/2020. (XI. 17.) Korm. határozat módosításáról	778

III. Kormányrendeletek

A Kormány 26/2022. (I. 28.) Korm. rendelete egyres bányászati tárgyú és bányafelügyeleti hatáskört érintő kormányrendeletek módosításáról

A Kormány

a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1a) bekezdés c) pontjában,
 a 2. § és a 3. § 3. pontja tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1) bekezdés 4. pontjában,
 a 3. § 1., 2., 4–22. pontja, a 3. alcím, a 9. §, a 10. §, a 12. § és a 17. § tekintetében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában,
 a 2. alcím tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (7) bekezdés 16. pontjában,
 a 4., a 9., a 11. és a 12. alcím tekintetében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 139. § b) pontjában,
 az 5. alcím tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1) bekezdés 12. pontjában,
 a 8. § tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1a) bekezdés a) pontjában,
 a 11. § tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1) bekezdés 21. pont m) alpontjában,
 a 8. alcím tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 22. pontjában,
 a 15. és a 16. § tekintetében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 100. § (1) bekezdés d) pontjában, valamint a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló 2009. évi CXXXIII. törvény 13. § (1) bekezdés a)–f) pontjában,
 a 20. § a) pontja tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1a) bekezdés f) pontjában,
 a 20. § b) pontja tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1a) bekezdés a) pontjában,
 a 20. § c) pontja tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1) bekezdés 21. pont g), j) és m) alpontjában,
 a 20. § d) pontja tekintetében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 100. § (1) bekezdés d) pontjában, valamint a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló 2009. évi CXXXIII. törvény 13. § (1) bekezdés a)–f) pontjában
 kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 25. §-a a következő (17) bekezdéssel egészül ki:
 „(17) A bányafelügyelet törli a földtani szakértőt, a hites bányamérőt és a felelős műszaki szakértőt a nyilvántartásból, ha a tevékenysége folytatásától a bányafelügyelet végleges döntésével vagy a bíróság jogerős határozatával eltiltotta.”
- 2. §** Az R1.
 a) 3. § (5) bekezdésében a „bányafelügyelethez” szövegrész helyébe a „Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságához (a továbbiakban: bányafelügyelet)” szöveg,
 b) 4. § (9) bekezdésében az „10032000-01031513-00000000 számú „Bányajáradék befizetés”” szövegrész helyébe az „10032000-00003141-09050012 számú „Bányajáradék bevételi nyilvántartási számla”” szöveg lép.
- 3. §** Hatályát veszti az R1.
 1. 1–1/D. §-a,
 2. 3. § (2b)–(2c) bekezdése,
 3. 4. § (12) bekezdésében a „figyelemmel a (2) bekezdés alapján hozott miniszteri döntésre is –” szövegrész,
 4. 6. §-a,
 5. 6/B–12/B. §-a,

6. 13–16. §-a,
7. 17. § (1)–(3) bekezdése,
8. 18. és 19. §-a,
9. 19/A. § (1)–(8) bekezdése,
10. 19/B–22. §-a,
11. 25. § (3) és (7)–(16) bekezdése,
12. 25. § (18) bekezdése,
13. 25/A–26. §-a,
14. 28–29. §-a,
15. 30–30/C. §-a,
16. 32/A–32/C. §-a,
17. 33. §-a,
18. 34. § 1., 4., 6., 7., 11. és 15–17. pontja,
19. 35. § (6), (7) és (12) bekezdése,
20. 1. számú melléklete,
21. 3–6. számú melléklete,
22. 1. és 2. számú függeléke.

2. Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet módosítása

- 4. §** Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. számú melléklet II. pont II.2. f) alpontjában az „a bányafelügyeleti hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal” szövegrész helyébe a „Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága” szöveg lép.

3. A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló 23/2006. (II. 3.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** Hatályát veszti a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló 23/2006. (II. 3.) Korm. rendelet
- a) 1. § (2) és (3) bekezdése,
  - b) 2–17. §-a,
  - c) 18. és 19. §-a,
  - d) 1–4. számú melléklete.

4. A villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- 6. §** Hatályát veszti a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. számú melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 5. sora.

5. Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló 54/2008. (III. 20.) Korm. rendelet módosítása

- 7. §** Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló 54/2008. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdésében az „10032000-01031513-00000000 számú „Bányajáradék befizetés”” szövegrész helyébe az „10032000-00003141-09050012 számú, „Bányajáradék bevételi nyilvántartási számla”” szöveg lép.

6. A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 53/2012. (III. 28.) Korm. rendelet módosítása

- 8. §** (1) A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 53/2012. (III. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 39. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:
„A bányafelügyelet elnökének rendeletében meghatározott, a bányafelügyelet építésügyi hatósági engedélyéhez kötött sajátos építmények és bejelentés alapján végezhető építési tevékenységek esetén a bírság mértéke:”
- (2) Az R2. 39. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Fennmaradási engedély esetében nem szabható ki a bírság, ha az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényben az építésügyi bírság kiszabására meghatározott határidő eltelt, vagy a szabálytalan állapot – e határidőn belül – legalább már egy éve a bányafelügyelet tudomására jutott.
(5) A bírság megfizetéséről szóló határozat kötelezettje az építtető.”
- 9. §** Az R2. 35. § nyitó szövegrészeiben a „bányafelügyelet” szövegrész helyébe a „Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: bányafelügyelet)” szöveg lép.
- 10. §** Hatályát veszti az R2.
a) I–III. fejezete,
b) 19. és 20. alcíme,
c) V. fejezete,
d) 1–8. melléklete.

7. A szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet módosítása

- 11. §** A szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet 37. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„37. § A bányászatért felelős miniszter a Bt. 42/V. § (2) bekezdése szerinti jelentést a bányafelügyelet javaslata alapján a 2011/92/EU bizottsági határozatban foglaltaknak megfelelően készíti el.”
- 12. §** Hatályát veszti a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet
a) 1. §-a,
b) 1–6. alcíme,
c) 9–11. alcíme,
d) 25. §-a,
e) 13–16. alcíme,
f) 34. § (2) bekezdésében az „a 3. melléklet kritériumaira, valamint” szövegrész,
g) 1–4. melléklete.

8. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet módosítása

- 13. §** A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. mellékletében foglalt táblázat A:22 mezőjében a „bányafelügyeleti hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal” szövegrész helyébe a „Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága” szöveg lép.

9. Az egyes sajátos ipari építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 31/2014. (II. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 14. §** Hatályát veszti az egyes sajátos ipari építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 31/2014. (II. 12.) Korm. rendelet 3/A. mellékletében foglalt táblázat 11. sora.

10. A polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 121/2016. (VI. 7.) Korm. rendelet módosítása

- 15. §** (1) A polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 121/2016. (VI. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) E rendelet hatálya a polgári felhasználású robbanóanyagok nemzetközi szállítására és belföldi átadására, valamint a bejelentett szervezetek kijelölésére terjed ki.”
- (2) Az R3. 5. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A robbanóanyag szállítása során meg kell felelni a 4. mellékletben meghatározott biztonsági követelményeknek.”
- 16. §** Az R3. 42. § (1) bekezdésében az „az EU-típusvizsgálatra” szövegrész helyébe az „a robbanóanyag megfelelőségének vizsgálatára, ellenőrzésére, tanúsítására” szöveg lép.

17. § Hatályát veszti az R3.

1. 2. §-a,
2. 3. § 1., 7–10., 14–17., 19–21., 27. és 28. pontja,
3. 4. §-a,
4. 5. § (3) és (4) bekezdése,
5. 4., 5., 7., 8. és 10. alcíme,
6. 8. §-a,
7. 9. § (2) bekezdése,
8. 10. §-a,
9. 13. §-a,
10. IV. fejezete,
11. 23–25. és 27. alcíme,
12. 47. § a)–c) pontja,
13. 2. melléklet 1-4. pontja,
14. 3. melléklete,
15. 4. melléklet I. fejezet 1. pontjában a „megtervezni, gyártani és” szövegrész,
16. 4. melléklet I. fejezet 2. és 3. pontja,
17. 4. melléklet II. fejezete,
18. 5. és 6. melléklete.

11. A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet módosítása

- 18. §** Hatályát veszti a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 4. sora.

12. Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 19. §** Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szakhatósági Kormányrendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

13. Az egyes bányászati tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 825/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet módosítása

- 20. §** Nem lép hatályba az egyes bányászati tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 825/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet
- a) 49. § a) pontja,
  - b) 49. § b) pontja,

- c) 49. § c) pontja,
- d) 49. § e) pontja.

14. Záró rendelkezések

- 21. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2022. január 31-én lép hatályba.
(2) Az 1–12. alcím, a 22. § és az 1. melléklet 2022. február 1-jén lép hatályba.

- 22. §** (1) E rendelet
- a) 1. alcíme a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről szóló, 1994. május 30-i 94/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek és az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
  - b) 7. alcíme a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
  - c) 10. alcíme a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazására és ellenőrzésére vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról szóló, 2014. február 26-i 2014/28/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, a polgári felhasználású robbanóanyagok azonosítási és nyomon követhetőségi rendszerének a 93/15/EGK tanácsi irányelv értelmében történő létrehozásáról szóló, 2008. április 4-i 2008/43/EK bizottsági irányelvnek és a polgári felhasználású robbanóanyagok azonosítási és nyomon követhetőségi rendszerének a 93/15/EGK tanácsi irányelv értelmében történő létrehozásáról szóló 2008/43/EK irányelv módosításáról szóló, 2012. február 22-i 4/2012/EU bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- (2) E rendelet 7. alcíme a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 2009/31/EK irányelv végrehajtásáról szóló első jelentéshez használandó kérdőív bevezetéséről szóló, 2011. február 10-i 2011/92/EU bizottsági határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 26/2022. (I. 28.) Korm. rendelethez

1. A Szakhatósági Kormányrendelet 1. melléklet 4. pontjában foglalt „Építésügyi ügyek” című táblázat a következő 52. és 53. sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F
1.	Közigazgatási hatósági eljárás	Szakkérdés	Bevonás és közreműködés feltétele	Elsőfokon eljáró szakhatóság	Másodfokon eljáró szakhatóság	Állásfoglalás beszerzésének határideje)
52.	A 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendeletben kijelölt építésügyi hatóság hatáskörébe tartozó építési, használatbavételi, illetve fennmaradási engedélyezési eljárás.	Az a) pont esetében az építési engedély iránti kérelem földtani szempontú megalapozottságának vizsgálata. A b) pont esetében annak megállapítása, hogy az üzemeltető nyilatkozatában foglalt feltételek vagy a hozzájárulás megtagadása a gázipari tevékenységgel kapcsolatos létesítmény rendeltetésszerű használatával és védelmével kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő-e. A c) pont esetében a kitermelni tervezett ásványi nyersanyag mennyisége, fajtája, a felhasználás, hasznosítás módjának meghatározása, az ásványvagyon-védelmi szempontok érvényesítése, valamint a bányajáradék-fizetési kötelezettség megállapítása.	Ha az építési tevékenység a) külterületen felszínmozgás-veszélyes, illetve bányászati tevékenységgel érintett területen valósul meg, vagy b) nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték, célvezeték, valamint egyéb gáz és gáztermék vezeték biztonsági övezetében valósul meg, és az építető az üzemeltetőnek a keresztezett létesítmény keresztesítéséhez, megközelítéséhez való egyetértésének megtagadását vagy az üzemeltető által az egyetértés megadásához szabott feltételeket sérelmesnek tartja, vagy c) 500 m ³ -t meghaladó mennyiségű ásványi nyersanyag kitermeléssel jár.	Bányafelügyelet	–	–

53.	A 31/2014. (II. 12.) Korm. rendeletben kijelölt építésügyi hatóság hatáskörébe tartozó építési, használatbavételi, illetve fennmaradási engedélyezési eljárás.	<p>Az a) pont esetében az építési engedély iránti kérelem földtani szempontú megalapozottságának vizsgálata.</p> <p>A b) pont esetében annak megállapítása, hogy az üzemeltető nyilatkozatában foglalt feltételek vagy a hozzájárulás megtagadása a gázipari tevékenységgel kapcsolatos létesítmény rendeltetésszerű használatával és védelmével kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő-e.</p> <p>A c) pont esetében a kitermelni tervezett ásványi nyersanyag mennyisége, fajtája, a felhasználás, hasznosítás módjának meghatározása, az ásványvagyon-védelmi szempontok érvényesítése, valamint a bányajáradék-fizetési kötelezettség megállapítása.</p>	<p>Ha az építési tevékenység</p> <p>a) külterületen felszínmozgás-veszélyes, illetve bányászati tevékenységgel érintett területen valósul meg, vagy</p> <p>b) nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték, célvezeték, valamint egyéb gáz és gáztermék vezeték biztonsági övezetében valósul meg, és az építető az üzemeltetőnek a keresztezett létesítmény keresztezéséhez, megközelítéséhez való egyetértésének megtagadását vagy az üzemeltető által az egyetértés megadásához szabott feltételeket sérelmesnek tartja, vagy</p> <p>c) 500 m³-t meghaladó mennyiségű ásványi nyersanyag kitermeléssel jár.</p>	Bányafelügyelet		
-----	--	---	---	-----------------	--	--

2. A Szakhatósági Kormányrendelet 1. melléklet 10. pontjában foglalt „Közlekedési ügyek” című táblázat a következő 7. sorral egészül ki:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>
1.	<i>Közigazgatási hatósági eljárás</i>	<i>Szakkérdés</i>	<i>Bevonás és közreműködés feltétele</i>	<i>Elsőfokon eljáró szakhatóság</i>	<i>Másodfokon eljáró szakhatóság</i>	<i>Állásfoglalás beszerzésének határideje)</i>
7.	A közutak, a közforgalom elől el nem zárt magánutak, a kerékpárutak, valamint ezek műtárgyai és tartozékai építésének, forgalomba helyezésének, fennmaradásának engedélyezésére irányuló, továbbá – ha a kérelem a szakhatóság korábbi állásfoglalásában foglalt feltételeket érinti – az építési engedélyben foglaltaktól való eltérés engedélyezésére irányuló útügyi hatósági eljárás.	Az a) pont esetében az építési engedély iránti kérelem földtani szempontú megalapozottságának vizsgálata. A b) pont esetében annak megállapítása, hogy az üzemeltető nyilatkozatában foglalt feltételek vagy a hozzájárulás megtagadása a gázipari tevékenységgel kapcsolatos létesítmény rendeltetésszerű használatával és védelmével kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő-e. A c) pont esetében a kitermelni tervezett ásványi nyersanyag mennyisége, fajtája, a felhasználás, hasznosítás módjának meghatározása, az ásványvagyon-védelmi szempontok érvényesítése, valamint a bányajáradék-fizetési kötelezettség megállapítása.	Ha az építési tevékenység a) külterületen felszínmozgás veszélyes, illetve bányászati tevékenységgel érintett területen valósul meg, vagy b) nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték, célvezeték, valamint egyéb gáz és gáztermék vezeték biztonsági övezetében valósul meg, és az épített az üzemeltető egyetértésének megtagadását vagy az üzemeltető által az egyetértés megadásához szabott feltételeket sérelmesnek tartja, vagy c) 500 m ³ -t meghaladó mennyiségű ásványi nyersanyag kitermeléssel jár.	Bányafelügyelet	–	–

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 29. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva,

a 4. alcím tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 35. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és p) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva,

az 5. alcím tekintetében a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 29. § b) pontjában és a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 35. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és p) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Az igazgatási szolgáltatási díjak köre és mértéke

1. § A kérelmező ügyfél az eljárás kezdeményezésekor az e rendelet szerinti

- a) hatósági eljárásokért az 1. mellékletben,
- b) szakhatósági eljárásokért a 2. mellékletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat fizet.

2. Az igazgatási szolgáltatási díjak beszedése, kezelése

- 2. §**
- (1) A bányafelügyeleti hatáskörben eljáró Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SZTFH) által folytatott hatósági és szakhatósági eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat az SZTFH-nak a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00362887-00000000 számú fizetési számlájára kell befizetni.
  - (2) Az igazgatási szolgáltatási díj megfizetését az eljárást kezdeményező ügyfél az (1) bekezdés szerinti fizetési számla javára átutalással teljesíti.
  - (3) Az igazgatási szolgáltatási díj fizetését az eljárás megindításával egyidejűleg igazolni kell.
  - (4) Az SZTFH az igazgatási szolgáltatási díjról számviteli bizonylatot állít ki. A számviteli bizonylaton fel kell tüntetni a kérelem iktatószámát és az 1. vagy 2. mellékletben megjelölt kódszámot.
  - (5) A kérelem visszavonása esetén a befizetett igazgatási szolgáltatási díj nem igényelhető vissza.

3. § Az e rendelet szerinti igazgatási szolgáltatási díjak tekintetében

- a) a díjfizetési kötelezettségre az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 28. § (2) és (3) bekezdésében,
- b) a díjfizetésre kötelezettek tekintetében az Itv. 31. § (2), (3), (5) és (6) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

3. Az igazgatási szolgáltatási díjak visszatérítése

4. § A tévesen befizetett igazgatási szolgáltatási díj visszatérítéséről az SZTFH a befizetésről való tudomásszerzést követő 15 napon belül intézkedik.

4. A felügyeleti díj mértéke, fizetése, beszedése, kezelése

- 5. §** (1) A felügyeleti díj éves mértéke
- a bányatelekből, a kutatási területből a tárgyévet megelőző évben kitermelt kőolaj esetében 550 Ft/t, földgáz esetében 33,2 Ft/MWh,
  - az a) pontban foglaltak kivételével a bányatelekből, a kutatási területből a tárgyévet megelőző évben kitermelt ásványi nyersanyag bányajáradék-köteles része értékének 0,4%-a,
  - az engedélyes tevékenység esetében a tárgyévet megelőző évi árbevétel 0,4%-a,
  - a határon átnyúló szolgáltatásként propán-butángáz forgalmazást végző esetében a magyarországi, tárgyévet megelőző évi árbevétel 0,4%-a,
  - a bányászati hulladék kezelőjének esetében – ha tevékenysége tekintetében nem minősül bányavállalkozónak – a tevékenysége tárgyévet megelőző évi árbevételének 0,04%-a, valamint
  - a szén-dioxid-tárolóhely üzemeltetőjének, valamint a szén-dioxid-szállítóhálózat üzemeltetőjének tevékenységéből származó, a tárgyévet megelőző évi árbevétel 0,4%-a.
- (2) A felügyeleti díjat évente, egy összegben, ezer forintra kerekítve az SZTFH Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00362887-00000000 számú számlájára mint a felügyeleti díj beszedésére jogosult részére kell átutalással megfizetni. Az átutalási megbízás közlemény rovatában a „felügyeleti díj” szöveget fel kell tüntetni. A felügyeleti díjat visszaigényelni nem lehet.
- (3) A felügyeleti díjat
- a bányatelek jogosítottja a tárgyév január 20-ig,
  - a földgáztárolói, -szállítói és -elosztói, propán-butángáz forgalmazói engedélyes, a határon átnyúló szolgáltatásként propán-butángáz forgalmazást végző, a bányászati hulladék kezelője, a szén-dioxid-tárolóhely üzemeltetője és a szén-dioxid-szállítóhálózat üzemeltetője a tárgyév június 20-ig
- fizeti meg.
- (4) A (3) bekezdés b) pontja szerinti engedélyes a felügyeleti díj megfizetésével egyidejűleg a 3. melléklet szerinti tartalmú elszámolási adatlapot is megküldi az SZTFH részére.
- (5) Az SZTFH a befizetett felügyeleti díjról számviteli bizonylatot bocsát ki.

5. Nyilvántartás

- 6. §** Az e rendelet szerinti igazgatási szolgáltatási díjak, illetve felügyeleti díjak nyilvántartására és elszámolására az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni.

6. Záró rendelkezések

- 7. §** Ez a rendelet 2022. március 1-jén lép hatályba.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

1. A bányászati jog gyakorlásával és egyéb, az ügyfél kérelmére indított eljárásokkal kapcsolatos díjak

	A	B	C	D
1.	Egyes igazgatási eljárások		Díj (Ft)	Kódszám
2.	Ásványi nyersanyag, valamint szénhidrogének tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása	Szilárd ásványi nyersanyagra vonatkozó kutatás engedélyezése, kutatási engedély átruházása, előkutatás bejelentése	25 000	A0111
3.		Kőolajra és földgázra vonatkozó kutatás engedélyezése, kutatási engedély átruházása	50 000	A0112
4.		Kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyása	50 000	A0120
5.		Kutatási műszaki üzemi terv módosítása	30 000	A0130
6.		Más bányavállalkozó bányászati jogát érintő kutatási engedély, adomány esetén a tevékenységek összehangolásáról szóló megállapodás jóváhagyása	46 000	A0140
7.		Kutatási zárójelentés elbírálása	34 000	A0150
8.		Kutatási jog más ásványi nyersanyagra történő kiterjesztése	18 000	A0160
9.		Kutatási terület visszaadásának elbírálása	30 000	A0170
10.		A 9. sorban foglalt díjon felül továbbá a kutatási terület visszaadásának elbírálása szilárd ásványi nyersanyag kutatása esetén minden megkezdett km ² -enként	500	A0171
11.		A 9. sorban foglalt díjon felül továbbá a kutatási terület visszaadásának elbírálása kőolaj- és földgázkutatás esetén minden megkezdett 10 km ² -enként	500	A0172
12.		Bányatelek, illetve geotermikus védőidom megállapítása, illetve kijelölése, módosítása, törlése	Bányatelek megállapítása, módosítása, megosztása, illetve törlése mélyművelésű bánya esetén	130 000
13.	Bányatelek megállapítása, módosítása, megosztása, illetve törlése külfejtéses bánya esetén		100 000	A0220
14.	Bányatelek megállapítása, módosítása, megosztása, illetve törlése külfejtés és mélyművelés kombinációja esetén		140 000	A0230
15.	Bányatelek megállapítása, módosítása, megosztása, illetve törlése fúrólukás kitermelés esetén		130 000	A0240
16.	Bányatelek megállapítása, módosítása, megosztása, illetve törlése földalatti gáztároló esetén		100 000	A0250
17.	Geotermikus védőidom kijelölése		149 000	A0260
18.	Bányászati jog más ásványi nyersanyagra történő kiterjesztése		a 12:C–16:C mező szerinti díjtétel 50%-a	A0270
19.	Geotermikus védőidom törlése kérelemre		39 000	A0280
20.	Tájérendezési előterv módosítása		22 000	A0290

21.	Műszaki üzemi terv jóváhagyása	Mélyművelésű bánya esetén	86 000	A0310
22.		Kőolaj- és földgázbányászat – ideértve a szén-dioxid-kitermelést is – esetén	68 000	A0320
23.		Külfejtéses bánya és meddőhányó – < 50 000 t/év termelési kapacitás esetén	38 000	A0330
24.		Külfejtéses bánya és meddőhányó – 50 000–100 000 t/év termelési kapacitás esetén	50 000	A0331
25.		Külfejtéses bánya és meddőhányó – > 100 000 t/év termelési kapacitás esetén	86 000	A0332
26.		Szüneteltetés esetén	22 000	A0340
27.		Bányabezárás, mezőfelhagyás, tájrendezés esetén	40 000	A0350
28.		Megszűnt földalatti bányák nyitva maradó térségei és egyéb bányászati létesítmények más célú hasznosítása esetén	75 000	A0360
29.		Műszaki üzemi terv módosításának jóváhagyása	a 21:C–27:C mező szerinti díjtétel 50%-a	a 21:D–27:D mező szerinti kódszám
30.	Bányászati tevékenység végzésével kapcsolatos egyéb eljárások	Bányatelek megállapításától vagy a bányászati jog új jogosítottjának kijelölésétől számított üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő meghosszabbítása	50 000	A0410
31.		Bányabezárás, tájrendezés elvégzésének elfogadása	112 000	A0420
32.		Bányászati jog átruházásához történő hozzájárulás	80 000	A0430
33.		Védőpillér kijelölése; védő-, illetve határpillér meggyengítésének vagy lefejtésének engedélyezése; a védőpillér törlése	40 000	A0440
34.		Bányatelekre vonatkozó építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezése kérelemre	14 000	A0450
35.		Különböző bányavállalkozók által művelt, egymást fedő vagy egymással érintkező bányák esetében a területek egyesítéséről és a kitermelési feltételekről készült megegyezés jóváhagyása	30 000	A0460
36.		Geológiai képződmények és szerkezetek földtani kutatásával kapcsolatos eljárások	Földtani kutatási engedély iránti kérelem	62 000
37.	Földtani kutatási engedély módosítása		44 000	A0520
38.	Összefoglaló földtani jelentés elfogadása		75 000	A0530
39.	Egyes építmények biztonsági övezetének módosítása	49 000	A0600	
40.	Bányajáradékkal kapcsolatos eljárások	Művelési eljárás növelt hatékonyságúnak minősítése iránti kérelem elbírálása	45 000	A0710
41.		Földalatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonba adásának engedélyezése	40 000	A0720

42.	Célkitermelőhely, illetve közcélú vízellátási létesítések létesítéséhez szükséges anyagnyerőhely	Komplex műveleti terv jóváhagyása	200 000	A0810
43.		Komplex műveleti terv módosítása	85 000	A0820
44.		Bezárás, megszüntetés elfogadása	112 000	A0830
45.	Propán-butángáz forgalmazók működésének engedélyezése		80 000	A0900
46.	Egyes gázipari engedélyes műszaki-biztonsági szempontú előzetes, illetve végleges minősítése		74 000	A1000
47.	Egyes gázipari engedélyes műszaki biztonsági irányítási rendszerének	Jóváhagyása	120 000	A1110
48.		Módosításának jóváhagyása	62 000	A1120
49.	Eltérés, felmentés engedélyezése biztonsági szabályzatok előírásai alól	Általános	60 000	A1210
50.		Egyedi	30 000	A1220
51.	Hatósági bizonyítvány kiállítása	Helyszíni szemlét igénylő esetben	16 000	A1310
52.		Helyszíni szemlét nem igénylő esetben	9 000	A1320
53.	Személyhez kötődő bejelentések	Hites bányamérő nyilvántartásba vétele	16 000	A1410
54.		Bányaüzemi felelős műszaki vezető nyilvántartásba vétele	9 000	A1420
55.		Nyomástartó berendezést vizsgáló szakértő vagy felügyeleti személy nyilvántartásba vétele	24 000	A1430
56.		Földtani szakértő nyilvántartásba vétele	32 000	A1440
57.	Robbantómesteri, robbantásvezetői engedély kiadása		21 000	A1450
58.	Vezetékjog engedélyezésével kapcsolatos eljárások	Előmunkálati jog engedélyezése megkezdett km-enként	21 000	A1510
59.		Vezetékjogi engedély kiadása, módosítása külterületen	43 000	A1520
60.		Vezetékjogi engedély kiadása, módosítása belterületen	60 000	A1521
61.		Használati jog megállapítása műtárgyanként	21 000	A1540
62.		Vezetékjogi, használati jogi engedély másolatának kiadmányozása	11 000	A1550

63.	Bányászati hulladékkezelő létesítményekkel kapcsolatos eljárások	Bányászati-hulladékgazdálkodási terv jóváhagyása	36 000	A1610
64.		Bányászati hulladékkezelő létesítmény működésének engedélyezése	57 000	A1620
65.		Bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezése	57 000	A1630
66.		Bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának (bezárása végrehajtásának) elfogadása	112 000	A1640
67.		Bányászati hulladékkezelés engedélyezése (előkezelés, hasznosítás, tárolás, szállítás)	46 000	A1650
68.	Szén-dioxid geológiai tárolásával kapcsolatos eljárások	Földtani kutatás engedélyezése	53 000	A1710
69.		Földtani kutatási engedély módosítása	37 000	A1720
70.		Földtani kutatási engedély átruházásához történő hozzájárulás	50 000	A1730
71.		Tárolás engedélyezése	152 000	A1740
72.		Tárolási engedély módosítása	105 000	A1750
73.		Bezárás engedélyezése	152 000	A1760
74.	Nemzeti és európai létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel kapcsolatos eljárások	Létfontosságú rendszerlemmé kijelölés	170 000	A1810
75.		Létfontosságú rendszerlem kijelölésének visszavonása	170 000	A1820

2. A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó hatósági engedélyezési eljárások

2.1. A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások díjai

	A	B	C	D	E
1.	Egyes igazgatási eljárások			Építési engedély díj (Ft)	Kódszám
2.	A szilárdásvány-bányászat területén a terület-igénybevétellel járó bányászati építmények	Kutató-építmények	400 méter mélységet meghaladó mélyfúrás	133 000	B0111
3.			5 méter mélységet meghaladó kutatóakna	133 000	B0112
4.			2 méter mélységet meghaladó kutatóárok	133 000	B0113
5.			Kutatótáró	133 000	B0114
6.			A külszíni bányászat építményei	Kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett feldolgozására szolgáló, helyhez kötött építmény	60 000
7.		Személyszállításra szolgáló építmények megkezdett km-enként		6 000	B0122
8.		A bányüzem területét el nem hagyó, bányüzemi bányavasút, bányászati függőpálya, szalagpálya		30 000	B0123
9.		A bányüzem területét elhagyó bányavasút, bányászati függőpálya, távolsági szalagpálya megkezdett km-enként		109 000	B0124
10.		Földalatti bányászat építményei	Külszínre nyíló bányatérsegek (akna, lejtősakna, táró, vágat)	67 000	B0131
11.			Főszellőztetést, a főszellőztető légáram fűtését és hűtését szolgáló építmény	38 000	B0132
12.			Aknaszállító építmény	41 000	B0133
13.			Személyszállításra szolgáló egyéb építmény megkezdett km-enként	6000	B0134
14.			A bányüzem területét el nem hagyó, bányüzemi bányavasút, bányászati függőpálya, szalagpálya, sikló megkezdett km-enként	109 000	B0135
15.			Tűz- vagy robbanásveszélyes, továbbá maró hatású anyag, illetve robbanóanyag tárolására szolgáló bányabeli raktár	34 000	B0136

16.			2 MVA vagy ennél nagyobb összteljesítményű bányabeli villamos energiát elosztó, átalakító és kapcsoló állomás	53 000	B0137	
17.			A bányüzem területét elhagyó bányavasút, bányászati függőpálya, távolsági szalagpálya megkezdett km-enként	109 000	B0138	
18.			A kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett feldolgozására szolgáló helyhez kötött építmény	120 000	B0139	
19.	Kőolaj- és földgázbányászati építmények		Kőolaj- és földgázkutató, illetve egyéb termelés-technológiai jellegű mélyfúrás	53 000	B0210	
20.			Kőolaj- és földgázbányászati célú kút és kútkörzet	109 000	B0220	
21.			Kőolaj- és földgázbányászati célú mezőbeli csővezeték, megkezdett km-enként	15 000	B0230	
22.			Kőolaj és földgázbányászati célú gáz-, olaj-, vízleválasztó és előkészítő-, gyűjtő-, besajtolóállomás, illetve kőolaj- és földgázkitermelő mobil építmény	42 000	B0240	
23.			Kőolaj és földgázbányászati célú nyomásfokozó állomás	67 000	B0250	
24.			Kőolaj- és földgáz továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra való alkalmassá tételére szolgáló technológiai létesítmény, a hozzá tartozó – nem nyomástartó – tartályparkkal	126 000	B0260	
25.			Földalatti gáztároló földalatti és külszíni technológiai építményeivel, tartozékaival együtt	83 000	B0270	
26.			Szénhidrogén szállítóvezeték megkezdett km-enként	18 000	B0280	
27.			Szénhidrogén szállítóvezeték tartozéka és alkotórésze önálló egységenként	109 000	B0290	
28.		Gázipari építmények		Földgázelosztó és -célvezeték, propán-butángáz elosztó vezeték, egyéb gáz és gáztermékvezeték, CO ₂ -vezeték megkezdett km-enként	15 000	B0310
29.				Földgázelosztó és -célvezeték, egyéb gáz és gáztermékvezeték, CO ₂ -vezeték tartozéka és alkotórésze önálló egységenként	103 000	B0320
30.			Propán-butángáz töltő és tároló telep a technológiai egységeivel együtt	90 000	B0330	
31.	Egyéb építmények		A geotermikus energia felszín alatti víz kitermelését nem igénylő, 20 métert meghaladó mélységből történő kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei az épületgépészeti berendezések kivételével	113 000	B0410	

32.	Földtani kutatást, vagy a radioaktív hulladék-tároló telephely földtani alkalmasságának igazolását szolgáló, illetve a nukleáris létesítmény telephely vizsgálati és értékelési programjának végrehajtásához szükséges 400 méter mélységet meghaladó mélyfúrás, 5 méter mélységet meghaladó kutatóakna, 2 méter mélységet meghaladó kutatóvágat, továbbá kutatótáró	140 000	B0420
33.	Polgári felhasználású robbanóanyag raktára 500 kg feletti tárolókapacitás esetén	56 000	B0431
34.	Polgári felhasználású robbanóanyag raktára 500 kg és az alatti tárolókapacitás esetén	39 000	B0432
35.	Építményt magában foglaló bányászati hulladékkezelő létesítmény	145 000	B0440
36.	Szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő csővezeték-hálózat és ennek tartozékai	189 000	B0450
37.	A koncesszióköteles geotermikus energia kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei az eróművi berendezések kivételével	142 000	B0460
38.	A földalatti szénelgázosításhoz szükséges létesítmények	118 000	B0470
39.	Más törvény hatálya alá nem tartozó egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel kialakított földalatti építmények (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás) a mélyépítés építményei kivételével	135 000	B0480

2.2. A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyéb építésügyi hatósági engedélyezési eljárások díjai

	A	B	C	D
1.	Egyéb építésügyi engedélyezési eljárások		Díj	Kódszám
2.	Rendeltetés megváltoztatási engedély	nyomvonalas építmény esetén megkezdett km-enként	91 000 Ft	B0510
3.		egyéb építmény esetén	az irányadó építési engedély díjtétel 100%-a	B0520
4.	Fennmaradási engedély	nyomvonalas építmény esetén megkezdett km-enként	140 000 Ft	B0610
5.		egyéb építmény esetén	az irányadó építési engedély díjtétel 100%-a	B0620

6.	Bontási engedély	az irányadó használatbavételi engedély díjtétel 100%-a	B0700
7.	Elvi építési engedély	az irányadó építési engedély díjtétel 100%-a	B0800
8.	Építési engedély meghosszabbítása	86 000 Ft	B0900
9.	Építésügyi hatósági engedély módosítása	az irányadó díjtétel 50%-a	az irányadó eljárás kódszáma

3. A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó nyomástartó berendezések – az 50 m³ osztérfogat alatti cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tárolására szolgáló nyomástartó berendezések kivételével – engedélyezésének díjai

	A	B	C
1.	Egyes igazgatási eljárások	Díj (Ft)	Kódszám
2.	Nyomástartó berendezés létesítésének engedélyezése	56 000	C0100
3.	Nyomástartó berendezés használatbavételének engedélyezése	104 000	C0200
4.	Nyomástartó berendezés átalakításának engedélyezése	47 000	C0300
5.	Nyomástartó berendezés javításának engedélyezése	44 000	C0400
6.	Nyomástartó berendezés fennmaradásának engedélyezése kérelemre	56 000	C0500

4. Polgári robbantási, robbanóanyag-forgalmazási tevékenység engedélyezésének díjai, egyes robbanóanyagok és tárgyak, illetve egyes anyagok besorolásának jóváhagyása

	A	B	C	D
1.	Egyes igazgatási eljárások	Díj (Ft)	Kódszám	
2.	Polgári robbantási tevékenységek engedélyezése	Robbanóanyag gyártási engedély	67 000	D0111
3.		Robbanóanyag megszerzési engedély	15 000	D0120
4.		Robbanóanyag felhasználási engedély bányában végzett robbantási tevékenységre	42 000	D0130
5.		Robbanóanyag felhasználási engedély robbanóanyag megsemmisítésre	33 000	D0140
6.		Egyedi robbanóanyag felhasználási engedély külterületre	30 000	D0150
7.		Egyedi robbanóanyag felhasználási engedély belterületre	55 000	D0160
8.		Robbanóanyag forgalmazási tevékenység engedélyezése		33 000

9.	A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” Mellékletének, illetve a Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat Mellékletének (a továbbiakban: Melléklet) 1. osztályába tartozó robbanóanyagok és tárgyak, a járulékos veszélyként robbanó tulajdonsággal rendelkező anyagok, valamint a Melléklet 4.1 osztályába tartozó önreaktív anyagok, a Melléklet 5.2 osztályába tartozó szerves peroxidok besorolásának jóváhagyása		34 000	D0300
10.	A 2–10. sor szerinti engedélyek módosítása		az irányadó díjtétel 50%-a	az irányadó díjtétel kódszáma

2. melléklet a 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó szakhatósági eljárások díjai

	A	B	C
1.	Eljárás megnevezése	Díj (Ft)	Kódszám
2.	Szakhatósági állásfoglalás adása a vízügyi hatóság engedélyezési eljárásaiban.	26 000	E0100
3.	Szakhatósági állásfoglalás adása a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Honvédelmi Minisztérium hatósági eljárásában.	23 000	E0300
4.	Szakhatósági állásfoglalás adása az Országos Atomenergia Hivatal hatósági eljárásában.	57 000	E0400
5.	Szakhatósági állásfoglalás adása a fővárosi és megyei kormányhivatalok engedélyezési eljárásaiban.	23 000	E0500
6.	Szakhatósági állásfoglalás adása az igazságügyi szakértői névjegyzékbe történő felvételre irányuló eljárásban.	15 000	E0600
7.	Előzetes szakhatósági állásfoglalás adása.	az irányadó díjtétel 100%-a	az irányadó eljárás kódszáma

3. melléklet a 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A felügyeleti díj elszámolásához szükséges adatlap tartalma

1. Az engedélyes megnevezése
2. Az engedélyes címe
3. A tárgyév megjelölése
4. Az engedélyes tevékenységek előző évi árbevételei [ezer forintban] tevékenységenként és összesítve
5. A tárgyévi felügyeleti díj mértéke [a 4. pont szerinti összesített érték $\times$ 0,4%, illetve az 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti engedélyes esetében 0,04%] [ezer forintban]
6. Az engedélyes neve, telefonszáma
7. Cégszerű aláírás

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 10/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányászat területén munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátására jogosult személyek szakképesítési követelményeiről

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 23. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet hatálya a bányászati tevékenységet folytató vállalkozásra és az általa munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatott, a bányászat területén munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó személyre terjed ki.
- 2. §** (1) Szakmai képzésnek az adott bányászati szakterületnek megfelelő középfokú szakképzés vagy a felsőfokú alap- vagy mesterképzésben vagy egyetemi szintű alapképzésben szerzett, a szakterületnek megfelelő szakirányú szakképzettség minősül.
- (2) Abban a bányáüzemben, ahol föld alatti bányászati tevékenységet folytatnak, kőolaj- és földgáz-bányászati tevékenységet – ideértve a szén-dioxid gáz bányászatát is – végeznek, föld alatti gáztárolót alakítanak ki vagy tartanak üzemben, külfejtéses módszerrel évenként 500 000 m³-t meghaladó mennyiségű termelvényt (haszon- és meddőanyag) terveznek kitermelni, a munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatokat
- a) alapképzésben szerzett földtudományi mérnök (bánya- és geotechnikai, földtudományi, olaj- és gázmérnöki vagy előkészítéstechnikai szakirány),
  - b) mesterképzésben szerzett
    - ba) okleveles bánya- és geotechnikai mérnök,
    - bb) okleveles előkészítés-technikai mérnök,
    - bc) okleveles olaj- és gázmérnök,
    - bd) okleveles hidrogeológus mérnök,
    - be) okleveles földtudományi mérnök,
  - c) az egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett
    - ca) bánya- és geotechnikai mérnök,
    - cb) előkészítés-technikai mérnök,
    - cc) műszaki földtudományi mérnök vagy
    - cd) olaj- és gázmérnök
- szakképzettséggel rendelkező személy jogosult végezni.
- (3) A (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó bányáüzemben a munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatokat a (2) bekezdésben meghatározott, valamint a
- a) bányai aknász-technikus,
  - b) külszíni bányai aknász-technikus,

- c) geológus-geofizikus technikus,
  - d) geológiai technikus,
  - e) mélyművelési bányaiipari technikus,
  - f) bányagépész technikus,
  - g) bányavillamossági technikus,
  - h) gázipari technikus,
  - i) fluidumkitermelő technikus,
  - j) mélyfúró technikus vagy
  - k) bányaművelő technikus
- szakképesítéssel rendelkező személy jogosult végezni.

3. § Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések engedélyezéséről és hatósági felügyeletéről

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 8. és 14. pontjában, valamint a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 29. § f) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET *ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*

1. A rendelet hatálya

- 1. §** (1) A rendelet hatálya kiterjed
- a) a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: bányafelügyelet) hatáskörébe tartozó létesítményekbe telepített, ott üzemeltetett, valamint a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásáról és átfejtéséről, valamint hatósági felügyeletéről szóló kormányrendelet alapján folytatott tevékenység végzésének eszközparkját képező azon nyomástartó berendezésekre, nyomástartó rendszerekre, létesítményekre és egyszerű nyomástartó edényekre (a továbbiakban: nyomástartó berendezés), amelyekben a legnagyobb megengedhető nyomás (PS) a 0,5 bar értéket meghaladja,
  - b) a bányüzemekben használt bányamentő készülékek gázpalackjainak töltésére,
  - c) az a) és b) pontban meghatározott nyomástartó berendezések, rendszerek és egyszerű nyomástartó edények tulajdonosaira, illetve az ezeket üzemeltető természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra.
- (2) E rendelet hatálya nem terjed ki
- a) a nyomástartó berendezések és rendszerek biztonsági követelményeiről és megfelelőség-tanúsításáról szóló 44/2016. (XI. 28.) NGM rendelet (a továbbiakban: R.) 37. §-ában foglaltakra, kivéve az R. VII. fejezete szerinti egyszerű nyomástartó edényeket,
  - b) a szállítható nyomástartó berendezések biztonsági követelményeiről és megfelelőség-tanúsításáról szóló 29/2011. (VIII. 3.) NGM rendelet szerinti szállítható nyomástartó berendezésekre,

- c) a mélyfúrás, a kőolaj- és földgáztermelés, a kőolaj-, földgáz-előkészítés és elsődleges feldolgozás létesítményeinek részét képező csővezetékekre és szerelvényekre,
  - d) a föld alatti gáztárolás felszíni létesítményeinek, valamint a kőolaj-, kőolajtermék- és gázzállító vezetékek állomásainak részét képező csővezetékekre és szerelvényekre,
  - e) a laboratóriumban kizárólag tudományos kutatás, kísérlet, minőség-ellenőrzés céljára szolgáló berendezésre,
  - f) arra a nyomástartó edényre – töltetre és nyomásra való tekintet nélkül –, amelynek teljes űrtartalma 25,0 liternél nem nagyobb, kivéve a bányáüzemekben használt bányamentő készülékek gázpalackjait,
  - g) a legfeljebb 10,0 bar túlnyomáson üzemelő, folyadékkal teljesen feltöltött nyomástartó edényre, amennyiben a töltete az R. 40. § (4) bekezdése szerinti 2. csoportba tartozik,
  - h) a vízellátó vagy melegvíz-ellátó berendezés legfeljebb 10,0 bar túlnyomáson és legfeljebb 110 °C-on működő edényére,
  - i) az erőátviteli hidraulikus berendezés önálló nyomástartó edényt nem képező részére,
  - j) a dugattyús, forgódugattyús, körforgó gép és különálló edényt nem képező tartozékára (pl. iszapszivattyú légüstje, – kivéve a kompresszorok kiegyenlítő tartálya – a kitorésgátlót működtető nyomásfokozó nyomáskiegyenlítő tartálya),
  - k) az elektromos kapcsoló és szakaszoló azon nyomástartó edényére, amely nagyfeszültségű villamos rendszerrel közös zárt térben van felszerelve,
  - l) a nyomástartó berendezések, a töltő berendezések, a kisteljesítményű sűrített gáztöltő berendezések műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről és az autógáz tartályok időszakos ellenőrzéséről szóló 2/2016. (I. 5.) NGM rendeletben meghatározott kazánra,
  - m) a vasúti tartálykocsikra, a közúti tartályjárművekre és a belvízi tartályhajókra és
  - n) a földgázellátásról szóló törvényben meghatározott elosztóvezetésekre, kivéve a propán-bután gáz elosztóvezeték megtáplálását biztosító tartályt.
- (3) A nyomástartó berendezések műszaki és biztonsági követelményeire külön jogszabályok, szabályzatok előírásai vonatkoznak.

2. § Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az e rendelet hatálya alá tartozó eljárásokban az ügyintézési határidő 25 nap. Ha szakhatóság is részt vesz az eljárásban, az ügyintézési határidő 35 nap.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában

1. *Biztonsági értékelés (károsodás elemzés):* a nyomástartó berendezés üzemeltetése során várható károsodásának meghatározása, figyelembe véve a nyomásnak, a hőmérsékletnek, a töltetnek, a környezetnek, a mechanikai igénybevételnek és az üzemeltetés körülményeinek az adott berendezésre (beleértve minden szerelvényét, tartozékát, részegységét) gyakorolt hatását;
2. *Biztonsági távolság:* az a távolság, amely a környezet esetlegesen káros hatásaival szemben a nyomástartó berendezés védelmét szolgálja;
3. *Ciklusidő:* a nyomástartó berendezés két egymást követő időszakos ellenőrzése, vizsgálata közötti, évben vagy hónapban megadott időtartam;
4. *Vizsgáló szervezet:* olyan üzemeltetői vagy üzemeltetőtől független külső szervezet, amely megfelel a 4. mellékletben meghatározott feltételeknek;
5. *Felhasználó:* az a magánszemély, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) a megtöltött nyomástartó berendezés töltetét használja;
6. *Használatbavételi engedély:* a nyomástartó berendezés vagy rendszer üzembe helyezési eljárásának megkezdéséhez szükséges engedély, amelyet a bányafelügyelet akkor ad ki, ha a létesítmény elhelyezése és felszereltsége a létesítési engedélynek, az ahhoz tartozó tervdokumentációnak, továbbá az esetleg engedélyezett eltérésnek megfelelően került elhelyezésre, valamint a felállított berendezés a létesítési engedélyben megjelölt rendeltetésének megfelelő és biztonságos használatra alkalmas állapotban van;
7. *Időszakos felülvizsgálat:* a rendszerről leválasztott és megbontott nyomástartó berendezés vizsgálati tervnek megfelelő belső és külső vizsgálata, nyomáspróbája;
8. *Javítás:* az olyan műveletek összessége, amelyeket meghibásodást követően végeznek azért, hogy a berendezés műszaki-biztonsági állapota az eredeti vagy az előírt legyen;

9. *Karbantartás*: a berendezés eredeti jellemzők szerinti megfelelőségének biztosítása érdekében folyamatosan, előre meghatározott időközönként végzett tevékenység;
10. *Kategória*: a veszélyesség jellemzésére szolgáló számérték, amely a nyomástartó berendezésnek a legnagyobb megengedhető nyomása (PS) és térfogatának (V) szorzataként nyerhető, amely az R. 4. melléklete szerinti besorolási szint meghatározására használható;
11. *Kezelés*: a kezelési utasításban foglalt tevékenységek végrehajtása, a nyomástartó berendezés üzembe helyezése, üzemben kívül helyezése, továbbá üzemeltetése során a technológiai folyamat adott jellemzőinek adott értékek között tartása érdekében végrehajtott rendszeres tevékenység, amely magában foglalja a biztonsági szerelvények ellenőrzését is;
12. *Szilárdsági (hidraulikus) nyomáspróba*: általában vízzel vagy indokolt esetben gázzal az R.-ben meghatározott nyomásértéken végrehajtott vizsgálat. Időtartama első alkalommal legfeljebb 30 perc, a későbbiekben legfeljebb 5–10 perc. A nyomáspróba indokolt esetben egyéb, egyenértékű vizsgálatra helyettesíthető;
13. *Tömörégi nyomáspróba*: az üzemi töltetnél kisebb belső súrlódású közeggel a maximális üzemi nyomás értékén végrehajtott vizsgálat (nyomáspróba), amelynek célja a maximális üzemi nyomáson való tömörség igazolása. Időtartama legalább a tömörség ellenőrzésének időtartama, amely során a rendszer védelmét szolgáló túlnyomás-határoló beállítási nyomásértéke nem kerül a tömörségi nyomáspróba nyomásértéke alá;
14. *Tömörégi vizsgálat*: az üzemi nyomáson végrehajtott tömörségi ellenőrzés, amelynek célja annak kimutatása, hogy a berendezés az adott nyomáson tömör;
15. *Tulajdonos*: az a személy vagy szervezet, aki (amely) kizárólagos joggal rendelkezik a nyomástartó berendezés fölött, az kizárólag a sajátja;
16. *Üzemeltető (üzemben tartó)*: az a személy vagy szervezet, aki (amely) nyomástartó berendezést üzemeltet, és az üzemeltetés során biztosítja a rendeltetés szerinti használatot, az előírt állapot fenntartását;
17. *Üzemeltetői vizsgáló szervezet*: a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó nyomástartó berendezések időszakos vizsgálatára az üzemeltető által létrehozott szervezet, amely megfelel a 4. mellékletben foglalt feltételeknek;
18. *Üzemben kívül helyezés*: olyan tevékenység, melynek során a nyomástartó berendezést a működő technológiai rendszerről leválasztják, kiszakaszolják, töltetét leürítik és a benne uralkodó túlnyomást megszüntetik;
19. *Veszélyelemzés*: az R. 3. melléklet „Bevezető megállapítások” 3. mondata szerint végrehajtott elemzés, amely tartalmazza a berendezésben megengedhető legnagyobb túlnyomás hatásai által fenyegető veszélyek szem előtt tartásával a tervezésre, a gyártásra, az üzemeltetésre vonatkozó mindazon előírásokat, amelyek teljesítése esetén az üzemeltetés során tervezési, gyártási hiányosságból adódó veszély fenyegetésével nem kell számolni. Tartalmazza továbbá azon hatások felsorolását, amelyek az üzemeltetés során valamely jellemző változása (pl. adott érték túllépése) miatt lépnek fel és veszély kialakulásával fenyegethetnek;
20. *Veszélyességi osztály*: a nyomástartó berendezés nyomásának és térfogatának szorzata alapján megállapított, a berendezés veszélyességét jellemző, 1. melléklet szerinti besorolás;
21. *Védőövezet (védőtávolság)*: a nyomástartó berendezés meghibásodása vagy üzemzavara esetén kialakuló káros hatások csökkentése céljára kialakított övezet;
22. *Vizsgálati terv*: a biztonsági értékelés (károsodás elemzés) alapján meghatározott, a nyomástartó berendezés időszakos ellenőrzése során végrehajtandó és a cikluson belül elvégzendő vizsgálatok összessége;
23. *Mobil nyomástartó berendezés*: a kőolaj-, és földgázbányászati létesítményekben, kőolaj és földgázkutató területen, vagy földgázszállítás, földgázelosztás során, változó felállítási helyen üzemelő, valamely technológiai folyamatot – különösen szeparálást, kútmérést, próbatermelést, gázátadást, gázfogadást, nyomásszabályozást – ideiglenesen ellátó nyomástartó berendezés.

3. Szakmai követelmények

- 4. §**
- (1) Szakképesítésnek a szakirányú középfokú, illetve a szakirányú felsőfokú szakképesítés felel meg.
  - (2) Középfokú szakképzettségnek minősül a technikumban műszaki területen szerzett szakirányú szakképzettség.
  - (3) Felsőfokú szakképzettségnek minősül a felsőoktatási intézményben műszaki területen szerzett szakirányú szakképzettség.
  - (4) E rendelet alkalmazásában szakirányú felsőfokú szakképesítésnek minősül az okleveles bányamérnöki gáz- vagy olajipari, bányagépész szak, okleveles gáz- vagy olajipari szakmérnöki, okleveles gépészmérnöki és gépész üzemmérnöki, okleveles vegyipari gépészmérnöki és vegyipari gépész üzemmérnöki szakképesítés.

- (5) E rendelet alkalmazásában szakirányú középfokú szakképesítésnek minősül a gépészmérnöki, a gáz- és olajipari mérnöki képzés és a technikus képzés szüneteltetésének időszakában az előbbi szakirány szerinti szakközépiskolai érettségi bizonyítvánnyal szerzett szakképesítés.
- (6) A gyakorlati idő felsőfokú végzettség esetén legalább három év, középfokú végzettség esetén legalább öt év. Gyakorlati időnek tekinthető a nyomástartó berendezést gyártónál, üzemeltetőnél vagy vizsgálónál (ellenőrzőnél) eltöltött olyan idő, melyet a kérelmező nyomástartó berendezést vizsgáló szakértő, illetve felügyeleti személy irányítása mellett töltött el.

- 5. §**
- (1) A nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői vagy felügyeleti tevékenység végzését a bányafelügyelethez kell bejelenteni.
  - (2) A bejelentéshez mellékelni kell
    - a) a szakmai képzést igazoló oklevél, bizonyítvány másolatát és
    - b) a szakmai gyakorlati időt bizonyító okiratok másolatát.
- 6. §** A bányafelügyelet törli a nyilvántartásból azt a nyomástartó berendezést vizsgáló szakembert vagy felügyeleti személyt, akit a bányafelügyelet végleges vagy a bíróság jogerős döntéssel a tevékenység végzésétől eltiltott, továbbá aki elhunyt, vagy bejelentette a tevékenység befejezését.

II. FEJEZET

ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSOK

4. Általános előírások

- 7. §**
- (1) E rendelet hatálya alá tartozó nyomástartó berendezést, nyomástartó rendszert, létesítményt – a 8. §-ban foglaltak kivételével – a bányafelügyelet engedélyével szabad
    - a) meghatározott helyen létesíteni (felállítani),
    - b) használatba venni,
    - c) átalakítani.
  - (2) A cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásáról és átfejtéséről, valamint hatósági felügyeletéről szóló jogszabály szerinti gázforgalmazói engedélyesnek (a továbbiakban: engedélyes) a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tárolására szolgáló nyomástartó berendezések – a nyomástartó berendezések, a töltő berendezések, a kisteljesítményű sűrített gáztöltő berendezések műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről és az autógáz tartályok időszakos ellenőrzéséről szóló jogszabály szerinti biztonsági szabályzatnak megfelelő – létesítésének (felállításának) tervezésére, létesítésére, próbaüzemére, használatbavételére, üzemeltetésére és elbontására minőségbiztosítási (műszaki-biztonsági irányítási) rendszert kell kidolgoznia.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti minőségbiztosítási (műszaki-biztonsági irányítási) rendszert a bányafelügyelet hagyja jóvá. A minőségbiztosítási (műszaki-biztonsági irányítási) rendszer alkalmazását a bányafelügyelet felügyeli.
- 8. §**
- (1) A bányafelügyelet engedélye nélkül végezhető
    - a) a változó telephelyen üzemeltetett mobil nyomástartó berendezések létesítése (felállítása), használatbavétele és elbontása (felhagyása) veszélyességi osztályuktól függetlenül,
    - b) az engedélyes a 7. § (2) bekezdése szerinti minőségbiztosítási rendszere alapján a felhasználók gázellátására létesülő 50 m³ összterefogat alatti cseppfolyósított propán-bután gázok és elegyeik tartályainak, vagy tartálycsoportjainak létesítése, használatbavétele és elbontása (felhagyása), abban az esetben, ha a tulajdonos vagy üzemeltető a tartály biztonsági övezetével érintett közművek üzemeltetőinek hozzájárulását megszerezte, és a tartály elhelyezésének módja nem ellentétes a helyi építési szabályzattal,
    - c) az „A” veszélyességi osztályba sorolt nyomástartó berendezés használatbavétele,
    - d) a nyomástartó berendezés javítása.
  - (2) Az (1) bekezdés szerint létesített nyomástartó berendezés használatbavételét a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértő vagy felügyeleti személy által elvégzett vizsgálatokat követő 8 napon belül be kell jelenteni a bányafelügyeletnek.

- (3) Az 50 m³ ösztérfogat meghatározása tekintetében az (1) bekezdés b) pontja szerinti ugyanazon felhasználó ellátására egymást követően létesült tartályok térfogatait össze kell számítani.
- (4) A (2) bekezdés szerinti bejelentés tartalmazza
- az üzemeltető megnevezését, székhelyét,
  - a tartály/berendezés létesítési (felállítási) helyét (település, helyrajzi szám),
  - a tartály/berendezés gyártási számát, típusát és
  - a tartály/berendezés besorolását.

5. Létesítési (felállítási) engedélyezési eljárás

- 9. §**
- (1) A nyomástartó berendezés létesítése iránti kérelmet a tulajdonos, az üzemeltető vagy a megbízottjuk nyújthatja be.
- (2) A létesítési engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell
- a létesítmény helyét, rendeltetését,
  - a létesítési tevékenységgel és a létesítmény biztonsági övezetével érintett ingatlanok helyrajzi számát,
  - a létesítést tervező nevét, címét, tervezői jogosultsága megjelölését,
  - a létesítés elvégzésének tervezett időtartamát,
  - a létesítés felelős műszaki vezetőjének a nevét, címét és képesítését és
  - a (3) bekezdés szerinti mellékletek felsorolását.
- (3) A létesítési engedély iránti kérelemhez – ha a kérelem benyújtása nem elektronikus úton történik, akkor az érdekelt szakhatóságok számára megfelelő példányszámban – mellékelni kell a létesítményt ismertető engedélyezési dokumentációt, amely tartalmazza
- a 2. melléklet szerinti rajzdokumentációt és műszaki leírást,
  - a berendezések jogszabályban előírt megfeleléségi tanúsítványait és
  - a berendezések gyártói által átadott használati útmutatókat.
- (4) Ha az a létesítési eljárás során még nem benyújtható, a (2) bekezdés e) pontja, és a (3) bekezdés b) és c) pontja szerinti dokumentumokat a használatbavételi eljárás során kell a bányafelügyeletnek átadni.
- (5) Külföldről behozott nyomástartó berendezés engedély iránti kérelméhez a (3) bekezdésben felsoroltakon túl mellékelni kell a gyártómű által a berendezésről szolgáltatott dokumentáció, illetve a bizonylatok szakmai szempontból lektorált magyar nyelvű fordítását.
- (6) Ha a nyomástartó berendezés nem az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államból származik, és az előírt megfeleléségi jelöléssel nem rendelkezik, akkor a (3) bekezdés előírásain túl a kérelemhez mellékelni kell az R. szerinti bejelentett szervezet által kiadott megfeleléségi tanúsítványt.
- (7) A létesítési engedély iránti kérelem benyújtásakor igazolni kell
- a létesítési (építési) jogosultságot,
  - az érintett közműszolgáltatók hozzájárulását és
  - azt, hogy a tervezett műszaki megoldás megfelel a vonatkozó jogszabályoknak és hatósági előírásoknak, összhangban van az élet, az egészség, a biztonság, a környezet, a kulturális örökség és a tulajdon védelmének követelményeivel; a tervezés során milyen műszaki irányelveket, szabványok alkalmazására került sor, továbbá hogy a tervező a tervezésre jogosultsággal rendelkezik.
- (8) A bányafelügyelet építésügyi hatósági hatáskörébe tartozó sajátos létesítményeknél beépítésre kerülő nyomástartó berendezések esetében a létesítéssel kapcsolatos követelmények teljesülése a létesítménynek a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló rendelete szerinti létesítési engedélyezési eljárása során is elbírálható. Ebben az esetben a létesítési engedélykérelemhez mellékelni kell a (2)–(6) bekezdésben előírt mellékleteket is.
- (9) Sorozatban gyártott nyomástartó berendezést tartalmazó létesítmény olyan részletességű dokumentáció alapján is engedélyezhető, amely dokumentáció csak a már engedélyezett telepítési típustervtől való eltéréseket tartalmazza, és minden esetben biztosítja az azonos műszaki tartalmat valamint biztonsági szintet.
- (10) A létesítési engedélyben legfeljebb 180 napos időtartamra próbaüzem engedélyezhető. Az engedélyben ki kell térni a próbaüzem esetleges feltételeire és a kiértékelés tartalmi követelményeire. A létesítési engedély a véglegessé válásától számított 2 évig hatályos.

- 10. §** (1) A létesítési engedély iránti kérelem elbírálása során a bányafelügyelet meggyőződik arról, hogy
- a) a 9. §-ban foglalt mellékletek rendelkezésre állnak-e,
  - b) a tervezett létesítési munka és a műszaki tervdokumentáció megfelel-e a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeknek.
- (2) A létesítési engedély rendelkező részének – az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényben előírtakon túl – tartalmaznia kell
- a) a létesítmény
    - aa) helyét, rendeltetését,
    - ab) műszaki adatait,
    - ac) üzemeltetőjének adatait,
  - b) a létesítmény biztonsági övezetének mértékét és az ezzel érintett ingatlanok helyrajzi számát,
  - c) a létesítés felelős műszaki vezetőjének a nevét,
  - d) a létesítési tevékenység megkezdésének bejelentésére vonatkozó kötelezettség előírását,
  - e) az esetleges próbaüzemre vonatkozó feltételeket,
  - f) a létesítményre vonatkozó használatbavételi engedély iránti kérelem kötelező benyújtására vonatkozó felhívást,
  - g) a 9. § (4) bekezdése szerinti dokumentumok használatbavételi eljárás során történő átadására vonatkozó tájékoztatást és
  - h) a létesítési engedély hatályát.
- (3) A bányafelügyelet az ellenőrzött engedélyezési dokumentációt záradékkal látja el.
- (4) A bányafelügyelet a létesítési engedélyt az engedélyezési dokumentáció és a létesítési követelmények összevetése alapján adja ki, amelyhez mellékeli a záradékkal ellátott engedélyezési dokumentáció egy példányát.
- (5) A létesítési engedély hatályát veszti, ha a kiadása alapjául szolgáló adatokban, körülményekben a biztonságot érintő változások következtek be, vagy a létesítés az engedély kiadásától számított két éven belül nem kezdődött meg.
- (6) Az ügyfél a létesítési engedélyt és az engedélyezési dokumentációt köteles a létesítmény egész élettartama alatt megőrizni, hozzáférhető helyen tartani, valamint ellenőrzés során a bányafelügyelet kérésére bemutatni.
- (7) A létesítési, javítási vagy átalakítási tevékenység megkezdését annak megtörténte előtt 8 nappal be kell jelenteni a bányafelügyeletnek.

6. Használatbavételi engedélyezési eljárás

- 11. §** (1) A nyomástartó berendezést a használatbavétel engedélyezése céljából az 1. melléklet szerinti módon veszélyességi osztályba kell sorolni.
- (2) Mobil nyomástartó berendezés első és további felállítási helyén a berendezés használatbavételét meg kell előznie a felállítási helyen a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértő vagy felügyeleti személy által elvégzett sikeres külső szerkezeti vizsgálatnak és tömörségi nyomáspróbának.
- (3) Ha a nyomástartó berendezés valamely bányafelügyeleti engedélyköteles létesítmény része, illetve tartozéka, a berendezés használatbavételi eljárása a létesítmény használatának engedélyezésével együtt, egy eljárás keretében is lefolytatható.
- (4) A bányafelügyelethez benyújtandó használatbavételi engedély kérelemnek tartalmaznia kell
- a) a létesítmény helyét, helyrajzi számát,
  - b) a létesítési engedély számát és keltét az engedélyező megnevezésével,
  - c) az üzemeltető megnevezését és címét,
  - d) ha a létesítési tervdokumentáció nem tartalmazta, akkor a nyomástartó berendezés gyártójának, forgalmazójának, megfelelőségértékelést végző bejelentett szervezet megnevezését, a létesítési engedély számát, a berendezés gyári számát, telepítési helyét, műszaki adatait; különösen a térfogatát, töltetét, tervezési nyomását, hőmérsékletét, az anyagmegválasztás alapjául szolgáló hőmérsékletet, a legkisebb üzemi hőmérsékletet és a legnagyobb üzemyomását,
  - e) a nyomástartó berendezésen (rendszeren) a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértő vagy felügyeleti személy által elvégzett vizsgálatok felsorolását és
  - f) a nyomástartó berendezés egyedi, illetve a rendszer védelmét ellátó nyomáshatároló beépítési helyét, kategóriáját, valamint műszaki jellemzőit (típus, jellemző teljesítménytényező, beállítási – a legnagyobb üzemyomás – nyomás) és az alkalmazott megfelelőségértékelési eljárás szerint elvégzett eredményes vizsgálatok felsorolását, valamint az egyéb biztonsági berendezések ismertetését és beépítési helyüket.

- (5) A használatbavételi engedély iránti kérelemhez mellékelni kell
- ha a létesítési munkát az engedélytől, valamint a jóváhagyott tervdokumentációtól eltérően végezték, a létesítés felelős műszaki vezetőjének eltérést ismertető nyilatkozatát, valamint szükség szerint a megvalósulást tartalmazó dokumentációt,
  - a nyomástartó berendezés (rendszer) használatára (kezelésére) és karbantartására vonatkozó gyártóművi, üzemeltetői előírásokat,
  - a biztonsági értékelést és a 19. § (1) bekezdése és 20. § (1) bekezdése előírásainak figyelembevételével készített vizsgálati tervet és
  - jelentést az esetleg előírt próbaüzem tapasztalatairól.
- (6) A 9. § (9) bekezdése szerinti létesítési engedélyben szereplő nyomástartó berendezés használatbavétele az alapadatokat tartalmazó kérelem alapján is engedélyezhető, ha a rendelkezésre álló és engedélyezett típusdokumentum értelemszerűen tartalmazza a (4) és (5) bekezdés szerinti adatokat és mellékleteket.
- (7) A használatbavételi engedély iránti kérelem benyújtásakor igazolni kell
- a nyomástartó berendezésen (rendszeren) a biztonsági szabályzatokban, illetve a létesítési engedélyben előírt vizsgálatok eredményeit (például a radiográfiai, a szerkezeti vizsgálat, a nyomáspróbák, a geometriai és a falvastagságmérések),
  - azt, hogy a nyomástartó berendezést (rendszert) a létesítési engedélyben foglaltaknak megfelelően kivitelezték, az a helyszíni szerelési állapotban az előírásoknak megfelel és a tervezett célra alkalmas,
  - ha követelmény korróziós próbatestek elhelyezése és a falvastagság rendszeres ellenőrzése, akkor az előírt korróziós próbatestek elhelyezése előtti vizsgálatok és a kijelölt helyeken végzett falvastagságmérések eredményeit.

12. §

A bányafelügyelet a használatbavételi engedélyt abban az esetben adja ki, ha

- az engedélykérelem tartalmazza a 7. § (1) bekezdés a) vagy c) pontjában előírt engedély számát, illetve az engedélyezett tervtől való eltérés esetén a megvalósulási dokumentációt,
- a gyártómű által szolgáltatott dokumentáció, a kérelem mellékleteként beterjesztett iratok alapján meggyőződött arról, hogy a nyomástartó berendezéseket magában foglaló rendszer a terveknek megfelelően készült el és az előírt vizsgálatokat elvégezték, továbbá a vizsgálati eredményeket igazolták, hogy a berendezés (rendszer) létesítése a követelményeknek megfelel,
- a tervektől való esetleges eltérés esetén a tervező és a kivitelező együttesen nyilatkozik arról, hogy a nyomástartó berendezés műszaki és biztonsági szintje az eltérések ellenére is legalább egyenértékű a rendeletben, biztonsági szabályzatokban és az eredeti tervekben megfogalmazott követelményszinttel,
- a helyszíni szemle során megállapította, hogy a nyomástartó berendezés azonosítható, telepítése alkalmával a biztonsági és védőtávolságokra vonatkozó rendelkezéseket, valamint a gyártó erre vonatkozó előírásait teljesítették, továbbá a nyomástartó berendezés üzemeltetésének és kezelésének biztonságos feltételeit megteremtették, valamint az előírt védelmi berendezéseket (nyomáshatárolók, biztonsági jelző-, reteszelő műszerek és szerelvények, érintés- és villámvédelem) beépítették,
- az elvégzett külső-belső szerkezeti vizsgálat és nyomáspróbák bizonylatai alapján megállapította, hogy a nyomástartó berendezés szerkezeti, szilárdsági és szükség szerint tömörségi szempontból a követelményeknek megfelel, és
- a nyomástartó berendezés vagy rendszer a létesítési engedélyben foglaltaknak megfelelően létesült, és a rendeltetésnek megfelelő, illetve a biztonságos használatra alkalmas állapotban van.

13. §

(1) A használatbavételi engedély határozatlan ideig hatályos.

(2) A bányafelügyelet külön intézkedése nélkül megszűnik a használatbavételi engedély hatálya, ha

- a nyomástartó berendezést a használatbavételi engedélyében meghatározott helyről eltelepítik vagy más célra használják,
- a nyomástartó berendezés 2 évet meghaladó ideig folyamatosan használaton kívül állt,
- a nyomástartó berendezést hegesztéssel javítják vagy átalakítják,
- a nyomástartó berendezést a szilárdsági számításoknál figyelembe vett határokat meghaladó hatás érte (pl. hőmérsékletváltozást, nyomásváltozást),
- a használat során a nyomástartó berendezést súlyos károsodás (külső behatás, az előírtaktól eltérő, meghibásodáshoz vezető használat), illetve a berendezés elhasználódását okozó korróziós, eróziós stb. hatás éri,

- f) a vizsgálati terv szerinti vizsgálatot elmulasztják, vagy
  - g) a 20. § (2) bekezdésében előírt vizsgálatot esedékességekor nem végzik, illetve végeztetik el, illetve a vizsgálat megállapításai szerint a berendezés nem felel meg a létesítési, illetve a használatbavételi engedélyekben foglaltaknak, vagy állapota nem elégíti ki a rendeltetésére, illetve a biztonságos használatára vonatkozó követelményeket.
- (3) A nyomástartó berendezés használatbavételi engedélyének hatályát nem érinti a hegesztést nem igénylő javítás, az eredetivel azonos műszaki jellemzőkkel bíró tartozék és műszerek (pl. szerelvény, túlnyomás-határoló, nyomásmérő, hőmérő), valamint a csőkötegek cseréje.
- (4) A bányafelügyelet jogosult a használatbavételi engedély visszavonására, ha az engedélyes az engedélyben meghatározott egyéb kötelezettségét nem teljesíti.

14. § A 15. § szerinti átalakítási engedély alapján átalakított vagy bejelentés alapján javított nyomástartó berendezés használatbavételére a 11–13. § rendelkezését kell megfelelően alkalmazni.

7. Átalakítási engedélyezési eljárás, javítás bejelentése

- 15. §**
- (1) A bányafelügyelet engedélye szükséges a nyomástartó berendezés minden olyan átalakításához, amely a 13. § (3) bekezdésében felsoroltakat meghaladja.
- (2) Az átalakítási engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell
- a) az átalakítással érintett létesítmény helyét, rendeltetését,
  - b) az átalakítási tervet készítő tervező nevét, címét, tervezői jogosultsága megjelölését és
  - c) az átalakítás műszaki vezetőjének a nevét, címét és képesítését.
- (3) A kérelemhez mellékelni kell az átalakítás műszaki leírását és a kapcsolódó rajzdokumentációt.
- (4) A kérelem benyújtásakor igazolni kell azt, hogy a tervezett műszaki megoldás megfelel a vonatkozó jogszabályoknak és hatósági előírásoknak, összhangban van az élet, az egészség, a biztonság, a környezet, a kulturális örökség és a tulajdon védelmének követelményeivel, a tervezés során milyen műszaki irányelveket, szabványokat alkalmaztak, továbbá, hogy a tervező a tervezésre jogosultsággal rendelkezik.
- (5) Új veszélyességi kategóriába, illetve osztályba történő besorolásra javaslatot csak abban az esetben kell tenni, ha az átalakítást követően megváltozik a nyomástartó berendezés besorolása.
- (6) Az átalakítási engedély iránti kérelem elbírálása során a bányafelügyelet meggyőződik arról, hogy
- a) a kérelem megfelel a (2)–(3) bekezdésben foglaltaknak, és
  - b) a tervezett átalakítási munka megfelel a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeknek.
- (7) Az átalakítási engedély rendelkező részének – az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényben előírtakon túl – tartalmaznia kell
- a) az átalakítással érintett létesítmény
    - aa) helyét, rendeltetését,
    - ab) műszaki adatait,
  - b) az átalakítás műszaki vezetőjének a nevét,
  - c) az átalakítási tevékenység megkezdésének bejelentésére vonatkozó kötelezettség előírását,
  - d) a létesítményre vonatkozó használatbavételi engedély iránti kérelem kötelező benyújtására vonatkozó felhívást és
  - e) az átalakítási engedély hatályát.
- (8) Az átalakítási engedély a véglegessé válásától számított 1 évig hatályos. Az engedély hatálya egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.
- (9) A nyomástartó berendezések 13. § (3) bekezdésében felsoroltakat meghaladó javítására vonatkozó bejelentésnek tartalmaznia kell
- a) a javítással érintett létesítmény helyét, rendeltetését,
  - b) a javítási tervet készítő tervező nevét, címét, tervezői jogosultsága megjelölését (ha tervezői jogosultsághoz kötött a javítási terv készítése),
  - c) a javítás műszaki vezetőjének a nevét, címét és képesítését és
  - d) a javítási tevékenység rövid leírását.

8. Nyomástartó berendezés bontása

- 16. §** (1) Nyomástartó berendezés bontását bányafelügyeleti engedély nélkül lehet végezni.
(2) Az elvégzett bontást annak befejezésétől számított nyolc napon belül be kell jelenteni a bányafelügyeletnek.
(3) A bejelentésnek tartalmaznia kell
- az üzemeltető megnevezését, székhelyét,
  - a tartály/berendezés létesítési (felállítási) helyét (település, helyrajzi szám),
  - a tartály/berendezés gyártási számát, típusát és
  - a tartály/berendezés besorolását.
- (4) A megszüntetett nyomástartó berendezés adatait a megszűnést követően törölni kell a nyilvántartásból.

9. Fennmaradási engedélyezési eljárás

- 17. §** (1) A fennmaradási engedély kiadására irányuló eljárásban az építési jogosultság igazolásán túl a használatbavételi engedélyezési eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.
(2) A bányafelügyelet a fennmaradási engedélyt megadja, ha a megépített nyomástartó berendezés megfelel a jogszabályokban foglalt követelményeknek.
(3) A fennmaradási engedély egyben a nyomástartó berendezésre vonatkozó használatbavételi engedély is.
(4) A fennmaradási engedély iránti kérelem elutasítása esetén rendelkezni kell a nyomástartó berendezés bontásáról vagy műszaki felszámolásáról és az eredeti állapot lehetőség szerinti helyreállításáról.

III. FEJEZET

A NYOMÁSTARTÓ BERENDEZÉSEK ÜZEMELTETÉSE, ELLENŐRZÉSE

10. Üzemeltetés

- 18. §** (1) A nyomástartó berendezést csak a létesítési és használatbavételi engedélyben meghatározott, továbbá a rendeltetésének megfelelő célra és a biztonsági előírások figyelembevételével szabad használni úgy, hogy az egészséget, az élet-, a tulajdon- és a közbiztonságot ne veszélyeztesse, illetve a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő.
(2) A nyomástartó berendezés használatát, üzemeltetését (kezelését, karbantartását, javítását) az üzemeltetőnek írásos utasításban kell szabályozni. A használati utasításnak tartalmaznia kell a fogyasztóvédelemről szóló törvény előírásain túlmenően, a létesítmény biztonságos használatára vonatkozó előírásokat is.
(3) A cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló nyomástartó berendezések esetében a használati utasítást a felhasználó számára a gázforgalmazó köteles biztosítani.
(4) A nyomástartó berendezések használatbavételi engedélyének hatályát nem érintő munkák felügyelet biztosítása mellett végezhetők. A felügyeletet legalább nyomástartóedény-gépész (OKJ szerinti szakképesítés száma: 52 524 01 0100 31 01) szakképesítésű személynek kell ellátnia. Az elvégzett munkát dokumentálni kell, amelynek tartalmaznia kell
- az elvégzett munka időpontját,
  - a munkát végző és felügyelő személy nevét és
  - az elvégzett munka leírását.

11. Üzemeltetői ellenőrzés

- 19. §** (1) Az üzemeltető (tulajdonos) az üzemeltetés körülményeit figyelembe véve szükség szerint, de legalább évente köteles ellenőrzést tartani. Az üzemi ellenőrzés során vizsgálni kell különösen
- a korróziós állapotot, a korrózió elleni védelmet,
  - az alátámasztások állapotát, a csövezetékre gyakorolt hatását,
  - a kötések, csatlakozások állapotát, a műszerek, szerelvények állapotát és működőképességüket és
  - a túlnyomás elleni védelem meglétét, lezárásának sértetlenségét.

- (2) Az ellenőrzést nyomástartó berendezést vizsgáló szakértővel, illetve felügyeleti személlyel kell elvégeztetni, 13 m³ össztérfogat alatti cseppfolyósított propán-bután gázok és elegyeik tartályainak, vagy tartálycsoportjainak esetében az ellenőrzést nyomástartóedény-gépész is végezheti.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés elvégzését az ellenőrző személy üzemnaplóba vagy az üzemeltető által erre a célra rendszeresített nyilvántartásba köteles bejegyezni. Ha az ellenőrzést végző szabálytalanságot, olyan rendellenességet állapít meg a nyomástartó berendezés üzemével kapcsolatban, amelyet nem tud saját hatáskörében azonnal megszüntetni, a szükséges óvintézkedések megtétele mellett, köteles arról írásban jelentést tenni az ellenőrzést elrendelőnek.
- (4) Az üzemeltető – a cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló tartály esetében a gázforgalmazó – minden esetben köteles vizsgáló szervezettel vagy nyomástartó berendezést vizsgáló szakértővel, illetve felügyeleti személlyel felülvizsgáltatni a nyomástartó berendezést, ha azon megbontással járó karbantartást vagy javítást végeznek.
- (5) A (4) bekezdés szerinti felülvizsgálat megállapításairól jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet a berendezés dokumentációjához kell csatolni.

12. Időszakos felülvizsgálat

- 20. §** (1) A nyomástartó berendezéseket időszakos felülvizsgálat alá kell vonni, amelynek különösen a következő biztonsági követelmények teljesülésére kell kiterjedni:
- a) a korróziós állapot, a korrózió elleni védelem vizsgálata,
  - b) a falvastagság vizsgálata méréssel,
  - c) az alátámasztások állapotának megítélése (a csővezetékre gyakorolt esetleges korróziós és egyéb hatása),
  - d) a kötések, csatlakozások állapotának vizsgálata,
  - e) a műszerek, szerelvények működőképességének, állapotának vizsgálata,
  - f) az üzemeltetés során fellépő (fellépett) terhelések és az üzemmód (statikus, dinamikus, lüktető igénybevétel) vizsgálata, a számításokkal történő összevetése,
  - g) a hőmérsékletviszonyok vizsgálata (anyagmegválasztás és méretezés szempontjából a környezeti és üzemeltetési hőmérséklet a használati engedélyben foglaltak szerinti),
  - h) a meg nem engedhető túlnyomás elleni védelem meglétének, alkalmasságának számításal történő ellenőrzése, az illetéktelen beavatkozás elleni védelem megfelelőségének vizsgálata.
- (2) A berendezések első időszakos felülvizsgálatát a használatbavételi engedélyben rögzített időpontig kell elvégezni. A további időszakos vizsgálatok időpontját a felülvizsgálat eredménye, az üzemeltetés, a tárolt közeg tulajdonságai és egyéb, a biztonságot befolyásoló körülmények figyelembevételével kell meghatározni, de a külső és belső szerkezeti vizsgálatot legalább 5 évenként, a szilárdsági nyomáspróbával történő vizsgálatot legalább 10 évenként kell elvégezni. A 10,0 m³-nél kisebb űrtartalmú légtartályokat, valamint a cseppfolyós propán-bután gázok és elegyeik tartályait 10 évenként kell belső szerkezeti vizsgálat alá vetni. A ciklusidők az előző vizsgálat időpontjától számítanak azzal, hogy a folyamatos üzemben lévő berendezések belső szerkezeti vizsgálatát és szilárdsági nyomáspróbáját a tervezett karbantartási (nagyjavítási) üzemleállások alkalmával lehet megtartani a ciklusidőnek megfelelő naptári évben. A 10,0 m³-nél kisebb űrtartalmú légtartályok, valamint a cseppfolyós propán-bután gázok és elegyeik tartályai esetében a belső szerkezeti vizsgálat és szilárdsági nyomáspróba helyettesíthető megbontás nélküli, egyéb vizsgálati módszerekkel is.
- (3) Az időszakos felülvizsgálatot vizsgáló szervezet, vagy nyomástartó berendezést vizsgáló szakértő, illetve felügyeleti személy végezheti.
- (4) Minden harmadik időszakos, belső szerkezeti vizsgálat alkalmával az üzemeltetőtől független vizsgáló szervezetnek vagy nyomástartó berendezést vizsgáló szakértőnek kell a vizsgálatot tartani. A vizsgálatról készült dokumentációban kell rögzíteni a legközelebbi felülvizsgálat időpontját, illetve, hogy a nyomástartó berendezés újabb vizsgálat nélkül milyen esetlegesen megváltozott jellemzőkkel, milyen egyéb feltételekkel üzemeltethető.
- (5) Az időszakos vizsgálat elvégzését a bányafelügyeletnek be kell jelenteni. A bejelentésről az adott év december 31-ig az üzemeltető – a cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló tartály esetében a gázforgalmazó – köteles gondoskodni.
- (6) Az időszakos felülvizsgálat dokumentumait az üzemeltetőnél, a cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló tartály esetén a gázforgalmazónál a berendezés végleges leállításáig (selejtezéséig) meg kell őrizni.

13. Bányászati bányamentő készülékek palackjainak töltése

- 21. §** A bányavállalkozó a bányafelügyelet külön engedélye nélkül elvégezheti a bányában használt, tulajdonában lévő bányamentő készülékek gázpalackjainak töltését, ha
- a töltőberendezés – létesítményeivel együtt – rendeltetésének és az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról szóló rendeletben foglaltaknak megfelel,
  - a töltőberendezés üzemeltetését irányító felügyeleti személy egyben vizsgáló szakember is, és
  - a gázpalack töltésével, kezelésével, szállításával, tárolásával foglalkozó munkavállalókat az egyes szállítható nyomástartó berendezések üzemeltetésével kapcsolatos műszaki biztonsági követelményekről és a Gázpalack Biztonsági Szabályzatról szóló rendeletben előírtakból kiképezte.

14. Hatósági ellenőrzés

- 22. §** A bányafelügyelet ellenőrzi a nyomástartó berendezések használatát, különösen
- a használatbavételi engedélyben és a biztonsági szabályzatokban foglalt előírások megtartását,
  - az ellenőrzések, az időszakos felülvizsgálatok lefolytatásának, megrendelésének, dokumentálásának, nyilvántartásának, bejelentésének rendjét,
  - a nyomástartó berendezések és időszakos vizsgálatainak nyilvántartását, a felügyelet rendjét és működését,
  - a felügyeletet, a vizsgálatokat, a kezelést, a karbantartást, a javítást végzők képesítésének meglétét, megfelelőségét,
  - azt, hogy az üzemben lévő nyomástartó berendezések rendelkeznek-e az előírt engedélyekkel, és
  - azt, hogy az üzemeltetési feltételek a használatbavételi engedélyben foglaltaknak megfelelnek-e.

IV. FEJEZET

A NYOMÁSTARTÓ BERENDEZÉSEKRE ÉS A BÁNYAFELÜGYELETRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

15. A nyomástartó berendezések nyilvántartása

- 23. §**
- (1) Az üzemeltető – a cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló tartály esetében a gázforgalmazó – köteles a használatában lévő nyomástartó berendezésekről berendezésfajtánként (egyszerű nyomástartó edény, nyomástartó edény, biztonsági szerelvény – ezen belül: közvetlen nyomáshatároló, határoló készülék –, nyomástartó tartozék), valamint az R. hatálya alá tartozó gázpalackokról és a felügyelt rendszerbe bekötött vagy azzal együttműködő (például szagosító anyaggal töltött palackok, beépített tűzoltó berendezés palackja) gázpalackokról a 3. melléklet szerinti adattartalmú, naprakész nyilvántartást vezetni.
  - (2) A bányafelügyelet nyilvántartást vezet a nyomástartó berendezésekről, az általa kiadott engedélyekről és az időszakos vizsgálatokról.
  - (3) Az üzemeltetőnek – a cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló tartály esetén a gázforgalmazónak – a nyomástartó berendezésre vonatkozó valamennyi engedélyt, bizonylatot, dokumentációt együtt kell tartania, és azokat a berendezés selejtezéséig meg kell őriznie.
  - (4) Az üzemeltető – a cseppfolyós propán-bután gázok tartályban történő belföldi forgalmazására szolgáló tartály esetén a gázforgalmazó – köteles a nyilvántartását minden év december 31-ig az évközi változásoknak megfelelően kiegészíteni, módosítani és egy példányát 15 napon belül a bányafelügyelet rendelkezésére bocsátani. Az adatszolgáltatás elektronikus formában is teljesíthető.

16. A bányafelügyelet feladatai

- 24. §** A bányafelügyelet jogosult az R. szerint piacfelügyeleti hatósággént eljárni a felhatalmazásnak megfelelően e rendelet hatálya alá tartozó nyomástartó berendezések vonatkozásában.

V. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

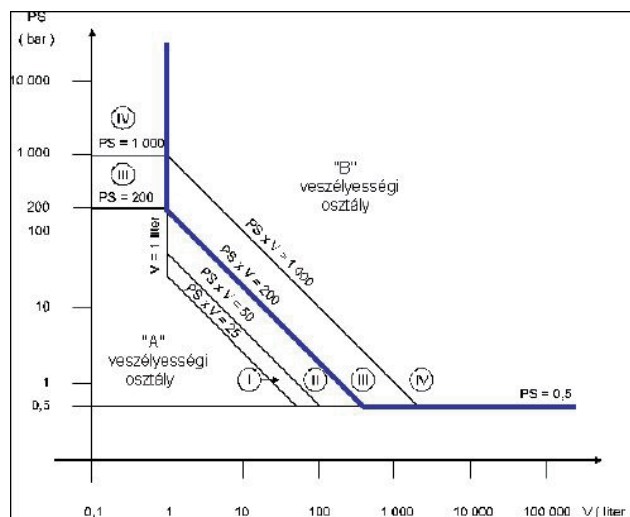
- 25. §** Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.
- 26. §** Az e rendelet tartalmával megegyező rendelkezések tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikkében előírt egyeztetése megtörtént a 2005/515/HU bejelentés keretében.
- 27. §** Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

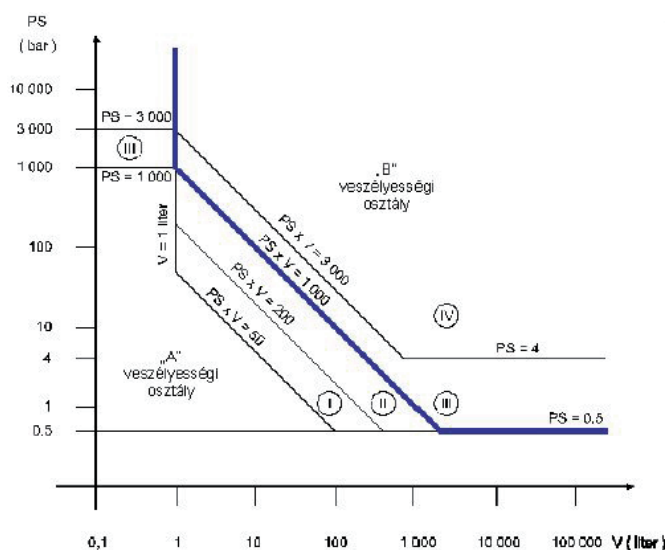
A nyomástartó berendezések veszélyességi osztályba sorolása a hatósági eljárások szempontjából

1. A nyomástartó berendezéseket a 11. § (1) bekezdése szerinti használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatása szempontjából e melléklet alkalmazásával kell besorolni.
2. A besorolás a berendezés fajtája, töltetének veszélyessége, a legnagyobb megengedhető nyomás (PS) és a belső térfogat (V) szorzata, valamint e szorzat egy az 5. pont ábrájában megadott, vastag vonallal jelzett határértéke figyelembevétele alapján történik.
3. Ha a berendezés több nyomással igénybe vett téréből áll, a berendezés egyes tereinek besorolásai közül a legszigorúbb adja a berendezés besorolását. Ha egy tér többféle töltetet tartalmaz, a besorolás alapja az a töltet, amelyhez a szigorúbb besorolás tartozik.
4. Az egyes alpontokhoz tartozó ábrák ezen határértékeket szemléltetik. (A diagramban feltüntetett vékony vonalak az R.-ben meghatározott veszélyességi kategóriák határértékeit mutatják, amelyeknek e rendelet szerinti besorolásnál nincs szerepük, csak tájékozódásul szolgálnak.)
5. Besorolás a berendezés fajtája, töltetének veszélyessége, a legnagyobb megengedhető nyomás (PS) és a belső térfogat (V) alapján:
  - a) Gáz töltetű nyomástartó edény – az e) pontban meghatározottak kivételével – azzal jellemezve, hogy a legnagyobb megengedhető PS nyomás nagyobb, mint 0,5 bar, térfogata nagyobb, mint 1 liter, és $PS \times V$ nagyobb, mint 200 (bar $\times$ liter), és töltete a veszélyes anyagok csoportjába tartozik (1. ábra).

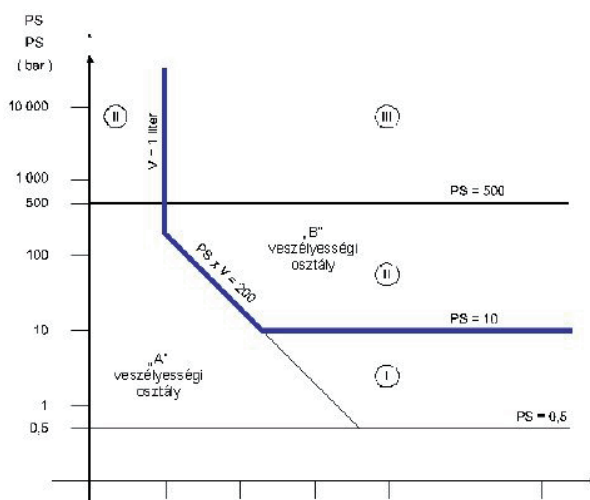
1. ábra

- b) Gáz töltetű nyomástartó edény vagy egyszerű nyomástartó edény – az e) pontban meghatározottak kivételével – azzal jellemezve, hogy a legnagyobb megengedhető PS nyomás nagyobb, mint 0,5 bar, térfogata nagyobb, mint 1 liter, és $PS \times V$ nagyobb, mint 1000 (bar $\times$ liter), és töltete nem tartozik a veszélyes anyagok csoportjába (2. ábra).

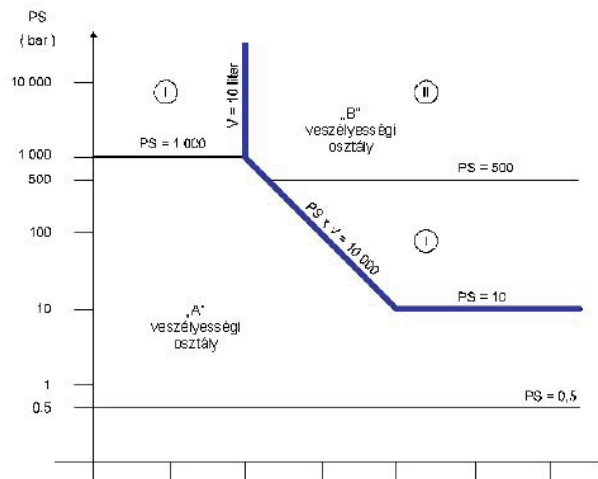
2. ábra

- c) Folyadék töltetű nyomástartó berendezés – az e) pontban meghatározottak kivételével – azzal jellemezve, hogy a legnagyobb megengedhető PS nyomás nagyobb, mint 10 bar, térfogata nagyobb, mint 1 liter, és $PS \times V$ nagyobb, mint 200 (bar $\times$ liter), és töltete a veszélyes anyagok csoportjába tartozik (3. ábra).

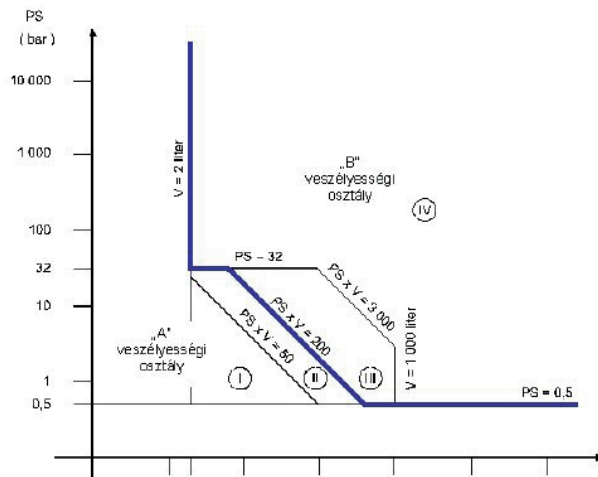
3. ábra

- d) Folyadék töltetű nyomástartó berendezés – az e) pontban meghatározottak kivételével – azzal jellemezve, hogy a legnagyobb megengedhető PS nyomás nagyobb, mint 10 bar, térfogata nagyobb, mint 10 liter, és $PS \times V$ nagyobb, mint 10 000 (bar $\times$ liter), és töltete nem tartozik a veszélyes anyagok csoportjába (4. ábra).

4. ábra

- e) Túlhevülési veszély lehetőségével üzemelő, tüzeléssel vagy más módon fűtött, nagyobb, mint 110 °C töltet hőmérsékletű nyomástartó berendezés, továbbá minden nyomással igénybe vett főzőedény, azzal jellemezve, hogy
- a legnagyobb megengedhető PS nyomás nagyobb, mint 0,5 bar, térfogata nagyobb, mint 2 liter, és $PS \times V$ nagyobb, mint 200 (bar $\times$ liter), vagy a legnagyobb megengedhető PS nyomás nagyobb, mint 32 bar, és töltete gőz, forró víz vagy szerves hőhordozó (5. ábra).

5. ábra

2. melléklet a 11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A nyomástartó berendezések létesítési engedélyezési dokumentációjának követelményei

1. A műszaki leírás követelményei

A műszaki leírásnak tartalmaznia kell

- 1.1. mindazokat az adatokat, amelyek a nyomástartó berendezés biztonságos telepítésének, üzemeltetésének elbírálásához szükségesek és a rajzdokumentációból nem tűnnek ki,
- 1.2. a technológiai cél rövid megfogalmazását és adatait, a berendezés helyét a technológiában és igénybevételeinek jellemzőit,
- 1.3. a berendezés tervrajzainak megnevezését, rajzsámát, a tervdokumentációhoz tartozó szilárdsági számításra való hivatkozást, az esetlegesen szükséges szakértői, tervezői nyilatkozatokat, indokolt esetben a tartószerkezet, földem, alátámasztások statikai számítását, az alátámasztások, a csatlakozó rendszer, a különböző hatások okozta járulékos terheléseinek számítását és az ezek megfelelőségét igazoló tervezői nyilatkozatot,
- 1.4. a berendezés alapozására és szerelésére vonatkozó gyártási, vizsgálati, szerelési utasításokat,
- 1.5. a berendezés vizsgálhatóságát, (vizsgálataira vonatkozó előírásokat) a szilárdsági nyomáspróbához szükséges feltöltés, légtelenítés, ürités lehetőségét, a berendezéssel együtt üzemelő technológiai egység együttes nyomáspróbáira vonatkozó előírásokat és szempontokat (több nyomástartó berendezést tartalmazó rendszer esetében a műszerezett technológiai folyamatábrát is),
- 1.6. a meg nem engedett túlnyomás elleni védelem szempontjából együtt üzemelő technológiai egység műszerezett technológiai folyamatábráját, az egyedi és az egységvédelem leírását, a védelmet megvalósító nyomáshatárolók bizonylatait, a nyomáshatárolók által lefűvandó töltetmennyiségekre vonatkozó számítását és a túlnyomáshatárolás megfelelőségét igazoló tervezői nyilatkozatot,
- 1.7. a berendezés tervezett élettartamát külső-belső korrózió- és erózióvédelmét, a korróziós próbatestek kimunkálására és elhelyezésére vonatkozó előírást, az ezekkel kapcsolatos mérésekre és vizsgálatokra vonatkozó előírásokat.

2. A rajzdokumentáció követelményei

A rajzdokumentációnak tartalmaznia kell

- 2.1. A főösszeállítási rajzot, amelyből kitűnik
  - a) az egyes szerkezeti elemek megnevezése, méret, tömeg, minőségi, mennyiségi adatai és esetleges szabványhivatkozásai,
  - b) az adattábla kitöltéséhez és a nyilvántartásba vételhez szükséges adatok, úgymint a nyomástartó berendezés és gyártójának megnevezése, a gyári szám, a gyártási év, a tervezési, a próba és az engedélyezési nyomás, a térfogat és a hőmérséklet határ,
  - c) valamennyi csonk, nyílás jele, rendeltetése, darabszáma, névleges mérete és nyomása,
  - d) a hegesztett varratok méretezett kialakítása.
- 2.2. A méretekkal ellátott helyszínrajzot, amelyből kitűnik
  - a) a nyomástartó berendezés elhelyezése,
  - b) egyéb létesítményektől, közlekedési utaktól, épületszerkezetektől stb. való távolsága,
  - c) az előzőektől való esetleges elhatárolása,
  - d) a biztonsági távolság és a védőövezet határai és az ezekkel érintett ingatlanok,
  - e) a kezelésre, a vizsgálatok elvégzésére rendelkezésre álló terület.
- 2.3. A korrózió, az erózió és a belső vizsgálhatóság figyelembevételével a falvastagságmérési helyeket (ultrahangos falvastagságmérési térkép).

3. melléklet a 11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

Nyomástartó berendezés nyilvántartásának tartalmi követelményei

1. A létesítmény helye:
  - 1.1. irányítószám, település, utca, házsám:
  - 1.2. helyrajzi szám:
2. A létesítmény üzemeltetője, ha nem természetes személy:
  - 2.1. név, irányítószám, település, utca, házsám:
3. A létesítmény tulajdonosa, ha nem természetes személy:
  - 3.1. név, irányítószám, település, utca, házsám:
4. A nyomástartó berendezés adatai:
  - 4.1. típus:
  - 4.2. megnevezés:
  - 4.3. töltet:
  - 4.4. gyári szám:
  - 4.5. gyártási év:
  - 4.6. gyártó neve:
  - 4.7. megfelelőségértékelést végző bejelentett szervezet neve:
  - 4.8. a megfelelőségi tanúsítvány száma:
  - 4.9. legnagyobb megengedhető nyomás (PS, bar):
  - 4.10. megengedhető hőmérséklet (TS, °C):
  - 4.11. térfogat (V, liter):
5. Biztonsági szerelvény:
  - 5.1. megnevezés:
  - 5.2. típus:
  - 5.3. gyári szám:
  - 5.4. legutóbbi beállítás időpontja:
6. Nyomástartó berendezés engedélyezési adatai:
  - 6.1. besorolási ábra száma:
  - 6.2. $PS \times V$ (bar $\times$ liter):
  - 6.3. veszélyességi osztály:
  - 6.4. létesítési engedély száma:
  - 6.5. létesítést engedélyező szerv:
  - 6.6. használatbavételi engedély száma:
  - 6.7. használatot engedélyező szerv:
  - 6.8. használaton kívül helyezés időpontja:
  - 6.9. üzembe helyezés időpontja:
7. Időszakos ellenőrzés adatai:
  - 7.1. felülvizsgálati ciklusidő:
  - 7.2. legutóbbi felülvizsgálat időpontja:
  - 7.3. felülvizsgálatot végző szerv megnevezése:
    - 7.3.1. név, irányítószám, település, utca, házsám:

4. melléklet a 11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A vizsgáló szervezetekre vonatkozó követelmények

I. Személyi feltételek

1. A szervezet vezetőjének műszaki egyetemi (főiskola) diploma (oklevél) és legalább 3 éves szakirányú gyakorlattal kell rendelkeznie.
2. A vizsgálatokat végzők meg kell felelniük a rendelet 4. §-ában előírt feltételeknek.

II. Tárgyi feltételek

1. A szervezetnek rendelkeznie kell a tevékenységi területre vonatkozó rendeletekkel, szabályzatokkal, szabványokkal és egyéb műszaki előírásokkal.
2. A szervezetnek rendelkeznie kell továbbá az általa elvégzendő vizsgálatokra vonatkozó technológiai, műveleti utasításokkal, amelyek a megállapítások kiértékelését is tartalmazzák, azon túlmenően, hogy meghatározzák a végrehajtás módját (esetleg személyi), tárgyi követelményeit.
3. A szervezetnek a tevékenységére vonatkozó (tanúsított) minőségügyi rendszerrel kell rendelkeznie, amely kiemelten kell, hogy tartalmazza a bizonylatolás rendjére vonatkozó előírásokat.
4. A szervezetnek a tevékenységével okozható kár mértékére vonatkozó felelősségbiztosítással kell rendelkeznie.

III. Szervezeti követelmények

1. A vizsgáló szervezetek nem lehetnek közvetlenül érintettek a rendelet hatálya alá tartozó és az általa ellenőrzött termék tervezésében, gyártásában, forgalmazásában, szerelésében, üzemeltetésében és karbantartásában.
  2. A külső vizsgáló szervezet független az érintett felektől, ezáltal „harmadik fél” típusú ellenőrző szolgáltatást biztosítson.
  3. Az üzemeltetői vizsgáló szervezet az ellenőrzött terméket tervező, gyártó, forgalmazó, szerelő, üzemeltető vagy karbantartó szervezet különálló és szervezetileg azonosítható része.
  4. Az ellenőrzést és az egyéb tevékenységet végző személyzet felelősségét egyértelműen el kell választani, ezt az anyaszervezeten belül a vizsgáló szervezet jegyzőkönyvezési módszerével és szervezeti azonosításával kell megvalósítani.
  5. Az üzemeltetői vizsgáló szervezet más üzemeltető szervezetnél nem végezhet időszakos vizsgálatokat. A szervezet nem támaszthat indokolatlan pénzügyi vagy egyéb feltételeket, és eljárásait megkülönböztetés nélkül köteles véghezvinni.
-

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 16. és 36. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § A rendelet hatálya az 1–3. mellékletben felsorolt sajátos építmény (a továbbiakban: sajátos építmény) építésügyi hatósági eljárására és az annak lefolytatásához szükséges műszaki dokumentáció tartalmi követelményeire, valamint a sajátos építmény építésügyi hatósági ellenőrzésére és kötelezési eljárásaira terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett feldolgozására szolgáló, helyhez kötött építmény:* olyan törő-, aprító-, osztályozó vagy mosóberendezés a termelvény közvetlen feladását biztosító berendezésekkel együtt, amelyet teherviselő aljzathoz rögzítettek és a rögzítés megbontása nélkül máshová át nem helyezhető, el nem szállítható;
2. *közmű:* a víz-, csatorna-, gáz-, távhő- és villamosenergia rendszer és a nyomvonalas hírközlési építmény;
3. *kutatóakna:* földtani szerkezet vagy ásványi nyersanyag előfordulás kutatása érdekében mélyített függőleges-, vagy lejtősakna;
4. *kutatóárok:* földtani szerkezet vagy ásványi nyersanyag előfordulás kutatása érdekében a külszínről kialakított, elsősorban az ásványi nyersanyag horizontális elterjedésének megismerésére szolgáló külszíni kutatási építmény, amelynek alapterülete meghaladja a 20 m²-t;
5. *kutatótáró:* földtani szerkezet vagy ásványi nyersanyag előfordulás kutatása érdekében mélyített vízszintes, vagy enyhe, 3°-nál nem nagyobb lejtésű vágat.

3. Az építésügyi hatósági engedély és a bejelentés

3. § A rendelet hatálya alá tartozó építési tevékenység végzéséhez

- a) az 1. és 2. mellékletben felsorolt sajátos építmények tekintetében a bányafelügyelet engedélye,
  - b) a 3. mellékletben felsorolt sajátos építmények tekintetében a bányafelügyelethez történő bejelentés megtétele
- szükséges.

4. § (1) Építésügyi hatósági engedélyek:

- a) az elvi építési engedély,
  - b) az építési engedély,
  - c) a használatbavételi engedély,
  - d) a fennmaradási engedély,
  - e) a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély, és
  - f) a bontási engedély.
- (2) Az építető a 2. mellékletben meghatározott sajátos építmények esetében az (1) bekezdés b) és f) pontjában foglalt engedélyt és a műszaki üzemi terv jóváhagyását együttesen is kérelmezheti.
- (3) Ha a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) eltérően nem rendelkezik, az e rendelet hatálya alá tartozó eljárásokban az ügyintézési határidő 25 nap. Ha szakhatóság is részt vesz az eljárásban, az ügyintézési határidő 35 nap.

4. Az építető kérelme

- 5. §** (1) Az építésügyi hatósági engedély iránti kérelmet – ha e rendelet másként nem rendelkezik – az építető a 4. melléklet szerinti adattartalmú, a tervezett építési munkának a 22. alcímben meghatározott tartalmú műszaki tervdokumentációjával együtt terjesztheti elő a bányafelügyelethez. A kérelem benyújtásakor igazolni kell
- azt, hogy a tervezési munka megfelel a 8. § (2) bekezdésében foglaltaknak,
  - az elvi építési és a használatbavételi engedély iránti kérelem kivételével az építési jogosultságot.
- (2) Az eljárásban közreműködő szakhatóság megkereséséhez az 5. mellékletben felsorolt dokumentációkat kell csatolni.

5. Az építési jogosultság igazolása

- 6. §** (1) Az elvi építési és a használatbavételi engedélyezési eljárás kivételével az építésügyi hatósági engedély megadásához, valamint a bányafelügyelet engedélye nélkül, bejelentés alapján végezhető építési tevékenység végzéséhez az építési tevékenységgel érintett ingatlan tekintetében az építési jogosultságot igazolni kell.
- (2) Az építési jogosultság különösen a következő okiratokkal igazolható:
- az építető tulajdonában lévő ingatlanon történő építési tevékenység végzése esetén az érintett földrészlet tekintetében az építető tulajdonjogának fennállására vonatkozó nyilatkozatával, vagy tulajdonilap-másolattal,
  - jogerős bírósági vagy végleges hatósági határozattal,
  - nem az építető tulajdonában lévő ingatlanon történő építési tevékenység végzése esetén az ingatlan tulajdonosának, közös tulajdon esetén valamennyi tulajdonostárs hozzájáruló nyilatkozatával vagy az ezt pótló bírósági határozattal,
  - társasház esetében közgyűlési határozattal vagy
  - szövetkezet esetében a szövetkezet hozzájáruló nyilatkozatával.
- (3) Nem kell az építési jogosultságot igazolni, ha az e rendelet hatálya alá tartozó sajátos építményt a Bt. 38. § (10) bekezdése vagy a 38/A. § (5a) bekezdése szerinti közterületen helyezik el.

6. A szakhatóság közreműködése

- 7. §** Ha az építető előzetes szakhatósági állásfoglalást kér, a szakhatóság a kérelem mellékleteként megküldött műszaki tervdokumentációt az állásfoglalásával megegyező azonosítószámmal, keltezéssel, aláírással és bélyegzőlenyomattal látja el, és azt a szakhatósági állásfoglalásával együtt megküldi az építetőnek.

7. A tervezői nyilatkozat tartalma

- 8. §** (1) A tervezői nyilatkozat tartalmazza
- a felelős tervező és a szakági tervező nevét, címét és tervezői névjegyzéki számát;
  - az általuk tervezett építési tevékenység, és műszaki tervdokumentáció megnevezését, az építető nevét, megnevezését;
  - a tervezett építési tevékenység
    - helyét, az ingatlan címét, helyrajzi számát, mélyműveléses bánya esetében a bányatelek védnevét, a bányamező megnevezését és a vágat elnevezését,
    - rövid leírását, jellemzőit,
    - környezetének meghatározó jellemzőit, védettségi minősítését, és
  - az a) pontban megnevezett tervezők aláírását.
- (2) A tervezőnek nyilatkoznia kell továbbá arról is, hogy
- az általa tervezett műszaki megoldás megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, általános érvényű és eseti előírásoknak,
  - a jogszabályokban meghatározottaktól eltérés engedélyezése szükséges-e,
  - a vonatkozó szabványtól eltérő műszaki megoldás alkalmazása esetén a szerkezet, eljárás vagy számítási módszer a szabványossal legalább egyenértékű,
  - az adott tervezési feladatra azonos méretezési módszert alkalmazott a hatások (terhek) és az ellenállások (teherbírás) megállapítására és azt a tervezés során teljeskörűen alkalmazta, és

- e) a sajátos építmény tervezésekor alkalmazott műszaki megoldás megfelel a létesítménnyel szemben támasztott általános követelményeknek.
- (3) A tervezőnek dokumentált egyeztetést kell lefolytatnia az érintett közmű és vasútvonal üzemeltetőjével, valamint a közút kezelőjével (a továbbiakban együtt: közösségi szolgáltató) a tulajdonukban, kezelésükben vagy üzemeltetésükben lévő közmű és építmény rendeltetésszerű használata, védelme érdekében indokolt feltételekről. Az egyeztetésekről készült dokumentumokat a tervezői nyilatkozathoz csatolni kell.

8. Az építésügyi hatósági engedély tartalmi követelményei

9. § Az építésügyi hatósági engedély rendelkező részének – ha e rendelet másként nem rendelkezik – az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényben előírtakon túl tartalmaznia kell:

- a) az engedélyezett építési tevékenység feltételeit,
- b) tájékoztatást arról, hogy
- ba) az építésügyi hatósági engedély nem mentesít az egyéb engedélyek, hozzájárulások megszerzésének kötelezettsége alól,
- bb) az építetőt a tervezett építési tevékenység megkezdésével kapcsolatban milyen bejelentési kötelezettség terheli, és
- c) az engedély hatályát, meghosszabbításának lehetőségeit és feltételeit.

9. Az építésügyi hatósági engedély időbeli hatálya

- 10. §** (1) A végleges elvi építési engedély egy évig hatályos, amely nem hosszabbítható meg.
- (2) A végleges építési engedély négy évig hatályos. A hatályossága alatt, ha az építési tevékenységet – az építési napló megnyitásával igazoltan – megkezdték, akkor az építési tevékenység megkezdésétől számított 10 éven belül az építménynek használatbavételi engedély megadására alkalmassá kell válnia. Az építési engedély hatálya, ha az építési tevékenységet nem kezdték meg, egy alkalommal két évvel meghosszabbítható.
- (3) A bontási és rendeltetésmegváltoztatási engedély két évig hatályos. A bontási és rendeltetésmegváltoztatási engedély a hatályossága alatt a hatályának lejárta előtt előterjesztett kérelemre egy alkalommal egy évvel meghosszabbítható, ha az engedély megadásakor fennálló szabályok vagy kötelező hatósági előírások nem módosultak, vagy ha a módosítások az engedély tartalmát nem érintik.
- (4) A végleges használatbavételi vagy fennmaradási engedély határozatlan ideig hatályos.

10. Egyéb általános eljárési szabályok

- 11. §** Építésügyi hatósági engedélyhez kötött építési tevékenység esetében
- a) az építési tevékenység megkezdését annak megtörténte előtt 8 nappal, és
- b) a 7. mellékletben meghatározott adat változását 8 napon belül be kell jelenteni a bányafelügyeletnek.

12. § Az 1. melléklet 4. pont 4.2. alpontjában, és a 3. melléklet 1. pont 1.2. alpontjában meghatározott sajátos építmény esetében az építési tevékenység az építésügyi engedély birtokában is csak akkor kezdhető meg, ha a telephely vizsgálati és értékelési programot a feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóság jóváhagyta.

11. Az elvi építési engedélyezési eljárás

13. § Az építési vagy a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély iránti kérelem benyújtása előtt az építetők a településrendezési előírások teljesíthetőségével, továbbá a kulturális örökségvédelmi, természet-, táj- és környezetvédelmi, egészségvédelmi, talajvédelmi, életvédelmi, tűzvédelmi, valamint a sajátos építmény elhelyezésével, kialakításával, a műszaki, geometriai jellemzőivel, új rendeltetése megvalósíthatóságával kapcsolatos műszaki követelmények előzetes tisztázása céljából elvi építési engedélyt kérhet.

14. § Az elvi építési engedélynek a 9. §-ban előírtakon túl tartalmaznia kell a sajátos építmény rövid leírását.

12. Az építési engedélyezési eljárás

- 15. §** (1) Az építési engedélyt – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – az elvégezni kívánt építési tevékenység egészére kell kérni.
- (2) Több megvalósulási szakaszra bontott építkezés esetében az egyes szakaszokban megépítendő sajátos építményekre szakaszonként külön-külön is lehet építési engedélyt kérni, illetve bejelentést tenni.
- (3) A sajátos építményekkel kapcsolatos műszaki biztonsági szabályzatban előírt követelményektől eltérő műszaki megoldásra irányuló kérelmet az építési engedély iránti kérelemmel együtt kell előterjeszteni.
- 16. §** (1) Ha az építési tevékenység felelős műszaki vezetője az építési engedély iránti kérelem előterjesztésekor még nem ismert, az építési engedély csak azzal a feltétellel adható meg, hogy az építendőnek a kivitelező felelős műszaki vezetőjének a nevét, címét és képesítését, az építési tevékenység megkezdése előtt nyolc nappal be kell jelentenie a bányafelügyeletnek. A bejelentés elmulasztása esetén – annak pótlásáig – a bányafelügyelet az építési munkák végzését felfüggeszti.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni a felelős műszaki vezető személyében bekövetkező változás esetében is.
- 17. §** Az építési engedélynek tartalmaznia kell:
- a sajátos építmény helyét, helyrajzi számát, megnevezését és rendeltetését, mélyműveléses bánya esetében a bányatelek védnevét, a bányamező megnevezését és a vágat elnevezését, továbbá a sajátos építmény biztonsági övezetének mértékét,
  - az építési tevékenység megkezdésének bejelentésére vonatkozó kötelezettség előírását,
  - az esetleges próbaüzemre vonatkozó feltételeket, továbbá szállító-, elosztó vagy célvezeték próbaüzemi feltételei között annak előírását, hogy a vezeték biztonsági övezetével érintett ingatlanulajdonosokat a vezeték gáz alá helyezéséről annak megtörténtét megelőzően 8 nappal korábban értesíteni kell,
  - a sajátos építményre vonatkozó használatbavételi engedély iránti kérelem kötelező benyújtására vonatkozó felhívást, és
  - az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint az arra vonatkozó tájékoztatást, hogy az építőipari kivitelezési tevékenység folytatása során építetői fedezetkezelő közreműködése kötelező-e.
- 18. §** (1) Az építető csak a véglegessé vált építési engedély és az ahhoz tartozó – engedélyezési záradékkal ellátott – műszaki tervdokumentáció alapján, az engedély hatályának időtartama alatt építkezhet.
- (2) Az építető jogutódja az építési engedély alapján jogosított építető helyébe léphet, köteles azonban a jogutódlást – annak megfelelő igazolása mellett – az építési tevékenység megkezdése vagy folytatása előtt írásban a bányafelügyeletnek bejelenteni.
- 19. §** Ha a bányafelügyelet az építési engedélyt kiadja, annak végrehajthatóvá válásának napját követő 8 napon belül az engedélyezésre benyújtott műszaki tervdokumentáció egy záradékolt példányát az építetőnek megküldi.

13. A használatbavételi engedélyezési eljárás

- 20. §** (1) Az építési engedélyhez kötött sajátos építmény – az 1. melléklet 1. pont 1.1. alpontjában és 4. pont 4.2. alpontjában felsorolt sajátos építmények kivételével – csak használatbavételi engedély alapján vehető használatba és üzemeltethető.
- (2) Több megvalósulási szakaszra bontott építkezés esetében az építési engedély szerinti egyes megvalósulási szakaszokban megépített sajátos építményekre vagy a rendeltetésszerű és biztonságos használatra önmagukban alkalmas sajátos építményrészekre önállóan is lehet használatbavételi engedélyt kérelmezni, illetve bejelentést tenni.
- 21. §** A használatbavételi engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:
- az üzemeltető nevét vagy megnevezését, lakcímét vagy székhelyét,
  - a főbb műszaki-biztonsági jellemzőket; robbanóanyag-raktár esetében a tárolható robbanóanyag mennyiségét, továbbá – szükség szerint – javaslatot az üzemeltetés különös feltételeire, és

- c) az 5. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, ha a kivitelezés során a végleges építési engedélytől és a hozzá tartozó jóváhagyott műszaki tervdokumentációtól, valamint az ezek alapján készült kivitelezési tervektől építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött építési tevékenységgel eltértek.

22. § A bányafelügyelet a használatbavételi engedélyt megadja, ha

- a) az építési munkát az építési engedélynek, az ahhoz tartozó tervdokumentációnak, továbbá engedélyezett eltérésnek megfelelően végezték el, és
b) a sajátos építmény az építési engedélyben megjelölt rendeltetésének megfelelő és biztonságos használatra alkalmas állapotban van.

23. § A használatbavételi engedélynek tartalmaznia kell:

- a) az építési engedély számát és keltét,
b) a sajátos építmény helyének, helyrajzi számának és rendeltetésének megjelölését, megállapítva a használat főbb műszaki, biztonsági jellemzőit, mélyműveléses bánya esetében a bányatelek védnevét, a bányamező megnevezését és a vágat elnevezését,
c) a biztonsági övezet és a védőtávolság mértékét és esetlegesen a kapcsolatos idegen ingatlanokra vonatkozó korlátozásokat, tilalmakat,
d) a használatbavétel hatósági feltételeit,
e) a biztonságos használatot nem veszélyeztető kisebb hibák és hiányosságok megszüntetése érdekében szükséges további munkálatok elvégzésére vonatkozó kötelezést határidő tűzésével,
f) ha a sajátos építmény megépítése révén az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmában változást eredményez, figyelmeztetést arra, hogy a használatbavételi engedély közlését követően az építető köteles – az ingatlan-nyilvántartási átvezetés céljából – a megvalósult állapotról változási vázrajzot és mellékleteit az ingatlanügyi hatósághoz benyújtani,
g) szállítóvezeték esetében a szolgálat alapításának határidejét, és
h) robbanóanyag-raktár esetében a robbanóanyag-tárolás feltételeit.

24. § A bányafelügyelet a szénhidrogén-szállítóvezetésekre, földgáz-elosztó vezetésekre és célvezetésekre vonatkozó használatbavételi engedélyt közli az üzemeltetővel is.

14. A fennmaradási engedélyezési eljárás

25. § A fennmaradási engedély kiadására irányuló eljárásban az ebben az alcímben foglalt eltérésekkel az építési és a használatbavételi engedélyezési eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

- 26. §** (1) A fennmaradási engedély iránti kérelemhez csatolt helyszínrajzon és a műszaki terveken a tényleges – még befejezetlen sajátos építmény vagy sajátos építményrész esetében pedig a további tervezett – állapotot is ábrázolni kell.
(2) A szénhidrogén-szállítóvezeték, továbbá a földgáz-elosztó és célvezeték esetében – a nagynyomású szénhidrogén-vezeték kivételével – a fennmaradási engedélyre iránti kérelemhez az e-közmű adatszolgáltatásra kötelezett leendő üzemeltető részére előírt igazolás helyett az üzemeltetőnek a vezeték utólagos beméréséről, adatszolgáltatási szintek szerinti minősítéséről és nyilvántartásba vételéről szóló igazolását kell csatolni.

- 27. §** (1) A bányafelügyelet a fennmaradási engedélyt megadja, ha a megépített sajátos építmény vagy sajátos építményrész megfelel vagy átalakítással megfeleltethető a jogszabályokban foglalt követelményeknek. A sajátos építményrészre vonatkozó fennmaradási engedélyben a bányafelügyeletnek rendelkeznie kell az építmény befejezésére vonatkozó továbbépítés feltételeiről is.
(2) A fennmaradási engedély egyben a sajátos építményre vonatkozó használatbavételi engedély is, ha ennek feltételei fennállnak. Továbbépítés esetében a továbbépített sajátos építményrész csak használatbavételi engedély alapján vehető használatba és üzemeltethető.
(3) A fennmaradási engedély iránti kérelem elutasítása esetén rendelkezni kell a sajátos építmény bontásáról vagy műszaki felszámolásáról és az eredeti állapot lehetőség szerinti helyreállításáról.
(4) A bányafelügyelet a szénhidrogén-szállítóvezetésekre, földgáz-elosztó vezetésekre és célvezetésekre vonatkozó fennmaradási engedélyt közli az üzemeltetővel is.

15. A rendeltetés megváltoztatására irányuló engedélyezési eljárás

- 28. §** (1) A rendeltetés megváltoztatására irányuló engedélyezési eljárásban
- a bányafelügyelet engedélyéhez kötött építési tevékenység esetében az építési engedélyezési eljárásra vagy
  - bejelentéshez kötött építési tevékenység esetében a bejelentésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltérésekkel.
- (2) A bányafelügyelet az engedélyt megadja, ha
- a módosított rendeltetésű sajátos építmény megfelel a biztonsági követelményeknek, és
  - a rendeltetés módosításával létrejövő sajátos építmény az érintett területen engedélyezhető.
- (3) A rendeltetés megváltoztatására irányuló engedélynek tartalmaznia kell
- a létesítménnyel rendelkezni jogosultak nevét, címét, és
  - a rendeltetés megváltoztatásával érintett sajátos építmény vagy földrészlet azonosításra alkalmas adatait, a sajátos építmény eredeti és új rendeltetésének megjelölését.

16. Bontási engedélyezési eljárás

- 29. §** (1) Bontási engedélyezési eljárást a bányafelügyelet építési engedélye alapján megépített sajátos építmény tekintetében kell lefolytatni. A bontási engedélyezési eljárás a sajátos építmény tulajdonosának kérelmére indul.
- (2) A bontási engedély sajátos építményrészre is kérhető.
- (3) Új sajátos építmény építése esetén a bontási és építési eljárás egy eljárás keretében is lefolytatható.

- 30. §** (1) A sajátos építmény bontására irányuló kérelemhez mellékelni kell:
- a bontási technológia leírását,
  - a sajátos építmény elbontása utáni állapotot tartalmazó helyszínrajzot és
  - a megszűnő sajátos építmény hiányában bekövetkező helyzet biztonsági elemzését.
- (2) Mélyművelésű bányák föld alatti sajátos építményei esetében a kérelemhez kizárólag az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglaltakat, a műszaki tervdokumentációt és a szükséges műszaki intézkedések leírását kell mellékelni.

- 31. §** (1) A bontási engedélynek tartalmaznia kell:
- a bontásra kerülő sajátos építmény megjelölését,
  - a munkálatok végzéséért felelős műszaki vezető nevét, címét,
  - a környezet rehabilitáció során történő kialakításának főbb paramétereit,
  - a tevékenység megkezdésének bejelentésére vonatkozó kötelezettség előírását, és
  - az engedélytől eltérő végrehajtás szankcionálási lehetőségére való figyelemfelhívást.
- (2) Ha a bontási tevékenység felelős műszaki vezetője a bontási engedély iránti kérelem előterjesztésekor még nem ismert, a bontási engedély csak azzal a feltétellel adható meg, hogy az építendőnek a kivitelező felelős műszaki vezetőjének a nevét, címét és képesítését, a bontási tevékenység megkezdése előtt nyolc nappal be kell jelentenie a bányafelügyeletnek. A bejelentés elmulasztása esetén – annak pótlásáig – a bányafelügyelet a bontási munkák végzését felfüggeszti.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni a felelős műszaki vezető személyében bekövetkező változás esetében is.
- (4) A bontási tevékenység befejezését az építető 8 napon belül köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek.

17. Engedélytől eltérés, az engedély módosítása

- 32. §** (1) Az építésügyi hatósági engedélyben és az ahhoz tartozó műszaki tervdokumentációban foglaltaktól való eltéréshez a bányafelügyelet engedélyre szükséges, ha az eltérés
- megváltoztatja a sajátos építmény rendeltetési célra való alkalmasságát, vagy biztonsági szintjét kedvezőtlenül befolyásolja,
  - megváltoztatja a sajátos építmény befogadó vagy teljesítő képességét vagy geometriai paramétereit, vagy
  - a nyomvonalas (nyomvonal jellegű) sajátos építmény biztonsági övezetének mértékét megváltoztatja, és emiatt új ügyfél, szakhatóság, közösségi szolgáltató bevonása szükséges az eljárásba.

- (2) Az engedély módosítása iránti kérelemhez az eltérés jellegétől függően
  - a) a helyszínrajzi elhelyezés változása esetén módosított helyszínrajzot,
  - b) módosított műszaki tervrészletet,
  - c) a műszaki leírás változása esetén módosított műszaki leírástkell mellékelni.
- (3) A bányafelügyelet teljes körű műszaki tervdokumentáció elkészítésére kötelezi az építetőt, ha a tervezett módosítás az engedélyezett műszaki tervdokumentáció több részletére terjed ki.

18. Bejelentési eljárás

- 33. §** (1) A 3. melléklet 1. pontjában meghatározott építési tevékenység megkezdését a kezdés előtt legalább 10 nappal, a 6. melléklet szerinti adattartalommal be kell jelenteni a bányafelügyeletnek.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott építési tevékenység a bejelentés megtételétől számított egy évig folytatható.
- (3) Az építető haladéktalanul köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek az (1) bekezdésben meghatározott építési tevékenység befejezését.
- 34. §** A 3. melléklet 2. pontjában meghatározott építési tevékenység befejezését a 8. melléklet szerinti adattartalommal, összevontan, a tárgy hónapot követő hónap 15. napjáig kell bejelenteni.
- 35. §** A bányafelügyelet a 3. melléklet 1. pont 1.9. alpontjában meghatározott építmény tekintetében tett bejelentésről tájékoztatja a környezetvédelmi és a vízvédelmi hatóságot.

19. Építésügyi hatósági, építésfelügyeleti intézkedések

- 36. §** (1) A bányafelügyelet elrendeli az építési tevékenység felfüggesztését és a szabálytalan állapot megszüntetését
- a) az állékonyságot, állagot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető állapot esetében,
  - b) a kivitelezési tevékenység végzésének, a beépített anyagok, szerkezetek, berendezések minőségében azonnali intézkedést igénylő hatás, állapot esetében,
  - c) súlyos környezetkárosítás közvetlen veszélyének fennállása vagy súlyos környezetkárosítás esetében,
  - d) ha a kivitelezési tevékenység felelős műszaki vezető nélkül, vagy jogosultsággal nem rendelkező felelős műszaki vezető részvételével történt, vagy
  - e) ha jogszabályban meghatározott feltételeknek nem megfelelő anyagok, szerkezetek, berendezések és termékek felhasználását, beépítését állapítja meg.
- (2) A bányafelügyelet elrendelheti
- a) a sajátos építmény vagy sajátos építményrész építésügyi hatósági engedélyben meghatározott, ennek hiányában az eredeti rendeltetésétől eltérő használatának megszüntetését,
  - b) szabálytalan építkezés esetében az építési tevékenység megszüntetését és az építést megelőző állapot helyreállítását, a végleges építési engedélynek és a hozzá tartozó, jóváhagyott műszaki tervdokumentációnak megfelelő állapot kialakítását, illetve
  - c) a műszaki követelményeknek meg nem felelő építési termékek kicserélését.
- (3) A bányafelügyelet elrendeli a sajátos építmény vagy sajátos építményrész azon hibájának és hiányosságának megszüntetését, amely a rendeltetészerű és biztonságos használatot, más ingatlan állékonyságát, az életet és egészséget, vagy a köz- és vagyonbiztonságot veszélyezteti.
- (4) Ha a sajátos építmény az egészséget, az élet- vagy közbiztonságot, a természeti vagy épített környezetet vagy kulturális örökségi elemet közvetlenül veszélyezteti, és a veszélyhelyzet másként nem szüntethető meg, a sajátos építmény bontását kell elrendelni.

20. A műszaki tervdokumentáció

- 37. §** A tervezett építési tevékenység műszaki tervdokumentációját a tervezett sajátos építmény helyének, környezetének, rendeltetésének, a tervezett építési tevékenység jellegének, a tervfajtának, valamint az építésügyi hatósági eljárás jellegének megfelelő tartalommal és részletezettséggel, magyar nyelven kell összeállítani.

- 38. §** A műszaki tervdokumentációban az építési szakmai követelmények teljesítését a vonatkozó szabványok alkalmazása hiányában azokkal legalább egyenértékű műszaki megoldás alkalmazásával kell igazolni.
- 39. §** (1) A műszaki tervdokumentációt aláíró-címlappal, tartalomjegyzékkel és tervjegyzékkel kell ellátni. A címlap az engedélyezés tárgyát képező építési tevékenység megnevezésén túl tartalmazza az építető nevét vagy megnevezését és a tervező nevét. Az aláírólap tartalmazza a tervezésben részt vett minden tervező nevét, a tervezési jogosultság számát és a tervező saját kezű eredeti aláírását.
- (2) Az egyes különálló tervlapokon szerepeltetni kell:
- a tervezett építési tevékenység megnevezését, az építmény rendeltetését,
  - az építési tevékenységgel érintett ingatlan címét és helyrajzi számát,
  - az adott tervrajz megnevezését és méretarányát önálló ábránként,
  - a tervező vagy tervezők nevét, tervezői névjegyzéki számát és aláírását,
  - a tervlap elkészítésének időpontját, és
  - az építésügyi hatósági engedélyt kérelmező nevét.
- 40. §** (1) A műszaki tervdokumentáció tervrészei:
- a sajátos építmény általános műszaki leírása,
  - a terület-előkészítési munkák műszaki tervei,
  - a sajátos építményt, és a biztonsági övezetével érintett ingatlanokat tartalmazó, az ingatlanügyi hatóság által hitelesített, 3 hónapnál nem régebbi ingatlan-nyilvántartási térképmásolat, továbbá földalatti és külszíni bányászati sajátos építmény esetében a bányatérképek méretarányára és tartalmára vonatkozó Bányabiztonsági Szabályzatról szóló rendelet szerinti bányaművelési térkép,
  - az Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináta hálójával ellátott helyszínrajz,
  - a technológiai berendezések tervei és tervrajzai,
  - a közlekedés, a közművek, az energiaátvitel, az adatátviteli és kommunikációs rendszer hálózata, valamint ezek kapcsolatainak tervei,
  - a műszaki- és munkabiztonsági, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi és a környezetvédelmi előírások érvényesítésének ismertetése, a sajátos építmény környezetbe illeszkedésének módja, és
  - a tervezett próbaüzem tervei, a próbaüzem szükségességének indokolása.
- (2) Az általános műszaki leírásnak tartalmaznia kell a sajátos építmény főbb adatait és rendeltetését, a technológia főbb, meghatározó berendezéseit, a technológiai folyamat leírását, a termelésirányítás rendszerét és műszerezettségét, az irányítástechnikai berendezéseket, a belső anyagmozgatást, a várható veszélyek ismertetését, valamint a sajátos építményen belül elhelyezésre kerülő, nem technológiai célú berendezések leírását.
- (3) A terület előkészítési munkák terveiben ismertetni kell a kivitelezéshez szükséges tereprendezési, bontási és földmunkákat. Ennek keretében kell részletezni a vizek medrét és a vízi létesítményeket érintő, szükségessé váló keresztezések, átalakítások és egyéb beavatkozások munkáit is.
- (4) A technológiai berendezések terveit és tervrajzait, valamint a közlekedés, a közművek, az energiaátvitel, az adatátviteli és kommunikációs rendszer hálózata kapcsolatainak terveit olyan részletességgel és méretarányban kell elkészíteni, és annyi magassági adattal kell kiegészíteni, hogy azok alapján elrendezésük, kialakításuk egyértelműen megállapítható legyen.

21. A helyszínrajz

- 41. §** (1) Földalatti bányászati sajátos építmény helyszínrajzát legfeljebb 1:1000 méretarányban, égtájjelöléssel és legalább a biztosítás, a szabad távolságok, a szellőztető légáram iránya és a védőpillér feltüntetésével úgy kell elkészíteni, hogy a sajátos építmény elrendezése, kialakítása egyértelműen megállapítható legyen. Akna, lejtősakna és táró esetében a helyszínrajzot a (3) bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel kell elkészíteni.
- (2) Külszíni bányászati- és kutató sajátos építmény, továbbá a földalatti bánya külszíni sajátos építménye esetében – figyelemmel a (3) bekezdés rendelkezéseire is – a helyszínrajzot legfeljebb 1:1000 méretarányban, égtájjelöléssel úgy kell elkészíteni, hogy a sajátos építmény elrendezése, kialakítása egyértelműen megállapítható legyen. Külszíni bányavasút vagy személyszállításra szolgáló sajátos építmény esetében a helyszínrajz részét képezi a keresztező építményeket is ábrázoló 1:100 magassági méretarányú hossz-szelvény.
- (3) A külszíni bányászati- és kutató sajátos építmény engedélyezéséhez készített helyszínrajzon mérethelyesen fel kell tüntetni

- a) a tervezett sajátos építményt és biztonsági övezetét, a védőtávolságokat, valamint – ha a helyrajzi számokat, belterület esetében az utcaneveket és a házsámokat külön jegyzékben nem közölték – a létesítménnyel érintett földrészleteket, azok helyrajzi számait, belterület esetében megjelölve az utca nevét és a házsámot is,
  - b) a földrészletre vonatkozó szabályozási és építési vonalakat, megjelölve az építési előírásokat és korlátozásokat,
  - c) az érintett területen meglévő és meghagyni vagy lebontani tervezett, továbbá a létesítendő épületek, épületrészek és más építmények külső határoló körvonalait, megjelölve a terep jellegzetességeit,
  - d) az érintett közműveket,
  - e) a sajátos építménynek a közlekedési, az energia- és a közműhálózathoz, továbbá a felszíni vizek medréhez, a felszín alatti vizekhez, a vízi létesítményekhez való csatlakozás szempontjából lényeges adatokat, és
  - f) az érintett területen lévő védett természeti és kulturális örökségi elemeket.
- (4) A kőolaj- és földgázbányászati sajátos építmény helyszínrajzát legfeljebb 1:1000 méretarányban, égtájjelöléssel kell elkészíteni. A kőolaj- és a földgázbányászati mezőbeli vezeték, továbbá a kőolaj- és a földgáz-, valamint azok termékei szállítóvezetékének helyszínrajzát a közigazgatási határokat és megnevezéseket is tartalmazó távvezetési térképen kell megadni. A vezetékek esetében a helyszínrajz részét képezik a keresztező építményeket is ábrázoló 1:100 magassági méretarányú hossz-szelvények.
- (5) Az 1. melléklet 3. és 4. pontja szerinti sajátos építmények helyszínrajzát a (3) bekezdés előírása szerint kell elkészíteni legfeljebb 1:1000 méretarányban.
- (6) Külterületi gázelosztó vezeték helyszínrajza a célnak megfelelő legfeljebb 1:2000 méretarányban is elkészíthető. A külterületi gázelosztó vezeték hossz-szelvénye helyettesíthető a keresztező építményeket is ábrázoló kereszt-szelvényvel.

22. Záró rendelkezések

- 42. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2022. február 1-jén lép hatályba.
 (2) Az 1. melléklet 4. pont 4.8. alpontja 2022. március 1-jén lép hatályba.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A bányafelügyelet építésügyi hatósági engedélyéhez kötött sajátos építmények

1. A szilárdásvány-bányászat területén a terület-igénybevétellel járó bányászati sajátos építmények:
  - 1.1. Kutatóépítmények:
    - 1.1.1. 400 méter mélységet meghaladó mélyfúrás,
    - 1.1.2. kutatótáró.
  - 1.2. A külszíni bányászat építménye:
    - 1.2.1. külszíni bányavasút.
  - 1.3. Földalatti bányászat építményei:
    - 1.3.1. külszínre nyíló bányatérsegek (akna, lejtősakna, táró, vágat),
    - 1.3.2. a bányauzem területét elhagyó, bányauzemi külszíni bányavasút.
2. Kőolaj- és földgázbányászati építmények:
  - 2.1. kőolaj- és földgázkutató-, illetve egyéb termelés-technológiai jellegű mélyfúrás,
  - 2.2. kőolaj- és földgázbányászati célú kút és kútkörzet,
  - 2.3. kőolaj- és földgázbányászati célú mezőbeli csővezeték az átkötő vezetékekkel és a hozzá tartozó gáz-, olaj-, vízvélváltó- és előkészítő-, besajtoló-, gyűjtő-, nyomásfokozó állomás,
  - 2.4. kőolaj- és földgáz továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra való alkalmassá tételére szolgáló technológiai építmény, a hozzá kapcsolódó tartályparkkal,

- 2.5. szénhidrogén szállítóvezeték és azok alkotórészei, valamint tartozékai,
- 2.6. földalatti gáztároló földalatti és külszíni építményei.
3. Gázipari sajátos építmények:
  - 3.1. földgáz-célvezeték és a zártkerti ingatlanokon kívüli 250 métert meghaladó külterületi földgáz-elosztóvezeték, valamint tartozékai, az egy külterületi ingatlant ellátó leágazó vezeték kivételével,
  - 3.2. propán-bután töltő és tároló telep technológiai egységeivel,
  - 3.3. az egyéb gázok és gáztermékek vezetékai és tartozékai.
4. Egyéb sajátos építmények:
  - 4.1. az 1. pont 1.1. alpontja szerinti kutatóépítmény, amely
    - 4.1.1. a földtani kutatást szolgálja,
    - 4.1.2. a radioaktív hulladék-tároló telephely földtani alkalmasságának igazolását szolgálja, vagy
    - 4.1.3. nukleáris létesítmény telephely vizsgálati és értékelési programjának végrehajtásához szükséges, és amelynek telephely vizsgálati és értékelési programját jóváhagyták, vagy ahhoz a feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóság a földtani, műszaki biztonsági és bányászati szakkérdések tekintetében előzetes szakhatósági állásfoglalást adott,
  - 4.2. a geotermikus energia felszín alatti víz kitermelését nem igénylő, 120 métert meghaladó mélységből történő kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei az épületgépészeti berendezések kivételével,
  - 4.3. polgári felhasználású robbanóanyag raktára,
  - 4.4. építményt magában foglaló bányászati hulladékkezelő építmény,
  - 4.5. szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő csővezeték-hálózat és ennek tartozékai,
  - 4.6. a koncesszióköteles geotermikus energia kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei az erőművi berendezések kivételével,
  - 4.7. a föld alatti szénelgázosításhoz szükséges létesítmények,
  - 4.8. bányászati egyéb gáztechnológiák.

2. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A bányászatról szóló törvény szerinti műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárás keretében engedélyezhető sajátos építmények

1. A szilárdásvány-bányászat területén a terület-igénybevétellel járó bányászati sajátos építmények:
  - 1.1. Kutatóépítmények:
    - 1.1.1. 400 méter mélységet meghaladó mélyfúrás,
    - 1.1.2. kutatótáró.
  - 1.2. A külszíni bányászat építménye:
    - 1.2.1. külszíni bányavasút.
  - 1.3. Földalatti bányászat építményei:
    - 1.3.1. külszínre nyíló akna, lejtősakna, táró, vágat,
    - 1.3.2. a bányászati területét elhagyó, bányászati külszíni bányavasút.
2. Kőolaj- és földgázbányászati építmények:
  - 2.1. kőolaj- és földgázkutató-, illetve egyéb termelés-technológiai jellegű mélyfúrás,
  - 2.2. kőolaj- és földgázbányászati kút és kútkörzet,
  - 2.3. kőolaj- és földgázbányászati mezőbeli csővezeték (kút- és gerincvezeték) a hozzá tartozó gáz-, olaj-, vízleválasztó- és előkészítő-, besajtoló-, gyűjtő-, nyomásfokozó állomás,
  - 2.4. kőolaj- és földgáz továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra való alkalmassá tételére szolgáló technológiai építmény, a hozzá kapcsolódó tartályparkkal,
  - 2.5. földalatti gáztároló földalatti és külszíni építményei.
3. Bányászati hulladékkezelő építmény.
4. A föld alatti szénelgázosításhoz szükséges létesítmények.

*3. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez***A bányafelügyelet engedélye nélkül, bejelentés alapján végezhető építési tevékenységek**

1. A 34. § (1) bekezdése alapján bejelentéshez kötött építési tevékenységek
  - 1.1. A szénhidrogén termelésben, továbbfeldolgozásban vagy továbbfelhasználásban használt technológiai építményi csövezeték, a szénhidrogén szállító-, a földgáz elosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és gáztermékek szállítóvezetékeinek és ezek tartozékainak a meglévő biztonsági övezeten belüli, többlet szolgalmi jogot vagy vezetékjogot nem igénylő azonos vagy alacsonyabb nyomásfokozatúra történő kiváltása, ha az engedéllyezettel azonos vagy korszerűbb műszaki jellemzőkkel és paraméterekkel bír.
  - 1.2. A 400 méter mélységet meg nem haladó mélyfúrás, a kutatóakna és a kutatóárok létesítése.
  - 1.3. A földtani és ásványi nyersanyagkutató mélyfúrások bontása (felszámolása, tömedékelése), amennyiben azok nem harántoltak szénhidrogén tároló réteget, egyéb gáztároló réteget vagy radioaktív ércettestet.
  - 1.4. A kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett feldolgozására szolgáló, helyhez kötött építmény.
  - 1.5. Személyszállításra szolgáló építmény.
  - 1.6. Földalatti bányászat építményei:
    - 1.6.1. főszellőztetést, a főszellőztető légáram fűtését és hűtését szolgáló építmény,
    - 1.6.2. tűz- vagy robbanásveszélyes, továbbá maró hatású anyag, illetve robbanóanyag tárolására szolgáló bányabeli raktár,
    - 1.6.3. a 2 MVA vagy ennél nagyobb összteljesítményű bányabeli villamos energiát elosztó, átalakító és kapcsoló állomás.
  - 1.7. A szénhidrogén termelésben, továbbfeldolgozásban vagy továbbfelhasználásban, szállításban használt technológiai rendszeren történő felújítás, átalakítás, módosítás.
  - 1.8. A propán-bután elosztóvezeték, az elosztóhálózatba történő betáplálását biztosító tartálypark tartozékaival és alkotórészeivel.
  - 1.9. A geotermikus energia felszín alatti víz kitermelését nem igénylő, 120 métert meg nem haladó mélységből történő kinyerésének és energetikai célú hasznosításának építményei az épületgépészeti berendezések kivételével.
2. A 35. § alapján összevont bejelentéshez kötött építési tevékenység:
  - 2.1. Gázelosztó-vezeték belterületen, zárkerti ingatlanokon és 250 méteres hosszúg külterületen történő építése.
  - 2.2. Üzemelő gázelosztó vezetékhez kapcsolódó új, egy külterületi ingatlan gázellátását biztosító leágazás építése.
  - 2.3. Nyomásszabályozó állomások főelemeinek – fő gázáramlásba épített elzáró szerelvények, nyomásszabályozó berendezés és tartozékai, biztonsági lefúvató és gyorszár – cseréje, ha az új elem az eredetivel megegyező funkciójú, nyomásfokozatú, illetve teljesítményű.

*4. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez***Az építésügyi hatósági engedély iránti kérelem adattartalma**

- I. Elvi építési vagy építési engedély iránti kérelem esetében:
  1. Adószámmal rendelkező építető esetében az építető adószáma.
  2. A kérelemmel érintett építmény adatai: megnevezése, helye, rendeltetése.
  3. Az építési tevékenységgel és a sajátos építmények biztonsági övezetével érintett ingatlan adatai: címe, helyrajzi száma, tulajdonosa, a biztonsági övezettel érintett terület mérete.
  4. A kérelmezett engedély fajtája.
  5. A kérelem tárgya és annak rövid leírása.
  6. A tervezett műszaki megoldásnak az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelmények jogszabályban meghatározott előírásaitól való esetleges eltérése engedélyezésének szükségessége.
  7. A közreműködő tervező vagy tervezők neve, címe, jogosultsága.
  8. A benyújtott mellékletek felsorolása.
  9. Az építés elvégzésének tervezett időtartama.

10. Elvi építési engedély iránti kérelem kivételével az építtető nyilatkozata arról, hogy rendelkezik építési jogosultsággal.
  11. Keltezés, az építtető (cégszerű) aláírása.
- II. Használatbavételi engedély iránti kérelem esetében:
1. Adószámmal rendelkező építtető esetében az építtető adószáma.
  2. A kérelemmel érintett építmény adatai: megnevezése, helye, rendeltetése.
  3. A használatbavétellel és a sajátos építmények biztonsági övezetével érintett ingatlan adatai: címe, helyrajzi száma, tulajdonosa, a biztonsági övezettel érintett terület mérete.
  4. A kérelem tárgya és annak rövid leírása.
  5. Az építési engedély száma, kelte.
  6. A benyújtott mellékletek felsorolása.
  7. Keltezés, az építtető (cégszerű) aláírása.
- III. Bontási engedély iránti kérelem esetében:
1. Adószámmal rendelkező tulajdonos esetében a tulajdonos adószáma.
  2. A kérelemmel érintett építmény adatai: megnevezése, helye, rendeltetése.
  3. A kérelem tárgya és annak rövid leírása.
  4. A kérelem tárgyára vonatkozó használatbavételi engedély száma, kelte.
  5. A benyújtott mellékletek felsorolása.
  6. A bontás elvégzésének tervezett időtartama.
  7. Keltezés, a tulajdonos (cégszerű) aláírása.
  8. A tulajdonos nyilatkozata arról, hogy rendelkezik építési jogosultsággal.
- IV. Fennmaradási engedély iránti kérelem esetében:
1. Adószámmal rendelkező építtető esetében az építtető adószáma.
  2. A kérelemmel érintett építmény adatai: megnevezése, helye, rendeltetése.
  3. Az építési tevékenységgel és a sajátos építmények biztonsági övezetével érintett ingatlan adatai: címe, helyrajzi száma, tulajdonosa, a biztonsági övezettel érintett terület mérete.
  4. A kérelem tárgya és annak rövid leírása.
  5. A tervezett műszaki megoldásnak az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelmények jogszabályban meghatározott előírásaitól való esetleges eltérése engedélyezésének szükségessége.
  6. A közreműködő tervező vagy tervezők neve, címe, jogosultsága.
  7. A benyújtott mellékletek felsorolása.
  8. Az építtető nyilatkozata arról, hogy rendelkezik építési jogosultsággal.
  9. Keltezés, az építtető (cégszerű) aláírása.
- V. Rendeltetés megváltoztatására irányuló kérelem esetében:
1. Adószámmal rendelkező építtető esetében az építtető adószáma.
  2. A kérelemmel érintett építmény adatai: megnevezése, helye, rendeltetése.
  3. Az építési tevékenységgel és a sajátos építmények biztonsági övezetével érintett ingatlan adatai: címe, helyrajzi száma, tulajdonosa, a biztonsági övezettel érintett terület mérete.
  4. A kérelem tárgya és annak rövid leírása.
  5. A tervezett műszaki megoldásnak az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelmények jogszabályban meghatározott előírásaitól való esetleges eltérése engedélyezésének szükségessége.
  6. A kérelem tárgyára vonatkozó használatbavételi engedély száma, kelte.
  7. A közreműködő tervező vagy tervezők neve, címe, jogosultsága.
  8. A benyújtott mellékletek felsorolása.
  9. Az építés elvégzésének tervezett időtartama.
  10. Az építtető nyilatkozata arról, hogy rendelkezik építési jogosultsággal.
  11. Keltezés, az építtető (cégszerű) aláírása.

*5. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez***A szakhatósági megkereséshez csatolandó műszaki dokumentáció tartalmi követelményei**

1. Adószámmal rendelkező építető esetében az építető adószáma.
2. A sajátos építmény helye, rendeltetése.
3. A sajátos építmény általános műszaki leírása.
4. Az ingatlanügyi hatóság által hitelesített, 3 hónapnál nem régebbi ingatlan-nyilvántartási térképmásolat felhasználásával készített helyszínrajz.
5. Az építési tevékenységgel és a sajátos építmény biztonsági övezetével érintett ingatlanok helyrajzi száma, a biztonsági övezettel érintett terület mérete.
6. A közlekedés, a közművek, valamint ezek kapcsolatainak ismertetése vagy tervei.
7. A közmű üzemeltető hozzájárulása.
8. A biztonságtechnikai, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi és a környezetvédelmi előírások teljesítése, külterületen, illetve védett természeti területen a sajátos építmény tájba illesztésének módja.
9. Átnézeti helyszínrajz legalább 1:50 000 méretarányban a honvédelemért felelős miniszter részére, ha az eljárásban szakhatóságként vesz részt.

*6. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez***A bejelentés adattartalma**

1. Adószámmal rendelkező építető esetében az építető adószáma.
2. Az építési tevékenységgel érintett ingatlanok címe, helyrajzi száma.
3. A bejelentés tárgya és annak rövid leírása.
4. A sajátos építmény rendeltetésének megnevezése.
5. Az építési tevékenység rövid leírása.
6. A bejelentés tárgyával összefüggésben korábban keletkezett hatósági döntések megnevezése, száma és kelte.
7. Az építető saját kezű aláírása és nyilatkozata arról, hogy rendelkezik építési jogosultsággal.
8. A 8. § szerinti tervezői nyilatkozat.
9. A kivitelezés megkezdésének tervezett időpontja.
10. A kivitelező adatai:
  - 10.1. Neve.
  - 10.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 10.3. Vállalkozói engedélyének vagy cégbírósági bejegyzésének száma.
  - 10.4. Adóazonosító száma.
11. A felelős műszaki vezető adatai:
  - 11.1. Neve.
  - 11.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 11.3. Névjegyzéki jele.
12. Az építési műszaki ellenőr adatai:
  - 12.1. Neve.
  - 12.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 12.3. Névjegyzéki jele.
13. A kiviteli tervek készítőjének adatai:
  - 13.1. Neve.
  - 13.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 13.3. Jogosultsági száma.
14. A tervellenőr adatai:
  - 14.1. Neve.
  - 14.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 14.3. Jogosultsági száma.

*7. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez***Építési tevékenység megkezdésére, illetve az adatok változására vonatkozó bejelentés adattartalma**

1. A bejelentés jogcíme (bejelentés vagy adatváltozás).
2. Adószámmal rendelkező építtető esetében az építtető adószáma.
3. Az építési helyszín adatai – cím, helyrajzi szám –, az építési engedély száma.
4. A kivitelezés megkezdésének tervezett időpontja (csak az első bejelentésnél).
5. A kivitelező adatai:
  - 5.1. Neve (elnevezése).
  - 5.2. Címe (lakóhely vagy székhely, értesítési cím).
  - 5.3. Vállalkozói engedély vagy cégbírósági bejegyzés száma.
  - 5.4. Adóazonosító száma.
6. Felelős műszaki vezető adatai:
  - 6.1. Neve.
  - 6.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 6.3. Névjegyzéki jele.
7. Építési műszaki ellenőr adatai:
  - 7.1. Neve.
  - 7.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 7.3. Névjegyzéki jele.
8. A kiviteli tervek készítőjének adatai:
  - 8.1. Neve.
  - 8.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 8.3. Jogosultsági száma.
9. Tervellenőr
  - 9.1. Neve.
  - 9.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
  - 9.3. Jogosultsági száma.
10. A benyújtás dátuma.

*8. melléklet a 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez***A 3. melléklet 2. pontjában meghatározott építési tevékenység befejezésére vonatkozó bejelentés adattartalma**

1. Az építtető megnevezése.
2. Az építési tevékenységgel érintett ingatlanok címe, helyrajzi száma.
3. Az építési tevékenység rövid leírása.
4. A sajátos építmény rendeltetésének megnevezése.
5. Az építtető nyilatkozata arról, hogy az építési tevékenységgel érintett ingatlan tekintetében a vezetékjog bejegyzését kezdeményezték, illetve a Bt. 38/A. § (5b) bekezdése szerinti megállapodást megkötötték.
6. A kivitelező adatai:
  - 6.1. Neve.
  - 6.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
7. A felelős műszaki vezető adatai:
  - 7.1. Neve és névjegyzéki jele.
  - 7.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
8. Az építési műszaki ellenőr adatai:
  - 8.1. Neve és névjegyzéki jele.
  - 8.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.

9. A kiviteli tervek készítőjének adatai:
  - 9.1. Neve és jogosultsági száma.
  - 9.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.
10. A tervellenőr adatai:
  - 10.1. Neve és jogosultsági száma.
  - 10.2. Lakóhelye vagy székhelye, értesítési címe.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányászati hulladékok kezeléséről

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 31. és 34. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

- 1. §**
- (1) E rendelet hatálya a bányászati hulladék kezelésére terjed ki.
  - (2) Nem tartozik e rendelet hatálya alá:
    - a) az ásványi nyersanyagok kutatása, kitermelése és feldolgozása során keletkező olyan hulladék, amely más jogszabály hatálya alá tartozik, és nem közvetlenül e tevékenységekből származik (különösen a munkagépek üzem- és kenőanyagai),
    - b) az ásványkincsek tengeri kutatásából, kitermeléséből és feldolgozásából származó hulladék,
    - c) a víz, kitermelt víz visszasajtolása a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó esetekben, valamint
    - d) a bányászati hulladék radioaktivitásával kapcsolatos ártalmatlanítási, mentesítési és környezeti rehabilitációs tevékenység.
  - (3) Az ásványi nyersanyagok kutatásából, kitermeléséből, feldolgozásából, tárolásából, valamint a bányászat működéséből származó inert hulladékokra és nem szennyezett talajra, továbbá a tőzeg kitermeléséből, feldolgozásából és tárolása során keletkező hulladékokra a 6. §, a 7. §, a 10. § (1) és (4)–(5) bekezdése, a 11. §, a 12. § (6) bekezdése és a 13. § rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha a hulladék „A” osztályba sorolt hulladékkezelő létesítményben került lerakásra.
  - (4) A nem veszélyes és nem inert bányászati hulladékokra a 10. § (4)–(5) bekezdésében, a 11. § (4)–(6) bekezdésében, a 12. § (6) bekezdésében és a 13. §-ban foglalt rendelkezéseket akkor kell alkalmazni, ha a hulladék „A” osztályba sorolt hulladékkezelő létesítményben került kezelésre.
  - (5) Ha a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: bányafelügyelet) megállapítja, hogy a 3. §-ban előírt követelmények az ásványi nyersanyagok – kivéve a kőolaj, valamint a gipsztől és az anhidrittől különböző evaporitok – kutatása során keletkező nem veszélyes hulladék, valamint a nem szennyezett talaj és a tőzeg kitermeléséből, feldolgozásából és tárolásából származó hulladék lerakása során teljesülnek, az e rendeletben meghatározott követelményeknél mérsékeltebb követelményeket állapíthat meg, vagy azok teljesítése alól mentesítheti az üzemeltetőt.
  - (6) A bányafelügyelet a 2. melléklet IV. pontjában meghatározott feltételekkel összhangban inertnek tekintendő bányászati hulladékok felsorolásáról és annak változásáról a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben közleményt jelentet meg.

2. Értelmező rendelkezések

- 2. §**
- E rendelet alkalmazásában
1. *csurgalék*: minden olyan folyadék, amely a lerakott hulladékokon átszivárog, és amelyet a hulladékkezelő létesítmény kibocsát vagy magában tart, beleértve a szennyezett csurgalékvizet is, amely nem megfelelő kezelés esetén károsíthatja a környezetet;

2. *dúsítási maradékok*: szilárd vagy iszapszerű hulladékok, amelyek az ásványok elválasztástechnikai eljárásokkal (például törés, őrlés, osztályozás, flotálás és más fizikai, kémiai eljárások) történő – az értékes ásványi részeknek a kevésbé értékes kőzettől való eltávolítása érdekében végzett – előkészítése után maradnak vissza;
3. *érintett nyilvánosság*: az a nyilvánosság, amelynek jogát vagy jogos érdekét a külső vészhelyzeti terv jóváhagyására, vagy a hulladékkezelő létesítmény működési engedélyezésére irányuló eljárás érinti vagy érintheti, ideértve a környezetvédelmi érdekek képviselőire létrehozott egyesületet és más, politikai pártnak nem minősülő társadalmi szervezetet is;
4. *gát*: mesterséges építmény víznek vagy hulladéknak egy mesterséges térben való visszatartására vagy elkerítésére;
5. *gyenge sav hatására bomló cianid*: olyan cianid és cián-vegyületek, amelyek gyenge sav hatására meghatározott pH-értéken átalakulnak;
6. *hulladék*: a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 2. § (1) bekezdés 23. pontjában meghatározott hulladék;
7. *hulladékkezelő létesítmény*: a szilárd vagy folyékony halmazállapotú, oldatban vagy szuszpenzióban lévő bányászati hulladéknak az a)–d) pontban meghatározott időtartamon túl történő gyűjtésére vagy elhelyezésére szolgáló, a bányafelügyelet által engedélyezett kijelölt terület. Ezek a létesítmények magukban foglalnak bármely gátat vagy egyéb, tárolásra, visszatartásra, elkülönítésre szolgáló, illetve a létesítményt egyéb módon szolgáló építményt, továbbá – bár nem kizárólagosan – a meddőhányókat és tározókat, de nem beleértve a bányatérsegeket, amelyekbe a hulladékot az ásvány kitermelését követően rehabilitációs és építési célból visszatöltik
  - a) időkorlát nélkül az „A” osztályba sorolt hulladékkezelő létesítmények és a hulladékgazdálkodási tervben veszélyesnek minősített hulladékot kezelő létesítmények esetében,
  - b) hat hónapot meghaladó időtartamnál a váratlanul keletkező veszélyes hulladékot kezelő létesítmények esetében,
  - c) egy évet meghaladó időtartamnál a nem veszélyes és nem inert hulladékot kezelő létesítmények esetében,
  - d) három évet meghaladó időtartamnál a nem szennyezett talaj; a nem veszélyes, kutatásból származó hulladék; a tőzeg kitermeléséből, feldolgozásából és tárolásából származó hulladék, valamint az inert hulladék kezelésére szolgáló létesítmények esetében;
8. *inert hulladék*: olyan hulladék, amely semmilyen jelentősebb fizikai, kémiai vagy biológiai átalakuláson nem megy át. Az inert hulladék nem oldódik, nem ég, más fizikai vagy kémiai reakcióba nem lép, biológiai úton nem bomlik, nem befolyásol vele érintkezésbe kerülő anyagokat hátrányosan oly módon, hogy környezetszennyezést okozna, vagy károsítaná az emberi egészséget. A hulladék teljes kioldható anyagtartalmának, szennyezőanyag-tartalmának és a csurgalék ökotoxicitásának elhanyagolhatónak kell lennie, és különösen nem veszélyeztetheti a felszíni víz vagy a felszín alatti víz minőségét;
9. *illetékes személy*: bányászati felelős műszaki vezetőként vagy szakértőként nyilvántartásba vett természetes személy, aki rendelkezik azokkal a műszaki ismeretekkel és gyakorlattal, amelyek szükségesek az e rendeletről eredő feladatának ellátásához;
10. *jelentős változás*: a hulladékkezelő létesítmény szerkezetének vagy működésének olyan változása, amely a bányafelügyelet döntése alapján jelentős negatív hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre;
11. *nyilvánosság*: egy vagy több természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, és azok bírósági nyilvántartásba vett szervezetei;
12. *súlyos baleset*: olyan esemény, amely e rendelet hatálya alá tartozó hulladékkezelő létesítményben bányászati hulladék kezelését is magában foglaló tevékenység során következik be, és az emberi egészség, illetve a környezet súlyos veszélyeztetéséhez vezet akár azonnal, akár késleltetve, a helyszínen vagy azon kívül;
13. *tározó*: finom szemcséjű hulladékok – általában dúsítási maradékok –, továbbá változó mennyiségű, az ásványkincsek feldolgozásából, valamint az ipari víz tisztításából és hasznosításából származó szabad víz tárolására szolgáló természetes vagy mesterséges létesítmény;
14. *tengeri*: a tengernek és a tengerfenéknek az átlagos vagy közepes árapály alacsony vízszintet jelző pontjától kifelé terjedő területe;
15. *üzemeltető*: az a természetes vagy jogi személy, aki a bányászati hulladék kezeléséért felelős, beleértve a bányászati hulladék ideiglenes tárolását, valamint a működési és a bezárás utáni időszakot is;
16. *veszélyes hulladék*: a Ht. 2. § (1) bekezdés 48. pontjában meghatározott hulladék.

3. Általános követelmények

- 3. §**
- (1) A bányászati hulladék kezelését úgy kell végezni, hogy
    - a) az ne veszélyeztesse az emberi életet és egészséget,
    - b) ne kerüljön alkalmazásra olyan eljárás vagy módszer, amely károsíthatja a környezetet,
    - c) az ne veszélyeztesse a vizeket, a levegőt, a talajt, valamint az állat- és növényvilágot,
    - d) az ne okozzon veszélyes mértékű környezeti zajt vagy bűzt, és
    - e) az ne legyen káros hatással a tájra, a védett természeti területekre és a természeti értékekre.
  - (2) Az üzemeltető köteles megtenni minden szükséges intézkedést, amely megakadályozza vagy csökkenti a bányászati hulladék kezelése következtében a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt káros hatásokat, beleértve a hulladékkezelő létesítmény irányítását – még bezárása után is – az adott létesítménnyel kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését, ezeknek a környezetre és az emberi életre gyakorolt következményei csökkentését.
  - (3) A (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseket többek között az elérhető legjobb technikák figyelembevételével kell kialakítani.

4. Bányászati hulladékgazdálkodási terv

- 4. §**
- (1) Az üzemeltető hulladékgazdálkodási tervet köteles készíteni a bányászati hulladék mennyiségének minimálisra csökkentésére, előkezelésére, hasznosítására és ártalmatlanítására.
  - (2) A bányászati hulladékgazdálkodási terv célkitűzései:
    - a) a hulladék keletkezésének és ártalmasságának megelőzése vagy csökkentése, különösen az alábbiak figyelembevételével:
      - aa) hulladékkezelés a tervezési fázisban, valamint az ásványi nyersanyag kitermelésére és előkészítésére használt módszer kiválasztásakor,
      - ab) azon változások, amelyek a bányászati hulladék a reakcióképes felület növekedés és a felszíni viszonyoknak való kitettség kapcsán keresztülmehet,
      - ac) a bányászati hulladéknak az ásványi nyersanyag kitermelését követően a bányatérsgbe való visszatöltése amennyire az műszakilag és gazdaságilag kivitelezhető és környezetbarát a környezetvédelmi jogszabályi előírásoknak és e rendelet rendelkezéseinek megfelelően,
      - ad) a termőtalaj visszahelyezése a hulladékkezelő létesítmény bezárása után, vagy ha ez a gyakorlatban nem kivitelezhető, a termőtalaj máshol történő hasznosítása,
      - ae) kevésbé veszélyes anyagok használata az ásványi nyersanyagok előkészítéséhez;
    - b) a bányászati hulladék újrafeldolgozással, újrahasználattal vagy visszanyeréssel történő hasznosításának ösztönzése a környezetvédelmi előírásoknak és e rendelet rendelkezéseinek megfelelően; és
    - c) a bányászati hulladék rövid és hosszú távú biztonságos ártalmatlanításának biztosítása, különös tekintettel a tervezési fázisban a hulladékkezelő létesítmény működése közbeni és a bezárása utáni irányításra, valamint egy olyan terv kiválasztására, amely
      - ca) a bezárt hulladékkezelő létesítmény minimális szintű vagy lehetőség szerint semmilyen felügyeletét, ellenőrzését és irányítását nem követeli meg,
      - cb) megelőzi vagy minimálisra csökkenti a hosszú távú negatív hatásokat, (például amelyeket a hulladékkezelő létesítményből származó, levegőben, illetve vízben lebegő szennyező anyagok vándorlása okoz), továbbá
      - cc) biztosítja minden, az eredeti terepszintet meghaladó gát vagy meddőhányó hosszú távú geotechnikai stabilitását.
  - (3) A bányászati hulladékgazdálkodási terv tartalmazza legalább:
    - a) ahol alkalmazható, a hulladékkezelő létesítmény javasolt osztályozását az 1. mellékletben megállapított kritériumokkal összhangban:
      - aa) „A” osztályba sorolt hulladékkezelő létesítmény esetén az üzemeltető nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az 5. § (3) bekezdésében előírt súlyos balesetek megelőzésére szolgáló tervet és az annak végrehajtására szolgáló biztonsági irányítási rendszert, valamint a belső vészhelyzeti tervet elkészítette,
      - ab) nem „A” osztályú hulladékkezelő létesítmény esetén az ezt igazoló elegendő információt, ideértve a balesetveszélyek meghatározását is;

- b) a hulladékok jellemzését a 2. mellékletnek megfelelően, valamint a működési fázis során keletkező bányászati hulladék becsült összes mennyiségéről szóló nyilatkozatot;
  - c) a hulladéktermelő tevékenység és a hulladékkezelő folyamatok leírását;
  - d) annak leírását, hogy a hulladék elhelyezése milyen káros hatást gyakorolhat a környezetre és az emberi egészségre, valamint a létesítmény működése közben és bezárása után a környezetre gyakorolt hatás minimálisra csökkentése érdekében végrehajtandó megelőző intézkedéseket, beleértve a 10. § (2) bekezdés a), b), d) és e) pontjában meghatározott szempontokat is;
  - e) a javasolt ellenőrzési és monitoring eljárásokat a 9. §-nak – ahol alkalmazható –, továbbá a 10. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelően;
  - f) a javasolt bezárási tervet – beleértve a rehabilitációt is –, a bezárás után követendő eljárásokat és a monitoringot a 11. § rendelkezéseinek megfelelően;
  - g) a víz állapotromlását megakadályozó intézkedéseket a vízgazdálkodásra és a vizek védelmére vonatkozó jogszabályokkal összhangban, valamint a levegő és a talaj szennyezését megakadályozó intézkedéseket, vagy ha a szennyezés elkerülhetetlen, annak a lehető legkisebb mértékűre való csökkentése érdekében szükséges intézkedéseket, figyelembe véve a 12. § rendelkezéseit;
  - h) a hulladékkezelő létesítmény által érintett talaj vizsgálatára vonatkozó adatokat;
  - i) a (2) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti módszer vagy eljárás hogyan valósítja meg a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott célokat.
- (4) A bányafelügyelet a bányászati hulladékgazdálkodási tervet akkor hagyja jóvá, ha az alkalmas a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott hulladékgazdálkodási célok megvalósítására és tartalmazza az ennek megállapításához szükséges adatokat és leírásokat.
- (5) Az üzemeltető a bányászati hulladék-gazdálkodási tervet ötvenként felülvizsgálja. Ha a hulladékkezelő létesítmény üzemelésében vagy az elhelyezett hulladék minőségében vagy mennyiségében változás következik be, a változásról a bányafelügyeletet tájékoztatni kell. Ha a változás jelentős változásnak minősül, a bányafelügyelet az üzemeltetőt a bányászati hulladék-gazdálkodási terv módosítására kötelezi. Az üzemeltető a módosított bányászati hulladékgazdálkodási tervet jóváhagyásra megküldi a bányafelügyeletnek.
- (6) A (3) bekezdésben meghatározott információkat tartalmazó, külön jogszabály szerint készített terveket és engedélyezési dokumentációt fel lehet használni az azokra való tételes hivatkozással, ha így elkerülhető az ismételt információszolgáltatás, feltéve hogy az (1)–(5) bekezdésben foglalt követelmények teljesülnek.

5. A súlyos balesetek megelőzése és az azokkal kapcsolatos információk

- 5. §**
- (1) E § rendelkezéseit az „A” osztályú bányászati hulladék-kezelő létesítményekre kell alkalmazni. A rendelkezések nem vonatkoznak a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény IV. fejezetének hatálya alá tartozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre.
- (2) Az üzemeltetők a hulladékgazdálkodási terv keretében gondoskodnak a súlyos baleseti kockázatok megállapításáról, és a szükséges jellemzőknek a hulladékkezelő létesítmény tervezésébe, építésébe, üzemeltetésébe, karbantartásába, bezárásába és utógondozásába történő beépítéséről annak érdekében, hogy megelőzzék ezeket a baleseteket és azoknak az emberi egészségre, a környezetre gyakorolt káros hatásait – beleértve a határokon áterjedőket is – korlátozzák.
- (3) A (2) bekezdés elveinek megfelelően az üzemeltető az üzemelés megkezdése előtt a bányászati hulladék kezelésével kapcsolatban tervet dolgoz ki a súlyos balesetek megelőzésére, biztonsági irányítási rendszert vezet be ennek végrehajtására – a 3. melléklet I. pontjában meghatározott követelményekkel összhangban –, valamint olyan belső vészhelyzeti tervet készít, amelyben meghatározza a baleset esetén a helyszínen foganatosítandó intézkedéseket.
- (4) A belső vészhelyzeti tervben meghatározott intézkedéseknek megfelelőnek kell lenniük a súlyos balesetek megelőzésére és következményeinek csökkentésére. Az üzemeltető gondoskodik róla, hogy a belső vészhelyzeti tervben meghatározott intézkedések végrehajtásához szükséges eszközök rendelkezésre álljanak. A belső vészhelyzeti terv tartalmi követelményeit a 4. melléklet határozza meg.
- (5) A belső vészhelyzeti tervet elektronikus adathordozón, a hozzá tartozó térképet és helyszínrajzot pedig a rajta szereplő méretaránynak megfelelően, ennek hiányában méretskálával ellátva, nyomtatott formában kell két példányban a bányafelügyelethez benyújtani.
- (6) Az üzemeltető a belső vészhelyzeti tervet köteles háromévente felülvizsgálni, valamint az alkalmazását évente ellenőrizni, és a gyakorlásának időpontjáról legalább 15 nappal korábban a BM Országos Katasztrófavédelmi

- Főigazgatóság területi szervét (a továbbiakban: BM OKF területi szerve) tájékoztatni és a gyakorlatról jegyzőkönyvet készíteni.
- (7) Az üzemeltető a súlyos balesetek megelőzését szolgáló terv végrehajtásáért és felülvizsgálatáért felelős személyt köteles alkalmazni.
- (8) A belső vészhelyzeti terv célja:
- a súlyos balesetek és más üzemzavarok kezelése, irányítás alatt tartása hatásuk minimalizálása, különösen az emberi egészségben és a környezetben okozott károk korlátozása érdekében,
  - intézkedések végrehajtása az emberi egészségnek és a környezetnek a súlyos balesetek és más üzemzavarok hatásaitól való megóvása érdekében,
  - a szükséges információ közlése a nyilvánossággal és az érintett terület illetékes szolgáltatóival, hatóságaival, és
  - a súlyos balesetet követően a környezet rehabilitációjának és megtisztításának biztosítása.
- (9) Súlyos baleset esetén az üzemeltető azonnal megadja a bányafelügyeletnek az emberi egészségre gyakorolt hatások minimalizálásához, valamint a – tényleges vagy lehetséges – környezeti károk mértékének felméréséhez és minimálisra csökkentéséhez szükséges információkat. A bányászati hulladékkezelő létesítmény területén kívüli hatásokat okozó súlyos baleset bekövetkezése esetén az üzemeltető által szolgáltatott adatoknak ki kell terjednie
- a súlyos baleset körülményeire,
  - a súlyos balesetben szereplő veszélyes anyagokra,
  - a lakosságra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokra,
  - a megtett intézkedésekre
- vonatkozó információkra is.
- (10) A BM OKF területi szerve a polgármesterrel együttműködve, a súlyos baleset által veszélyeztetett településre a bányászati hulladékkezelő létesítmény működési engedélyének kiadását követő 6 hónapon belül, külső vészhelyzeti tervet készít. A külső vészhelyzeti terv tartalmi követelményeit az 5. melléklet határozza meg. Az üzemeltető a külső vészhelyzeti terv elkészítéséhez szükséges adatokat és tájékoztatást köteles a BM OKF területi szerve számára megadni.
- (11) A bányafelügyelet az üzemeltető által bejelentett súlyos balesetet a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos baleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló biztonsági szabályzatról szóló rendelet szerint vizsgálja.
- (12) A külső vészhelyzeti tervről annak elkészítése során a fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi feladatkörében eljáró illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatala, illetve a környezetvédelmi hatóság, továbbá a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló kormányrendelet szerinti megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóság, a tűzvédelmi hatóság, a mentőszolgálat, a rendőrség, valamint az üzemeltető véleményt nyilvánít.
- (13) A külső vészhelyzeti tervet annak jóváhagyása előtt az érintett nyilvánosság véleményezheti. A polgármester a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján közleményt tesz közzé, amely tartalmazza a külső vészhelyzeti terv véleményezési lehetőségére, a terv végrehajtásában érintett hatóságokra, valamint a vélemény megtételének módjára és határidejére vonatkozó tájékoztatást. A külső vészhelyzeti terv véleményezésére legalább 30 napot kell biztosítani. A véleményeket a terv véglegesítése során figyelembe kell venni.
- (14) A külső vészhelyzeti tervet a megyei védelmi bizottság elnöke hagyja jóvá. A jóváhagyott külső védelmi tervet a BM OKF területi szerve megküldi a (12) bekezdésben felsorolt szervezetek részére.
- (15) A külső vészhelyzeti terv a külön jogszabály szerinti települési veszélyelhárítási terv része.
- (16) A külső vészhelyzeti tervet legalább háromévente felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell. A külső vészhelyzeti terv módosítására a (10), (12), (13) és (14) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell.
- (17) A bányafelügyelet gondoskodik arról, hogy a lehetséges súlyos balesettel kapcsolatos információkhoz – amelyek legalább a 3. melléklet II. pontjában felsorolt elemeket tartalmazzák – az érintett nyilvánosság ingyenesen hozzáférhessen.
- (18) Az üzemeltető köteles a létesítmény területén kívüli hatásokat okozó súlyos baleset bekövetkezése esetén a bányafelügyeletet és a BM OKF területi szervét haladéktalanul tájékoztatni a (9) bekezdésben felsorolt információkról. A BM OKF területi szerve az ügyeleti szolgálata útján az üzemeltető által megadott információkról tájékoztatja a veszélyeztetett település polgármesterét és a külső vészhelyzeti terv végrehajtásában érintetteket.
- (19) A polgármester a BM OKF területi szervével együttműködve a külső vészhelyzeti tervben foglaltak megvalósíthatóságának ellenőrzésére évente gyakorlatot szervez. A polgármester a bányászati hulladékkezelő

létesítmény területén kívüli hatásokat okozó súlyos baleset bekövetkezése esetén, a külső vészhelyzeti tervben foglaltak végrehajtása érdekében a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszi.

6. Kérelem és engedélyezés

- 6. §** (1) Bányászati hulladékkezelő létesítmény a bányafelügyelet engedélyével üzemeltethető. A bányafelügyelet a működés engedélyezéséről
- ha a létesítmény kialakítása építési tevékenységgel nem jár, a műszaki üzemi terv jóváhagyása, vagy
  - ha a létesítmény kialakítása építési tevékenységgel jár, a létesítmény használatbavételi vagy fennmaradási engedélyezési eljárása során dönt.
- (2) Az engedélykérelem a következőket tartalmazza:
- az üzemeltető megjelölése,
  - a hulladékkezelő létesítmény javasolt helye,
  - a 4. § szerinti bányászati hulladékgazdálkodási terv és
  - pénzügyi garancia vagy azzal egyenértékű megfelelő intézkedés a 13. §-nak megfelelően.
- (3) Ha a létesítmény üzemeltetéséhez környezetvédelmi vagy egységes környezethasználati engedély szükséges, a kérelemhez mellékelni kell a jogerős és végrehajtható környezetvédelmi vagy egységes környezethasználati engedélyt.
- (4) A bányafelügyelet akkor adja meg az engedélyt, ha az üzemeltető igazolja, hogy
- az üzemeltető az e rendelet által támasztott követelményeket képes betartani, és
  - a hulladékkezelés nem ellentétes a Ht. általános elveivel.
- (5) A bányafelügyelet a működési engedélyezési eljárás során dönt a bányászati hulladék-gazdálkodási terv jóváhagyásáról, az üzemeltető által felajánlott pénzügyi biztosíték elfogadásáról és a létesítmény 8. § szerinti besorolásáról.
- (6) A bányafelügyelet hivatalból módosítja az engedélyt, ha
- a hulladékkezelő létesítmény üzemelésében vagy az elhelyezett hulladékban jelentős változás következik be (így különösen az üzemeltető változása, a hulladék veszélyességének változása),
  - az üzemeltető által a 10. § (4) és (5) bekezdése szerint jelentett monitoring eredmények vagy a 14. § szerint végrehajtott ellenőrzések alapján az indokolt,
  - az Európai Unió által nyilvántartott, elérhető technikában beálló jelentős változás következik be.
- (7) Az engedélyben foglalt információkat a bányafelügyelet az illetékes nemzeti és közösségi statisztikai hivatalok számára hozzáférhetővé teszi statisztikai célból történő megkeresés esetén. Az üzleti titkot képező információk – különösen az üzleti kapcsolatok, a költségösszetevők és a gazdaságosan kitermelhető ásványvagyon mennyisége – nem hozhatók nyilvánosságra.

7. A nyilvánosság részvétele

- 7. §** (1) A bányafelügyelet az engedélykérelem benyújtását követő 5 napon belül a hivatalában, valamint a bányászati hulladékkezelő létesítmény helye szerint illetékes települési önkormányzat hirdetőtábláján közleményt tesz közzé, amely tartalmazza:
- az engedélykérelmet,
  - ha az engedélykérelemről hozott döntés konzultáció tárgyát képezi az Európai Unió tagállamai között, az erre vonatkozó tájékoztatást,
  - tájékoztatást arról, hogy a bányafelügyeletről az ügyel kapcsolatban felvilágosítást lehet kérni, az ügyre vonatkozóan észrevételeket lehet tenni, valamint ezek módját és határidejét, a bányafelügyelet címét, telefonszámát, egyéb elérhetőségét,
  - a döntések során irányadó szempontokat,
  - az engedély vagy az engedély feltételeinek módosítása esetén az arra vonatkozó javaslatról tájékoztatást,
  - az ügyel kapcsolatos információk közzétételének helyét, idejét és módját, valamint
  - az érintett nyilvánosság megfelelő felkészülését és részvételét biztosító egyéb intézkedéseket.
- (2) A közlemény közzétételével együtt az önkormányzatnál az engedélyezési dokumentáció egy példányát el kell helyezni, és a nyilvánosság számára biztosítani kell annak megismerését.

- (3) A bányafelügyelet a közzétételt követően az érintett nyilvánosság számára hivatalában hozzáférhetővé teszi
- az engedélykérelmet és az ahhoz kapcsolódó egyéb hatósági döntéseket, szakértői véleményeket, és a nyilvánossággal közölt valamennyi információt,
  - az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatáson felül minden olyan információt, amely kapcsolódik a 6. § szerinti döntéshez, és amely csak azután áll rendelkezésre, miután a nyilvánosság tájékoztatása az (1) bekezdés szerint megtörtént.
- (4) Az érintett nyilvánosság az (1) bekezdés szerinti közlemény közzétételét követő 8 napon belül a bányafelügyeletnél észrevételt tehet és konzultációt kezdeményezhet. A bányafelügyelet az érintett nyilvánosság észrevételét és véleményét a döntéshozatal során érdemben vizsgálja és megfelelően figyelembe veszi.
- (5) A bányafelügyelet a döntéséről az (1) bekezdésben meghatározott módon, a határozat közzétételével tájékoztatja az érintett nyilvánosságot.
- (6) Az engedélyek 6. § (6) bekezdése szerinti módosítására irányuló eljárás során e § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

8. A hulladékkezelő létesítmények osztályozási rendszere

- 8. §** A bányafelügyelet az engedélykérelem alapján a hulladékkezelő létesítményeket az 1. mellékletben meghatározottak szerint sorolja az „A” osztályba.

9. Bányatárségek

- 9. §** Ha rehabilitációs és építési célból a bányászati hulladékot a bányatárségekbe – tekintet nélkül arra, hogy a hulladék felszíni vagy felszín alatti kitermelés során keletkezett – visszahelyezik, az üzemeltető intézkedéseket hoz a következők érdekében:
- a bányászati hulladék stabilitásának biztosítása a 10. § (2) bekezdésével összhangban,
  - a talaj, a felszíni vizek és a felszín alatti víz szennyezésének megakadályozása a 12. § (1), (3) és (5) bekezdésével összhangban,
  - a bányászati hulladék és a bányatárség felügyeletének biztosítása a 11. § (3) és (4) bekezdésével összhangban.

10. A hulladékkezelő létesítmények építése és irányítása

- 10. §** (1) Az üzemeltető a hulladékkezelő létesítmény működésének irányítását kizárólag illetékes személy közreműködésével végezheti. Az üzemeltetőnek gondoskodnia kell a hulladékkezelő létesítmény üzemeltetésében résztvevők szakmai képzéséről, melynek keretében évente legalább egy alkalommal ismertetni kell a hulladékkezeléssel kapcsolatos jogszabályi és hatósági rendelkezéseket, valamint a súlyos balesetek és más üzemzavarok esetén szükséges intézkedéseket. Az oktatásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a résztvevők nevét, aláírását, az oktatás időpontját, helyét és tematikáját.
- (2) A bányafelügyelet ellenőrzi, hogy új hulladékkezelő létesítmény építése vagy egy már meglévő átalakítása során az üzemeltető biztosítja a következőket:
- hulladékkezelő létesítmény, különösen a védett területekre vonatkozó rendelkezéseket, a geológiai, hidrológiai, hidrogeológiai, szeizmikus és geotechnológiai tényezőket figyelembe véve, megfelelő helyen települ és kialakítása megfelel azoknak a feltételeknek, amelyek
    - megelőzik – rövid és hosszú távon – a levegő, a talaj, a felszín alatti víz vagy a felszíni víz szennyezését,
    - biztosítják a szennyezett víz és a csurgalék hatékony összegyűjtését, valamint
    - eleget tesznek azoknak a követelményeknek, amelyek betartása mellett a víz és szél okozta erózió olyan szintre csökken, amely sem az engedélyezett létesítményre, sem a bányauzem területére, valamint a környező területekre káros hatással nincs, és az gazdaságilag megvalósítható;
  - a hulladékkezelő létesítmény építése megfelelő, kezelése és üzemeltetése biztosítja annak fizikai stabilitását, a talaj, a levegő, a felszíni víz vagy a felszín alatti víz szennyezésének vagy fertőzésének rövid és hosszú távú megelőzését, valamint – amennyire lehetséges – a tájképben okozott károk minimalizálását;

- c) megfelelő tervek és utasítások vannak a hulladékkezelő létesítmény illetékes személyek általi rendszeres felügyeletére és a monitoringra, valamint instabilitást, illetve víz- vagy talajszennyezést mutató eredmények esetén a szükséges intézkedésekre;
  - d) megfelelő intézkedések születnek a terület rehabilitálására és a hulladékkezelő létesítmény bezárására;
  - e) megfelelő intézkedések születnek a hulladékkezelő létesítmény bezárása utáni időszakra.
- (3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti felügyeleti és monitoring vizsgálatok nyilvántartását az engedély dokumentációjával együtt meg kell őrizni, hogy az információ kellő átadása – különösen az üzemeltető változása esetén – biztosított legyen.
- (4) Az üzemeltető késedelem nélkül, de bekövetkezése után legkésőbb 48 órán belül értesíti a bányafelügyeletet minden olyan eseményről, amely veszélyezteti a hulladékkezelő létesítmény stabilitását, valamint értesíti minden jelentős kedvezőtlen környezeti hatásról, amelyet a hulladékkezelő létesítmény ellenőrzési felügyeleti eljárásai feltárnak. Az üzemeltető, ahol alkalmazható, a belső vészhelyzeti tervet hajtja végre, és követi a bányafelügyelet minden más utasítását a végrehajtandó korrekciós intézkedéseket illetően. A végrehajtandó intézkedések költségeit az üzemeltető viseli.
- (5) A bányafelügyelet által meghatározott gyakorisággal, de legalább évente egy alkalommal az üzemeltető az összegyűjtött adatok alapján jelentést készít a monitoring eredményekről a bányafelügyeletnek abból a célból, hogy információt szolgáltatson az engedélyezési feltételek betartásáról, valamint adatot szolgáltatson a létesítmény működéséről és a hulladék viselkedéséről. E jelentés alapján a bányafelügyelet dönthet úgy, hogy a jelentésnek független szakértő által készített megerősítése szükséges.

11. Hulladékkezelő létesítmények bezárására és a bezárás utáni időszakra vonatkozó eljárás

- 11.5**
- (1) A hulladékkezelő létesítményben akkor kezdődhet meg a bezárási eljárás, ha
- a) az engedélyben megszabott vonatkozó feltételek teljesülnek,
  - b) az üzemeltető kérelmére a bányafelügyelet erre engedélyt ad vagy
  - c) a bányafelügyelet erre vonatkozóan ilyen értelmű határozatot hoz.
- (2) A hulladékkezelő létesítmény akkor tekinthető véglegesen bezártnak, ha a bányafelügyelet végrehajtotta az érintett szakhatóság bevonásával a végső helyszíni vizsgálatát, kiértékelte az üzemeltető által benyújtott összes jelentést, megállapította, hogy a hulladékkezelő létesítmény által érintett területet rehabilitálták és közölte az üzemeltetővel, hogy jóváhagyja a bezárást. A jóváhagyás nem mentesíti az üzemeltetőt az engedélyezési feltételekben foglalt vagy egyéb jogszabályi kötelezettségei alól.
- (3) Az üzemeltető felelős a hulladékkezelő létesítmény bezárás utáni fenntartásáért, felügyeletéért, ellenőrzéséért és a kiigazító intézkedésekért, ameddig azt a bányafelügyelet megköveteli, figyelembe véve a veszély természetét és időtartamát.
- (4) Ha a hulladékkezelő létesítmény bezárása után a bányafelügyelet szükségesnek ítéli, a vonatkozó környezetvédelmi követelmények betartása érdekében az üzemeltető felügyeli a létesítmény fizikai és kémiai stabilitását, minimalizál minden negatív környezeti hatást, különös tekintettel a felszíni és felszín alatti vízre, biztosítva, hogy
- a) a létesítmény minden építőelemét mindig készenléletben álló, ellenőrző- és mérőműszerrel megfigyeljék, állagát védjék,
  - b) a túlfolyócsatornákat és a bukógátakat tisztán és szabadon tartsák.
- (5) A hulladékkezelő létesítmény bezárása után az üzemeltető késedelem nélkül értesíti a bányafelügyeletet minden olyan eseményről vagy fejleményről, amely veszélyeztetheti a hulladékkezelő létesítmény stabilitását, valamint minden jelentős kedvezőtlen környezeti hatásról, amelyet a hulladékkezelő létesítmény ellenőrzése és monitoringja feltár. Az üzemeltető, ahol alkalmazható, a belső vészhelyzeti tervet hajtja végre és követi az illetékes hatóság minden más utasítását a végrehajtandó korrekciós intézkedéseket illetően. Az üzemeltető fedezi a végrehajtandó intézkedések költségeit.
- (6) A bányafelügyelet által meghatározott esetekben és gyakorisággal az üzemeltető az összegyűjtött adatok alapján jelentést készít az ellenőrzési eredményekről abból a célból, hogy bizonyítsa az engedélyezési feltételek betartását, valamint gyarapítsa a hulladék és a hulladékkezelő létesítmény viselkedésére vonatkozó ismereteket.

12. A víz állapota romlásának, a levegő és a talaj szennyezésének megelőzése

- 12. §** (1) Az üzemeltető megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozza az eredeti vízállapot romlását, egyebek mellett azáltal, hogy:
- értékeli a csurgalékvíz-termelődés lehetőségét, beleértve a hulladékkezelő létesítmény működési fázisában és a bezárása utáni időszakban lerakott hulladék csurgalékvizének szennyezőanyag-tartalmát, és meghatározza a létesítmény vízmérleg egyenlegét,
  - megelőzi vagy minimalizálja a csurgalékvíz termelődését, valamint a felszíni víz vagy a felszín alatti víz és a talaj hulladék általi szennyeződését, és
  - a hulladékkezelő létesítményben lévő szennyezett vizet és a csurgalékvizet a 4. §-ban és a 6. §-ban meghatározott bányafelügyeleti engedélyben rögzített kibocsátási követelményeknek megfelelően gyűjti és kezeli.
- (2) Az üzemeltető megteszi a megfelelő intézkedéseket a por- és gázkibocsátás megelőzésére vagy csökkentésére.
- (3) Ha a bányafelügyelet – az érintett szakhatóságok bevonásával – a környezeti kockázatok kiértékelése alapján úgy dönt, hogy a csurgalékvíz összegyűjtése és kezelése nem szükséges, vagy megállapította, hogy a hulladékkezelő létesítmény nem jelent potenciális veszélyt a talajra, a felszín alatti vízre vagy a felszíni vízre, az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott követelményeket ennek megfelelően csökkentheti vagy alkalmazásukat felfüggesztheti.
- (4) A bányafelügyelet a vízminőséget felügyelő hatóság bevonásával a környezetvédelmi követelmények teljesülése esetén engedélyezheti a szilárd, zagy vagy folyékony állapotú bányászati hulladék ártalmatlanítását olyan befogadó víztestben is, amely nem azonos a bányászati hulladék ártalmatlanítására eredetileg létrehozott víztesttel.
- (5) Ha a bányászati hulladékot a bezárás után elárasztandó bányatérsekbe helyezik vissza – tekintet nélkül arra, hogy a hulladék felszíni vagy felszín alatti kitermelés során keletkezett –, az üzemeltető megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy megakadályozza vagy minimálisra csökkentse a víz állapotának romlását, a talaj szennyezését az (1) és a (3) bekezdéssel összhangban, és erről tájékoztatja a bányafelügyeletet.
- (6) Cianidot tartalmazó tározó esetében az üzemeltető biztosítja, hogy a tározóban a gyenge sav hatására bomló cianid koncentrációját az elérhető legjobb technikákat használva a lehető legalacsonyabb szintre csökkenti, a dúsítási maradékok gyenge sav hatására bomló cianid koncentrációja a feldolgozóüzemből a tározóba bocsátáskor nem haladja meg a 10 ppm-et a 2008. május 1-je után kiadott engedéllyel rendelkező hulladéktároló létesítmények esetében. Az üzemeltető, ha a bányafelügyelet ezt elrendeli, a telep feltételeit figyelembe vevő kockázatfelméréssel bizonyítja, hogy ezeket a koncentráció-határértékeket nem szükséges tovább csökkenteni.

13. Pénzügyi biztosíték

- 13. §** (1) A bányászati hulladék hulladékkezelő létesítményben való elhelyezése előtt az üzemeltető köteles pénzügyi biztosíték meglétéről gondoskodni, és a biztosíték jóváhagyását a 6. § szerinti eljárás során a bányafelügyeletnél kérelmezni. A biztosítékot a bányafelügyelet akkor hagyja jóvá, ha
- az megfelelő fedezetet nyújt a bányafelügyelet, vagy az e rendelet által előírt kötelezettség, ideértve a bezárás utáni rendelkezéseket is, teljesítésének finanszírozásához és
  - azonnal hozzáférhető pénzügyi eszközt biztosít a hulladékkezelő létesítmény által érintett terület rehabilitációjához.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott biztosíték nagyságát költségtervvel kell alátámasztani, melyben olyan költségeket kell tervezni, amelyek az üzemeltetőre akkor hárulnának, ha vállalkozó igénybevételeivel teljesítené a kötelezettségeiből származó feladatokat. A költségterv elkészítése során figyelembe kell venni:
- a hulladékkezelő létesítmény által a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt várható hatást, figyelembe véve a létesítmény osztályát, a hulladék jellemzőit és a rehabilitált talaj tervezett felhasználását;
  - a rehabilitáció meghatározását, ideértve a létesítmény későbbi használatát is;
  - az alkalmazandó környezetvédelmi, természet- és tájvédelmi előírások és célkitűzések, ideértve a létesítmény fizikai stabilitását, a talajra és a vízkészletekre vonatkozó minimális minőségi előírásokat és a szennyezőanyag-kibocsátás maximális szintjét;
  - a környezetvédelmi, természet- és tájvédelmi célkitűzések eléréséhez szükséges műszaki intézkedések, különösen a létesítmény stabilitásának biztosítására és a környezeti károk korlátozására irányuló intézkedéseket;

- e) a célkitűzések eléréséhez a bezárás során és a bezárás után szükséges intézkedéseket, ideértve a tájrendezést, szükség esetén a bezárás utáni kezelést és felügyeletet, és adott esetben a biológiai sokféleség helyreállítását célzó intézkedéseket;
  - f) az a) pont szerinti hatások és az ezek csökkentéséhez szükséges intézkedések becsült időtartamát; és
  - g) a tájrendezés biztosításához, a bezáráshoz és a bezárás utáni időszakban szükséges költségek értékelése, ideértve az esetleges bezárás utáni felügyeletet vagy a szennyező anyagok kezelését.
- (3) A biztosíték mértékét időszakonként a hulladékkezelő létesítmény által érintett területen végzendő rehabilitációs munkához kell igazítani.
  - (4) Az üzemeltető a biztosíték mértékének módosítására vonatkozó kérelmét jóváhagyásra megküldi a bányafelügyeletnek.
  - (5) Amennyiben a bányafelügyelet a 11. § (2) bekezdésével összhangban jóváhagyja a bezárást, határozatában felmenti az üzemeltetőt az (1) bekezdésben meghatározott biztosítékadási kötelezettsége alól, kivéve a 11. § (3) bekezdésében meghatározott bezárás utáni kötelezettségeket.
  - (6) Az (1) bekezdésben foglalt biztosítéku hitelintézettel vagy biztosítóval e célra megkötött fedezeti megállapodás, bankgarancia, biztosítási szerződés alapján kiállított garanciát tartalmazó biztosítói kötelezvény, hitelintézet vagy biztosító szerződésben vállalt készfizető kezessége, zálogjog vagy óvadék szolgálhat.
  - (7) A fedezeti megállapodás, az óvadéki és a zálogjogi szerződés módosításához vagy megszüntetéséhez a bányafelügyelet hozzájárulása szükséges. A bányafelügyeleti hozzájárulás szükségességét a fedezeti megállapodásnak, az óvadéki és a zálogjogi szerződésnek tartalmaznia kell.
  - (8) A biztosíték igénybevételéről a bányafelügyelet végrehajtást elrendelő döntésben rendelkezhet.
  - (9) Az államot terhelő kötelezettség esetén biztosítékadási kötelezettség nem írható elő.

14. A bányafelügyelet általi ellenőrzés

- 14. §** (1) A hulladék elhelyezésének megkezdése előtt, valamint azt követően évenként – beleértve a bezárás utáni szakaszt is – a bányafelügyelet ellenőrizz minden, a 6. § hatálya alá tartozó hulladékkezelő létesítményt annak biztosítására, hogy az megfeleljen az engedélyben rögzített vonatkozó feltételeknek. A megfelelő eredmény nem csökkenti az üzemeltető engedélyben foglalt és jogszabály szerinti felelősségét.
- (2) Az üzemeltető minden hulladékkezeléssel kapcsolatos műveletről naprakész nyilvántartást vezet, és azt a bányafelügyelet számára ellenőrzés céljából hozzáférhetővé teszi. Az üzemeltető a hulladékkezelő létesítmény működés közbeni, az engedélytől eltérő változása esetén a bányafelügyeletet haladéktalanul értesíti.
- (3) A bányászati hulladék mennyiségi és minőségi adatait az üzemeltető a bányafelügyeletnek teljesítendő éves adatszolgáltatás keretében szolgáltatja.

15. Bezárt hulladékkezelő létesítmények nyilvántartása

- 15. §** A bányafelügyelet a bezárt hulladékkezelő létesítményeket (beleértve az elhagyott hulladékkezelő létesítményeket is), amelyek jelentősen káros környezeti hatással bírnak, vagy közép-, illetve rövid távon belül komoly veszélyt jelenthetnek az emberi egészségre vagy a környezetre, nyilvántartásba veszi, a nyilvántartást rendszeresen frissíti. A nyilvántartás tartalmazza a létesítmények egyszerűsített kockázatfelmérését és a tájrendezés megvalósult vagy javasolt módszerét is, figyelembe véve a helyi földtani, hidrogeológiai és klimatológiai sajátosságokat is.

16. A hulladékkezelő létesítményekkel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettség

- 16. §** A bányafelügyelet háromévenként jelentést készít a bányászatért felelős miniszternek az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, továbbá évente jelentést készít az üzemeltetők által jelentett működtetés során vagy a bezárás után fellépett súlyos üzemzavarokról, balesetokról és környezeti károkozásról. A miniszter a jelentést továbbítja az Európai Bizottságnak. A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés jogának sérelme nélkül a bányafelügyelet ezeket az információkat az érintett nyilvánosság kérésére hozzáférhetővé teszi.

17. Záró rendelkezések

17. § Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.

18. § Ez a rendelet – a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelettel együtt –

1. az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
  2. az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról szóló 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben előírt pénzügyi biztosíték nyújtására vonatkozó technikai iránymutatásokról szóló, 2009. április 20-i 2009/335/EK bizottsági határozatnak,
  3. az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről szóló 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletével összhangban a hulladékkezelő létesítmények osztályozása során alkalmazandó kritériumok meghatározásáról szóló, 2009. április 20-i 2009/337/EK bizottsági határozatnak,
  4. az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről szóló 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 22. cikk (1) bekezdés f) pontjának végrehajtása céljából az inert hulladék fogalmának kiegészítéséről szóló, 2009. április 30-i 2009/359/EK bizottsági határozatnak,
  5. a hulladékoknak az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről szóló 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján történő jellemzésével kapcsolatos technikai követelmények kidolgozásáról szóló, 2009. április 30-i 2009/360/EK bizottsági határozatnak
- a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

I. A HULLADÉKKEZELŐ LÉTESÍTMÉNYEK OSZTÁLYOZÁSÁNAK KRITÉRIUMAI

Egy hulladékkezelő létesítmény „A” osztályú besorolást kap, ha

- a) hiányosság vagy helytelen üzemeltetés – például meddőhányó vagy zagytározó gát leomlása – súlyos balesetet okozhat, kockázatfelmérés alapján figyelembe véve az olyan tényezőket, mint a hulladékkezelő létesítmény jelenlegi vagy jövőbeni mérete, elhelyezkedése és környezeti hatása, vagy
- b) a Ht. értelmében bizonyos küszöbérték felett veszélyesnek minősülő hulladékot tartalmaz, vagy
- c) a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, valamint a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet értelmében bizonyos küszöbérték felett veszélyesnek minősülő anyagokat vagy készítményeket tartalmaz.

II. A LÉTESÍTMÉNY BALESETI KOCKÁZATÁNAK ÉRTÉKELÉSE

I. Általános értékelés

1. A hulladékkezelő létesítmény „A” osztályú besorolást kap, ha a létesítmény szerkezeti épségének sérülése vagy a létesítmény helytelen üzemeltetése következtében előálló meghibásodás rövid vagy hosszú távon várható következményei az alábbiakhoz vezethetnek:
  - a) halálesetek nem elhanyagolható veszélye;
  - b) az emberi egészségre jelentett komoly veszély;
  - c) a környezetre jelentett komoly veszély.

- Az 1. pontban említett besorolás alkalmazásában a létesítmény jelentette potenciális veszély értékelése során a létesítmény teljes életciklusát kell vizsgálni, a bezárás utáni időszakot is beleértve.
- A III. és IV. fejezetben foglaltak nem alkalmazandók a kizárólag inert hulladékot vagy nem szennyezett talajt tartalmazó létesítményekre.

II. A szerkezeti épség

- A hulladékkezelő létesítmény szerkezeti épsége alatt a létesítmény arra való képessége értendő, hogy a hulladékot a tervezett módon a létesítmény határain belül tartsa.
- A szerkezeti épség sérülése alatt értendő minden, az érintett hulladékkezelő létesítmény szerkezete szempontjából releváns lehetséges meghibásodási mechanizmus.
- A szerkezeti épség sérülésének következményeire vonatkozó értékelés mind a meghibásodás következményeként a létesítményből kikerülő anyagok közvetlen hatására, mind az ebből eredő rövid és hosszú távú hatásokra kiterjed.

III. A helytelen üzemeltetés

- A hulladékkezelő létesítmény helytelen üzemeltetése alatt értendő minden olyan üzemeltetés – ideértve a környezetvédelmi intézkedések hibás működését és a hibás vagy elégtelen tervet is – amely súlyos balesethez vezethet.
- A helytelen üzemeltetés következtében fellépő szennyezőanyag-kibocsátás értékelése a rövid távú kibocsátások és a szennyező anyagok hosszú távú kibocsátásának hatásaira egyaránt kiterjed. Ez az értékelés a létesítmény működési fázisára, valamint hosszú távon a bezárást követő időszakra is kiterjed. Tartalmazza a reakcióképes hulladékot tartalmazó létesítmények jelentette lehetséges veszélyek értékelését, függetlenül attól, hogy az veszélyes vagy nem veszélyes hulladéknak minősül.

IV. A meghibásodás következményeinek értékelése

- A bányafelügyelet a 2., 3. és 4. ponttal összhangban értékeli a hulladékkezelő létesítmény szerkezeti épségének sérülése vagy helytelen üzemeltetése következtében fellépő meghibásodás következményeit.
- Az életet vagy emberi egészséget fenyegető veszély abban az esetben tekintendő elhanyagolhatónak vagy nem komolynak, ha azok az emberek – a létesítményt üzemeltető munkások kivételével – akiket a veszély érinthet, előreláthatóan nincsenek állandóan vagy hosszabb időszakokon keresztül jelen a potenciálisan érintett területen. A fogyatékossgot vagy hosszan tartó betegséget okozó sérülések veszélye az emberi egészséget fenyegető komoly veszélynek minősül.
- A környezetre jelentett lehetséges veszély nem tekintendő komolynak, ha
  - a lehetséges szennyező anyag forrásánál a kibocsátás intenzitása rövid idő alatt jelentősen csökken;
  - a meghibásodás nem okoz maradandó vagy tartós környezeti kárt; vagy
  - az érintett környezet kisebb szennyezés-mentesítési és helyreállítási erőfeszítések révén helyreállítható.
- Az életet vagy emberi egészséget, illetve a környezetet fenyegető veszély lehetséges mértékének megállapítása során a lehetséges hatásokat a (veszély)forrás–útvonal–kockázatviselő lánc viszonylatában kell vizsgálni. Ahol nincs útvonal a veszélyforrás és a kockázatviselő között, az érintett létesítmény a szerkezeti épség sérülése vagy a helytelen üzemeltetés következtében fellépő meghibásodás alapján nem kap „A” osztályú besorolást.

V. A zagytározók értékelése

- A zagytározó gátak szerkezeti épségének sérülése esetén az emberi életet fenyegető veszély akkor áll fenn, ha a víz vagy a zagy szintje a tározó eredeti területén kívül legalább 0,7 m a talajsínt fölött, vagy a víz vagy a zagy sebessége meghaladja a 0,5 m/s-ot.
- Az emberi életet vagy egészséget fenyegető veszély lehetőségének értékelése legalább az alábbi tényezőkre terjed ki:
  - a létesítmény mérete és tulajdonságai, szerkezeti tervét is ideértve;
  - a létesítményben található hulladék mennyisége és minősége, fizikai és kémiai tulajdonságait is ideértve;
  - a terület topográfája, a tárolt zagy árhullámának csillapítására alkalmas tulajdonságokat is ideértve;
  - az az idő, amely alatt egy lehetséges árhullám olyan területet ér el, ahol emberek tartózkodnak;
  - az árhullám várható terjedési sebessége;

- f) a víz vagy a zagy várható szintje;
- g) a víz vagy a zagy szintjének emelkedési sebessége;
- h) a zagy tározó termőföldektől való távolsága a legkisebb távolság megjelölésével;
- i) bármely fontos, a területre jellemző olyan körülmény, amely befolyásolhatja az emberi életet vagy egészséget fenyegető veszély lehetséges mértékét.

VI. A meddőhányók értékelése

1. A meddőhányók csúszása esetén az emberi életet fenyegető veszély akkor áll fenn, ha a mozgó hulladéktömeg sebessége meghaladja a 0,2 m/s-ot, és a mozgó hulladéktömeg közelében emberek tartózkodnak. Az életet fenyegető veszély abban az esetben tekinthető elhanyagolhatónak vagy nem komolynak, ha azok az emberek – a létesítményt üzemeltető munkavállalók kivételével –, akiket a veszély érinthet, előreláthatóan nincsenek állandóan vagy hosszabb időszakokon keresztül a mozgó hulladéktömeg által érintett területen.
2. Az emberi életet vagy egészséget fenyegető veszély lehetőségének értékelése legalább az alábbi tényezőkre terjed ki:
  - a) a létesítmény mérete és tulajdonságai, szerkezeti tervét is ideértve;
  - b) a létesítményben található hulladék mennyisége és minősége, fizikai és kémiai tulajdonságait is ideértve;
  - c) a meddőhányó rézsűszöge;
  - d) a meddőhányóban belső talajvíz felgyülemelésének lehetősége;
  - e) földtani stabilitás;
  - f) topográfia;
  - g) felszíni vízfolyástól, építkezésektől, épületektől, termőföld területtől való távolság;
  - h) bányaműveleti térségek;
  - i) bármely más, a területre jellemző tényező, amely jelentősen hozzájárulhat a szerkezet jelentette veszélyhez.

III. A LÉTESÍTMÉNY VESZÉLYESHULLADÉK-TARTALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

1. A veszélyeshulladék-tartalom küszöbértékét az alábbiak szárazanyagban mért tömegének arányaként kell meghatározni:
  - a) minden, veszélyesnek minősített és a tervezett üzemelési időszak végén a létesítményben várhatóan jelen levő hulladék; és
  - b) a tervezett üzemelési időszak végén a létesítményben várhatóan jelen levő összes hulladék.
2. A létesítmény „A” osztályú besorolást kap, ha az
  - a) az 1. pont a) alpontja szerinti arány meghaladja az 50%-ot, és
  - b) az 1. pont b) alpontja szerinti arány 5% és 50% között van,
 kivéve, ha a 3. pont szerinti feltételek fennállnak.
3. A 2. pont b) alpontjában meghatározott létesítmény azonban nem kap „A” osztályú besorolást, ha ezt egy, a telephelyre vonatkozó, a veszélyes hulladékok hatásaira külön figyelmet fordító, a besorolás keretében a szerkezeti épség sérülése vagy a helytelen üzemeltetés következtében fellépő meghibásodás következményeire tekintettel elvégzett kockázatértékelés igazolja, hogy a létesítményt a veszélyeshulladék-tartalom alapján nem indokolt „A” osztályba sorolni.

IV. A LÉTESÍTMÉNY VESZÉLYES KÉMIAI ANYAG TARTALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

1. Tervezett zagy tározók esetében az alábbi módszert kell alkalmazni:
  - a) számba kell venni az ásványelőkészítés során használt és később a meddő zaggal az ülepitőmedencébe engedett anyagokat és készítményeket;
  - b) minden anyag és készítmény esetében meg kell becsülni a folyamat során évente azokból felhasznált mennyiséget a tervezett üzemelési időszak minden évére vonatkozóan;
  - c) minden anyagra és készítményre vonatkozóan meg kell határozni, hogy az veszélyes anyagnak vagy készítménynek minősül-e;
  - d) a tervezett üzemelés minden évére vonatkozóan ki kell számítani az ülepitőmedencében tárolt vízmennyiség éves növekedését (ΔQ) állandó feltételek mellett, az alábbi képlet alapján:

$$\Delta Q_i = (\Delta M_i / D) * P, \text{ ahol}$$

ΔQ_i = a tárolt vízmennyiség éves növekedése (m³/év) a zagytározóban az „i” évben

ΔM_i = az ülepitőmedencébe engedett zagy éves tömege (szárazsúly tonna/év) az „i” évben

D = az elhelyezett zagy átlagos száraz térfogatsűrűsége (tonna/m³)

P = a kiülepedett zagy átlagos porozitása (m³/m³), a pórusok térfogatának a kiülepedett zagy teljes térfogatához viszonyított arányaként meghatározva.

Ha pontos adatok nem állnak rendelkezésre, a száraz térfogatsűrűsége 1,4 tonna/m³, a porozitásra 0,5 m³/m³ alapértelmezett értékkel kell számolni.

- e) minden, a c) ponttal összhangban azonosított veszélyes anyag vagy készítmény esetében az alábbi képlet alapján meg kell becsülni a vizes fázisban jellemző maximális éves koncentrációt (C_{max}):

C_{max} = az alábbi érték maximuma: $S_i / \Delta Q_i$, ahol:

S_i = a c) pontban megjelölt egyes anyagok és készítmények éves tömege, amelyet az „i” év során az ülepitőmedencébe engednek.

Ha a maximális éves koncentrációkra (C_{max}) vonatkozó becslés alapján a vizes fázis veszélyes kémiai anyagnak minősül, a létesítmény „A” osztályú besorolást kap.

- A már működő zagytározók esetében a létesítmény besorolása az 1. pontban leírt módszereken vagy a létesítményben található víz és szilárd anyagok közvetlen kémiai elemzésén alapul. Ha a vizes fázist és annak tartalmát veszélyes készítménynek kell tekinteni, a létesítmény „A” osztályú besorolást kap.
- A meddőhányó kioldásos létesítmények esetében, ahol a fémeket az ércmeddőkből kilúgozó oldat átszivárogatásával vonják ki, a bányafelügyelet a bezárásakor a veszélyes anyagokra vonatkozóan ellenőrzést végez a felhasznált oldószerek leltára és ezeknek az oldószereknek átmosás után a vízelvezető csatornában jelen levő maradvány-koncentrációjának számbavétele alapján. Ha e csurgalékokat veszélyes készítménynek kell tekinteni, a létesítmény „A” osztályú besorolást kap.

2. melléklet a 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

I. A HULLADÉKOK JELLEMZÉSE

A hulladékkezelő létesítményben elhelyezésre kerülő hulladékot úgy kell jellemezni, hogy az biztosítsa a létesítmény szerkezetének hosszú távú fizikai és kémiai stabilitását, valamint segítsen megelőzni a nagyobb baleseteket. A hulladék jellemzése – ahol alkalmazható – a hulladékkezelő létesítmény osztályának megfelelően magában foglalja az alábbi szempontokat:

- a rövid és hosszú időtávon elhelyezésre kerülő hulladék várható fizikai és kémiai tulajdonságainak leírását, különös tekintettel a felszíni légköri/meteorológiai viszonyok melletti stabilitására, figyelembe véve a kitermelt ásványok fajtáját és bármely, a kitermelés során eltávolításra kerülő fedőréteg és meddő ásványok jellegét,
- a hulladékok osztályozását, különös tekintettel azok veszélyes tulajdonságaira,
- azoknak a kémiai anyagoknak és stabilitásuknak a leírását, amelyeket az ásványok előkészítésekor használnak,
- a lerakás módszerének leírását,
- az alkalmazott hulladékszállítási rendszert.

II. INFORMÁCIÓK GYŰJTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

- A hulladékok jellemzéséhez szükséges információkat és adatokat a 2–5. pontban meghatározott sorrendnek megfelelően kell összegyűjteni.
- Figyelembe kell venni meglévő vizsgálatokat és tanulmányokat, a meglévő engedélyeket is ideértve, valamint geológiai felméréseket, hasonló telephelyeket, inert hulladékok listáit, megfelelő tanúsítási rendszereket és hasonló anyagokra vonatkozó európai vagy nemzeti szabványokat, amelyek megfelelnek a III. fejezetben rögzített technikai követelményeknek.
- Az információk minőségét és reprezentativitását értékelni kell, és azonosítani kell az esetlegesen hiányzó információkat.

4. Abban az esetben, ha a hulladék jellemzéséhez szükséges információ hiányzik, az EN 14899 szabvánnyal összhangban mintavételi tervet kell készíteni, és a mintavételi tervnek megfelelően mintákat kell venni. A mintavételi tervnek a szükségesként azonosított információkon kell alapulnia, így többek között az alábbiakon:
- az adatgyűjtés célja;
  - vizsgálati program és mintavételi követelmények;
  - mintavételi helyek, így a fúrómagból, vájathomlokról, szállítószalagról, meddőhányóból, zagytározóból vagy más megfelelő helyről történő mintavétel;
  - a minták számára, méretére, súlyára, leírására és kezelésére vonatkozó eljárások és ajánlások.
- A mintavétel eredményeinek megbízhatóságát és minőségét értékelni kell.
5. A jellemzési folyamat eredményeit értékelni kell. Szükség esetén ugyanezen módszerek alkalmazásával kiegészítő információkat kell gyűjteni. A végleges eredményt fel kell tüntetni a hulladékgazdálkodási tervben.

III. A HULLADÉKOK JELLEMZÉSÉVEL KAPCSOLATOS TECHNIKAI KÖVETELMÉNYEK

1. Háttér-információk

Az ásványi nyersanyag-kitermelő tevékenység általános hátterének és célkitűzéseinek értékelése és megértése.

Általános információk gyűjtése az alábbiakról:

- a kutatási, kitermelési vagy feldolgozási tevékenység,
  - a kitermelési módszer típusa és leírása és az alkalmazott eljárás,
  - a tervezett termék jellege.
2. A kiaknázandó lelőhely geológiai jellemzői
- A kitermelés és ásvány-előkészítés során keletkezett hulladékegységek azonosítása, az alábbiakra vonatkozó releváns információk szolgáltatásával:
- a mellékkőzet jellege, kémiai és ásványtani jellemzői, ideértve az ásványosodott kőzetek és meddőkőzetek hidrotermális elváltozásait is,
  - a lelőhely jellege, a kőzetteléreket és az ásványteléreket is ideértve,
  - a lelőhely mineralizációs tipológiája, kémiai és ásványtani jellemzői, ideértve a fizikai tulajdonságokat, így a sűrűséget, a porozitást, a szemcseméret-eloszlást és víztartalmat, a kitermelt ásványokra, a meddő ásványokra és a hidrotermális úton újonnan keletkezett ásványokra kiterjedően,
  - a lelőhely kiterjedése és geometriája,
  - erózió és szupergén átalakulás kémiai és ásványtani szempontból.
3. A hulladék és tervezett kezelése
- Az egyes kutatási, kitermelési vagy ásvány-előkészítési tevékenységek során keletkező valamennyi hulladék jellegének leírása, a fedőréteget, a meddő kőzetet és a meddő zagyt is ideértve, az alábbiakra vonatkozó információk szolgáltatásával:
- a hulladék eredete a kitermelés helyszínén és az adott hulladék keletkezéséhez vezető folyamat, úgymint kutatás, kitermelés, aprítás vagy dúsítás,
  - a hulladék mennyisége,
    - a hulladékszállító rendszer leírása,
  - a kezelés során használandó vegyi anyagok leírása,
  - a hulladék besorolása az Európai Hulladék Katalógus alapján, a veszélyes tulajdonságokat is ideértve,
  - a tervezett hulladékkezelő létesítmény típusa, a hulladék expozíciójának végleges formája és a hulladék létesítményben történő elhelyezésének módja.
4. A hulladék geotechnikai viselkedése
- A hulladék lényegi fizikai jellemzőinek értékelésére alkalmas paraméterek azonosítása, a hulladékkezelő létesítmény típusának figyelembevételével.
- A szóba jöhető releváns paraméterek a granulometria, a plaszticitás, a sűrűség és a víztartalom, a tömörödés foka, a nyírószilárdság és a súrlódási szög, az áteresztőképesség és a hézagarány, a nyomásszilárdság és a megszilárdulás.
5. A hulladék geokémiai jellemzői és viselkedése
- A hulladék, valamint a hulladékban maradó adalékanyagok vagy maradványok kémiai és ásványtani jellemzőinek megjelölése, a IV. fejezet szerint meghatározott inert hulladékokra is.
- A csurgalékvizek kémiai jellemzőinek megbecsülése az egyes hulladéktípusokra vonatkozóan a hulladék tervezett kezelésének figyelembevételével, így különösen

- a) a fémek, az oxianion és a só kioldhatóságának értékelése az idő és pH függvényében kioldódási vizsgálattal, és/vagy átöblítési vizsgálattal és/vagy a kibocsátás időbeli vizsgálatával és/vagy más megfelelő vizsgálattal,
- b) a szulfidtartalmú hulladékok esetében statikai vagy kinetikai vizsgálatokat kell elvégezni a savanyú csurgalékvizek keletkezésének és a fémek kimosódásának időbeli meghatározása érdekében.

IV. AZ INERT HULLADÉKOK MINŐSÍTÉSE

1. A III. fejezetben szabályozott hulladékjellemzés keretében elvégzett minősítés szerinti hulladék akkor tekintendő a 2. § 9. pontja értelmében vett inert hulladéknak, ha az alábbi feltételek rövid és hosszú távon egyaránt teljesülnek:
  - a) a hulladék nem megy át jelentősebb málláson, feloldódáson vagy más olyan jelentős átalakulásra, amely káros hatással lehet a környezetre vagy károsíthatja az emberi egészséget;
  - b) a hulladék maximális szulfid-kén tartalma 0,1% vagy a hulladék maximális szulfid-kén tartalma 1%, és a semlegesítő potenciál aránya nagyobb mint 3, amely arányt a semlegesítő potenciál és a savképző potenciál közötti arányként kell meghatározni és statikus prEN 15875 vizsgálattal kell mérni;
  - c) a hulladék esetében nem áll fenn az öngyulladás veszélye, és a hulladék nem ég;
  - d) a hulladékban, illetve a hulladék csurgalékában a környezetre vagy az emberi egészségre esetlegesen káros anyagok, így különösen az As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, V és Zn koncentrációja, ideértve a finom részecskékben található anyagokat is, nem haladja meg a földtani közeg és a felszíni víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló jogszabályban előírt földtani közegre, és a felszín alatti vízre vonatkozó szennyezettségi határértéket vagy a vonatkozó nemzeti természetes háttérszintet;
  - e) a hulladék lényegében mentes az ásványi nyersanyag-kitermelésben és -előkészítésben használt olyan termékektől, amelyek károsíthatják a környezetet vagy az emberi egészséget.
2. A hulladék külön vizsgálat nélkül akkor tekinthető inert hulladéknak, ha a bányafelügyelet számára kielégítő módon igazolható, hogy az 1. pontban meghatározott feltételeket megfelelően vizsgálták és azok teljesülése a rendelkezésre álló információk vagy érvényes eljárások vagy rendszerek alapján megállapítható.

3. melléklet a 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A súlyos balesetek megelőzésének terve és az érintett nyilvánosság részére közzétett információk

I. A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉNEK TERVE

Az üzemeltető súlyos balesetek megelőzésére kidolgozott tervének és a biztonsági irányítási rendszerének arányosnak kell lennie a hulladékkezelő létesítmény által keltett súlyos balesetveszéllyel. Végrehajtásuk céljából a következőket kell figyelembe venni:

1. a súlyos balesetek megelőzésére kidolgozott tervnek tartalmaznia kell az üzemeltető átfogó céljait és cselekvési elveit a súlyos balesetek kockázatainak ellenőrzése szempontjából;
2. a biztonsági irányítási rendszernek az általános irányítási rendszer részét kell képeznie, amely magában foglalja a szervezeti struktúrát, a felelősséget, a gyakorlatot, az eljárásokat, a folyamatokat és a forrásokat, amelyek lehetővé teszik a súlyos balesetek megelőzésére kidolgozott terv meghatározását és végrehajtását;
3. a biztonsági irányítási rendszer a következőket szabályozza:
  - a) a szervezetet és a személyzetet – a szervezet minden szintjén a súlyos kockázatok kezelésébe bevont személyzet szerepét és felelősségét az ilyen személyzet szükséges képzésének meghatározását és az így meghatározott képzés megszervezését, a személyzet és ahol indokolt, az alvállalkozók bevonását,
  - b) a súlyos kockázatok azonosítását és értékelését – a szokásos és a rendellenes üzemeltetésből eredő súlyos kockázatok szisztematikus meghatározására szolgáló eljárások elfogadását és végrehajtását, előfordulásuk valószínűségének és súlyosságuknak a felmérését,

- c) az üzemeltetés ellenőrzését – a biztonságos üzemeltetésre vonatkozó eljárások és utasítások elfogadását és végrehajtását, beleértve a létesítmény karbantartását, az eljárásokat, a berendezéseket és az ideiglenes leállásokat,
- d) változások kezelését – a módosítások tervezésére szolgáló eljárások elfogadását és végrehajtását, vagy új hulladékkezelő létesítmények tervezését,
- e) vészhelyzetek tervezését – az előrelátható vészhelyzetek szisztematikus elemzéssel történő azonosítására, az ilyen vészhelyzetekre való reagálás céljából vészhelyzeti tervek elkészítésére, tesztelésére és felülvizsgálatára szolgáló eljárások elfogadását és végrehajtását,
- f) teljesítmény-ellenőrzést – az üzemeltető súlyos balesetek megelőzésére kidolgozott tervében és a biztonsági irányítási rendszerében kitűzött céloknak való megfelelés folyamatos értékelésére szolgáló eljárások elfogadását és végrehajtását, valamint meg nem felelés esetén rendelkezést a vizsgálati mechanizmusokról és a helyesbítési intézkedésekről. Az eljárásoknak magukban kell foglalniuk a súlyos balesetek és a „kvázibalesetek” üzemeltető általi jelentésének rendszerét, különösen azokat, amelyek a védőintézkedések hiányosságából erednek, valamint e balesetek vizsgálatát és a tanulságok levonása alapján végzett nyomon követést,
- g) ellenőrzést és felülvizsgálatot – a súlyos balesetek megelőzési tervének és a biztonsági irányítási rendszer hatékonyságának és megfelelőségének időszakonkénti szisztematikus értékelésére szolgáló eljárások elfogadását és végrehajtását, a terv és a biztonsági irányítási rendszer eredményeinek a vezetés általi, dokumentált elemzését és naprakésszé tételét.

II. AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG RÉSZÉRE KÖZLENDŐ INFORMÁCIÓK

1. Az üzemeltető neve és a hulladékkezelő létesítmény címe.
2. Az adatokat szolgáltató személy beosztás szerinti meghatározása.
3. Annak megerősítése, hogy a hulladékkezelő létesítményre vonatkoznak azok a jogszabályi és hatósági rendelkezések, amelyek az e rendelet végrehajtására irányulnak, és adott esetben az 5. § (2) bekezdésében említettekre vonatkozó információk az illetékes hatósághoz benyújtásra kerültek.
4. A telepen végzett tevékenység közérthető magyarázata.
5. A hulladékkezelő létesítményben előforduló anyagok és készítmények közönséges neve vagy gyűjtőneve, vagy általános veszélyességi osztálya, valamint azon hulladékoké, amelyek súlyos balesetet okozhatnak, alapvető veszélyes tulajdonságaik megjelölésével.
6. Általános információ a súlyos balesetek kockázatainak jellegéről, beleértve ezeknek a környező lakosságra és a környezetre irányuló lehetséges hatásait.
7. Megfelelő információk arról, hogy hogyan történik az érintett környező lakosság folyamatos figyelmeztetése és tájékoztatása súlyos baleset bekövetkezése esetén.
8. Megfelelő információk azokról a lépésekről, amelyeket az érintett lakosságnak meg kell tennie, valamint arról a magatartásról, amelyet követnie kell súlyos baleset bekövetkeztekor.
9. Annak a követelménynek a megerősítése, amely szerint az üzemeltetőnek a telepen megfelelő intézkedéseket kell tennie, különösen fel kell vennie a kapcsolatot a BM OKF területi szervével és a bányafelügyelettel a súlyos balesetek kezelése és hatásaiknak a lehető legkisebbre csökkentése érdekében.
10. Hivatkozás a külső vészhelyzeti tervre, amelyet a baleset külső hatásai kezelésének érdekében készítettek. Ennek a hivatkozásnak tanácsot kell megfogalmaznia arra vonatkozóan, hogy a baleset időpontjában a BM OKF területi szerve és a bányafelügyelet valamennyi utasítását vagy felszólítását követni kell.
11. Tájékoztatás további információk elérhetőségéről.

4. melléklet a 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A belső vészhelyzeti terv tartalmi követelményei

1. A súlyos balesetek megelőzésével és következményei csökkentésével kapcsolatos tevékenység leírása:
  - 1.1. a súlyos baleset következtében kialakuló helyzetek, a hatások elleni védekezéssel kapcsolatos feladatok, a védekezésbe bevont szervezetek, személyek és eszközök,

- 1.2. a súlyos balesetek elleni védekezésbe bevonható üzemi infrastruktúra, berendezések és anyagok, valamint
- 1.3. a munkavállalók védelme érdekében hozott intézkedések, a riasztás és a riasztást követő rendszabályok.
2. A vészhelyzeti irányítás bemutatása:
  - 2.1. a vészhelyzeti irányító szervezet megjelölése,
  - 2.2. a védekezési intézkedések elindításáért és a védekezés irányításáért felelős személy, valamint egyéb védekezéssel kapcsolatos feladat- és hatáskörrel rendelkező személy neve, beosztása és elérhetősége,
  - 2.3. a védekezésben részt vevő szervekkel kapcsolatot tartó, valamint a külső vészhelyzeti tervvel, a vészhelyzeti értesítéssel és adatszolgáltatással kapcsolatos üzemi tevékenységet végző személy neve, beosztása és elérhetősége, valamint
  - 2.4. az irányításhoz, a helyzet értékeléséhez és a döntések előkészítéséhez szükséges technikai infrastruktúra.
3. A külső vészhelyzeti tervhez kapcsolódó feladatok leírása:
  - 3.1. a külső vészhelyzeti terv beindításáért felelős szervezet riasztásának módja, a riasztáskor közzéadandó információk, a vészhelyzet kialakulását követő részletes tájékoztatás tartalma és az információk átadásának módja, valamint
  - 3.2. a bányászati hulladék-kezelő létesítmény környezetében kialakult vészhelyzet elhárításához, az üzemeltető által nyújtandó segítség formája és annak feltételei.
4. A védekezési tevékenységben érintett személyek felkészítésével kapcsolatos feladatok bemutatása.
5. A hulladékkezelő létesítmény helyszínrajza a szükséges metszetekkel kellő méretarányban tartalmazza a létesítmény egész területét és minden veszélyes létesítményét, valamint a veszélyeztetett területeket.

5. melléklet a 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A külső vészhelyzeti terv tartalmi követelményei

1. A súlyos balesetek elleni védekezés és a káros hatások csökkentésére irányuló tevékenység leírása:
  - 1.1. a súlyos baleset következtében kialakuló helyzet leírása, a káros hatások elleni védekezéssel kapcsolatos feladatok, a védekezésbe bevont szervezetek, személyek és eszközök,
  - 1.2. a súlyos balesetek elleni védekezésbe bevonható települési infrastruktúra, berendezések és anyagok, valamint
  - 1.3. a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében hozott intézkedések:
    - 1.3.1. vezetési és együttműködési feladatok,
    - 1.3.2. a riasztás, figyelmeztetés és tájékoztatás,
    - 1.3.3. a kitelepítés, kimenekítés és elhelyezés,
    - 1.3.4. az elzárkóztatás,
    - 1.3.5. a lakosság egyéni védelmi és kimenekítő eszközökkel való ellátása,
    - 1.3.6. a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme,
    - 1.3.7. a kulturális javak, fontos vagyontárgyak védelme,
    - 1.3.8. a polgári védelmi szervek és szervezetek készenlétbe helyezése,
    - 1.3.9. a vegyi mentesítés,
    - 1.3.10. az ideiglenes helyreállítás,
    - 1.3.11. a tűzoltás,
    - 1.3.12. a híradás,
    - 1.3.13. az áldozatokkal kapcsolatos tevékenység, valamint
    - 1.3.14. a hulladékkezelő létesítményben folyó védelmi tevékenység segítségével kapcsolatos intézkedések.
2. A súlyos balesetek elleni védekezés irányítása:
  - 2.1. a vészhelyzeti irányítás és együttműködés,
  - 2.2. a súlyos balesetek elleni védekezéshez történő külső segítségkérés,
  - 2.3. a védekezési tevékenységet elindító, a védekezést irányító és más megjelölt, feladat- és hatáskörrel rendelkező személyek neve, beosztása és elérhetősége, valamint
  - 2.4. az irányításhoz, a helyzet értékeléséhez és a döntések előkészítéséhez szükséges technikai infrastruktúra leírása.

3. A lakosság tájékoztatásának feladatai a súlyos baleset bekövetkezése után:
  - 3.1. a tájékoztatás tartalma,
  - 3.2. a lakosság tájékoztatásához szükséges eszközrendszer.
4. A hatóság tájékoztatásának feladatai:
  - 4.1. a védelmi igazgatás szervei tájékoztatásának tartalma és eszközei, valamint
  - 4.2. a hatóság tájékoztatásának tartalma és eszközei.
5. A külső vészhelyzeti terv része lehet jogszabály alapján létrehozott egyéb védelmi terv, amelyet úgy kell kialakítani, hogy tartalma és végrehajthatósága megítélhető legyen.
6. Egyéb követelmények:
  - 6.1. A védelmi tervhez tartozó térkép, vázlat és metszet méretarányának biztosítania kell a megfelelő eligazodást, fel kell tüntetnie a méretarányt és a méretskálát, valamint a hulladékkezelő létesítményt és a lehetséges baleseti hatások által érintett környező területeket. Nagy terjedési távolságok esetén különböző méretarányú térképeket is fel lehet használni.
  - 6.2. A térképen, vázlaton ki kell emelni a hulladékkezelő létesítmény megközelítési útvonalait, valamint a kimenekítési és egyéb, a súlyos baleset hatásai elleni védekezéssel kapcsolatos tevékenységek során igénybe vehető útvonalakat.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 14/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes szabályairól

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 28. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §**
- (1) A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 44/A. § (1) bekezdése szerinti bejelentést
    - a) általános földtan,
    - b) geofizika,
    - c) szilárd ásványi nyersanyagok földtana,
    - d) szénhidrogének földtana,
    - e) geotermikus energia földtana vagy
    - f) ásványvagyon-gazdálkodásszakterület vonatkozásában lehet megtenni.
  - (2) A bejelentés tartalmazza az (1) bekezdés szerinti szakterület megnevezését.
- 2. §**
- (1) A bejelentéshez mellékelni kell
    - a) a szakirányú szakképzettséget, illetve a tudományos fokozatot igazoló oklevél másolatát és
    - b) a szakmai gyakorlat teljesítéséről szóló igazolást.
  - (2) A szakmai gyakorlati időt közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal kell igazolni.
  - (3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti igazolásnak tartalmaznia kell
    - a) az igazolást kérő személy által betöltött munkakör és a végzett tevékenység, illetve az álláshelyén ellátott feladatok megnevezését,
    - b) az adott munkakörben, álláshelyen töltött időtartamot naptári napokban, és
    - c) a munkáltató vagy foglalkoztató megnevezését, címét és cégszerű aláírását.
  - (4) Ha a munkáltató vagy foglalkoztató jogutód nélkül szűnt meg, a gyakorlati időt és az igazolást kérő személy természetes személyazonosító adatait tartalmazó szerződés vagy a munkavégzés igazolására alkalmas más dokumentum is elfogadható a szakmai gyakorlati idő igazolására.

- 3. §** Földtani szakértői bejelentést az tehet, aki a következő feltételek valamelyikének megfelel:
- a) szakirányú tudományos fokozattal és az adott szakterületen legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
  - b) szakirányú mesterképzési szakon szerzett szakképzettséggel és az adott szakterületen legalább 4 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
  - c) szakirányú alapképzési szakon szerzett szakképzettséggel és az adott szakterületen legalább 6 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
  - d) nem szakirányú mesterképzési szakon szerzett szakképzettséggel és az adott szakterületen legalább 7 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik, vagy
  - e) nem szakirányú alapképzési szakon szerzett szakképzettséggel és az adott szakterületen legalább 8 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.
- 4. §** A 3. § alkalmazásában szakirányú szakképzettség
- a) általános földtan szakterületen
    - aa) alapképzésben földtudományi szakirányon szerzett földtudományi mérnök vagy földtudományi kutató,
    - ab) mesterképzésben szerzett okleveles földtudományi mérnök, okleveles földtudományi kutató vagy okleveles geológus, vagy
    - ac) egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett műszaki földtudományi mérnök vagy geológus,
  - b) geofizika szakterületen
    - ba) alapképzésben földtudományi szakirányon szerzett földtudományi mérnök vagy földtudományi kutató,
    - bb) mesterképzésben szerzett okleveles földtudományi mérnök vagy okleveles geofizikus, vagy
    - bc) egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett műszaki földtudományi mérnök vagy geofizikus,
    - bd) mesterképzésben szerzett olajmérnök szakképzettség,
  - c) szilárd ásványi nyersanyagok földtana szakterületen
    - ca) alapképzésben földtudományi vagy bányá- és geotechnikai mérnök szakirányon szerzett földtudományi mérnök vagy földtudományi kutató,
    - cb) mesterképzésben szerzett okleveles földtudományi mérnök, okleveles bányá- és geotechnikai mérnök, okleveles földtudományi kutató vagy okleveles geológus, vagy
    - cc) egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett műszaki földtudományi mérnök, bányá- és geotechnikai mérnök vagy geológus,
  - d) szénhidrogének földtana szakterületen
    - da) alapképzésben olaj- és gázmérnöki szakirányon szerzett földtudományi mérnök vagy földtudományi kutató,
    - db) mesterképzésben szerzett okleveles olaj- és gázmérnök, okleveles földtudományi mérnök, okleveles földtudományi kutató vagy okleveles geológus, vagy
    - dc) egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett műszaki földtudományi mérnök, olaj- és gázmérnök vagy geológus,
    - dd) mesterképzésben szerzett olajmérnök szakképzettség,
  - e) geotermikus energia földtana szakterületen
    - ea) alapképzésben földtudományi szakirányon szerzett földtudományi mérnök vagy földtudományi kutató,
    - eb) mesterképzésben szerzett okleveles földtudományi mérnök, okleveles földtudományi kutató vagy okleveles geológus, vagy
    - ec) egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett műszaki földtudományi mérnök vagy geológus, vagy
  - f) ásványvagyon-gazdálkodás szakterületen
    - fa) alapképzésben bányá- és geotechnikai mérnök, olaj- és gázipari mérnök, földtudományi mérnök szakirányon szerzett földtudományi mérnök vagy földtudományi kutató,
    - fb) mesterképzésben szerzett okleveles bányá- és geotechnikai mérnök, okleveles olaj- és gázmérnök, okleveles földtudományi mérnök, okleveles földtudományi kutató vagy okleveles geológus, vagy
    - fc) egyetemi szintű alapképzési szakon szerzett bányá- és geotechnikai mérnök, olaj- és gázmérnök, műszaki földtudományi mérnök vagy geológus,
    - fd) mesterképzésben szerzett olajmérnök szakképzettség
- végzettség.

- 5. §** (1) A földtani szakértő a szakterületén az 1. melléklet szerinti tevékenységet folytathatja.
(2) A földtani szakértőnek a bejelentést követően 5 évente a szakterületének – több szakterület esetén ezek egyikének – megfelelő, a 2. melléklet szerinti 20 szakmai minősítő pont összegyűjtését kell igazolnia. Az igazolás elmaradása esetén a földtani szakértő nem felel meg a tevékenység végzésére előírt feltételeknek.
- 6. §** A földtani szakértőt a bányafelügyelet törli a földtani szakértői nyilvántartásból (a továbbiakban: nyilvántartás), ha a földtani szakértő
- bejelentette a tevékenység befejezését, vagy
  - elhalálozott.
- 7. §** A nyilvántartás – a bányászatról szóló törvényben, valamint a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon túl – tartalmazza
- a szakértő szakképzettségét, és
  - a szakértői szakterület megnevezését.
- 8. §** Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény rendelkezései irányadóak.
- 9. §** Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.
- 10. §** (1) E rendelet rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
(2) Az 5. § (2) bekezdésében előírtakat a földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes szabályairól szóló 40/2010. (V. 12.) KHEM rendelet (a továbbiakban: KHEM rendelet) hatálybalépését követően bejelentés alapján tevékenységet folytató földtani szakértőnek, valamint a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggésben az egyes bányászati tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 5/2016. (III. 17.) NFM rendelet hatálybalépését követően bejelentés alapján tevékenységet folytató földtani szakértőknek a bejelentéstől számított öt évente kell teljesíteni.
(3) A KHEM rendelet hatálybalépése előtt kiadott földtani szakértői engedély hatályát e rendelet nem érinti. Az ilyen földtani szakértői engedély hatályvesztését követően földtani szakértői tevékenység bejelentés alapján folytatható.
(4) Ha az engedély hatályvesztését követően a földtani szakértő a tevékenységét a (3) bekezdés szerint bejelentés alapján tovább kívánja folytatni, a bejelentéshez a 3. § (2) bekezdésében meghatározottakon kívül mellékelnie kell az 5. § (2) bekezdésében meghatározott szakmai minősítő pontok összegyűjtéséről szóló igazolást.
- 11. §** Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 14/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

Az egyes földtani szakértői szakterületeken folytatható tevékenységek

- Általános földtan
  - egyres, komplex kutatási módszerek alkalmazását igénylő földtani kutatások tervének és (záró)jelentésének elkészítése, és a kutatások irányítása;
  - üledékföldtani, őslénytani, rétegtani vizsgálatok és értékelések;
  - ásványtani, kőzettani, geokémiai vizsgálatok és értékelések;
  - tektonikai felvételek és értékelések;
  - földtani térképezés és térképszerkesztés, az ezekhez szükséges felszíni feltárások és mélyfúrások anyagvizsgálata, véleményezése és összefoglaló értékelése;

- 1.6. képződményenkénti, előfordulásonkénti vagy regionális földtani tanulmányok és jelentések készítése és véleményezése; és
- 1.7. ásványi nyersanyag-lelőhelyek földtani viszonyainak elemzése, szintézise.
2. Geofizika
  - 2.1. egyes geofizikai (felszíni, illetve mélyfúrás) mérések tervezése, a mérések végrehajtása, feldolgozása, kiértékelése és földtani-geofizikai elemzése;
  - 2.2. komplex, több geofizikai kutatási módszert alkalmazó kutatások tervezése, kutatási tervek bírálata, az eredmények földtani-geofizikai elemzése és értékelése;
  - 2.3. egyes geofizikai műszerek fejlesztése, építése, hitelesítése;
  - 2.4. a geofizikai mérések végrehajtásának műszaki ellenőrzése.
3. Szilárd ásványi nyersanyagok földtana
  - 3.1. ásványi nyersanyag-lelőhelyen, illetve kutatási területen az ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó földtani adottságok jellemzése, értékelése és bírálata, ideértve a bányaföldtani kutatást és a termelés földtani értékelését;
  - 3.2. a földtani kutatás koncepciójának kidolgozása, a földtani kutatási tervek készítése és bírálata, valamint a kutatás műszaki lebonyolítása;
  - 3.3. a földtani kutatás műszaki ellenőrzése;
  - 3.4. a földtani kutatási tevékenység és eredményei (záró)jelentés formájában történő összeállítása, az ásványvagyon mennyiségi és minőségi számbavétele, illetve e jelentések értékelése és bírálata;
  - 3.5. a bányászat során felmerülő földtani, vízföldtani természetű problémák megoldása, illetve az abban való közreműködés és a megoldási lehetőségek földtani elemzése; és
  - 3.6. az ásványi nyersanyagok és lelőhelyek kutatásának, termelésének gazdaságosságával kapcsolatos elemző és értékelő tevékenység, az ásványi nyersanyagok számbavételi és műveletügyi kondícióinak megállapítása és bírálata.
4. Szénhidrogén-földtan
  - 4.1. szénhidrogén-kutatási tervek készítése és bírálata;
  - 4.2. szénhidrogén-kutatási földtani (záró)jelentések készítése és bírálata;
  - 4.3. a szénhidrogénvagyonnal és a szénhidrogén kitermelésével kapcsolatos más fluidumokra vonatkozó számítások készítése és bírálata;
  - 4.4. a leművelési tervekkel, az alkalmazott és javasolható eljárásokkal, továbbá a másodlagos, harmadlagos műveléssel kapcsolatos földtani anyagok készítése és bírálata; és
  - 4.5. a szénhidrogén-kutató és -feltáró fúrások földtani-műszaki ellenőrzése.
5. Geotermikus energia földtana
  - 5.1. a geotermikusenergia-potenciál felmérése regionális, járási, illetve helyi léptékben;
  - 5.2. a geotermikus energia kinyeréséhez kapcsolódó jelentések bírálata.
6. Ásványvagyongazdálkodás
  - 6.1. az ásványi nyersanyagok értékelése korszerű piacgazdasági módszerekkel;
  - 6.2. tájékoztató anyagok összeállítása egyes területek ásványi nyersanyag-helyzetéről;
  - 6.3. az ásványi nyersanyag-szükséglet jövőbeni alakulását elemző tanulmányok készítése;
  - 6.4. hazai ásványi nyersanyag-szükségletek jobb kielégítését szolgáló információs tanulmányok készítése;
  - 6.5. egyes hazai ásványi nyersanyag vagy nyersanyagcsoport külföldi értékesítési lehetőségeinek tanulmány formájában történő kimutatása;
  - 6.6. bányászati hulladékgazdálkodási tervek elkészítése; és
  - 6.7. az ásványi nyersanyagok és lelőhelyek kutatásának, termelésének gazdaságosságával kapcsolatos elemző és értékelő tevékenység, az ásványi nyersanyagok számbavételi és műveletügyi kondícióinak megállapítása és bírálata.

2. melléklet a 14/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

Szakmai minősítési pontrendszer

	A	B
1.	Szakmai tevékenység	Pont
2.	Publikáció nemzetközi szakmai folyóiratban önálló szerzőként	10
3.	Publikáció nemzetközi szakmai folyóiratban társszerzőként	6
4.	Publikáció hazai szakmai folyóiratban önálló szerzőként	8
5.	Publikáció hazai szakmai folyóiratban társszerzőként	4
6.	Előadás vagy előadás-kivonat nemzetközi vagy hazai szakmai konferencián önálló szerzőként	8
7.	Előadás vagy előadás-kivonat nemzetközi vagy hazai szakmai konferencián társszerzőként	6
8.	Alap vagy mesterképzésben szakirányú oktatás, szemeszterenként	10
9.	Szakedolgozat és PhD bíráló	4
10.	Szakmai konferencián történő igazolt részvétel	3
11.	Közigazgatási hatósági eljáráshoz kapcsolódó, elfogadott kutatási jelentés, hatásvizsgálat, szakértői jelentés vagy kutatási műszaki üzemi terv önálló szerzője	10
12.	Közigazgatási hatósági eljáráshoz kapcsolódó, elfogadott kutatási jelentés, hatásvizsgálat, szakértői jelentés vagy kutatási műszaki üzemi terv társszerzője	6
13.	A felnőttképzésről szóló törvénynek megfelelő képzésen való sikeres részvétel	6

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 15/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányüzemekben megvalósítandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények minimális szintjéről

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 25. és 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § E rendelet alkalmazásában

- a) *ásványt kutató és kitermelő üzem*: olyan üzem, amelynek tevékenysége az ásványi nyersanyagok kutatása, feltárása és kitermelése, illetve az ehhez kapcsolódó tevékenység, valamint a kitermelt ásványi nyersanyag előkészítése (elsődleges feldolgozása);
- b) *biztonsági és egészségügyi dokumentum*: a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 54–59. §-a és e rendelet előírásainak teljesítését szolgáló és igazoló dokumentum;
- c) *munkaterület*: az a terület, amely magában foglalja
  - ca) az ásványt kutató és kitermelő üzemet, a fő- és melléktevékenységeihez, illetve létesítményeihez kapcsolódó munkahelyeket, ideértve a meddőhányókat és az egyéb anyaglerakó helyeket, valamint
  - cb) azokat az építményeket és helyiségeket, amelyek pihenésre, menedékkül vagy tartózkodási helyként szolgálnak, és amelyekbe a munkavállalók munkájukkal kapcsolatban bejárhatnak.

- 2. §** (1) A munkáltatónak el kell készítenie és naprakész állapotban kell tartania a biztonsági és egészségügyi dokumentumot.
- (2) A biztonsági és egészségügyi dokumentumban a munkáltatónak igazolnia kell, hogy
  - a) meghatározásra és kiértékelésre kerültek a munkavállalókat a munkaterületen fenyegető veszélyforrások,
  - b) megfelelő intézkedéseket hoztak e rendelet előírásainak teljesítésére, továbbá az a) pontban meghatározott veszélyek csökkentésére és
  - c) a munkaterület és a berendezések kialakítása, használata és karbantartása biztonságos.

- (3) A biztonsági és egészségügyi dokumentumnak a munkavégzésre vonatkozó utasításait a munka megkezdése előtt kell elkészíteni, és azt felül kell vizsgálni, ha a munkaterület jelentősen megváltoztatják, bővítik vagy átalakítják.

3. § Az Általános Bányabiztonsági Szabályzatot az 1. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.

5. § E rendelet

- a) az ásványi nyersanyagok fúrólukon keresztül történő kitermelésével foglalkozó iparágakban dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme javításának minimumkövetelményeiről (tizenegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) című, 1992. november 3-i 92/91/EGK irányelvnek és
- b) az ásványi nyersanyagok külszíni és felszín alatti kitermelésével foglalkozó iparágakban dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme javításának minimumkövetelményeiről (tizenkettedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) című, 1992. december 3-i 92/104/EGK irányelvnek
- való megfelelést szolgálja.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 15/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

Általános Bányabiztonsági Szabályzat

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1. Felügyelet és a munka megszervezése

1.1. A munkaterület és munkahely kialakítása

- 1.1.1. A munkaterületet úgy kell kialakítani, hogy megfelelő védelmet nyújtson a különböző veszélyek ellen. A munkaterületet rendben és tisztán kell tartani. A munkavállalók egészsége, illetve biztonsága veszélyeztetésének elkerülése érdekében a munkaterületről minden veszélyes anyagot, keveréket vagy lerakatot el kell távolítani, vagy ellenőrzés alatt kell tartani.
- 1.1.2. A munkahelyet az ergonómiai alapelvek szerint kell megtervezni és kialakítani úgy, hogy a munkavállaló az ott folyó tevékenységet képes legyen áttekinteni és követni.
- 1.1.3. Ha a munkavállaló a munkahelyen egyedül végez munkát, megfelelő felügyeletéről kell gondoskodni, vagy kommunikációs lehetőséget kell számára biztosítani.
- 1.1.4. A különleges kockázatnak kitett területeket körül kell határolni, és figyelmeztető jelzésekkel kell ellátni.

1.2. Felelős személy

- 1.2.1. Minden telepített munkaterületért mindenkor egy olyan személy felelős, akit a munkaadó nevezett ki, és aki rendelkezik e feladat ellátásához szükséges szakképesítéssel és gyakorlattal.
- 1.2.2. A természetes személy munkáltató személyesen is vállalhatja ezt a felelősséget, ha rendelkezik a feladat ellátásához szükséges szakképesítéssel és gyakorlattal.

1.3. Felügyelet

- 1.3.1. A munkavállalónak – a biztonsági és az egészségvédelmi követelmények teljesítése céljából – a végzett összes tevékenység során a munkáltató által vagy nevében kijelölt és intézkedésre jogosult olyan személy felügyelete alatt kell állnia, aki rendelkezik a feladat ellátásához szükséges szakképesítéssel és gyakorlattal.
- 1.3.2. Ha azt a biztonsági és egészségügyi dokumentum megköveteli, műszakonként legalább egy alkalommal felügyeleti személy köteles a telepített munkahelyeket ellenőrizni.

- 1.3.3. A természetes személy munkáltató személyesen is elláthatja a felügyeletet, ha rendelkezik a feladat ellátásához szükséges szakképesítéssel és gyakorlattal.
      - 1.4. Hozzáértő munkavállalók
Minden munkahelyen biztosítani kell, hogy elegendő számban legyenek olyan munkavállalók, akik rendelkeznek a rájuk bízott feladatok elvégzéséhez szükséges képesítéssel, tapasztalattal és ismeretekkel.
      - 1.5. Tájékoztatás, utasítások és képzés
        - 1.5.1. Egészségük védelme és biztonságuk érdekében a munkavállalóknak meg kell kapniuk a szükséges utasításokat, tájékoztatást, képzést és továbbképzést.
        - 1.5.2. A munkáltatónak biztosítani kell, hogy a munkavállalók érthető utasításokat kapjanak, és így ne veszélyeztessék sem saját, sem mások egészségét és biztonságát.
      - 1.6. Írásban kiadott utasítások
        - 1.6.1. Írásban kiadott utasításban kell meghatározni minden munkahelyre a munkavállalók biztonságát és egészségének védelmét szolgáló, valamint a munkaeszközök biztonságos használatára vonatkozó szabályokat.
        - 1.6.2. Ezen utasításoknak minden információt meg kell adniuk a veszély esetére szolgáló biztonsági berendezések használatáról, valamint a munkahelyen vagy annak közelében bekövetkező vészhelyzet esetén betartandó intézkedésekről.
      - 1.7. A munka megkezdésének engedélyezése
        - 1.7.1. Ha a biztonsági és egészségügyi dokumentum előírja, a munka megkezdését engedélyhez kell kötni mind a veszélyes tevékenységek, mind az olyan egyéb tevékenységek esetében, amelyek más tevékenységekkel kölcsönhatásban komoly veszélyeket idézhetnek elő.
        - 1.7.2. Az engedélyt az erre kijelölt felelős személy köteles a munka megkezdése előtt írásban kiadni, melyben meg kell határozni a munka megkezdése előtt, a munkavégzés során és a munka befejezését követően teljesítendő feltételeket és a betartandó biztonsági intézkedéseket.
      - 1.8. A biztonsági és egészségügyi intézkedések rendszeres felülvizsgálata
        - 1.8.1. A munkáltató a munkavállalók biztonságának és egészségének védelme érdekében tett intézkedéseket rendszeresen felülvizsgálja.
        - 1.8.2. A rendszeres felülvizgálatnak a biztonsági és egészségügyi irányítási rendszerre is ki kell terjednie.
  2. Gépek és villamos berendezések
    - 2.1. Általános követelmények
      - 2.1.1. Ha a munkaeszközöket és berendezéseket olyan környezetben alkalmazzák, ahol gáz, gőz vagy párolgó folyadék meggyulladásra tűz- vagy robbanásveszélyt okoz vagy okozhat, akkor a munkaeszközöknek és berendezéseknek alkalmasnak kell lenniük az ilyen környezetben való használatra.
      - 2.1.2. A munkaeszközöket szükség esetén megfelelő védőeszközökkel és – meghibásodásuk esetére – biztonsági rendszerrel kell ellátni.
    - 2.2. Egyéb, további követelmények
      - 2.2.1. A gépi meghajtású munkaeszközök és berendezések megfelelő szilárdságúak, a nyilvánvaló hiányosságoktól mentesek és a rendeltetés szerinti célra alkalmasak kell, hogy legyenek.
      - 2.2.2. A villamos energiával működő munkaeszközök és berendezések a rendeltetési célnak megfelelő méretűek és teljesítményűek kell, hogy legyenek.
  3. Karbantartás
    - 3.1. Általános karbantartási előírások
      - 3.1.1. Megfelelő tervet kell készíteni a gépi és a villamos munkaeszközök és berendezések rendszeres felülvizsgálatára, karbantartására és – szükség esetén – bevizsgálására.
      - 3.1.2. A munkaeszközök és berendezések, illetve részeik karbantartását, felülvizsgálatát és bevizsgálását megfelelő szakképesítéssel és gyakorlattal rendelkező megbízott személynek kell végeznie.
      - 3.1.3. A felülvizsgálatokról és a bevizsgálásokról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet meghatározott helyen és módon meg kell őrizni.
    - 3.2. A biztonsági berendezések karbantartása
A biztonsági berendezéseket mindig használatra kész és megfelelően üzemképes állapotban kell tartani. Karbantartásukat úgy kell megszervezni és végezni, hogy az az üzemi tevékenység biztonságát ne veszélyeztesse.

4. Az egészséget veszélyeztető összetételű levegő és a robbanás elleni védelem

4.1. Általános követelmények

- 4.1.1. A levegőben jelen levő káros és potenciálisan robbanásveszélyes anyagokat, keverékeket ki kell mutatni és értékelni kell, valamint mérni kell ezen anyagok koncentrációját.
- 4.1.2. Ha a biztonsági és egészségügyi dokumentum előírja, meghatározott helyeken a gáz koncentrációját önműködően és folyamatosan mérő műszereket, önműködően működésbe lépő riasztórendszereket, valamint a villamos berendezéseket és a belső égésű motorokat önműködően kikapcsoló berendezéseket kell felszerelni.
- 4.1.3. Önműködő mérés esetén a mérési eredményeket fel kell jegyezni, és a biztonsági és egészségügyi dokumentumban előírt módon meg kell őrizni.
- 4.1.4. A tűz- vagy robbanásveszélyes területeken tilos a dohányzás.
Az ilyen területeken tilos a nyílt láng használata és a tűzveszéllyel járó munka végzése, kivéve, ha megfelelő biztonsági intézkedéseket tettek a tüzek és a robbanások keletkezésének megakadályozására.

4.2. Az egészséget veszélyeztető összetételű levegő kialakulása elleni védelem

- 4.2.1. Ha a levegőben káros anyagok koncentrálnak vagy koncentrálnak, a káros anyagok
  - a) légtérbe jutását már a keletkezés helyén meg kell akadályozni,
  - b) keletkezés helyén történő elszívásáról vagy eltávolításáról kell gondoskodni, vagy
  - c) koncentrációját kell csökkentenioly módon, hogy az a munkavállalók számára veszélyeztetést ne jelentsen.
Ezen egészségre káros anyagokat megfelelő rendszerrel úgy kell elosztatni, hogy az ne veszélyeztesse a munkavállalókat.
- 4.2.2. Ahol a munkavállalók egészségét a levegőben előforduló káros anyagok veszélyeztethetik, a vonatkozó jogszabályban előírtakon túl megfelelő és elegendő számú lélegeztető és újraélesztő készüléket kell készenlétben tartani.
Az ilyen munkaterületen mindig megfelelő számú, a készülék használatára kiképzett személyeknek kell jelen lenni.
A készülékeket megfelelő módon kell tárolni és karbantartani.
- 4.2.3. Ahol mérgező gázok vannak vagy lehetnek a levegőben, gázvédelmi tervet kell készíteni, amely a védőfelszerelésekre és a megelőzésre vonatkozó intézkedéseket részletesen tartalmazza.

4.3. Robbanásveszély elleni védelem

- 4.3.1. Mindent, ami szükséges meg kell tenni a robbanóképes összetételű levegő kialakulásának, illetve felszaporodásának megakadályozására.
- 4.3.2. A robbanással veszélyeztetett területeken minden szükséges intézkedést meg kell tenni a robbanóképes levegő meggyulladásának megakadályozására.
- 4.3.3. Robbanásmegelőzési tervet kell készíteni, amelyben meg kell határozni a robbanás elleni védelemhez szükséges berendezéseket és intézkedéseket.

5. Robbantóanyagok

A robbantóanyagok tárolását, szállítását és felhasználását csak arra feljogosított, szakképzett és hozzáértő személy végezheti. E tevékenységeket úgy kell megszervezni és végezni, hogy elkerüljék a munkavállalók bármilyen veszélyeztetését.

6. Menekülési útvonalak és vészkijáratok

- 6.1. Biztosítani kell, hogy a munkavállalók veszély esetén minden munkahelyet gyorsan és a lehető legbiztonságosabban elhagyhassanak.
- 6.2. A menekülési útvonalakat és a vészkijáratokat úgy kell megválasztani, hogy a lehetséges legrövidebb időn belül a szabad levegőre vagy biztonságos területre, gyülekezési vagy kiürítési helyre lehessen menekülni.
A menekülési útvonalakat és a vészkijáratokat mindig szabadon kell tartani.
- 6.3. A menekülési útvonalak és a vészkijáratok számát, helyét és méretét a munkaterület jellegétől, berendezéseitől és kiterjedésétől, valamint a telepíthető legnagyobb létszámtól függően kell meghatározni.
Fűrészi telephelyen vagy termelői kutaknál lévő pihenő és tartózkodási célt szolgáló helyiségeknek legalább két olyan menekülési útvonallal kell rendelkezniük, amelyek egymástól a lehető legtávolabb esnek, és biztonságos területre, gyülekezési vagy kiürítési helyre vezetnek.

- 6.4. A vészkijáratok ajtói kifelé kell, hogy nyíljanak.
Fúrási és termelési telephelyen, ha kifelé nyíló vészkijáratú ajtó nem építhető be, tolóajtót is be lehet építeni.
A vészkijáratú ajtókat tilos úgy bezárni vagy rögzíteni, hogy az vészhelyzet esetén akadályozza könnyű és azonnali kinyitásukat.
  - 6.5. A menekülési útvonalakat és kijáratokat – a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről szóló 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet szerinti – jelzésekkel kell ellátni.
  - 6.6. A vészkijárat ajtóit tilos kulcsra zární.
A menekülési útvonalakat és a vészkijáratokat, valamint az azokhoz vezető közlekedési útvonalakat és ajtókat tilos eltorlaszolni, azokat mindig használható állapotban kell tartani.
  - 6.7. A megvilágítást igénylő menekülési útvonalakat és vészkijáratokat a világítás váratlan megszűnésének esetére megfelelő erősségű vészvilágítással kell ellátni.
7. A zárt munkahelyek szellőztetése
- 7.1. Zárt munkahelyeken – a munkafolyamatokra és a munkavállalók fizikai megterhelésére figyelemmel – elegendő mennyiségű friss levegőt kell biztosítani.
Mesterséges szellőztetés esetén a szellőztető berendezéseket mindig üzemképes állapotban kell tartani.
A szellőztető berendezés esetleges üzemzavarait jelző figyelmeztető rendszert kell kiépíteni, ha erre a munkavállalók egészsége érdekében szükség van.
  - 7.2. A légkondicionáló, illetve a szellőztető berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy a munkavállalókat ne éri zavaró légzuzatok.
Minden olyan lerakódást vagy szennyeződést, amely a belélegzett levegő szennyezésével alkalmas a munkavállalók egészségének közvetlen veszélyeztetésére, késedelem nélkül el kell távolítani.
8. A helyiségek hőmérséklete
- 8.1. Azokban a helyiségekben, ahol munkát végeznek, a munkavégzés időtartama alatt az emberi szervezet számára – az alkalmazott munkamódszerek és a munkavállalók fizikai megterhelésének figyelembevételével – megfelelő hőmérsékletet kell biztosítani.
  - 8.2. A pihenő-, a szolgálati, az egészségügyi, a büfé- és az elsősegélynyújtó helyiségek hőmérséklete feleljen meg az adott helyiség használati céljának.
  - 8.3. Az ablakok, a felülvilágítók és az üvegből készült falak – a munka és a munkahely jellegére figyelemmel – tegyék lehetővé a napsugárzás túlzott hatása elleni árnyékolást.
9. A helyiségek padlója, fala, mennyezete és teteje
- 9.1. A munkahely padlóján nem lehetnek egyenetlenségek, veszélyes lyukak és lejtők. A padló rögzített, stabil és csúszásmentes legyen.
  - 9.2. A munkaterület azon részeit, ahol munkahelyek vannak, az ott folyó tevékenység jellegére és a munkavállalók fizikai igénybevételére figyelemmel, megfelelő hőszigeteléssel kell ellátni.
  - 9.3. A helyiségek padlójának, falainak és mennyezetének felülete tegye lehetővé a higiéniai követelményeket kielégítő tisztítást és felújítást.
  - 9.4. A helyiségekben vagy a munkahelyek, illetve a közlekedési útvonalak környezetében elhelyezett átlátszó vagy áttetsző falakat – különösen az üvegből készült falakat – jól látható jelzéssel kell ellátni és biztonsági anyagból kell készíteni, vagy a munkahelyektől és a közlekedési útvonalaktól úgy kell elválasztani, hogy a munkavállalók ne kerülhessenek velük érintkezésbe, és ne sérüljenek meg, ha a falak széttörnek.
  - 9.5. A nem megfelelő teherbírású tetőre tilos kimenni. Az ilyen tetőn csak akkor szabad munkát végezni, ha a beszakadás elleni védelemről gondoskodtak.
10. Természetes és mesterséges megvilágítás
- 10.1. Minden munkaterületet – a munkavállalók biztonságához és egészségvédelméhez szükséges mértékben – meg kell világítani.
  - 10.2. A munkahelyet lehetőség szerint elegendő természetes fénnel kell megvilágítani, és – figyelembe véve az időjárási viszonyokat – a munkavállalók biztonságához és egészségének védelméhez szükséges mesterséges megvilágítást is biztosítani kell.
  - 10.3. A munkahelyül szolgáló helyiségeket és átjárókat úgy kell megvilágítani, hogy a megvilágítás módja ne okozzon balesetveszélyt.
  - 10.4. Az olyan munkahelyen, ahol a mesterséges megvilágítás váratlan megszűnése veszélyezteti a munkavállalókat, megfelelő biztonsági világításról kell gondoskodni.

Külszíni és föld alatti bányüzemekben – ahol a biztonsági világítás nem valósítható meg – a munkavállalóknak saját használatú hordozható lámpát kell biztosítani.

- 10.5. Fúrási munkaterületen és termelő kutaknál a világítóberendezéseket úgy kell kialakítani, hogy az üzemi ellenőrzésre szolgáló területek, a menekülési útvonalak, a rakodóhelyek, illetve a veszélyes területek meg legyenek világítva. Az alkalmasszerűen telepített munkahelyen ez a kötelezettség csupán arra az időszakra korlátozódik, amíg a munkavállalók a munkahelyen jelen vannak.

11. Ablakok és felülvilágítók

- 11.1. A nyitható, állítható, illetve rögzíthető ablakokat, felülvilágítókat és szellőztető berendezéseket úgy kell kialakítani, hogy kezelésük biztonságos legyen, és nyitott állapotuk ne veszélyeztesse a munkavállalókat.
- 11.2. Az ablakoknak és a felülvilágítóknak veszélytelenül tisztíthatóknak kell lenniük.

12. Ajtók és kapuk

- 12.1. Az ajtók és a kapuk elhelyezését, számát és méretét, valamint a készítésükhöz használt anyagokat a helyiségek, illetve a munkaterületek tulajdonságai és rendeltetése alapján kell meghatározni.
- 12.2. Az átlátszó ajtókat szemmagasságban jól láthatóan meg kell jelölni.
- 12.3. A lengőajtókat és a lengőkapukat átlátszó anyagból kell készíteni, vagy az átlátást biztosító ablakkal kell ellátni.
- 12.4. Az ajtók és a kapuk nem biztonsági anyagból készült átlátszó vagy áttetsző felületeit a külső behatások ellen védeni kell, ha fennáll annak a veszélye, hogy az ajtó vagy a kapu összetörése esetén a munkavállalók megsérülhetnek.
- 12.5. A tolóajtókat úgy kell kialakítani, hogy váratlan kisiklásuk és kidőlésük ne következhesen be.
- 12.6. A felfelé nyíló ajtókat és kapukat úgy kell kialakítani, hogy váratlan és gyors visszaesésük ne következhesen be.
- 12.7. A menekülési útvonalakon található ajtókat megfelelő jelzéssel kell ellátni.
Amíg a munkahelyen munkavállalók tartózkodnak, az ilyen ajtók belülről bármikor és minden segédeszköz nélkül nyithatók legyenek.
- 12.8. A túlnyomórészt járműforgalomra szolgáló kapuk közvetlen közelében a gyalogosforgalom számára ajtókat kell elhelyezni, kivéve, ha a kapun való áthaladás a gyalogosok számára biztonságos. A kapukat jól láthatóan meg kell jelölni, és mindig használható állapotban kell tartani.
- 12.9. A gépi működtetésű ajtók és kapuk működése nem veszélyeztetheti a munkavállalókat. Ha áramszünet esetén nem nyílnak ki önműködően, biztosítani kell, hogy kézzel is nyithatóak legyenek. Az ilyen ajtókat és kapukat könnyen felismerhető és hozzáférhető biztonsági leállítószervezetekkel kell felszerelni.
- 12.10. A belépést megakadályozó láncokat vagy hasonló eszközöket a megfelelő tiltó vagy figyelmeztető jelzésekkel jól láthatóan meg kell jelölni.

13. Közlekedési útvonalak

- 13.1. A munkahelyek biztonságosan elérhetőek, valamint vészhelyzet esetén gyorsan és biztonságosan elhagyhatóak legyenek.
- 13.2. A közlekedési útvonalakat – ideértve a lépcsőket, a rögzített létrákat, valamint a rakodórampákat is – úgy kell tervezni, méretezni és kialakítani, hogy mind a gyalogosok, mind a járművek számára a használat céljának megfelelően könnyen és biztonságosan elérhetőek legyenek, és ne veszélyeztessék a közelükben foglalkoztatott munkavállalókat.
- 13.3. A gyalogos-, illetve az áruforgalomra használt útvonalakat a lehetséges felhasználók számának és a forgalom jellegének figyelembevételével kell kialakítani.
Ha a közlekedési útvonalakon szállítóeszközök közlekednek, a gyalogosok számára megfelelő biztonsági távolságról kell gondoskodni.
- 13.4. A gépjármű-közlekedési útvonalakat az ajtóktól, a kapuktól, a járdáktól, az átjáróktól és a lépcsőkilépőktől megfelelő távolságra kell vezetni.
- 13.5. A közlekedési útvonalak és a hozzávezető utak határait a munkavállalók védelme érdekében láthatóan meg kell jelölni.
- 13.6. Ahol üzemi területen járművek vagy gépek közlekednek, a szükséges közlekedési szabályokat meg kell állapítani.

14. Veszélyes területek
- 14.1. A veszélyes területeket jól láthatóan meg kell jelölni.
- 14.2. Ha a munkaterületen a munka jellegéből adódóan veszélyes területek vannak – ideértve a munkavállalókat fenyegető leesési veszélyt vagy a lehulló tárgyak miatt fellépő veszélyeket is –, műszaki akadályok elhelyezésével a lehető leggyorsabban meg kell előzni, hogy ide illetéktelen munkavállalók belépjenek.
- 14.3. A veszélyes területre feljogosítás alapján belépő munkavállalók védelméről megfelelő intézkedésekkel gondoskodni kell.
15. A helyiségek méretei és légtere – a mozgáshoz rendelkezésre álló szabad terület
- 15.1. A munkavégzésre szolgáló helyiségeket megfelelő alapterülettel, magassággal és légtérrel kell kialakítani annak érdekében, hogy a munkavállalók biztonságuk, egészségük vagy jó közérzetük csorbítása nélkül végezhessék munkájukat.
- 15.2. A munkahelyen olyan méretű szabad területnek kell lennie, amely a munkavállaló számára megfelelő mozgásszabadságot biztosít, és lehetővé teszi a biztonságos munkavégzést.
16. Pihenőhelyiségek
- 16.1. A munkavállalók számára könnyen hozzáférhető pihenőhelyiséget kell biztosítani, ha biztonsági vagy egészségvédelmi okok, különösen a folytatott tevékenység jellege ezt indokolja, vagy az üzemben foglalkoztatott munkavállalók száma egy meghatározott felső határt meghalad.
- Nem kell külön pihenőhelyiséget biztosítani, ha a munkavállalók olyan irodákban vagy ezekhez hasonló helyiségekben végeznek munkát, amelyekben a szünetek alatti pihenésre egy pihenőhelyiséggel egyenértékű lehetőségek vannak.
- 16.2. A pihenőhelyiség megfelelő méretű legyen, és abban a munkavállalók számára mérten elegendő számú asztalnak és támlás székeknek kell lennie.
- 16.3. Ha nincs pihenőhelyiség és munkaidőben a munka rendszeres és gyakori megszakítására úgy kerül sor, hogy a munkavállalóknak készenlétben kell maradniuk, akkor – ha ezt a munkavállalók biztonsága vagy egészségének védelme megköveteli – más helyiségeket kell biztosítani, ahol a munkavállalók a készenlét ideje alatt tartózkodhatnak.
- Ezekben a helyiségekben a nemdohányzók védelmét az 1999. évi XLII. törvény dohánytermékek fogyasztására vonatkozó szabályainak betartásával kell biztosítani.
17. Szabadtéri munkahelyek
- 17.1. A munkahelyeket, a közlekedési útvonalakat és az egyéb helyeket vagy azokat a létesítményeket, amelyeket a munkavállalók a tevékenységük során használnak vagy ahová beléphetnek, úgy kell kialakítani, hogy ott a járás és a közlekedés biztonságos legyen.
- 17.2. A szabadtéri munkaterületet mesterségesen kell megvilágítani, ha a nappali világosság nem elegendő.
- 17.3. Ha a munkavállalókat szabadtéri munkaterületeken foglalkoztatják, a munkahelyeket lehetőség szerint úgy kell kialakítani, hogy a munkavállalók
- a) védve legyenek a zord időjárási viszonyoktól, és szükség esetén a lehulló tárgyaktól;
- b) ne legyenek kitéve sem az egészséget károsító zajnak és egyéb külső behatásoknak (gázoknak, gőzöknek vagy poroknak);
- c) veszély esetén gyorsan elhagyhassák a munkahelyüket, vagy gyors segítségben részesülhessenek;
- d) ne csúszhassanak és ne eshessenek el.
18. Terhes nők és szoptató anyák
- A terhes nők és a szoptató anyák számára lehetőséget kell biztosítani, hogy megfelelő körülmények között lefeküdve pihenhessenek.
19. Mozgássérült munkavállalók
- A munkaterületet szükség esetén a mozgássérült munkavállalókra is figyelemmel kell kialakítani.
- Ez a rendelkezés különösen a mozgássérült munkavállalók által használt ajtókra, átjárókra, lépcsőkre, zuhanyozókra, mosdókagylókra és illemhelyekre, továbbá azokra a munkahelyekre vonatkozik, ahol mozgássérültek tartózkodnak.

20. Tűzérzékelés és tűzoltás

- 20.1. A munkaterületet úgy kell megtervezni, kialakítani, felszerelni, üzembe helyezni, üzemeltetni és karbantartani, hogy a biztonsági és egészségügyi dokumentumban megnevezett gyújtóforrásból ne keletkezhesen tűz, illetve a tűz továbbterjedése megakadályozható legyen.
Biztosítani kell a gyors és hatékony tűzoltás lehetőségét.
- 20.2. A munkaterületen megfelelő tűzoltó készülékeket, valamint – szükség esetén – tűzjelzőket és riasztóberendezéseket kell felszerelni.
- 20.3. A hordozható kézi tűzoltó készülékek könnyen hozzáférhetőek és egyszerűen alkalmazhatóak legyenek. A készülékeket – szükség esetén – a sérülésektől védetten kell elhelyezni.
- 20.4. A 3. §-ban foglaltakkal összhangban a tűz megelőzésére, észlelésére és továbbterjedésének megakadályozására tűzvédelmi tervet kell készíteni. A tűzvédelmi tervet a munkaterületen, hozzáférhető helyen kell tartani.
- 20.5. A tűzoltó készülékek helyét – a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről szóló 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet szerint – tűzvédelmi tájékoztató jellel kell megjelölni. E jelzéseket – tartós jó állapotukat is biztosító – megfelelő helyeken kell elhelyezni.

21. Biztonsági gyakorlatok

Meghatározott időközönként biztonsági gyakorlatokat kell végezni minden rendszeresen telepített munkahelyen. Az ilyen gyakorlatok elsődleges célja legyen, hogy a vészhelyzeti berendezések használatával, kezelésével vagy üzemeltetésével megbízott munkavállalók elsajátítsák a szükséges tudnivalókat, és ezeknek a tudnivalóknak az elsajátításáról az illetékesek meggyőződhetnek. Adott esetben a munkavállalókkal a szóban forgó berendezések helyes használatát, kezelését, illetve üzemeltetését is gyakoroltatni kell.

22. Szociális létesítmények

22.1. Öltözőhelyiségek és öltözőszekrények

- 22.1.1. A munkavállalók számára megfelelő öltözőhelyiségeket kell biztosítani, ha speciális munkaruhát kell viselniük és egészségügyi vagy illendőségi okból más helyiségben nem öltözhetnek át.
Az öltözőhelyiség könnyen megközelíthető, befogadóképessége elegendően nagy legyen. Az öltözőhelyiségben megfelelő számú ülőalkalmatosságot kell elhelyezni.
- 22.1.2. Az öltözőhelyiségben elegendő számú és zárható helyet kell biztosítani arra, hogy a munkaidő alatt minden munkavállaló elzárva tarthassa a ruháját.
Ha a körülmények (például veszélyes anyagok, keverékek, nedvesség, szennyeződés) megkövetelik, a munkaruha és az utcai ruha tárolására külön öltözőszekrényt kell biztosítani.
A nedves munkaruhák megszáritásának lehetőségét meg kell teremteni.
- 22.1.3. Külön öltözőhelyiséget kell biztosítani a férfiak és a nők számára, vagy az öltözőhelyiségeket elkülönítetten kell használni.
- 22.1.4. Ha a 22.1.1. pont értelmében nincs szükség öltözőhelyiségre, akkor minden munkavállaló számára helyet kell biztosítani, hogy ruháit tárolhassa.

22.2. Zuhanyozók és mosdókagylók

- 22.2.1. Ha a munka jellege vagy egészségi okok megkövetelik, akkor a munkavállalók számára elegendő számú megfelelő és alkalmas zuhanyozókat kell biztosítani. Külön zuhanyozóhelyiséget kell a férfiak és a nők részére biztosítani, vagy a zuhanyozóhelyiségek elkülönített használatáról kell gondoskodni.
- 22.2.2. A zuhanyozóhelyiségeknek elegendően nagynak kell lenniük ahhoz, hogy minden munkavállaló akadályoztatás nélkül és megfelelően megmosakodhasson.
A zuhanyozókat hideg és meleg vízzel kell ellátni.
- 22.2.3. Ha a 22.2.1. pont értelmében nincs szükség zuhanyozókra, akkor hideg és meleg vízzel ellátott, elegendő számú, megfelelő és alkalmas mosdási lehetőséget kell biztosítani a munkahelyek és az öltözőhelyiségek közelében.
A férfiak és a nők számára külön mosdási lehetőséget, vagy a mosdók elkülönített használatát kell biztosítani.

22.3. Illemhelyek és kézmosók

- 22.3.1. Elegendő számú illemhelyet és kézmosót kell biztosítani a munkavállalók számára a munkahelyek, a pihenőhelyiségek, az öltözőhelyiségek és a zuhanyozók vagy mosdók közelében.

- 22.3.2. Külön férfi és női illemhelyeket kell biztosítani, vagy az illemhelyek elkülönített használatát kell lehetővé tenni.
- 22.3.3. Föld alatti bányüzemekben az egészségügyi létesítmények a felszínen is elhelyezhetők.
23. Elsősegélynyújtás
- 23.1. Ahol a munkakörülmények megkövetelik, könnyen hozzáférhető helyeken a tevékenység jellegének megfelelő, elsősegélynyújtáshoz szükséges felszereléseket kell tartani.
E felszereléseket alkalmas jelzésekkel kell ellátni.
- 23.2. Ha a munkaterület nagysága, az ott végzett tevékenység és a balesetek gyakorisága megköveteli, egy vagy több elsősegélynyújtó helyiséget kell biztosítani.
E helyiségekben jól láthatóan ki kell függeszteni a balesetek esetén szükséges elsősegélynyújtási útmutatókat.
- 23.3. Az elsősegélynyújtó helyiségeket el kell látni az elsősegélynyújtáshoz szükséges alapvető felszerelésekkel és berendezésekkel. A segélyhelyeknek hordággal könnyen megközelíthető helyen kell lenniük.
Az elsősegélynyújtó helyekre a 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet szerinti elsősegélyjelekkel kell felhívni a figyelmet.
- 23.4. Elsősegélynyújtó felszerelést kell tartani minden olyan helyen is, ahol ezt a munkakörülmények megkövetelik.
A felszerelést könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni és elsősegélyjellel kell jelezni.
- 23.5. A rendelkezésre álló elsősegélynyújtási felszerelések használatára megfelelő számú munkavállalót kell kiképezni.
24. Stabilitás és szilárdság
A munkahelyeket úgy kell megtervezni, kialakítani, felépíteni, üzemeltetni, felügyelni és karbantartani, hogy ellenálljanak a várható környezeti hatásoknak.
A munkahely kialakítása és szilárdsága feleljen meg az alkalmazás jellegének.
25. Meddőhányók és egyéb lerakóhelyek
A meddőhányókat és az egyéb lerakóhelyeket, valamint a derítőket úgy kell megtervezni, létesíteni, üzemeltetni és fenntartani, hogy biztosítható legyen stabilitásuk, valamint a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme.

II. RÉSZ

AZ ÁSVÁNYI NYERSANYAGOK FÚRÓLYUKON KERESZTÜL TÖRTÉNŐ KUTATÁSÁRA ÉS KITERMELÉSÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS KÖVETELMÉNYEK

1. Távirányítás vészhelyzetekben
Vészhelyzet esetére biztosítani kell, hogy a fúrólyukak, a berendezések és a csővezetékek lezárására és nyomásmentesítésére szolgáló – a biztonsági és egészségügyi dokumentumban meghatározott – készülékek megfelelő helyről távirányítással üzemeltethetők legyenek.
2. Általános és vészhelyzeti kommunikáció
- 2.1. Ha a biztonsági és egészségügyi dokumentum előírja, minden telepített munkaterületen fel kell szerelni
- olyan hang- és fényjelző rendszert, amely szükség esetén minden olyan helyre vészjelzést továbbíthat, ahol munkavállalók tartózkodhatnak, és
  - olyan hangjelző rendszert, melynek jelzései jól hallhatóak az olyan berendezések környezetében, amelyeken a munkavállalók gyakran tartózkodnak.
- 2.2. Megfelelő helyeken olyan készülékeket kell elhelyezni, amelyekkel a riasztást indítani lehet.
- 2.3. A rendszeresen nem telepített munkaterületen tartózkodó munkavállalók részére megfelelő kommunikációs lehetőséget kell biztosítani.
3. Biztonságos gyülekezési pontok és létszámlista
Ha a biztonsági és egészségügyi dokumentum előírja, biztonságos gyülekezési pontokat kell meghatározni, létszámlistákat kell készíteni és megfelelő intézkedéseket kell tenni.
4. Kiürítés és menekülés
- A munkavállalókat ki kell képezni a vészhelyzetekben betartandó intézkedésekre.
  - A menekülőkészülékeket megfelelő és könnyen elérhető, állandóan üzemkész állapotban kell tartani.

- 4.3. Ha a menekülés nagy igénybevételt jelent, vagy légzésre alkalmatlan levegőjű területen vezet vagy vezethet, a közvetlenül használatba vehető menekülőkészülékeket a munkahelyeken kell tartani.
5. Fúróluk-ellenőrzés
A fúrási munkák során megfelelő fúróluk-ellenőrző berendezéseket kell alkalmazni a kitérés ellen. Az ilyen berendezések telepítésekor figyelembe kell venni a jellemző üzemi és kútviszonyokat.

III. RÉSZ

A KÜLSZÍNI ÁSVÁNYKITERMELŐ ÁGAZATOKRA VONATKOZÓ KÜLÖN KÖVETELMÉNYEK

Külszíni bányaművelés

1. A munkát a biztonsági és egészségügyi dokumentum azon előírásainak figyelembevételével kell megtervezni, amelyek az omlás, a megcsúszás és a rézsúcsúszás kockázatának elkerülésére vagy mérsékelésére vonatkoznak. A rézsúk magasságát és dőlését az anyag természetes tulajdonságainak, a meddőhányók állékonyságának, valamint a művelési technológiának megfelelően kell kialakítani.
2. Az utaknak és a közlekedési útvonalaknak – az alkalmazott gépekre is figyelemmel – megfelelő teherbíró képessége kell, hogy legyen.
A szállítási útvonalakat úgy kell kialakítani és fenntartani, hogy rajtuk a járművek és gépek biztonságosan közlekedhessenek.
3. A munka megkezdése vagy újratekzdése előtt a munkahelyek, illetve a szállítási útvonalak fölötti letakarítási és művelési szinteket felül kell vizsgálni, és szükség esetén a laza talaj-, illetve kőzetrészeket el kell távolítani.
4. A művelési homlok vagy a letakarítás alatt álló oldalfal, illetve a meddőhányó biztonságot veszélyeztető aláfejtése tilos.

IV. RÉSZ

A FÖLD ALATTI ÁSVÁNYKITERMELŐ ÁGAZATOKRA VONATKOZÓ KÜLÖN KÖVETELMÉNYEK

1. A föld alatti bányatérsegek térképei
  - 1.1. A föld alatti bányatérsegek térképeit a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányatérképek méretarányára és tartalmára vonatkozó Bányabiztonsági Szabályzatról szóló rendelete előírásai szerint, az egyértelmű ábrázolás által megkövetelt méretarányban kell elkészíteni.
A vágatokon és a termelőhelyeken kívül a térképen fel kell tüntetni az összes ismert tényezőt, amely befolyással van a termelésre és a termelési folyamatok biztonságára.
A térképeket könnyen hozzáférhető helyen kell tárolni, és a biztonsági megfontolásokból adódó ideig meg kell őrizni.
  - 1.2. A térképeket rendszeresen, a legújabb állapotnak megfelelően ki kell egészíteni. A térképek a bányüzemben megtekinthetők legyenek.
2. A bánya kijáratai
  - 2.1. Minden bányának legalább két, egymástól független, biztonságos és a föld alatt foglalkoztatottak számára könnyen elérhető, külszínre vezető kijárata kell, hogy legyen.
  - 2.2. A kijáratként szolgáló bányatérsegeket személyszállító berendezéssel kell felszerelni, ha bennük a közlekedés jelentős fizikai erőfeszítést igényel.
3. Bányatérsegek
  - 3.1. A föld alatti bányatérsegeket úgy kell kialakítani, felszerelni és fenntartani, hogy bennük a lehető legkisebb kockázattal lehessen járni, közlekedni és munkát végezni.
  - 3.2. A vágatokban a munkavállalók tájékozódását segítő jelzéseket kell elhelyezni.
4. Szállítás
  - 4.1. A szállítóberendezéseket úgy kell telepíteni, üzemeltetni és karbantartani, hogy ne veszélyeztessék a kiszolgáló személyzet, a használók, valamint a közvetlen közelben tartózkodók biztonságát és egészségét.

- 4.2. A személyszállító berendezéseket úgy kell kialakítani, hogy a szállított személyek biztonságát ne veszélyeztesse. A személyszállítást írásban kiadott külön utasítással kell szabályozni.
5. A bányatérsegek biztosítása és fenntartása
- 5.1. A bányatérseget, közvetlenül a kiképzése után, haladéktalanul be kell biztosítani, kivéve, ha a kőzet állékonysága ezt szükségtelenné teszi.
- 5.2. A biztosítást az írásban kiadott technológiai utasítás szerint kell beépíteni.
- 5.3. Minden nyitott bányatérsegekben rendszeresen felül kell vizsgálni a kőzet állékonyságát és a biztosítóberendezések épségét. A bányatérseget, illetve a beépített biztosítóberendezések megfelelő állapotának fenntartásáról gondoskodni kell.
6. Szellőztetés
- 6.1. Minden nyitott bányatérseget megfelelően szellőztetni kell.
Megfelelő biztonsági tartalék mellett folyamatos szellőztetéssel kell biztosítani
- a) a légzésre alkalmas, egészséget nem veszélyeztető bányalevegőt,
- b) a robbanásveszélynek és a belélegezhető porok károsító hatásának a megelőzését,
- c) a munkaidő alatt a munkafeltételeknek megfelelő klímát, figyelemmel az alkalmazott munkamódszerekre és a munkavállalók fizikai igénybevételére.
- 6.2. Ha a 6.1. alpontban megfogalmazott követelmények természetes szellőztetéssel nem teljesíthetőek, akkor a főszellőztetést egy vagy több szellőztető berendezéssel kell megoldani.
- 6.3. Gondoskodni kell arról, hogy a szellőztetés stabil és folyamatos legyen.
- 6.4. A főszellőztető által létrehozott depressziót folyamatosan ellenőrizni kell, és a depresszió csökkenésére már a főszellőztető váratlan leállítását megelőzően önműködő riasztóval fel kell hívni a figyelmet.
- 6.5. A szellőztetés jellemzőit rendszeresen mérni kell, és a mért adatokat fel kell jegyezni.
El kell készíteni a szellőztetés lényeges elemeit feltüntető szellőztetési tervet, amelyet rendszeresen, a mindenkori állapotnak megfelelően ki kell egészíteni, és a bányüzemben hozzáférhető helyen kell tartani.
7. Metánveszélyes bányák
- 7.1. Metánveszélyesnek kell minősíteni a föld alatti művelésű bányát, ha abban a metán olyan mennyiségben szabadulhat fel, amelynek nem zárható ki a sújtólég kialakulása.
- 7.2. A főszellőztetést egy vagy több szellőztető berendezéssel kell megvalósítani.
- 7.3. A fejtési tevékenységet a gázkiáramlás figyelembevételével kell tervezni és végezni.
Intézkedni kell a kiáramló metán miatt fellépő kockázatok lehető legnagyobb mértékű csökkentésére.
- 7.4. Különszellőztetéssel szellőztetni csak a feltáró és az előkészítő vágatok elővágási munkahelyeit, a vágatfelhagyási munkahelyeket, továbbá a közvetlenül az áthúzó légáramú vágatokból nyíló bányatérsegeket szabad.
Fejtési munkahelyeket különszellőztetéssel csak akkor szabad szellőztetni, ha megfelelő kiegészítő intézkedéseket hoztak a munkavállalók biztonságának és egészségének szavatolására.
- 7.5. A 6.3. alpontban előírt méréseket ki kell terjeszteni a metán mérésére is.
Ha a biztonsági és egészségügyi dokumentum előírja, azon fejtési mezők kihúzó légáramú vágataiban, amelyekben gépi vagy omlasztásos jövesztést alkalmaznak, továbbá a gépesített vágathajtási munkahelyek közelében a metán koncentrációját folyamatosan kell mérni.
- 7.6. Metánveszélyes bányában csak a bányatérseget besorolásának megfelelő robbantóanyag használható.
- 7.7. Metánveszélyes bányában
- a) tilos a dohányzás, valamint a dohány és a nyílt láng képzésére alkalmas bármilyen más tárgy hordása,
- b) lángvágás, hegesztés és más hasonló művelet csak kivételesen és olyan feltételek betartásával végezhető, amely szavatolja a munkavállalók biztonságát és egészségét.
8. Gyúlékony porokat tartalmazó bányák
- 8.1. A szénbányák gyúlékony porokat tartalmazó bányáinak minősülnek, kivéve, ha a biztonsági és egészségügyi dokumentumban szabályozott eljárás szerint bizonyított, hogy a megnyitott telepek egyike sem tartalmaz robbanás átadására alkalmas port.
- 8.2. A gyúlékony porokat tartalmazó bányákra a 7. pont 7.6. és 7.7. alpontja rendelkezései értelemszerűen vonatkoznak.

- 8.3. A gyúlékony porok lerakódását mérsékelni kell, a lerakódott gyúlékony port el kell távolítani, közömbösíteni kell, vagy meg kell kötni.
- 8.4. Ha a gyúlékony porok és a sújtólég robbanása további robbanásokat képes kiváltani, a porrobbanások kiterjedését robbanásfojtó-zárak beépítésével kell korlátozni.
Az ilyen robbanásfojtó zárok helyét és elrendezését a bányüzemben hozzáférhető helyen tartott és rendszeresen a legújabb állapotnak megfelelően kiegészített dokumentumban kell feltüntetni.
9. Gázkitörés, bányarengés, vízbetörés
- 9.1. A bánya azon területein, ahol gázkitörés, bányarengés vagy vízbetörés veszélye fenyeget, a fejtési tevékenységet a személyi biztonság lehető legmesszemenőbb figyelembevételével kell megtervezni és végezni.
- 9.2. Biztosítani kell, hogy a bányában tartózkodó személyek számára a veszélyes bányatérsegek felismerhetőek legyenek. Az ilyen bányatérseget megközelítő vagy az ilyen térségben tartózkodó személyek védelméről gondoskodni kell.
Intézkedéseket kell hozni a veszélyek megelőzésére, illetve megfékezésére.
10. Bányatűzveszély
- 10.1. Rendelkezni kell az öngyulladások megelőzésére vagy korai észlelésére.
- 10.2. Ha a föld alatti bányatérsegekben gyúlékony anyagot használnak, annak mennyiségét a feltétlenül szükséges mértékűre kell korlátozni.
- 10.3. Ha elkerülhetetlen a hidraulikus folyadékok (hidrosztatikus vagy hidrokinetikus mechanikai energia átvitelére használt folyadékok) használata, lehetőség szerint nehezen égő folyadékokat kell alkalmazni a tűz kialakulásának és tovaterjedésének elkerülése érdekében.
A hidraulikus folyadékoknak teljesíteniük kell a tűzállóságra vonatkozó minőségi és vizsgálati, valamint az egészségügyi követelményeket.
Ha a hidraulikus folyadék nem felel meg ezeknek a követelményeknek, akkor az emiatt fennálló nagyobb mérvű tűzveszélynek és a tűz tovaterjedésének elkerülésére kiegészítő intézkedéseket kell hozni.
11. Menekülés a bányában
- 11.1. A biztonságos menekülés érdekében a munkavállalókat – a bánya veszélyességi besorolásának megfelelő – menekülőkészülékkel kell ellátni. Menekülőkészülékét mindenki köteles maga közelében tartani.
- 11.2. Mindenkit, aki menekülőkészüléket hord, ki kell oktatni a készülék használatára.
- 11.3. A készülékeket a bányüzemben kell tárolni, és megfelelőségét rendszeresen ellenőrizni kell.
12. Bányavilágítás
- Az I. rész 13. pontjában megfogalmazott követelményeket a következőkkel kell kiegészíteni:
- a) minden munkavállalót a használat céljának megfelelő hordozható bányalámpával kell ellátni,
  - b) a bányatérsegeket úgy kell megvilágítani, hogy az a lehető legjobban biztosítsa a munkavállalók biztonságát és egészségének a védelmét,
  - c) a megvilágítást úgy kell megvalósítani, hogy annak módja ne hozzon létre baleseti veszélyforrást.
13. A föld alatti bányatérsegekben tartózkodók figyelemmel kísérése
Szervezési intézkedésekkel kell biztosítani, hogy a bányában tartózkodók személye mindenkor ismert legyen.
14. Bányamentő szervezet
- 14.1. Megfelelő bányamentő szervezetet kell fenntartani annak érdekében, hogy szerencsétlenség esetén gyorsan és hatékonyan lehessen beavatkozni.
- 14.2. A bányamentő szervezetnek megfelelő számú szakképzett bányamentővel és megfelelő mentőfelszereléssel kell rendelkeznie ahhoz, hogy alkalmas legyen a bevetésre minden egyes bányában, ahol föld alatti bányatérsegekben ásványi nyersanyag kutatása vagy kitermelése folyik.
-

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 16/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a Kőolaj- és Földgázbányászati Biztonsági Szabályzatról

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet alkalmazási köre

- 1. §** (1) A Kőolaj- és Földgázbányászati Biztonsági Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) hatálya kiterjed a
- kőolaj- és földgáz kutatását, feltárását, kitermelését, mezőkonzerválását, felszámolását,
  - kőolaj- és földgázbányászati kutak mélyítését, kiképzését, javítását, átképzését,
  - kőolaj- és földgázbányászati létesítmények építését, üzemeltetését, valamint
  - földalatti gáztárolók létesítését, üzemeltetését
- tervező, kivitelező, üzemeltető, karbantartó és hibaelhárító természetes személyre, jogi személyre és jogi személyiséggel nem rendelkező társaságra.
- (2) A bányauzemben megvalósítandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények minimális szintjét a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányauzemekben megvalósítandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények minimális szintjéről szóló rendelete állapítja meg.
- (3) E rendelet az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek, valamint az ezek gyakorlásához szükséges létesítmények és berendezések különös bányászati biztonsági követelményeit határozza meg.

2. Értelmező rendelkezések

- 2. §** E rendelet alkalmazásában
- Berendezés:* a fúrási- és kútmunkálatok elvégzésére a telephelyen felszerelt fúró-, kútvizsgáló-, kútjavító berendezés,
  - Béléscső:* a kútba beépített olyan cső, amelynek célja a fúróluk méretének megtartása és a szénhidrogén-tároló, valamint a vizet tartalmazó rétegek egymástól való elkülönítése,
  - Biztonsági övezet:* kőolaj és földgázbányászati létesítmény körzetében lévő azon terület, amelyen belül – a bányászati létesítmény, berendezés vagy annak környezete védelme érdekében – építési, létesítési vagy egyéb tevékenységre vonatkozó tilalom vagy korlátozás van hatályban,
  - Duplafalú tartály:* olyan tartály, amelyben a két falszerkezet közötti teret szivárgást ellenőrző és jelző mérő műszerrel szerelték fel,
  - Fáklya:* biztonsági berendezés, amely gáz biztonságos elégetésére szolgál; termelésben alkalmazott változatának része a kilépő gáz biztonságos begyűjtésére alkalmas gyűjtőszerkezet is,
  - Felügyeleti személy:* meghatározott képzettséggel és gyakorlattal rendelkező személy, akit a bányavállalkozó vagy a kivitelező irányítási-, ellenőrzési-, felügyeleti tevékenységre írásban megbíz,
  - Fúrási telephely:* a fúrási- és kútmunkálati tevékenység során a berendezés, valamint a gépi és egyéb egységek telepítéséhez, működtetéséhez, az anyagok tárolásához és az adott tevékenység biztonságos végzéséhez szükséges kijelölt terület,
  - Fúrókötél:* a fúróberendezés fő emelőrendszerében használt acél-drót kötél,
  - Fúróluk:* a földkéregbe mélyített furat, amelynek mélyítése folyamatban van,
  - Kitörés:* a kútban vagy a tárolórétégben lévő fluidumnak (közegnek) a kútból való szabályozatlan kiáramlása vagy átáramlása valamely kisebb nyomású mélybeli rétegrészbe (föld alatti kitörés),
  - Kitörésgátló:* a kútfejszerelvényhez vagy a karácsonyfához csatlakozó szerkezet, amely lehetővé teszi a kút lezárását abban az esetben is, ha a kútban fúró-, termelő-, béléscső, kábel vagy dróthuzal van,
  - Kitörésvédelmi mentőcsapat:* speciális szervezet, amelynek feladata a kőolaj- vagy földgázkút kitörése során bekövetkezett tüzeset oltási előfeltételeinek megteremtése, az oltás végrehajtása, a kitörés felszámolása, a kút biztonságba helyezése,

13. *Kompresszortelep*: emberi tartózkodásra alkalmas építmény (zárt helyiség), amelyben legalább két kompresszort helyeztek el,
14. *Kút*: bányászati célt szolgáló létesítmény, amely a föld mélyében rejlő ásványkincsek kutatása, felszínre hozása, kitermelése, megfigyelése vagy a fluidumok rétegben való elhelyezése érdekében létesült, vagy arra lett átképezve,
15. *Kút (fúróluk) előélete*: a kútban (fúrólukban) az aktuális művelet előtt végzett beavatkozások dokumentumokkal rögzített adatai,
16. *Kútfej*: a kiképzett és termelésre alkalmassá tett kútra felszerelt elzáró szerelvények együttese,
17. *Kútmunkálat*: meglévő kút karbantartására, szerkezetének, funkciójának módosítására, valamint a réteg produktivitási jellemzőjének megváltoztatására irányuló munkálat, ideértve a rétegmegnyitást, kútindítást, rétegserkentést, kútlefúvatást, kútelfojtást, rétegelzárást, cementpalást-javítást, valamint a csévélt termelőcsöves, nitrogénes és vitlás műveleteket,
18. *Lefúvatás*: technológiai rendszer vagy csővezeték ellenőrzött nyomásmentesítése,
19. *Lefúvás*: a biztonsági szelep működése során bekövetkező időszakos, (környezetszennyező) anyagkibocsátás,
20. *Lefúvató rendszer*: a környezeti és munkahelyi levegőt szennyező (egészségkárosító, tűz- és robbanásveszélyes) gázok összegyűjtésére és biztonságos elvezetésére szolgáló berendezés,
21. *Létesítmény*: termelésre, vagy a termelés kiszolgálására létesített egység, amely a tervezett feladatok ellátására létrehozott kutak, gépek, technológiai eszközök, csővezetékek, épületek összessége,
22. *Lubrikátor (tömszelence)*: tömítéssel és lefúvató-szeleppel ellátott hosszabb csődarab, amely lehetővé teszi a kábellel, dróthuzallal, felcsévélhető termelőcsővel vagy egyéb eszközökkel, szerszámokkal végzett művelet elvégzését nyomás alatt lévő kutak esetében,
23. *Lyukfej*: a kútra szerelt elzáró szerelvények – ideértve a csőfej-tagokat, kiemelőket, tolózárakat és kitorésgátlókat – együttese,
24. *Mezőbeni és mezők közötti vezeték*: kőolaj- és földgázbányászati célt szolgáló, termelő, besajtoló vagy gyűjtő vezeték,
25. *Nyomáspróba*: folyadékkal vagy légnemű közeggel végzett vizsgálat, amely az üzemeltetés során nyomás alá kerülő technológiai berendezés megfelelőségének igazolására szolgál, és amelyet az üzemelés során várható legnagyobb nyomás figyelembevételével végeznek el a nyomáspróba-terv szerint,
26. *Próbatermeltetés*: előzetes hatósági engedély alapján történő, a telep vagy a réteg fizikai és termelési paramétereinek meghatározására irányuló, korlátozott időtartamú termeltetés,
27. *Rendkívüli művelet*: a kiviteli tervben nem tervezett, a kockázatelemzés alapján magas veszélyességi fokú, különleges művelet,
28. *Réteg*: közel egynemű felépítésű, meghatározott korú, közel azonos fizikai paraméterekkel bíró földtani képződmény,
29. *Szerelői ellenőrzés*: a gép, vagy a villamos berendezés alapvető hibáinak kimutatása céljából megtekintéssel és működési próbával elvégzett ellenőrzés, ideértve a vonatkozó nemzeti szabványokban szerelői ellenőrzésként, vizuális vagy közeli felülvizsgálatként meghatározott tevékenységet,
30. *Szilárdsági nyomáspróba*: az üzemeltetés során nyomás alá kerülő technológiai berendezés szilárdsági megfelelőségének igazolására szolgáló, folyadékkal vagy légnemű közeggel végzett vizsgálat, amelyet az engedélyezési nyomás figyelembevételével készített és jóváhagyott nyomáspróba-terv szerint kell elvégezni,
31. *Technológiai berendezés*: a technológiai folyamatban alkalmazott készülék, gép, tartály, szerelvény, csővezeték,
32. *Technológiai tartály*: olyan atmoszférikus üzemre tervezett edény, amelyben technológiai műveletet valósítanak meg, vagy amelyet a technológia közvetlen kiszolgálására hoztak létre, továbbá a cseppfolyós szénhidrogén és szénhidrogén-termék tárolására szolgáló edény,
33. *Technológiai telephely*: – a kútkörzet, a kihelyezett gyűjtősor és a görényváltó kivételével – a technológiai folyamat megvalósításához szükséges létesítmény, gép, berendezés, csővezeték elhelyezésére szolgáló üzem vagy üzembrész,
34. *Telep*: a tároló réteg földtani szempontból hidrodinamikailag összefüggő, kőolaj-, földgázvagyont vagy egyéb fluidumot tartalmazó része,
35. *Termelés*: az a kőolaj- és földgázbányászati tevékenység, amely folyékony szénhidrogén, földgáz vagy szén-dioxid felszínre hozatalát, előkészítését, elsődleges feldolgozását, valamint közvetlen szállításra és felhasználásra vagy értékesítésre történő előkészítését jelenti,

36. *Termelőcső*: kútba épített, sima vagy vastagított végű, menetes cső, amelyen keresztül bányászati célú termelő tevékenység folytatható,
37. *Tömörégi nyomáspróba*: légnemű közeggel végzett vizsgálat, amely a hegesztett vagy oldható kötések tömörségének megállapítására szolgál, és amelyet az engedélyezési nyomáson jóváhagyott nyomáspróba-terv szerint végeznek el,
38. *Tömörégi vizsgálat*: a javított technológiai berendezésen légnemű vagy szállított közeggel végzett olyan vizsgálat, amely a hegesztett és oldható kötések tömörségének megállapítására szolgál, és amelyet a várható legnagyobb üzemi nyomáson végeznek el,
39. *Villamosbiztonsági felülvizsgálat*: a villamos berendezés biztonsági állapotának ellenőrzését célzó első, időszakos vagy szabványossági vizsgálat,
40. *Zárósvizsgálat*: a fúrólukba vagy kútba beépített béléscső vagy termelőcső speciális nyomáspróbája.

3. Személyi feltételek

- 3.5** Engedélyköteles felszíni létesítmény tekintetében építési kivitelezési munkát – a fúróberendezés felállításának és a fúrási telephely kialakításának kivételével – építési felelős műszaki vezető felügyeletével végezhető. Az építési felelős műszaki vezető hatásköre nem érinti a bányászati felelős műszaki vezető hatáskörét.

4. Üzemi utasítások

- 4.5**
- (1) A műveleti utasítások tárgyi és személyi feltételeit a lehetséges veszélyek és kockázatok azonosításával, valamint azok csökkentésére vagy megszüntetésére figyelemmel kell elkészíteni.
  - (2) A gépek, berendezések, létesítmények üzemeltetésére, karbantartására, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételeire vonatkozó üzemi – technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási, ellenőrzési, üzemzavar-elhárítási és szolgálati – utasítást kell készíteni. Az utasítást évente felül kell vizsgálni, és szükség szerint aktualizálni kell.
  - (3) Technológiai, kezelési utasítást kell készíteni az önállóan üzemeltethető, indítható és leállítható technológiai rendszerre, az elkülönítetten végezhető és több folyamatból álló technológiai tevékenységre és feladatellátásra, a végzett tevékenység végrehajtásának tárgyi és személyi feltételeire. A technológiai, kezelési utasítás tartalmazza
    - a) a technológiai rendszer, berendezés megnevezését,
    - b) a technológiai rendszer, berendezés kapacitás adatait, fontosabb jellemzőit és az üzemeltetési teendőket, felsorolva a berendezés üzemeltetése során betartandó kezelési, szolgálati utasításokat,
    - c) a szükséges kezelői létszámot, a kezelők szükséges szakképzettségét és gyakorlati idejét,
    - d) a technológiai folyamat beindításakor, leállításakor és üzeme közben teendő intézkedéseket, biztonsági feladatokat,
    - e) a technológiai berendezés folyamatirányításával kapcsolatos teendők leírását, az előírt műszaki jellemzők biztosításának módját,
    - f) az alkalmazható műszereket, felszereléseket – ideértve a védő- és tűzoltó felszereléseket –, anyagokat, az utóbbiak esetleges egymásra hatását,
    - g) a technológiai berendezés használat előtti ellenőrzésére vonatkozó utalást, valamint
    - h) a veszélyes és ártalmas tényezőkre vonatkozó utalást.
  - (4) Műveleti utasítást kell készíteni a technológiai folyamatok önálló műveleteire, valamint a technológiai folyamatba nem tartozó önálló műveletekre. A műveleti utasítás tartalmazza
    - a) a műveletek, folyamatok és azok sorrendjének megjelölését,
    - b) a művelet elvégzése során használt felszerelések, gépek, berendezések, műszerek, védőeszközök használatának módját,
    - c) a művelet végrehajtásának, eredményességének ellenőrzésére vonatkozó előírásokat,
    - d) a művelet várható zavarainak, veszélyeinek felismerésére, elhárítására vonatkozó utalást,
    - e) a művelet során szükséges intézkedések, kötelezettségek, felelősök körét,
    - f) a munkafolyamatban beálló változás esetén a munkavédelmi követelményeket, az esetleges eltérés feltételeit,
    - g) az érintett munkavállalókra vonatkozó előírásokat,
    - h) a művelet végrehajtásához szükséges létszámot, valamint
    - i) a munkát irányító személy munkakörét.

- (5) Kezelési utasítást kell készíteni a gép, berendezés rendeltetésszerű, egészséget nem veszélyeztető és biztonságos üzemeltetésére. A kezelési utasítás tartalmazza
- a gép, berendezés megindításakor, üzemeltetésekor, leállításakor teendő intézkedéseket,
  - a gép, berendezés főbb műszaki adatait, az ezekkel kapcsolatos kezelői tevékenység megnevezését,
  - a végzendő munkafolyamat leírását és a főbb műszaki jellemzőket,
  - a tevékenységhez szükséges létszámot és a szükséges szakképzettséget,
  - a nyomás alatti terek nyomásmentesítésének előírásait,
  - a villamos berendezések feszültségmentesítésének előírásait,
  - a kezelő számára előírt utasításokat, valamint
  - a gyártó előírásait.
- (6) Karbantartási utasítást kell készíteni a termelő berendezések és tartozéaik biztonságos használatához, megbízhatóságának helyreállításához és fenntartásához szükséges munkák elvégzésére. A karbantartási utasítás tartalmazza
- a gépek, berendezések, műszerek megnevezését,
  - a karbantartási művelet részletes leírását, sor- és időrendjét,
  - a karbantartás közbeni, szándék nélküli (véletlen) üzembeállítás megakadályozásának módját,
  - a karbantartási munka irányításának, végzésének, ellenőrzésének feltételeit,
  - a karbantartás egészséget nem veszélyeztető, biztonságos elvégzésének feltételeit, ezek biztosításának módját, az óvintézkedéseket,
  - a csővezeték, gép, berendezés, műszer tisztításának módját, feltételeit,
  - a karbantartás során előforduló jelentősebb veszélyforrások ellenőrzésére, felismerésére, elhárítására vonatkozó tudnivalókat, valamint
  - a karbantartók tevékenységére vonatkozó utasításokat.
- (7) Ellenőrzési utasítást kell készíteni az ellenőrzésre jogosultak és kötelezettek feladatellátására. Az ellenőrzési utasítás tartalmazza
- az ellenőrzésre kötelezett személy munkakörének megjelölését,
  - az ellenőrzés körét, célját, rendjét, módját,
  - az ellenőrzendő munkahely, kút, csővezeték, gép, műszer, védőeszköz, védőfelszerelés, folyamat, paraméter, jelzés, veszélyeztetés, tevékenység megnevezését,
  - az ellenőrzés rendszerességét, időtartamát,
  - az ellenőrzés során tett észrevételek írásbeli rögzítésének és jelentésének módját, valamint
  - a hiányosság észlelése esetén fennálló intézkedési kötelezettséget.
- (8) Üzemzavar-elhárítási utasítást kell készíteni az üzemeltetés során várhatóan előforduló hibák, veszélyek felismerésének, behatárolásának és elhárításának módjára, sorrendjére. Az üzemzavar-elhárítási utasítás tartalmazza
- a veszélyforrások felsorolását,
  - a vész helyzetben szükséges teendőket,
  - azokat az üzemviteli eseteket, amelyek bekövetkezése esetén a berendezés nem indítható vagy azt üzemben kívül kell helyezni,
  - a technológiai berendezéseknél elhelyezendő, készenlétkben tartandó, csoportos és egyéni használatú védőeszközök, tűzoltó készülékek mennyiségére, használatára kiadott előírást,
  - a baleset, üzemzavar, környezetszennyezés és az elhárítás közbeni veszélyeztetés felismeréséhez, megfigyeléséhez, ellenőrzéséhez, megelőzéséhez, megszüntetéséhez szükséges eszközöket, műszereket, teendőket,
  - a gyors elhárításhoz szükséges riasztás, beavatkozás rendjének meghatározását,
  - az elhárítás személyi, szervezeti feltételeit,
  - az elhárítás műszaki feltételeit,
  - a helyszín változatlanul tartására, megváltoztatására, fényképi, rajzi rögzítésére, a kivizsgálás körülményeinek biztosítására vonatkozó előírásokat, valamint
  - az elhárítás fontosabb eseményeinek dokumentálására vonatkozó rendelkezéseket.
- (9) Az e rendelet alapján meghatározott és elkészítendő üzemzavar-elhárítási utasítás (terv) nem helyettesíti és nem zárja ki a más jogszabályokban meghatározott egyéb védelmi tervek elkészítésének és alkalmazásának kötelezettségét.

- (10) Szolgálati utasítást kell készíteni a feladatellátással kapcsolatos tevékenységekre a tevékenységi területek és a hatáskörök lehatárolása érdekében. A szolgálati utasítás tartalmazza
- a munkavállaló munkakörének megnevezését, illetékességi területét,
  - a munkavégzés általános szabályaira vonatkozó személyi kötelezettségeket, korlátozásokat,
  - a munkavállalók illetékességi területén rendszeresen és alkalomszerűen elvégzendő feladatokat,
  - a védőeszközök, védőfelszerelések, tűzoltó és riasztó berendezések használatára vonatkozó kötelezettséget,
  - a munkaköri tevékenység megkezdésére, folytatására, befejezésére vonatkozó kötelezettséget,
  - az események, adatok nyilvántartására, jelentésére vonatkozó feladatokat,
  - a munkavállalók együttműködésére vonatkozó kötelezettséget,
  - a reteszelés feloldásával kapcsolatos személyi kötelezettséget,
  - az egészség- és munkavédelemmel kapcsolatos kötelezettséget,
  - az ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat, kötelezettséget,
  - a munkavállalók oktatásával, gyakorlatoztatásával kapcsolatos követelményeket, valamint
  - az üzemmenet, az üzemzavar és a rendkívüli események során szükséges intézkedési kötelezettséget.
- (11) Ahol üzemszervezési, létszámtelepítési körülmények indokolják, egyes munka- és tevékenységi körök utasításai összevonhatók.
- (12) Rendkívüli műveletek végzésére egyedi utasítást kell készíteni. Ezeket a műveleteket az írásban megbízott felügyeleti személynek kell irányítania.

5. Villamos berendezések

- 5. §**
- (1) A kőolaj- és földgázbányászati létesítmény villamos berendezéseinek kiválasztására, telepítésére, felújítására vagy bővítésére villamos kivitelezési tervet (a továbbiakban: VT) kell készíteni.
  - (2) A létesítmény villamos berendezéseinek tervezésénél meg kell határozni a robbanásveszélyes térségek zónabesorolásait, és a tervezést úgy kell elvégezni, hogy a berendezések elhelyezése és a védelmi módok megfeleljenek a tűzvédelem, a robbanásmegelőzés és -védelem adott térségben előírt követelményeinek, a Szabályzat egyéb előírásainak.
- 6. §**
- (1) Villamos berendezés – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az üzemeltető által jóváhagyott terv alapján létesíthető és telepíthető.
  - (2) A bányavállalkozó a villamos berendezés és a villamos szerkezet élettartama alatt gondoskodik az annak megfelelőségét tanúsító dokumentum megőrzéséről.
  - (3) A villamos berendezés üzemeltetésére üzemviteli utasítást kell készíteni, amely tartalmazza a villamos berendezés műszaki leírását, az üzemeltetéshez szükséges dokumentumok felsorolását és az ezek elhelyezésére vonatkozó előírásokat. Az üzemviteli utasításban rögzíteni kell a kezelés, az üzem közbeni és az ellenőrzések során elvégzendő tevékenységek részletezését, menetét, gyakoriságát, valamint ezek személyi és tárgyi feltételeit, fel kell sorolni a villamos berendezés karbantartásakor, meghibásodásakor elvégzendő tevékenységeket és magatartási szabályokat. Az üzemviteli utasítás tartalmazza a szerelői ellenőrzés módját.
  - (4) A robbanásbiztos kivitelű villamos berendezés első alkalommal a bányavállalkozó írásbeli engedélyével helyezhető üzembe.
- 7. §**
- (1) A kőolaj- és földgázbányászati létesítmény villamos berendezésén a (3) bekezdésben meghatározott esetekben villamosbiztonsági felülvizsgálatot, a (4) bekezdésben meghatározott esetekben szerelői ellenőrzést kell végezni.
  - (2) A villamosbiztonsági felülvizsgálatot és a szerelői ellenőrzést megfelelő szakképzettséggel rendelkező azon személy végezheti, aki erre a bányavállalkozótól megbízást kapott.
  - (3) Villamosbiztonsági felülvizsgálatot kell végezni
    - létesítéskor és az első üzembe helyezés előtt,
    - minden lényeges, a VT-ben foglaltakat érintő átalakítás, bővítés vagy javítás után, valamint
    - legalább a vonatkozó jogszabály szerinti időközönként.
  - (4) Szerelői ellenőrzést kell végezni
    - minden üzembe helyezés előtt,
    - minden karbantartás után, valamint
    - fúrasi telephelyen kéthavonta, ha a berendezés hosszabb ideig egy fúrásponton van.

- (5) A bányavállalkozó a berendezés élettartama alatt gondoskodik a villamosbiztonsági felülvizsgálatról, valamint a szerelői ellenőrzésről készített jegyzőkönyv megőrzéséről.

8. § A kőolaj- és földgázbányászati létesítményben biztonsági világításként hordozható, a VT-ben meghatározott védelmi módú villamos kézilámpa is alkalmazható.

6. Hegesztési előírások

- 9. §** (1) A hegesztési művelethez hegesztéstechnológiai üzemi utasítást kell kidolgozni.
(2) Hegesztést olyan berendezéssel lehet végezni, amelynek rendszeres biztonsági felülvizsgálata igazoltan megtörtént.
(3) A hegesztőnek próbavarratot kell készítenie, ha
a) új technológiai előírás alapján kezd hegesztetni, vagy
b) három hónapnál hosszabb ideig nem végzett adott technológia szerinti hegesztést.
(4) A próbavarratot minősíteni kell.

- 10. §** (1) A hegesztési tevékenység irányításával és ellenőrzésével hegesztési szakembert kell megbízni.
(2) A hegesztési munkát és minőségét rendszeresen ellenőrizni kell.
(3) Az ellenőrzés kiterjed
a) a hegesztés technológiai előírások szerinti végzésére,
b) minden varrat szemrevételezéssel történő ellenőrzésére, valamint
c) a varratok technológiai előírás szerinti roncsolásmentes vizsgálatára.

- 11. §** (1) Az előírt minőséget nem kielégítő hegesztési varratot ki kell javítani vagy újra kell készíteni.
(2) Javítás hegesztési technológia birtokában végezhető. Ha az eredeti hegesztési technológia alkalmazása nem lehetséges, akkor új javítási hegesztési technológiát kell kidolgozni, és a hegesztett kötés technológiai vizsgálatát ez alapján is el kell végezni.
(3) A javítási előírásoknak biztosítaniuk kell azokat a minimális mechanikai tulajdonságokat, amelyeket az eredeti hegesztésre használt hegesztési előírásokra vonatkozóan határoztak meg.
(4) A kijavított hegesztési varratot szemrevételezéssel és roncsolásmentes vizsgálatokkal meg kell vizsgálni.

- 12. §** (1) A hegesztési varratokat úgy kell megjelölni és dokumentálni, hogy a hegesztési varrat helye és a hegesztő személye egyértelműen azonosítható legyen.
(2) Az előírt vizsgálatok megtörténtét és a vizsgálatok eredményeit jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

13. § A kőolaj- és földgázbányászati létesítményre vonatkozóan üzemi Tűzvédelmi Szabályzatot kell készíteni, amelyet a bányavállalkozó hagy jóvá.

7. Biztonsági övezet

- 14. §** (1) A kőolaj- és földgázbányászati célú kút biztonsági övezete a kút középpontjától vízszintesen mért 50 m-es sugarú függőleges hengerfelület által határolt térség.
(2) A kőolaj és földgáz gyűjtő, előkészítő létesítmény, a kőolaj és földgáz gyűjtőállomás, valamint az egyéb kőolaj- és földgázbányászati célú technológiai létesítmény biztonsági övezethatára legalább a létesítmény 2-es zóna besorolású robbanásveszélyes térségeinek a határa.
(3) Mélyfúrási és kútmunkálati tevékenységnél a villamos veszélyességi övezet határai a függőleges kifolyótól, gáztalanító elvezetésének végétől, szeparátorok biztonsági szelepeitől, a zárt vízszintes kifolyó nyílásától, a termelvényes tartályoktól mért 8,25 m sugarú függőleges henger a torony magasságáig, valamint a szabad iszapfelületek 1,5 m-es körzete.
- 15. §** (1) A biztonsági övezet terjedelmét a mezőbeni és a mezők közötti csővezeték mindkét oldalán, annak tengelyétől kell mérni.
(2) A vezetékek minimális biztonsági övezetének terjedelmét az 1. melléklet tartalmazza.
(3) Az 1. mellékletben meghatározott biztonsági tényező növelésével – nagyobb biztonsági tényező alkalmazásával – a biztonsági övezet csökkenthető.

- 16. §** A fáklya biztonsági övezetének nagyságát a hőhatásövezet számítása alapján kell meghatározni úgy, hogy a mélyfúrási és kútmunkálati tevékenység során az övezet legalább 30 m-es sugarú függőleges hengerfelület által határolt térség legyen (a fáklya tengelyétől mérve).
- 17. §** A technológiai berendezést olyan korrózió elleni védelemmel kell ellátni, vagy ahhoz olyan falvastagság pótlékot kell biztosítani, amely a tervezett élettartamig lehetővé teszi a biztonságos üzemeltetést. A korrózió elleni védelem szükségességét és mértékét műszaki-gazdasági számítások alapján a várható használati idő, az igénybevétel, a korróziós meghibásodások közvetlen és közvetett kárai figyelembevételével kell meghatározni.

II. FEJEZET

MÉLYFÚRÁS ÉS KÚTMUNKÁLATOK

8. Munkaterület, fúrások telepítése

- 18. §** (1) A fúrólyuk helyét használatban lévő épülettől, közlekedési útvonaltól, külszíni nyomvonalas létesítménytől, a fúrótorony, fúróárbóc (a továbbiakban együtt: fúróárbóc) magasságának 1,2-szeresénél nagyobb vízszintes távolságra kell kijelölni.
- (2) A fúrési telephelyre a kivitelezőnek telepítési-elrendezési tervet kell készíteni.
- (3) A szociális helyiségeket a fúrólyuktól 30 m-nél nagyobb távolságra kell elhelyezni.

9. Eszközök, berendezések

- 19. §** (1) A fúrési, lyukbefejezési és kútjavítási tevékenységnél használt eszközt és berendezést úgy kell méretezni, kiválasztani, hogy biztonságosan megfeleljen a rendeltetésszerű használata során fellépő igénybevételnek.
- (2) A fúrési, lyukbefejezési és kútjavítási tevékenységnél az Európai Unió belüli gyártó által adott megfelelőségi nyilatkozattal vagy tanúsító szerv által kiadott megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező eszköz és berendezés használható.
- 20. §** (1) A fúróárbóc és a munkapad részére az alapot a talaj szilárdságát számításba véve kell elkészíteni.
- (2) Fúrési, lyukbefejezési és kútjavítási munkához a várható igénybevételnek megfelelő teherbírási fúróárbócot kell használni.
- (3) A fúróárbóc adattábláján a gyártó nevét, a torony típusát és gyári számát, a megengedett maximális korona- és horogterhelést (a kötélbefűzések számával), valamint – ha szükséges – a kihorgonyzás módját fel kell tüntetni.
- (4) A fúróárbóc kapcsolóállását legkésőbb az üzembe helyezés előtt el kell látni menekülőkötéllel és menekülőszánnal. Menekülőkötélként legalább 110 kN/mm² szakítóerejű, korrózió ellen védett sodronykötelet kell alkalmazni.
- (5) A menekülőkötél alsó rögzítő horgonyát a fúróárbóctól olyan távolságra kell elhelyezni, ahol a kötélt vízszintestől mért hajlásszöge legfeljebb 30°.
- (6) A kapcsolóállás, a koronacsigához vezető lépcsők, létrák, azok háttámaszai, valamint a pihenőpadozatok kialakításának meg kell felelnie a gyártó által a fúróárbóc tekintetében előírtaknak.
- (7) A fúróárbócokon, alépítményeken öt évente szerkezeti felülvizsgálatot kell végezni.
- 21. §** (1) Az emelő és teherviselő eszközöket, elemeket a gyártó előírásai szerint kell használni, karbantartani és ellenőrizni.
- (2) Az emelő és teherviselő eszközöknek meg kell felelniük a vonatkozó szabvány követelményeinek vagy az annál nem alacsonyabb műszaki színvonalú gyártói előírásnak.
- 22. §** (1) A fúró, lyukbefejező és kútjavító berendezéseknél a gyártó vagy akkreditált intézmény által kiállított megfelelőségi tanúsítvánnyal ellátott kötélt használható.
- (2) A fúrókötelet le kell cserélni, ha
- a kötélt bármely 1 m-es szakaszán a szakadt elemi szálak száma eléri az összes elemi szálak számának 15%-át,
  - a kötélt bármely 1 m-es szakaszán egy pászma szakadt elemi szálainak összege eléri a pászma összes elemi szálainak 30%-át, vagy
  - a kötélt munkaszáma alapján elérte a technológiai utasításban előírt értéket.

- (3) Fúrókötélként olyan acélsodrony-kötél használható, amelynek névleges szakítóereje a várható legnagyobb statikus terhelésnek legalább háromszorosa.
- (4) A fúrókötél átmérőjének meg kell felelnie a korona- és szállítócsigasor kötélhárcsák horgonyméretének.
- (5) Behúzatókötélként olyan acél-, növényirost- vagy műszálkötél használható, amelynek névleges szakítóereje a megemelt tárgy tömegének legalább hatszorosa.
- (6) A gépkulcs és az ellensúly felfüggesztésére olyan acélsodrony-kötél használható, amelynek szakítóereje legalább háromszorosa a gépkulcs ellensúly tömegének.
- (7) A gépkulcs ellenkötele teherbírásának meg kell haladnia a húzó kötélen húzóerő szabályzóval beállított maximális húzóerő értékét. Ennek hiányában 2 db különböző hosszúságú ellenkötelet kell alkalmazni, amelyeknek külön-külön nagyobb szakító szilárdságúnak kell lennie a húzó kötélnél.
- (8) A torony kihorgonyzó köteleinek méretét, teherbírását, elrendezését, az üzem közben megengedett kötélfeszültségeket, a kötélet és rögzítéseinek ellenőrzési módját, gyakoriságát, lecserélésének feltételeit a gyártó előírásait figyelembe véve az üzemeltetőnek kell meghatározni.
- (9) Függesztéknek egyedi azonosítóval ellátott, a karbantartási utasításban előírt rendszerességgel ellenőrzött, megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező eszköz használható.
- (10) Az üzemeltető az emelő- és teherviselő eszközökre ellenőrzési utasítást dolgoz ki, amelyben rögzíti a különböző elemekre vonatkozó ellenőrzési, felülvizsgálati és szinkronizációs vagy azzal egyenértékű jelölési előírásokat.
- (11) A fúróberendezésen lévő összes függesztőelemről – ideértve a félszemet, a megtörőcsigát, a hegesztett és a rögzített fülecset, valamint a kötelet – térképet kell készíteni.

- 23. §**
- (1) A fúró, lyukbefejező és kútjavító berendezést meghajtó motort a fúrómesteri állásból működtethető vészleállító berendezéssel kell ellátni.
  - (2) A tengelykapcsoló szerkezeti megoldását a szándék nélküli be- és kikapcsolást kizáró módon kell kialakítani.
  - (3) A véletlen érintés veszélyének kitett mozgó géprészeket – az orsó (macskafej), a forgatóasztal és a fúrószerszám kivételével – burkolni kell vagy korláttal kell elkeríteni.
  - (4) Az üzemanyag csővezetékét megfelelő szilárdságú, elektromosan vezető vagy egyen potenciálra hozott anyagból kell készíteni. A csővezeték mindkét végét elzárószervelénnel (szelep, csap) kell ellátni. A vezeték külső mechanikai hatások és korrózió ellen védeni kell.

- 24. §**
- (1) Az emelőmű és a kanalazó dob a következő feltételek együttes fennállása esetén üzemeltethető:
    - a) a fékberendezés üzemképes,
    - b) a dobra felfutó fúrókötél nem közelíti meg a dobkarima peremét a kötélátmérő 2,5-szeresénél kisebb távolságra, vagy az a kiugrás ellen egyéb módon biztosított,
    - c) a végálláskapcsoló az emelőművet a szállítócsigasornak a koronacsigasorba való ütközése előtt legalább 1 m távolságban képes megállítani, vagy a végállásjelző ilyen megállításhoz kellő időben hangjelzést ad,
    - d) szakképzett kezelője állandóan mellette tartózkodik.
  - (2) Az emelőmű fékberendezésének bármely helyzetben meg kell tartania az adott kötélfeszítési variáció mellett engedélyezett maximális terhet, és biztosítani kell bármely munkafolyamat kivitelezhetőségét.
  - (3) A fúróberendezések emelőművét segédfékkel kell ellátni.

- 25. §**
- (1) Nyomás alatt üzemelő rendszer azonosítható és műbizonylattal rendelkező elemekből állítható össze. A nyomóvezeték és a lefúvatóvezeték-rendszer elemeit és szerelvényeit 1,25-szörös biztonsági tényezővel kell méretezni.
  - (2) A nyomóvezetékben alkalmazott tömlők mindkét végét láncsal vagy sodronykötéllel kell biztosítani. A rögzítést és a kikötést a várható legnagyobb húzóerőt figyelembe véve kell méretezni.
  - (3) A szivattyú nyomócsonkján után a rendeltetési célra igazoltan alkalmas túlnyomás-határolót kell felszerelni. A nyomócsonk és a túlnyomás-határoló közé elzáró szerelvény nem építhető be.
  - (4) A túlnyomás-határoló nyitónyomása nem haladhatja meg a szivattyúban alkalmazott hengerbetétre megengedett legnagyobb és a nyomóvezeték rendszer legkisebb nyomásértékű elemének névleges nyomását.
  - (5) A nyomóvezetékbe légüstöt kell beépíteni. A nyomóvezeték munkapadon lévő szakaszán és a szivattyún megfelelő méréshatáru nyomásmérőt kell felszerelni.
  - (6) Nyomás alatt álló rendszert nyomásmentesíteni előre felszerelt, szabályozható elzáró szerkezettel szabad.

- (7) A nagynyomású rendszerben vezetékmenetes kötésű csatlakozás
- 210 bar üzemnyomásig 1/2" – 6" méretben,
  - 211–350 bar üzemnyomásig 1/2" – 2" méretben,
  - 350 bar feletti üzemnyomás esetén 1/2" méretben alkalmazható.

- 26. §**
- (1) A lyuk- és kútfejen a tervezettnek megfelelő nyomáshatárú, megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező elzáró szerkezet és kútfejszerelvény-elem használható.
  - (2) A lyuk- és kútfejszerelvényeket és azok csatlakozó szerelvényeit – beleértve a kitörésgátlókat, a lyuk- és kútfejszerelvényhez csatlakoztatott rendszerek tolózárait, valamint a lefúvató- és fáklyavezetéseket a legkülső tolózáráig – úgy kell megválasztani, hogy azok nyomása ne legyen kisebb, mint a soron következő lyukszakasz fúrásakor várható legnagyobb lyuk- és kútfejnyomás. Gyűrűs kitörésgátló esetén egy nyomásfokozattal alacsonyabb üzemnyomású kitörésgátló is megfelel.
  - (3) Az üzemeltető gondoskodik a kitörésgátló, a lubrikátor és a csatlakozó vezeték rendszerei szerkezeti felülvizsgálatának legalább ötévenként történő, dokumentált elvégzéséről.
- 27. §**
- (1) A berendezéseknél használt mérőműszerek rendszeres kalibrálásáról gondoskodni kell.
  - (2) A mérőműszerek kalibrálásának és hitelesítésének módjáról, valamint gyakoriságáról az eszköz tulajdonosa utasításban rendelkezik.

10. Tervek

- 28. §**
- (1) A műszaki üzemi tervben meghatározott bányászati cél eléréséhez szükséges fúrési alapgeológiai és műszaki-biztonsági adatokat, követelményeket a geológiai-műszaki tervben (a továbbiakban: geo-műszaki terv) kell meghatározni.
  - (2) A geo-műszaki terv tartalmazza különösen
    - a fúrás azonosítási adatait, teljes nevét, jelét, koordinátáit és jellegét,
    - a fúrás tervezett mélységét, szakaszonkénti átmérőjét és a szakasz hosszát,
    - a rétegsort, a kőolaj-, gáztároló- és iszapvesztéses rétegek mélységét, a korbeosztást,
    - a fúrési szakaszonként várható legnagyobb réteg- és kútfejnyomást, hőmérsékletet,
    - a fúrás során tervezett szelvényezéseket,
    - a magfúrások helyét és hosszát,
    - fúrési szakaszonként az öblítőfolyadék fő jellemzőit és típusát,
    - a béléscsőoszlopok beépítési mélységét, azok átmérőjét, falvastagságát és anyagminőségét, a szilárdsági méretezési számítását,
    - a cementpalástok magasságát, valamint
    - a béléscső zárásvizsgálatok (próbanyomások) tervezett értékét, a leürítési korlátozásokat.
- 29. §**
- (1) A geo-műszaki terv alapján fúrési kiviteli tervet (a továbbiakban: kiviteli terv) kell készíteni.
  - (2) A kiviteli terv az alábbiak ismertetését tartalmazza:
    - a fúrás célja,
    - a fúróberendezés főbb jellemzői,
    - a fúrólyuk szerkezete,
    - a béléscsővezetési és cementezési program,
    - a lyukfejszerelvény és a kitörésgátló rendszer típusa és nyomáshatára,
    - a zárásvizsgálatok és a rétegtérhelési ellenőrzésekkel kapcsolatos szabályok,
    - az öblítőfolyadék típusa és jellemzői,
    - a szükséges iszaptisztító eszközök,
    - a fúróprogram,
    - a fúrószerszám összeállítása,
    - a fúrési paraméterek,
    - a fúrési hidraulika,
    - az információszerzés módjai, valamint
    - a kútmunkálat során várható veszélyek és azok megelőzési módja.

11. Béléscsővezetés

- 30. §**
- (1) A kőolaj-, földgáz- vagy hévíztároló réteg átfúrásához használandó lyukelzáró szerkezet horgonyzására biztonsági, a tárolóréteg végleges biztosítására termelési béléscsőoszlopot kell beépíteni.
  - (2) Ha a biztonsági béléscsőoszlop alatti nyitott lyukszakasz hossza, állékonyága, esetleg a fedőréteg nyomásviszonyai vagy műszaki nehézség indokolja, technikai béléscsőoszlopot kell alkalmazni.
  - (3) Ismert területen a biztonsági béléscsőoszlop beépítésének mélységét a tényleges földtani és műszaki viszonyokat figyelembe véve úgy kell meghatározni, hogy a beépített béléscsőoszlop biztosítsa a harántolt rétegsor védelmét, valamint a fúrás zavarmentes továbbmélyítését.
  - (4) Ismeretlen területen a biztonsági vagy a technikai béléscsőoszlopot a várható legfelső szénhidrogén-tároló réteg 50 m-re való megközelítése előtt, úgy kell beépíteni, hogy az alsó végének a szénhidrogén-tároló rétegtől mért távolsága
    - a) 550 m-nél kisebb mélységben lévő szénhidrogén-tároló réteg esetén legfeljebb 100 m,
    - b) 550 m-nél nagyobb mélységben lévő szénhidrogén-tároló réteg esetén legalább 500 m mélységben legyen.
  - (5) A béléscső-méretezést összevont igénybevételre kell elvégezni. A méretezés során legalább a következő biztonsági tényezőkkel kell számolni:
    - a) húzás esetére 1,3,
    - b) külső nyomásra 1,125 és
    - c) belső nyomásra 1,125.
  - (6) A cementpalástot úgy kell tervezni, hogy
    - a) a kezdő és a biztonsági béléscsőoszlopok felszínig legyenek cementezve,
    - b) a cementpalást magassága haladja meg a következő lyukszakasz hosszának 10%-át, és legalább 50 m legyen, valamint
    - c) ha a béléscsőoszlop kőolajat vagy gázt tartalmazó réteget fed, és a rétegeket cementpalásttal különítik el, a cementpalást legalább 100 m-rel a legfelső tároló réteg fölé érjen.
  - (7) A fúrólyukat a biztonsági béléscsőoszlop és minden további béléscsőoszlop elhelyezése után lyukfejszerelvénnyel kell biztosítani. A lyukfejszerelvényt úgy kell kiképezni, hogy alkalmas legyen a fúrólyuk elzárására, lefúvatására, feltöltésére, valamint a csöközben fellépő nyomások mérésére és szabályozására.

12. Mélyfúrások és kútmunkálatok kivitelezése

- 31. §**
- (1) Kútmunkálat kútmunkálati kiviteli terv alapján végezhető.
  - (2) A kútmunkálati kiviteli terv tartalmazza
    - a) a kútmunkálat célját, leírását,
    - b) a kút adatait (kútszerkezet, réteghőmérséklet, rétegnyomás, várható legnagyobb kútfejnyomás) és a kút előéletére vonatkozó adatokat,
    - c) a várható rétegtartalom megnevezését, mennyiségét és összetételét, különös tekintettel a CO₂ és H₂S tartalomra,
    - d) a kútmunkálati folyadék típusát és sűrűségét,
    - e) a munkálatok – ideértve a zárásvizsgálatok, szerszám-összeállítás, rétegmegnyitás, kútindítás, hozamvizsgálat, mintázások és rétegelzárás – leírását,
    - f) az elvégzendő geofizikai méréseket,
    - g) az alkalmazandó lyuk- és kútfejszerelvények, kitörésgátlók, biztonsági szerelvények, termeltető és lefúvató rendszerek főbb jellemzőit, valamint
    - h) a végleges kútszerkezet leírását.
- 32. §**
- (1) A munkálat megkezdését – a karbantartás jellegű tevékenység kivételével – a megkezdést megelőzően 8 nappal be kell jelenteni a bányafelügyeletnek.
  - (2) Az építési engedélyt, az engedélyezett geo-műszaki tervet, a kútmunkálati tervet és a kiviteli tervet a fúrás helyszínén kell tartani.
  - (3) A mélyfúrások és a kútmunkálatok berendezései az üzemeltető által meghatározott létszámú és szakmai összetételű személyzettel üzemeltethetők. A személyzet munkájának közvetlen irányítására az előírások, utasítások és a feladatok biztonságos végrehajtásáért felelős csoportvezetőt (fúrómester) kell írásban megbízni.

- (4) A berendezés felszerelése után a fúrási, kútmunkálati művelet akkor kezdhető meg, ha a berendezés ellenőrzését követően a berendezés üzemeltetőjének felelős műszaki vezetője az üzemképességről nyilatkozik, és az engedélyes felelős műszaki vezetője vagy helyettese a rendelkezésre álló nyilatkozatok, dokumentumok és az általa végzett ellenőrzés alapján a munkálatok megkezdéséhez – a biztonsági naplóba történő bejegyzéssel – hozzájárul.
- (5) A berendezés üzembe helyezése előtt
  - a) a nyomóvezetéket – a legnagyobb tervezett üzemyomással – 10 perces próbanyomásnak kell alávetni,
  - b) a berendezés villamos készülékeit és a védőhálózatot villamos szakember köteles felülvizsgálni, és a megfelelőségről a biztonsági naplóban írásban nyilatkozni, valamint
  - c) a nyomástartó edények felülvizsgálatát el kell végezni.
- (6) Kútmunkálat megkezdése előtt a termelőcsőben, a csőközben, valamint a kútfjre szerelt vezetékekben uralkodó nyomást felügyeleti személy ellenőrzi. A kútfej szerelvény a termelő- és béléscső-terek nyomásmentesítése után, vagy a kút elfojtását követően bontható meg.

- 33. §**
- (1) Kútfjelet és kutat nyomásmentesíteni és termeltetni csak lefúvató vagy termeltető rendszeren keresztül szabad.
  - (2) A lefúvató rendszert úgy kell kialakítani, hogy a fúrólyukból vagy a kútból kilépő közeg ellenőrzött áramoltatása a technológiai folyamattól és az időjárás viszonyoktól függetlenül biztosítva legyen.
  - (3) A nyomás alatt lévő kútban munkálat a felelős műszaki vezető által jóváhagyott műveleti utasítás szerint végezhető.
  - (4) A kútra felszerelt lubrikátort, teszter-karácsonyfát és lefúvató rendszerét felszerelés után – a művelet során várható legnagyobb kútfjnyomással – nyomáspróbának kell alávetni.

- 34. §**
- (1) Az öblítőfolyadéknak (öblítő közegnek) olyan sűrűségűnek kell lennie, hogy mind statikus, mind dinamikus körülmények között biztonsággal ellensúlyozza a rétegyomást. Alul- és kiegyensúlyozott fúrás esetén külön technológiai utasítás alapján kell eljárni.
  - (2) Az öblítőfolyadék sűrűségét és viszkozitását műszakonként legalább háromszor, a kőolajat, a földgázt vagy a 60 °C-nál magasabb hőmérsékletű hévizet a tároló réteg harántolása előtt, és ilyen réteg észlelése esetén óránként kell mérni. A mérés eredményét a napi jelentésben legalább műszakonként egyszer be kell jegyezni.

13. Üzemzavarok elhárítása, kitorés elleni védelem

- 35. §**
- (1) Az üzemzavar-elhárítási utasításban (tervben) foglaltak végrehajtásának gyakorlását az üzemzavar-elhárítási gyakorlat keretében évente el kell végezni.
  - (2) A mentési munkát a bányászati felelős műszaki vezető irányítja. A mentési munka során a mentéssel kapcsolatos utasítás a mentést irányító felügyeleti személy előzetes hozzájárulásával adható ki.
  - (3) Az üzemzavar bekövetkezését, körülményeit, a felszámolása érdekében tett intézkedéseket, azok végrehajtását a kivitelezési naplóban (napi jelentés) rögzíteni kell.
  - (4) A bányavállalkozó kitorésvédelmi üzemi utasítást készít, amely tartalmazza a fúrólyuk vagy a kút nyugalmi helyzetének megbomlása esetén követendő szabályokat, valamint a különböző kútfjnyomásokhoz és -tevékenységekhez tartozó kitorésgátló rendszer kialakítására vonatkozó rendelkezéseket. Az utasításban előírtak gyakorlását negyedévente el kell végezni.
  - (5) A bányavállalkozó és a kőolaj- és földgázbányászati kút mélyítését, kiképzését, karbantartását és javítását végzők gondoskodnak a kitorés felszámolására és a kút eloltására alkalmas kitorésvédelmi mentőcsapat tevékenységük ideje alatti rendelkezésre állásáról.

- 36. §**
- (1) A mentőcsapat tagjának az egészségügyi alkalmasságon túl legalább 5 éves szakmai gyakorlattal, valamint az alábbiakra kiterjedő ismeretekkel kell rendelkeznie:
    - a) az alkalmazott fúró-, lyukbefejező, kútjavító berendezés kezelése,
    - b) a kitoré kúton lévő fúró- és kútjavító berendezés leszerelése,
    - c) a meghibásodott kútelzáró fejek leszerelése,
    - d) a mechanikus csővágó, Hytorc típusú eróziós vágó vagy egyéb, a fenti eszközök műszaki színvonalát elérő eszközök használata,
    - e) az égő kutak aknájának vízfüggöny melletti szétbontása, valamint
    - f) a berendezés munkapadján történő mindennemű kifúvás megfékezése.

- (2) A mentőcsapatnak a kúttűz oltására rendelkeznie kell
  - a) nagyteljesítményű szivattyúkkal,
  - b) nagyteljesítményű vízágúkkal,
  - c) manipulátorral és lángelterelővel, valamint
  - d) egyéb, az a)–c) pontban meghatározott eszközök műszaki színvonalát elérő eszközzel.
- (3) A mentőcsapatnak rendelkeznie kell továbbá
  - a) olyan kítörésgátló rendszerrel, amelyben ékes betétet lehet használni 5 1/2" – 7" – 9 5/8" csövek, illetve a használatos méretű csövek rögzítésére,
  - b) nyomás alatti 2 7/8" – 3 1/2" – 5" átmérőjű termelőcsövek és fúrórudak zsilipeléssel történő kiépítéséhez szükséges eszközökkel.
- (4) A kítörésvédelmi technikai eszköznek alkalmasnak kell lennie a berendezés személyzete által nem kivitelezhető feladat elvégzésére.
- (5) A mentőcsapatnak kellő gyakorlatot kell igazolni a felsorolt tevékenységek kivitelezésében.
- (6) A mentőcsapatnak alkalmasnak kell lennie a beavatkozás 24 órán belüli, szükséges eszközökkel és megfelelő személyzettel történő megkezdésére.

14. Megvalósulási dokumentáció

- 37. §**
- (1) A bányavállalkozó a megvalósult fúrásokról, a lefúrt kutakról, az elvégzett kútmunkálatokról dokumentációs rendszert működtet. A kút dokumentációja legalább a következőket tartalmazza:
    - a) a kivitelezési naplót,
    - b) a kút szerkezetére vonatkozó adatokat,
    - c) a béléscsövek és termelőcsövek átmérőjét, hosszát, anyagfokozatát,
    - d) a cementpalást adatait,
    - e) a kútban lévő nyitott szakaszok, perforációk és cementdugók helyére vonatkozó információkat,
    - f) a beépített szerelvények adatait,
    - g) a kútfeszerelvény nyomáshatárát, típusát, valamint
    - h) a beépített anyagok és szerelvények megfelelőségi tanúsítványait.
  - (2) A kút dokumentációját a bányászati tevékenység végéig meg kell őrizni.

15. A fúrási tevékenység befejezése, a kutak felhagyása, felszámolása

- 38. §**
- (1) A fúrás befejezése után a kutat be kell keríteni, és a – kút jellegének megfelelő – biztonsági övezet kiterjedését, valamint a robbanásveszélyes zóna határát táblával kell jelölni.
  - (2) A bányavállalkozó gondoskodik a lefúrt kút biztonságos állapotának megőrzéséről, a jogosulatlan személy általi beavatkozás fizikai megakadályozásáról.
  - (3) Az ideiglenesen felhagyott, nem üzemelő kút biztonságba helyezését és rendszeres ellenőrzését a bányavállalkozó által jóváhagyott terv alapján kell kivitelezni és dokumentálni.
  - (4) A felszámolási terv tartalmazza
    - a) a felszámolás okát,
    - b) a harántolt szénhidrogén-tároló rétegek jellemző adatait,
    - c) az egyéb célra használható rétegek jellemző adatait,
    - d) a béléscsőoszlopok és a cementpalástok adatait és állapotának jellemzőit,
    - e) a tervezett cementdugó(k) hosszát és a zárásvizsgálat módját, valamint
    - f) a kutat feltöltő folyadék típusát és sűrűségét.
  - (5) A felszámolást úgy kell végrehajtani, hogy a béléscsőoszlopok csöközén szénhidrogén tartalmú nyitott rétegszakasz ne maradjon.
  - (6) A véglegesen felhagyott kutat túszeleppel ellátott zárósapkával kell lezárni a talajszinttől legalább 1 m mélységben.
  - (7) A felszámolt kút beazonosíthatóságáról gondoskodni kell.

III. FEJEZET SZÉNHIDROGÉNEK KITERMELÉSE

16. Művelési tervek

- 39. §** (1) A kőolaj- és földgáztelep művelését hidrodinamikai egységenként kidolgozott művelési terv szerint kell végezni.
- (2) A művelési terv tartalmazza
- a föld alatti földtani és geológiai viszonyok vázlatos ismertetését,
  - a telepfoliadékok jellemző tulajdonságait a telepviszonyok között és a felszínen,
  - a kezdeti ásványvagyont,
  - a tervekészítést megelőző időszak termelési eredményeit, a szerzett tapasztalatokat,
  - a telep múltban érvényesült és a jövőben tervezett működési rendszerét,
  - a termelő és besajtoló kutak jelenlegi és tervezett hálózatát,
  - a kőolaj-, földgáz- és víztermelés, valamint a besajtolás évenkénti előrejelzését,
  - a telep- és kútfejnyomások várható alakulását,
  - a művelési folyamat megfigyeléséhez szükséges méréseket és vizsgálatokat, valamint
  - a kihozatal tervezett alakulását.
- (3) A telep termelés közbeni viselkedését, a rétegviszonyok, állapot-jellemzők alakulását a művelési tervben előírt gyakorisággal végzett mérésekkel, vizsgálatokkal meg kell határozni. A tervezett és mért adatok eltérése esetén az észlelt eltérésekre figyelemmel a művelési tervet módosítani kell.
- (4) A próbatermeltetési tervben kell meghatározni a művelési terv kidolgozásához szükséges adatok és összefüggések megismerése céljából történő mérések és vizsgálatok körét, gyakoriságát.

17. Kutak üzemeltetése

- 40. §** (1) A kutat a művelési terv alapján készített technológiai utasítás szerint kell működtetni.
- (2) A termelő kút hozamát a művelési tervben előírt hozam beállítására alkalmas szerelvénnyel vagy szerkezettel kell szabályozni.
- (3) A kutakról a bányavállalkozónak nyilvántartást kell vezetni, amely tartalmazza
- a kút szerkezetére vonatkozó adatokat,
  - a telep megnevezését, a perforált szakaszok mélységét,
  - a termelési módot, üzemidőt, fúvóka méretet,
  - a kútból telepenként kitermelt kőolaj, földgáz és víz havi, évi és összegzett mennyiségét,
  - a kúton át besajtolt közeg havi, évi és összegzett mennyiségét,
  - a kúton végzett karbantartást, javítást, a leállások és leállítások okait, időtartamait,
  - az előfordult üzemzavarokat, azok lefolyásával és felszámolásával kapcsolatos adatokat, valamint
  - a termelvények minőségi jellemzőit.
- (4) Termelő kút hozamát – ideértve az olaj-, gáz-, kondenzátum- és vízhozamot –, a másodlagos, illetve növelt hatékonyságú művelés vagy tárolás céljából besajtolt folyadék, illetve gáz mennyiségét
- a folyamatosan üzemelő kutaknál legalább havonta,
  - az időszakosan üzemelő illetve 95% feletti víztartalmú kutaknál legalább hathavonta
- egyszer mérésel kell meghatározni. A mérés időtartamát és módját úgy kell megválasztani, hogy annak alapján a kút napi termelése meghatározható legyen.
- (5) A kúton nyomásmérési lehetőséget kell biztosítani a termelőcsövön és a béléscső-közön. A mért adatokat nyilván kell tartani.
- (6) A kútfejszerelvény elemeinek meghibásodása vagy a béléscsőfej tömítetlensége esetén a hiba megszüntetése iránt azonnal intézkedni kell. A kútfejszerelvényen javítási munka a bányüzemi felelős műszaki vezető engedélyével, és az arra jogosult felügyeleti személy irányításával végezhető.
- (7) Átfejtődés észlelése esetén annak megszüntetése iránt azonnal intézkedni kell.
- (8) Tartósan üzemben kívüli kút elzáró szerelvénnyel, ha abban nyitott réteg van, úgy kell helyzetében biztosítani, hogy arra nem jogosult személy a szerelvényt ne működtethesse.

18. Csővezetékek

- 41. §** A csővezetékek, szerelvények és műszerek állapotát üzemi utasításban szabályozott módon rendszeresen ellenőrizni kell. Az ellenőrzések alapján el kell végezni a csővezetékek minősítését, meg kell határozni a szükséges intézkedéseket és a következő vizsgálat időpontját.

19. Technológiai telephelyek

- 42. §**
- (1) A technológiai berendezést, szerelvényt és egyéb létesítményt a robbanásveszélyes zónák figyelembevételével kell telepíteni.
  - (2) A robbanásveszélyes zóna határát a telephelyen belül táblákkal meg kell jelölni. A robbanásveszélyes zóna a telep kerítésén kívülre nem terjedhet.
  - (3) A technológiai telephely ipariszennyvíz- és csapadékvíz-csatornáit a vonatkozó jogszabályok szerint kell kialakítani. Ahol a csatorna elvezető képességét légbeszívás vagy gázképződés visszaduzzadással, visszabuborékolással káros mértékben zavarhatja, ott a csatorna és az akna légterét szellőző vezetékeken keresztül szellőztetni kell. Az akna szellőző vezetékeinek felső végére lángzárat kell szerelni. A lángzárnak a kezelőszint fölött legalább 2,5 m magasan kell lennie.
  - (4) A technológiai terület 30 m-es körzetén belül a kommunális csatornák aknáit kettős, homokzárás fedéllel kell készíteni.
  - (5) A bányászati felelős műszaki vezető gondoskodik
    - a) a telephelyi napló,
    - b) az ellenőrzési napló, valamint
    - c) a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatási napló vezetéséről.

20. Technológiai tartályok

- 43. §**
- (1) A technológiai tartály helyszíni technológiai szerelését, telepítését, javítását, szivárgásvizsgálatát, időszakos vizsgálatát tartályvizsgáló szakképesítéssel rendelkező szakember, vagy ilyen személyt foglalkoztató gazdálkodó szervezet végezheti.
  - (2) Tartály vagy tartálycsoport akkor telepíthető, ha
    - a) gyártója az adott felhasználási célra való alkalmasságról írásban megfelelőségi nyilatkozatot tett, vagy
    - b) kísérő dokumentációjából megállapítható, hogy a kívánt célra gyártották, vagy más célok mellett erre is alkalmas.
  - (3) Tartály a rendeltetése szerint és akkor üzemeltethető, ha rendelkezik használatbavételi engedéllyel és az előírt vizsgálatokat
    - a) az üzembe helyezés előtt,
    - b) a tisztítás, karbantartás, átalakítás, áttelepítés után,
    - c) öt évenként,
    - d) különleges esetekben – ideértve különösen a meghibásodást, az üzemzavart és a forgalmazott anyag változását –elvégezték.
  - (4) A tartály vizsgálatának fajtái a következők:
    - a) külső szerkezeti vizsgálat,
    - b) belső szerkezeti vizsgálat,
    - c) tűzvédelmi felülvizsgálat,
    - d) korrózióvédelmi ellenőrzés, valamint
    - e) vízfeltöltéssel történő tömítettségi ellenőrzés.
  - (5) Az elvégzendő vizsgálatok időpontjait, azok dokumentálásának módját a felelős műszaki vezető határozza meg a 13. §-ra figyelemmel. A vizsgálatok alapján szükséges intézkedéseket a felelős műszaki vezető hagyja jóvá.
  - (6) Tartály kőolajjal és kondenzátummal legfeljebb a térfogatának 95%-áig tölthető fel.
  - (7) A kezelt vagy elhelyezett folyadék szétfolyásának a megakadályozására sánccal elkerített felfogó teret (a továbbiakban: védőgödör) kell alkalmazni, kivéve ha a technológiai tartály szilárdságát a hidrosztatikus nyomás

felett legalább 2 bar belső túlnyomásra méretezik és a felállítás helyén ennek megfelelő próbanyomásnak vetik alá, vagy a tartály duplafalú.

- (8) A védőgödört és a sánctól folyadékot át nem eresztő módon, kellő tömörségben, folyadék nyomásnak ellenálló kivitelben, nem éghető anyagból kell készíteni. Ha a sáncon csővezeték vagy kábel halad keresztül, az átvezetéseket oly módon kell kiképezni, hogy az a teljes folyadék zárhatóságot még tűz esetén is biztosítsa.
- (9) A védőgödör folyadékkal tölthető térfogatának – a benne elhelyezett tartályok összes űrtartalmának százalékában kifejezve – a kötelező paraméterei a következők:
- a) 1 tartály esetén 100%,
  - b) 2 tartály esetén 90%,
  - c) több tartály esetén 75%.
- (10) A technológiai tartályt légzőszeleppel vagy légzőnyílással kell ellátni, amelynél a visszalobbanást meg kell akadályozni.

21. Nyomásfokozó rendszerek

- 44. §** (1) A szivattyút csurgalékgyűjtő tálcákkal kell ellátni, amelyekről az elcsurgó folyadék megfelelő gyűjtése megoldható.
- (2) Automatikus üzemi szivattyú esetén a helyi kézi működtetés lehetőségét is biztosítani kell.
- 45. §** (1) Kompresszortelep létesítésénél és üzemeltetésénél a következő feltételeknek is teljesülni kell:
- a) az éghető gázokat forgalmazó kompresszortelepek és a csőcsatornák átszellőzését biztosítani kell, valamint
  - b) a kezelők tartózkodó helyiségét a veszélytelen terület felé nyíló ajtóval is el kell látni.
- (2) A dugattyús kompresszor minden fokozata után túlnyomás elleni védelmet kell biztosítani, ha az egyes fokozatok egymástól zárószerelvénnyel el vannak választva.
- (3) A kompresszortelep és az egyedileg telepített kompresszor távfelügyelettel akkor üzemeltethető, ha – figyelemmel a rendelet előírásaira is –
- a) az a szükséges fő- és segédfolyamati műszaki jellemzők szélső értékeit magába foglaló reteszelő automatikával rendelkezik, és
  - b) a védelmi automatika a leállítás okát a helyszínen, a vészleállítás tényét a távfelügyeleti központban, vagy a beavatkozásra jogosult személynél jelzi.
- (4) A (3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket az egyedileg telepített kompresszorok esetében is alkalmazni kell.

22. Műszerek, biztonsági szerelvények, túlnyomás elleni védelem

- 46. §** (1) A technológiai rendszerben nyomásmérési helyet kell biztosítani
- a) a kutak csőközeinek és termelőcsövének nyomásmérésére,
  - b) a nyomástartó edényekre vagy az azzal összefüggő, együtt lezárható csővezetékrendszerre,
  - c) a nyomásszabályozók be- és kilépő oldalaira,
  - d) az önállóan nyomásmentesíthető terekre a lefúvató szerelvény közelében,
  - e) minden olyan helyen, ahol a nyomásmérő az üzemvitel, üzemellenőrzés szempontjából szükséges, valamint
  - f) nyomásfokozó rendszerek be- és kilépő vezetékjeiben.
- (2) A nyomásmérő kiszakaszolhatóságát és nyomásmentesíthetőségét biztosítani kell.
- (3) Helyi mutatószámú folyadékszintjelzőt kell beépíteni minden olyan helyen, ahol a folyadékszint ismerete biztonságtechnikai követelmény.
- (4) Helyi hőmérőt kell felszerelni minden olyan helyen, ahol az az üzemvitel, üzemellenőrzés szempontjából indokolt.
- 47. §** (1) A technológiai berendezést, csővezetékét túlnyomás ellen védeni kell.
- (2) Eltérő engedélyezési nyomású, összekapcsolt technológiai rendszereknél a kapcsolódás helyén záró-, vagy szabályozó- és zárószerelvényt kell elhelyezni, valamint a kisebb engedélyezési nyomású rendszert túlnyomás ellen védeni kell.
- (3) Ha a védelem záró szerelvénnyel történik,
- a) a biztonsági zárószerelvényről törzslapot kell vezetni,
  - b) a biztonsági zárószerelvényt beépítéskor és legalább évenként nyitás-zárás működési próbának kell alávetni, valamint
  - c) a nyomásérzékelőt és a beállító elemeket hitelesítő fémmárral kell ellátni.

23. Lefúvató rendszer, fáklya

- 48. §**
- (1) A technológiai folyamatok során és az időszakos felülvizsgálat, karbantartás, rendkívüli esemény miatti nyomásmentesítés alkalmával a rendszerből kikerülő gázok lefúvatására méretezett lefúvató rendszert kell kiépíteni.
  - (2) Az éghető veszélyes gázt fáklyán el kell égetni, a nem éghető veszélyes gázt elnyeletőn keresztül kell kibocsátani, ha a lefúvatás során a környezetben veszélyhelyzetet hozna létre.
  - (3) A fáklya elhelyezését, környezetbe telepítését és méretezését a folyamatos és tartós terhelési állapotban fellépő legnagyobb hőterhelés alapján kell meghatározni, figyelemmel a fáklyázás tervezett üzemvitelére, valamint a fáklya beépítési helyének környezetére.
  - (4) Az állandóan üzemelő fáklyaberendezést a szükséges biztonsági berendezésekkel el kell látni.
  - (5) Kis mennyiségű lefúvatások gázaira – ideértve különösen a nyomásmérő, mintavevő, műszer ellenőrzésekor felszabaduló gázt, a túlmelegedést vagy meghibásodást jelző biztonsági szelep gázait – nem szükséges lefúvató rendszert létesíteni.

24. Nyomáspróbák

- 49. §**
- (1) Az a technológiai berendezés, csővezeték, készülék, amelyben a töltetömegeből származó nyomás nélkül az üzemnyomás 1 bar-nál nagyobb, vagy a szénhidrogén vagy egyéb gáz 0,3 bar nyomásnál nagyobb túlnyomáson van, eredményes nyomáspróba alapján helyezhető üzembe.
  - (2) E rendelet szerint kell elvégezni a csővezeték, a nyomástartó edény és csővezetékei helyszíni nyomáspróbáját, valamint a nyomástartó edénynek nem minősülő berendezés és csővezetékei nyomáspróbáját.
  - (3) Az üzemben és telephelyen kívüli csővezeték vonatkozásában szilárdsági, az üzemi és a telephelyi csővezeték, nyomástartó edény és berendezés vonatkozásában szilárdsági és tömörségi nyomáspróbát kell tartani.
  - (4) Szilárdsági nyomáspróba alá nem vehető csővezeték szakaszon, berendezésen tömörségi vizsgálatot kell végezni. Ugyanez vonatkozik a javításra, valamint a külön nyomáspróbázott technológiai rendszerek összekapcsolásának esetére is.
  - (5) Nyomáspróba a tervnek megfelelően kivitelezett és készre szerelt technológiai berendezésen és csővezetéken tartható. A nyomáspróba munkálatainak irányításával mérnök vagy technikus végzettségű és legalább 3 éves üzemi gyakorlattal rendelkező személyt kell megbízni.
  - (6) Telephelyi nyomáspróba előtt az érintett technológiai berendezésen és csővezetéken mázolást végezni, szigetelést vagy burkolatot elkészíteni, azokat elföldelni nem szabad. A földre fektetett csővezeték szakasz – a körvarrat kivételével – korrózió ellen védhető.
- 50. §**
- (1) A tervező a nyomáspróba megtartására tervet készít, amely tartalmazza
    - a) a technológiai rendszer, berendezés és tartozékainak leírását, jellemző adatait,
    - b) a nyomáspróba technológiai adatait – így különösen a nyomásértéket, a vizsgálat időtartamát, az alkalmazandó közeg megnevezését –,
    - c) az ellenőrző műszerek beépítési helyét,
    - d) a nyomáspróba értékének elérésére, tartására és a nyomás csökkentésére vonatkozó előírásokat,
    - e) a nyomáspróbához szükséges szerelvényeket, záró és szakaszoló elemeket,
    - f) a nyomásmentesítés tervét,
    - g) a lefúvatásból adódó reakcióerőnek megfelelő vezeték és szerelvény rögzítési módot, az inert vagy szénhidrogén gáz lefúvatásakor alkalmazandó egészségügyi követelményeket, valamint
    - h) a személyi és vagyoni védelmi előírásokat.
  - (2) A lefúvatást fojtókúpos szeleppel vagy méretezett fojtótárcsákkal kell végezni.
  - (3) A nyomáspróba időtartama alatt a csővezeték és a technológiai berendezés 20 m-es körzetében tilos munkát végezni, valamint bárkinek – a nyomáspróbát végzők és ellenőrzők kivételével – ott tartózkodni.
  - (4) A nyomáspróba végrehajtása közben biztosítani kell, hogy a nyomás alatti csővezetékben, technológiai berendezésben a megengedettnél nagyobb nyomás ne léphessen fel. A védelem módját a nyomáspróba tervben rögzíteni kell.

- 51. §** (1) A nyomáspróbáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza
- a) a nyomáspróba körülményeinek rövid leírását,
  - b) a nyomáspróba időpontját és a nyomáspróbán részt vevő személyek nevét a küldő szerv megjelölésével,
  - c) az alkalmazott nyomásmérők gyári számát és osztálypontosságát,
  - d) a nyomáspróba alá vett technológiai berendezés pontos megnevezését,
  - e) a csővezeték vagy technológiai berendezés jellemző adatait,
  - f) a próbanyomás értékét és időtartamát,
  - g) a nyomáspróbára alkalmazott közeg minőségi jellemzőit,
  - h) a nyomáspróbára alkalmazott közeg hőmérséklet-változását,
  - i) a nyomáspróba kezdetén és végén a leolvasott nyomásértéket,
  - j) a nyomáspróba alatt észlelt rendellenes jelenségeket és megszüntetésük módját,
  - k) a nyomáspróba eredményét sikeres vagy sikertelen megjelöléssel, valamint
  - l) a bizottság tagjainak aláírását.
- (2) A nyomáspróbáról készített jegyzőkönyv megőrzéséről – a műszaki dokumentáció részeként – az üzemeltető gondoskodik.
- 52. §** (1) A nyomáspróba előkészítése és végrehajtása új technológiai berendezésnél a kivitelező, meglévő technológiai berendezésnél az üzemeltető feladata.
- (2) A nyomáspróbára kerülő csővezeték és technológiai berendezést ki kell tisztítani.
- (3) A nyomáspróba során biztosítani kell az ellenőrző nyomásmérő, hőmérő, nyomásmentesítő szerelvény és csővezeték beépítését, valamint ellenőrzését. Ha a nyomáspróba szakaszosan történik, minden szakaszban biztosítani kell a nyomáspróba feltételeit.
- (4) A nyomáspróbával érintett csővezeték és technológiai berendezést a legnagyobb tervezési nyomásnak megfelelő vakkarimával vagy egyéb alkalmas szerelvényel tömören le kell zárni, illetve a rendszerről megbízható módon le kell választani. A beépített zárószelvények záróelemei nyomáskülönbségre csak a névleges nyomásértékig vehetők igénybe.
- (5) A nyomásmérésre hitelesített, legalább 1,6 mérési pontosságú, a próbanyomásnak megfelelő méréshatáru nyomásmérő használható.
- (6) A nyomáspróba alatt a nyomóközeg nyomását és hőmérsékletét műszeresen regisztrálni vagy hitelesen naplózni kell.
- 53. §** (1) A szilárdsági nyomáspróbához elsősorban vizet kell használni, amely korrozív vagy szilárd szennyeződést nem tartalmazhat.
- (2) Szilárdsági nyomáspróbához indokolt esetben más folyadék is felhasználható (gázolaj, fagyálló folyadék, párlat stb.).
- (3) Szilárdsági nyomáspróba levegővel vagy légnemű közeggel előzetes bányafelügyeleti engedély alapján tartható.
- (4) A szilárdsági nyomáspróba időtartama és értéke a következő:
- a) öt perc az engedélyezési nyomás 1,25-szörös értékén, majd
  - b) hat óra az engedélyezési nyomás 1,1-szeres értékén.
- (5) A nyomáspróbára kerülő csővezeték és technológiai berendezés feltöltését, valamint próbanyomás alá helyezését a következők szerint kell elvégezni:
- a) a rendszert folyadékkal való teljes feltöltés után nyomásmentes állapotban legalább 3 órán át pihentetni, majd légteleníteni kell,
  - b) a légtelenített rendszert az engedélyezési nyomás 1,1-szereséig a Nyomástartó berendezések Műszaki Biztonsági Szabályzata előírásai szerint kell nyomás alá helyezni, nyomáslépcsőnként 30 perces pihentetés biztosításával,
  - c) az engedélyezési nyomás 1,1-szeresén végzett 30 perces pihentetés után az engedélyezési nyomás 1,25-szörösére a nyomást egy lépcsőben kell felemelni, amelynek elérése egyben a nyomáspróba kezdetét jelenti.
- (6) A nyomáspróba akkor eredményes, ha annak során a hegesztési varratokon, oldható kötéseken és a szerkezet felületén rendellenesség nem következik be.
- 54. §** (1) A sikeres szilárdsági nyomáspróba befejezése után el kell végezni a telephelyi technológiai berendezések és csővezetékek tömörségi nyomáspróbáját. A tömörségi nyomáspróbát a technológiai berendezés üzemeltetésre alkalmas állapotában kell elvégezni.

- (2) A tömörségi nyomáspróbát levegővel, inertgázzal vagy szénhidrogéngázzal kell végezni.
- (3) A nyomáspróba alá kerülő technológiai berendezés szénhidrogéngázzal való feltöltésekor
  - a) a kiszorított közeg fáklyára nem vihető,
  - b) a feltöltést lehetőleg nappal kell végezni; a ködös, párás időben végzendő feltöltés feltételeit külön és esetenként kell meghatározni,
  - c) a nyomáspróba előkészítése és lefolytatása alatt a nyomáspróbának alávetett berendezés 50 m-es körzetében dohányozni és nyílt lángot használni tilos.
- (4) A tömörségi nyomáspróbát a nyomáspróba időpontjában elérhető legmagasabb üzemi nyomáson kell végezni a (9) és (10) bekezdésben előírt vizsgálatok elvégzéséhez szükséges időtartamig.
- (5) A tömörségi nyomáspróbára kerülő technológiai berendezés és csővezeték feltöltését, próbanyomás alá helyezését a következők szerint kell elvégezni:
  - a) próbanyomás 10 bar túlnyomásig 1 fokozatban (0–100%),
  - b) próbanyomás 10–25 bar túlnyomásig 2 fokozatban (0–50–100%),
  - c) próbanyomás 25–160 bar túlnyomásig 3 fokozatban (0–50–75–100%),
  - d) próbanyomás 160 bar-nál nagyobb túlnyomás esetén 0–50 bar túlnyomásig 1 fokozatban, majd 40 bar fokozatonként.
- (6) Az egyes fokozatok elérése után a berendezést és a csővezetéket pihentetni, eközben szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Ha veszélyt jelentő rendellenesség tapasztalható, a berendezést, csővezetéket nyomásmentesíteni kell.
- (7) Az utolsó fokozat elérése után a pihentetést követően a csapadékot le kell eresztetni.
- (8) A tömörségi nyomáspróba alatt a technológiai berendezés, csővezeték nyomása az engedélyezési nyomás értékétől legfeljebb $\pm 5\%$ -kal térhet el, amit nyomásejtéssel vagy nyomásnöveléssel kell biztosítani, és állandó ellenőrzéssel kell követni.
- (9) A tömörtelenség megállapítására minden hegesztett és oldható kötés vonatkozásában szappanoldatot vagy ezzel legalább egyenértékű indikálást kell használni.
- (10) A tömörségi nyomáspróba akkor eredményes, ha annak során a hegesztési varratokon és az oldható kötéseken szivárgás nem észlelhető. Ha a nyomáspróba sikertelen, azt a hiba kijavítása után meg kell ismételni.

IV. FEJEZET

25. Föld alatti gáztárolás

55. § A földalatti gáztárolásra e rendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

V. FEJEZET

26. Záró rendelkezések

56. § Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.

57. § Az e rendelet tartalmával megegyező rendelkezések tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént a 2009/487/HU bejelentés keretében.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 16/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A vezetékek minimális biztonsági övezetének terjedelme

	A	B	C	D
1.	Biztonsági tényező			
2.	Környezet	ha a szállított közeg atmoszférikus állapotban stabil folyadék	ha a szállított közeg atmoszférikus állapotban nem stabil folyadék és gáz	Biztonsági övezet (m)
3.	Belterületen	1,7	2,0	10
4.	Műtárgynál	1,7	2,0	20
5.	Egyéb területen	1,3	1,4	15

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 17/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a fogyasztóknál elhelyezett cseppfolyós propán-butángáz tartályok biztonsági követelményeiről és a Cseppfolyós Propán-butángáz Tartályok Biztonsági Szabályzatáról

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §**
- (1) E rendelet hatálya kiterjed
- a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény alapján kiadott, cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásáról és átfajtásáról, valamint hatósági felügyeletéről szóló Korm. rendelet alapján a cseppfolyós propán-, butángázt (a továbbiakban együtt: PB-gáz) a tartályba töltve, saját célra felhasználó fogyasztókra, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 3. § 72. pontja szerinti PB-gáz forgalmazóra,
  - a PB-gázt fogyasztóknál elhelyezett cseppfolyós propán-butángáz töltetű nyomástartó berendezéseket (a továbbiakban: tartályok) tervező, építető, kivitelező, üzemeltető, valamint azok átalakítását, felújítását és felhagyását, elbontását végző vállalkozóra,
  - a tartályok biztonsági övezetével érintett ingatlan tulajdonosára, haszonélvezőjére, vagyongazdálkodójára és használójára, valamint
  - a tartályok biztonsági övezetével érintett építmény, létesítmény beruházójára, építetőjére és üzemben tartójára.
- (2) E rendelet hatálya nem terjed ki
- a nyomástartó berendezések és rendszerek biztonsági követelményeiről és megfelelőség tanúsításáról szóló 44/2016. (XI. 28.) NGM rendeletben meghatározott nyomástartó berendezések és rendszerek tervezésére, gyártására és megfelelőségértékelésére, valamint piacfelügyeletére és
  - a nyomástartó berendezések, a töltő berendezések, a kisteljesítményű sűrített gáztöltő berendezések műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről és az autógáz tartályok időszakos ellenőrzéséről szóló 2/2016. (I. 5.) NGM rendelet hatálya alá tartozó nyomástartó berendezések hatósági felügyeletére és az autógáz tartályok időszakos ellenőrzésére.
- (3) Az e rendeletben foglaltakat kell alkalmazni a fogyasztóknál elhelyezett cseppfolyós propán-butángázok tartályos gázellátó rendszerbe telepített nyomástartó berendezés és az ezekből kialakított tartálycsoportos gázellátó rendszerek tervezése, létesítése, használata, üzemeltetése és felhagyása során.
- (4) E rendelet nem terjed ki a fogyasztóknál elhelyezett cseppfolyós propán-butángáz tartályos gázellátó rendszer többi elemére, így a csatlakozó vezetésekre és tartozékaira, valamint a fogyasztói készülékekre sem.

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *Akusztikus-emissziós integritás vizsgálat:* a belső ellenőrzést és a szilárdsági nyomáspróbát helyettesítő, a tartály megbontása nélkül elvégzett műszeres szerkezet integritás vizsgálat.
2. *Belső ellenőrzés:* a tartály belső szerkezeti állapotának szemrevételezéses átvizsgálása a berendezés üzemén kívüli, környezeti hőmérsékletű, tiszta és nyitott állapotában.
3. *Biztonsági értékelés:* a tartály üzemeltetése során várható károsodásának meghatározása, figyelembe véve a nyomásnak, a hőmérsékletnek, a töltetnek, a környezetnek, a mechanikai igénybevételnek és az üzemeltetés körülményeinek az adott berendezésre – ideértve annak minden szerelvényét, tartozékát és részegységét – gyakorolt hatását.
4. *Biztonsági övezet:* a tartálynak a környezet káros hatásaival szembeni védelmét szolgáló terület.
5. *Biztonsági szerelvény:* a tartály biztonságos üzeméhez alapvetően szükséges, a nyomástartó berendezést jellemző határérték túllépése elleni védelemre tervezett készülék.
6. *Csatlakozó vezeték:* a tartály elzáró szerelvényétől a gázmérő főcsapjáig vagy – gázmérő hiányában – a fogyasztói berendezés épületének külső fal elzárójáig, azaz a fogyasztói főcsapig terjedő vezeték és tartozékai.
7. *Egyéb vizsgálati módszer:* olyan, a belső ellenőrzés és a szilárdsági nyomáspróba helyett alkalmazott megfelelőségértékelési tevékenység, amelyet harmonizált szabvány, honosított harmonizált szabvány, nemzeti szabvány és előszabvány tartalmaz, valamint egyéb, az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott, vagy más, a kor műszaki-tudományos színvonalának megfelelő, alkalmas eljárás.
8. *Föld feletti tárolótartály:* a környezeti terep szintjén vagy afelett, a szabadtérben elhelyezkedő tartály.
9. *Földdel takart tárolótartály:* legalább 0,5 m rétegvastagságban földdel vagy homokkal takart, földfelszín felett vagy részben földfelszín alatt elhelyezett tartály, abban az esetben is, ha az egyik edényfeleke nem takart, de tűzhatás ellen védett.
10. *Földbe süllyesztett tárolótartály:* legalább 0,5 m rétegvastagságban földdel vagy homokkal takart, földfelszín alatti tartály.
11. *Gépkönyv:* a tartály műszaki adatait rendszerezetten tartalmazó dokumentum.
12. *Időszakos felülvizsgálat:* a tartály vizsgálati tervnek megfelelő belső és külső vizsgálata, nyomáspróbája.
13. *Javítás:* minden olyan beavatkozás, amely a berendezés szerkezeti állapotának az eredeti állapot szerinti visszaállítását célozza.
14. *Karbantartás:* a berendezés eredeti jellemzők szerinti megfelelőségének biztosítása érdekében folyamatosan végzett, legalább a gyártói és tervezői előírásokon alapuló, tervszerű tevékenység.
15. *Kezelés:* a kezelési utasításban foglalt tevékenységek végrehajtása, a nyomástartó berendezés üzembe helyezése, üzemén kívül helyezése, valamint üzemeltetése során a technológiai folyamat jellemzőinek határértékek között tartása érdekében végrehajtott rendszeres tevékenység, amely magában foglalja a biztonsági szerelvények ellenőrzését is.
16. *Külső ellenőrzés:* a tartály kívülről hozzáférhető részeire, tartozékaira és biztonsági szerelvényeire is kiterjedő, szemrevételezésen és működési próbákra alapuló vizsgálata.
17. *Lefejtés:* a szállítóeszközön lévő tartályból a cseppfolyós propán-butángáznak zárt rendszerben történő továbbítása a tárolótartályba.
18. *Műszaki tömörség-ellenőrzés:* a berendezésen vagy berendezésrészen erre alkalmas eszközzel, így különösen habképző anyaggal, szivárgásvizsgálóval vagy mérőkészülékkel végzett tömörségpróba vagy tömörség-ellenőrzés.
19. *PB-gáz:* az MSZ 1601 szabványnak megfelelő cseppfolyósított propán- és butángázok és elegyeik, amelyet a gázfogyasztó készülékekben használnak.
20. *Robbanásveszélyes térség:* a gázüzemű létesítmények, berendezések környezetének az a térszele, ahol robbanóképes gázelegy folyamatos, szakaszos vagy ritkán és rövid ideig tartó előfordulásával kell számolni, vagy ahol a gáz szabadba kerülése üzemszerűen, töltés, lefúvatás, karbantartás és előre látható meghibásodás következtében nem zárható ki.
21. *Szakértő:* az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben meghatározott, az adott szakterületre vonatkozó szakértői jogosultsággal rendelkező személy.
22. *Szerelvény:* a tartály tartozékát képező műszaki berendezés, részegység.

23. *Szilárdsági nyomáspróba*: az az eljárás, amelynek során az ellenőrizni kívánt tartályt próbanyomás alá helyezik annak igazolására, hogy az megfelel a belső túlnyomással szembeni mechanikai szilárdság követelményeinek.
24. *Tartály*: olyan nyomástartó berendezés, amely a nyomástartó berendezések és rendszerek biztonsági követelményeiről és megfelelés tanúsításáról szóló rendelet vagy ennek hatálybalépése előtt a gyártási engedély követelményeit kielégíti, és nem tekinthető gázpalacknak, gázhordónak vagy nyomástartó berendezésnek minősülő technológiai csővezetéknek.
25. *Tartályos gázellátó rendszer*: a tartályból vagy tartályokból álló tárolási csoport a hozzá tartozó vezetékekkel, szerelvényekkel, műszerekkel, berendezésekkel együtt. A tartálytól a csatlakozó, töltő és ürítő vezetékekkel együtt a fogyasztói berendezés határáig, az ott elhelyezett elzáró szerelvényvel bezárólag tart.
26. *Tárolási csoport*: több tartálynak egy felállítási helyen történő elhelyezése, amelyek valamelyikük biztonsági övezetén belül vannak felállítva.
27. *Telepítési távolság*: a tartály és egyéb építmények, berendezések függőleges vetületei között megengedett legkisebb távolság.
28. *Tömörítési nyomáspróba*: a tömörtelenség kimutatására alkalmas, az üzemi töltetnél kisebb belső súrlódású közeggel a legnagyobb megengedhető nyomás értékén végrehajtott vizsgálat, amelynek célja a legnagyobb megengedhető nyomáson való tömörség igazolása.
29. *Tulajdonos*: az a személy vagy szervezet, aki vagy amely kizárólagos joggal rendelkezik a nyomástartó berendezés felett, az kizárólag a sajátja.
30. *Üzemeltető*: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely tartályt üzemeltet, és az üzemeltetés során biztosítja a rendeltetés szerinti használatot, az előírt használatbavétel szerinti állapot fenntartását.
31. *Üzemi szerelvény*: az a szerelvény, amely a tartály üzemeltetését és kezelhetőségét biztosítja.
32. *Veszélyességi osztály*: a nyomástartó berendezés legnagyobb megengedhető nyomásának és térfogatának szorzata alapján megállapított, az időszakos vizsgálatok gyakoriságának meghatározásához alkalmazott, a berendezés veszélyességét jellemző besorolás.
33. *Védőgát*: a védőgödört mint térrészt körülhatároló, általában trapéz keresztmetszetű földműtárgy.
34. *Védőgödör*: a tartály köré emelt, épített olyan földmű, védőgát által körbevett térrész, földmeder, amely a kiömlő PB-gázt felfogja, és megakadályozza, hogy az a környező területen szétfolyjék.
35. *Védőtávolság*: a nyomástartó berendezés meghibásodása vagy üzemzavara esetén kialakuló káros hatások csökkentése céljára kialakított övezet.

3. § A Cseppfolyós Propán-butángáz Tartályok Biztonsági Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) az 1. melléklet tartalmazza.

- 4. §**
- (1) A tartályok létesítési és üzemeltetési tapasztalatainak figyelemmel kísérése, valamint a műszaki haladás eredményeinek a gázforgalmazás biztonságát növelő, széles körű alkalmazása elősegítése céljából a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: bányafelügyelet) elnöke Szakági Műszaki Bizottságot (a továbbiakban: Műszaki Bizottság) hoz létre.
  - (2) A Műszaki Bizottság feladata a tartályok tervezésével, létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatban
    - a) a PB-gáz forgalmazás kockázati tényezőinek elemzése és a műszaki haladás vívmányainak figyelemmel kísérése,
    - b) szakmai állásfoglalással, szakmai vélemények kialakításával és tanácsadással a központi közigazgatási szervek munkájának elősegítése,
    - c) a Szabályzat követelményeit az egészségvédelem magas szintjén kielégítő, valamint a műszaki-tudományos színvonallal és a gazdasági megfontolások alapján megvalósítható gyakorlattal összhangban álló műszaki megoldások, irányelvek kidolgozása.
  - (3) A Műszaki Bizottság 5 tagból áll, akiknek tagsági jogviszonya a bányafelügyelet elnöke általi megbízással jön létre. A megbízás időtartama öt év.
  - (4) A bányafelügyelet elnökének felkérésére a Műszaki Bizottság három tagjára a Magyar PB-Gázipari Egyesület, egy tagjára a Magyar Tartálytechnikai és Nyomástartó Berendezés Szövetség tesz javaslatot. A Műszaki Bizottság további egy tagja a bányafelügyelettel közszolgálati jogviszonyban álló személy.
  - (5) A Műszaki Bizottság tagjai közül 5 évre választja meg a Műszaki Bizottság elnökét. A Műszaki Bizottság titkársági feladatainak ellátásáról, valamint a működés egyéb feltételeinek biztosításáról a bányafelügyelet gondoskodik.

- (6) A Műszaki Bizottság által elfogadott Szakági Műszaki Követelményeket a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben és a bányafelügyelet honlapján közzé kell tenni. A szakági műszaki követelményekben foglalt műszaki megoldást úgy kell tekinteni, hogy az megfelel az adott kor technikai színvonalának.

5. § A tartályok építésével és üzemeltetésével kapcsolatos munkát olyan a vállalkozó végezhet, aki a munkavégzésre a földgázellátásban műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzésről és gyakorlatról szóló rendeletben előírt szakmai képesítéssel és gázipari gyakorlattal rendelkezik, vagy e követelményeknek megfelelő munkavállalókat alkalmaz.

- 6. §** (1) A bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörében felügyeli a gázforgalmazó műszaki-biztonsági irányítási rendszerét.
(2) Ha a gázüzemi tevékenységgel kapcsolatos feladatok elvégzésére a gázforgalmazó írásban megbízást ad az arra jogosult más vállalkozónak, akkor az a megbízást az engedélyes jóváhagyott műszaki-biztonsági irányítási rendszerének alkalmazásával, annak megfelelően teljesíti.

7. § Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.

8. § A fogyasztóknál elhelyezett cseppfolyós propán-butángáz tartályok biztonsági követelményeiről és a Cseppfolyós Propán-butángáz Tartályok Biztonsági Szabályzatáról szóló 20/2018. (IX. 27.) ITM rendelet alapján létrehozott Szakági Műszaki Bizottság tagjainak megbízatása 2022. március 1. napján megszűnik. A 4. § szerinti Műszaki Bizottságot a tagok SZTFH elnöke általi megbízását követő 30 napon belül kell megalakítani.

9. § Az e rendelet tartalmával megegyező rendelkezések tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentés a 2017/429/HU bejelentés keretében megtörtént.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 17/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A Cseppfolyós Propán-Butángáz Tartályok Biztonsági Szabályzata

MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

1. A tartályban tárolható gázokkal kapcsolatos minőségi követelmények
  - 1.1. A tartályokba hazai műszaki előírásoknak megfelelő propángáz, butángáz vagy PB-gáz termékfajták tölthetők bele.
2. A tartályok műszaki követelményei
  - 2.1. A tartályok alkalmassága
    - 2.1.1. A gázellátó létesítménybe a nyomástartó berendezések és rendszerek biztonsági követelményeiről és megfelelés tanúsításáról szóló rendelet alapján megfelelés tanúsítással rendelkező vagy a rendelet hatálybalépése előtt gyártott és rendezett vizsgálati dokumentációval vagy az eredeti gépkönyvvel igazolt megfelelésű tartályt lehet telepíteni.
    - 2.1.2. A tartályokba a gyártói előírások alapján bizonylatolt szerelvények, berendezések és szavatolt minőségű anyagok építhetők be. Minden gázzal érintkező szerkezeti egység bizonylatát a tartály dokumentációjához csatolni kell.
    - 2.1.3. A tartályok az engedélyezett nyomáson, hőmérsékleten és maximális töltési szinten üzemeltethetők az alábbiak szerint, amelynél az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendelet szerinti tervező vagy szakértő kisebb értéket állapíthat meg a gyártási dokumentációban:

	A	B	C	D
1.	Tartály típusa	Engedélyezési nyomás (bar)	Hőmérséklet (°C)	Töltési szint (tf%)
2.	Föld feletti szigetetlen tartály	15,6	40	85
3.	Föld feletti tartály épületben vagy szigetelve	14,5	40	80
4.	Föld alatti vagy földdel takart tartály	14,5	40	90

2.2. A tartályok besorolása

2.2.1. A tartályt a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerint veszélyességi osztályba kell sorolni, ennek alapján készítenő a vizsgálati terv.

2.3. A tartályok azonosítása

2.3.1. A tartálynak rendelkeznie kell az egyedi azonosíthatóság következő feltételeivel:

- a) gyári szám,
- b) gyártási év,
- c) gyártó,
- d) típus,
- e) névleges térfogat és
- f) legnagyobb megengedhető nyomás.

2.3.2. A tartály dokumentációját az üzemeltető köteles a tartály selejtezéséig megőrizni, naprakészen vezetni. Amennyiben a tartály tulajdonosa nem az üzemeltető, úgy a tulajdonosnak is rendelkeznie kell a dokumentáció egy példányával.

3. A tartályok felállítása

3.1. A tartályok felállításának általános követelményei

3.1.1. A tartályt olyan elhatárolással kell telepíteni és úgy kell elhelyezni, hogy használata ne jelentsen veszélyt a környezetre, az emberi életre és az anyagi javakra, valamint az üzemeltetése, karbantartása, javítása biztonságosan elvégezhető legyen.

3.1.2. Tartálycsoportok felállítása esetén, az egyes tartályok függőleges vetületei között legalább 0,5 D távolságot kell tartani, de minimálisan 1 m-t.

3.1.3. Egy tartálycsoportban maximum 6 darab tartály helyezhető el, a két tartálycsoport közötti védőtávolságot legalább a 3.3.1. pontban lévő táblázat szerint kell megállapítani.

3.1.4. A föld alatti és a földdel takart tartályokat el kell látni passzív és aktív korrózióvédelemmel, kivéve azon tartályokat, amelyeknél a gyártó a megfelelőségi tanúsításában a passzív korrózióvédelmet elégségesnek minősíti.

3.1.5. A föld alatti és a földdel takart tartályok passzív korrózióvédelmét és a bevonat épségét a földtakarás előtt ellenőrizni kell.

3.1.6. Az üzemeltetés megfelelő műszaki védelemmel, ellenőrzött körülmények között történhet, különös tekintettel a szennyező anyagok felszín alatti vízbe és földtani közegbe történő bevezetésének megelőzésére.

3.2. A tartályok elhelyezése

3.2.1. Föld feletti szabadtéri elhelyezés

3.2.1.1. Szabadtéren a tartályt vagy tartályokat a 3.3.1. pontban megadott védőtávolság és biztonsági övezet alkalmazásával kell elhelyezni.

3.2.1.2. A tartályt az alábbi szabályok betartásával kell alapozni:

- a) a tartály alatt a talaj legalább 12 N/mm² határfeszültségű, tömörített legyen;
- b) a tartályt legalább 20 cm vastag kavicsgyazatra fektetett, statikailag méretezett, típusterv alapján előregyártott vasbeton alaplemeze vagy statikailag méretezett helyszínen vagy előregyártottan készített betonlapra vagy tartószerkezetre kell elhelyezni és rögzíteni;
- c) az alapozás méretezésénél figyelembe kell venni a tartály vízzel töltött teljes tömegét és a járulékos terheléseket;
- d) az árvízveszélyes helyen felállítandó tartály alapozásának kialakításánál a felúszás elleni védelmet biztosítani szükséges;

- e) a tartály tartószerkezete A1 vagy A2 tűzvédelmi osztályú, legalább R 120 tűzállósági teljesítményű anyagból készülhet;
  - f) a fémszerkezet korrózióvédelméről gondoskodni kell;
  - g) a tartályt elmozdulás ellen az alaphoz, tartószerkezethez két ponton – a szerelvények felőli oldalon – úgy kell rögzíteni, hogy sem az alapot, sem a tartályt káros külső hatás ne érhesse; valamint
  - h) a tartályhoz csatlakozó csővezetékek jellemzőit, anyagát, kötési módját, irányváltozásait a lehetséges elmozdulások és erőhatások figyelembevételével kell meghatározni.
- 3.2.1.3. A tartályt a lejtős területen kialakított vízszintes területen is el lehet helyezni, ha a tartályalapot a lejtős terepen – biztonsági övezeten belül – a vízszintes terület felett vagy alatta földrézsúval alakítják ki, maximálisan 1 m szintkülönbség áthidalására úgy, hogy a földrézsú alsó vagy felső éle és a tartálypalást között a megközelítés, a körbejárhatóság miatt legalább 1,5 m-es távolságban biztosított.
- 3.2.1.4. A 30 m³-nél nagyobb névleges térfogatú föld feletti tárolótartályt olyan védőgáttal kell körülvenni, amely a nagyobb névleges térfogatú tartály töltetének kiömlése esetén a cseppfolyós propán-butángázt a védőgáton belül tartja. A védőgátnak a környező terepszintnél legalább 0,6 m-rel magasabbnak kell lennie. A védőgátat úgy kell kialakítani, hogy az se a tűzoltást, se a tartály hűtését ne akadályozza. A védőgátat – ha földből készült – kétoldali rézsúval kell kialakítani.
- 3.2.1.5. A védőgödör talaja egy irányban legalább 1%-os lejtésű legyen. A lejtés irányát úgy kell megválasztani, hogy a tároló technológiai és tűzvédelmi szerelvényeitől, valamint a tűzoltóság vonulására szolgáló úttól a kiömlő gázt elvezesse. A védőgödörben felgyülemelő csapadékvíz befogadására gyűjtőaknát kell készíteni, melyből a vizet szikkasztással vagy átemelő szivattyúval kell eltávolítani. A gyűjtőakna legfeljebb 0,5 m mély lehet.
- 3.2.1.6. A tartály felületét korrózióvédelemmel kell ellátni. A bevonat fényvisszaverő, rugalmas és UV-sugárzásnak ellenálló legyen.
- 3.2.1.7. A tartály villámvédelmét és sztatikus feltöltődés elleni védelmét az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló BM rendelet (a továbbiakban: OTSZ) szerint kell kialakítani.
- 3.2.1.8. A tartály helyét úgy kell megválasztani, hogy a tartály gépjárművel való megközelítésére, töltésére, visszafejtésére, elszállítására legalább 10 t tengelyterhelésű gépjármű közlekedésére alkalmas út álljon rendelkezésre.
- 3.2.1.9. A tartályt és tartozékait sérüléstől vagy szándékos rongálástól körülkerítéssel védeni kell a robbanásveszélyes térség határán vagy azon kívül esően, kivéve, ha azt olyan zárt ingatlanon helyezték el, ahol illetéktelen személy hozzáférése kizárt. Amennyiben a tartályt nem védi kerítés, és a tartály közelében gépjármű-közlekedés megengedett, a tartályt a közlekedő gépjárművek méretének, összes tömegének megfelelő oszlopokkal vagy kerékvetőkkel kell védeni.
- 3.2.1.10. A kerítés elhelyezése és kialakítása olyan legyen, hogy tegye lehetővé
- a) a tartály rendeltetésszerű használatát,
  - b) rendszeres ellenőrzését,
  - c) a gáz lefejtését és
  - d) a tűzoltást.
- 3.2.1.11. A kerítés nem akadályozhatja a terület átszellőzését. A kerítésen kívüli szerelvényeket illetéktelenek hozzáférésétől védeni kell. A kerítést nem éghető anyagból kell elkészíteni.
- 3.2.1.12. Minden esetben biztosítani kell, hogy a tartály szerelvényeinek biztonságos ellenőrzésére, kezelésére, karbantartására fellépő, feljáró vagy kezelópódium álljon rendelkezésre, kivéve a 3 és 5 m³-es tartályok esetén, ha a tartály helyszínén öntött vagy előregyártott alapon kerül elhelyezésre.
- 3.2.2. Épületben történő elhelyezés
- 3.2.2.1. Tartály épületben külön erre a célra létesített vagy átalakított helyiségben telepíthető, amely kielégíti az OTSZ vonatkozó követelményeit.

- 3.2.2.2. A tartály helyiségével szomszédos helyiségek nem szolgálhatnak emberek huzamos tartózkodására.
- 3.2.2.3. A tartály helyisége közvetlenül a szabad térből legyen megközelíthető. A tartály ajtaja legalább 1,3 m² felületű legyen és kifelé nyíljon. Az ajtónál küszöb nem lehet.
- 3.2.2.4. A tartály helyiségének padlószintje a környező terepszintnél mélyebben nem lehet, és ajtaja a környező terepszintnél mélyebb helyre nem nyílhat.
- 3.2.2.5. A tartály helyiségének padozata szikramentes, elektrosztatikus feltöltődést nem okozó anyagú lehet. A helyiséget a szabadba kell szellőztetni. A szellőzőnyílásokat a helyiség padozat szintje felett és a födém alatt közvetlenül kell kialakítani.
- 3.2.2.6. A tartályt a helyiségben úgy kell elhelyezni, hogy a tartálypalást az oldalfalaktól és a födémről legalább 1 m távolságra legyen, és a tartály szerelvényei legalább két oldalról megközelíthetők legyenek. A tartály biztonsági övezete ebben az esetben a helyiség faláig terjed. A nyílászáróknál és szellőzőnyílásoknál a biztonsági övezet függőleges irányban 1 m, vízszintes irányban 3 m sugarú ív által határolt terület.
- 3.2.2.7. A tartály helyiségében a tartály biztonságos üzemeltetéséhez szükséges tartozékok helyezhetők el. Egy tartály esetén töltővezeték kiépítése nem szükséges. Több tartály esetén töltő-, visszafejtő csővezeték kiépítése szükséges, a biztonsági övezeten kívülre vezetve.
- 3.2.2.8. A tartály helyiségében olyan meleg vizes fűtőtest alkalmazható, amelynek felületi hőmérséklete a 60 °C-t nem haladja meg.
- 3.2.2.9. A biztonsági szelepek és nyomásszabályozó készülékek lefúvató vezetékének végét csapadékvíztől védve, szabadba kell vezetni, úgy, hogy a lefúvató vezeték vég más helyiség nyílászárójától vízszintes vetületben legalább 2 m távolságra legyen.
- 3.2.2.10. A tartály helyiségének bejáratánál jól látható helyen robbanásveszélyre figyelmeztető és tiltó rendelkezéseket tartalmazó biztonsági jeleket kell elhelyezni.
- 3.2.2.11. A tartály helyiségében lévő padlócsatornát, aknát olyan módon kell feltölteni, hogy az megakadályozza a robbanásveszély kialakulását.
- 3.2.2.12. A tartály robbanásveszélyes térségében alkalmazott villamos berendezések robbanásbiztos kivitelűek legyenek.
- 3.2.3. Föld alatti elhelyezés
- 3.2.3.1. A tartály földdel érintkező felületét vízzáró, a tartály anyagát meg nem támadó, a talaj korróziós hatásainak –20 °C és +40 °C között ellenálló bevonattal kell ellátni.
- 3.2.3.2. A tartályok elhelyezéséhez munkaárkot kell kialakítani. A munkaárok mérete olyan legyen, hogy a tartály körül mindkét oldalán és mindkét végénél minimum 0,8 m körülférőbiztonságot biztosító hely maradjon. A munkaárok mélységét az alapozás szerkezeti vastagságának és a tartály átmérőjének együttes méretéhez képest 0,5 méterrel mélyebben kell kialakítani.
- 3.2.3.3. A föld alatti tartályoknál a tartályt statikailag méretezett felúszás elleni biztosítással kell ellátni. A tartályalap lehet típus-terv szerinti vagy egyedi terv alapján készült.
- 3.2.3.4. A tartály alatt üreg vagy kezelőakna nem lehet.
- 3.2.3.5. Nyerges alátámasztásnál biztosítani kell a nyereg síkján a tartálypalást egyenletes és teljes felfekvését.
- 3.2.3.6. A tartálypalást és az alap közé az érintkező felületeken rugalmas alátétlemezt kell elhelyezni, a passzív szigetelőréteg védelme érdekében. Ugyanez szükséges a tartály és a lefugó heveder közötti felületen is.
- 3.2.3.7. A dőmfedél minimum 0,2 m-rel emelkedjen ki a terepszinthez képest, kivéve a gyártási engedély vagy a megfelelőség tanúsítás szerint dőmfedél nélküli kivitelű tartály esetében. A dőmfedélen lévő szerelvényeket a kezelhetőséget nem gátló védőtetővel kell ellátni.
- 3.2.3.8. A $\leq 10 \text{ m}^3$ tartályok esetében az aktív korrózióvédelemről Mg-anódok telepítésével is lehet gondoskodni. Ekkor sem érintésvédelmi, sem villámvédelmi okból a tartályt leföldelni nem kell.
- 3.2.3.9. A $> 10 \text{ m}^3$ tartályoknál, amennyiben külső áramforrású katódos védelmet alkalmaznak, azt egyedileg meg kell tervezni.

- 3.2.4. Földdel takart elhelyezés
- 3.2.4.1. A földfelszínre telepített, földdel takart tartályt takaró földréteg rézsújának 6/4-nek kell lenni, és a földréteg vastagsága elmozdulás nélkül viselje el az esetlegesen égő gáz hőhatását.
- 3.2.4.2. A 3.2.4.1. alpontban foglaltakon túl a 3.2.3. alpontban foglalt föld alatti elhelyezésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- 3.3. A biztonsági övezetre vonatkozó követelmények
- 3.3.1. A biztonsági övezet legnagyobb kiterjedését úgy kell meghatározni, hogy a biztonsági övezet határát jelentő védőtávolság nagyságát, a föld feletti tárolótartályok, tartálycsoport esetében a tartály palástjától, földbe süllyesztett és földdel takart tartályok vagy tartálycsoport esetében a bűvő nyílás fedelétől kell mérni, az alábbi táblázat szerint.

	A	B
1.	Úrtartalom, tartályonként vagy a tartálycsoport összterfogatata alapján V (m ³)	Biztonsági távolság (m)
2.	$V \leq 5$	3,0
3.	$5 < V \leq 63$	10,0
4.	$63 < V \leq 500$	15,0

- 3.3.2. Föld alatti és a földdel takart tartályok esetében a biztonsági távolság csökkenthető:
- legfeljebb 5 m³ úrtartalmú tartály esetében edényenként 1,0 m-re,
  - $5 < V \leq 25$ m³ úrtartalmú edények esetében tartályonként 3,0 m-re.
- 3.3.3. Biztonsági övezeten belül nem lehet
- a talajszintnél mélyebb létesítményt (pl. akna, árok, gödör) kialakítani;
  - robbanásveszélyes vagy tűzveszélyes osztályba tartozó anyagot tárolni;
  - dohányozni;
  - nyílt lángot használni;
  - robbanómotoros gépet használni;
  - fás szárú növényt ültetni, termesztetni; és
  - szikrát okozó tevékenységet folytatni.
- 3.3.4. Biztonsági övezeten belül tilos elhelyezni
- a védőfal kivételével más építményt;
  - villamos légvezeték, oszlopot;
  - 0,4 kV feletti villamos berendezést;
  - tartálykocsi töltő-lefejtő helyet; és
  - egyéb közművezeték.
- 3.3.5. A biztonsági övezeten belül a gázellátó rendszer kezelésére, karbantartására, javítására kiképzett személyek tartózkodhatnak. Gázömlés vagy tűz esetén biztosítani kell a hivatásos katasztrófavédelmi szervek hozzájutását a gázellátó rendszerhez.
- 3.3.6. Tartálycsoport kialakítása esetén a tartályok összterfogatát kell figyelembe venni a biztonsági övezet nagyságának megállapításánál. A biztonsági övezet nagyságát ebben az esetben oly módon kell meghatározni, hogy az összterfogatot kell a 3.3.1. pontban megadott táblázat értékhatárai közé behelyettesíteni.
- 3.3.7. A biztonsági övezet szomszédos ingatlanra nem érhet át.
- 3.3.8. A 3.3.1. pontban lévő táblázat szerinti biztonsági távolság és a 3.4. pontban lévő táblázat szerinti telepítési távolság mérete felére csökkenthető föld feletti tartály esetében, ha olyan védőfalat építenek, amely legalább A1 vagy A2 tűzvédelmi osztályú, REI 120-M tűzállósági teljesítményű, valamint
- legalább a biztonsági távolság méretével túlnyúlik a tartály falra merőleges vízszintes vetületén,
  - magassága meghaladja a tartály szerelvényeinek magasságát, és
  - a védőfal és a tartály közötti távolság legalább 1,5 m.

3.3.9. Védőfalat legfeljebb a tartály két oldalán lehet építeni, ha a szellőzést ez akadályozza, akkor kizárólag egy oldalon.

3.4. A telepítési távolság meghatározásakor a tartályok elhelyezésénél figyelemmel kell lenni a felállítási helyet övező, meglévő vagy tervezett épített környezet védelmére. A tartályok felállításánál az alábbi táblázat szerinti telepítési távolságokat kell alkalmazni:

	A	B	C	D	E
1.	Létesítmény megnevezése	Tartály vagy tartálycsoport összterfогata V (m ³) alapján alkalmazandó telepítési távolságok (m)			
2.		V ≤ 5	5 < V ≤ 25	25 < V ≤ 63	63 < V ≤ 500
3.	KK és MK osztályú építményektől	5	10	20	50
4.	NAK és AK osztályú építményektől	3	5	10	20
5.	Nagy forgalmú, tömegtartózkodásra szolgáló építménytől	8	15	20	50
6.	Talajszintnél mélyebben fekvő építménytől, műtárgytól, létesítménytől	5	8	10	15
7.	Fő közlekedési útvonaltól	8	10	10	20
8.	Egyéb közúttól	3	5	5	15
9.	Ipari, mezőgazdasági építménytől (ha az építmény nem tartozik KK vagy MK osztályba)	3	10	10	15
10.	Vasútvonaltól	15	20	25	50
11.	Lombos erdőtől	10	15	15	20
12.	Fenyőerdőtől	20	20	25	25

3.5. A 3.4. pontban foglalt táblázat B:4 és C:4 mezőjében előírt telepítési távolság csökkenthető a föld alatti és a földdel takart tartályok esetében:

- legfeljebb 5 m³ űrtartalmú tartály esetében tartályonként 1,0 m-re,
- 5 < V ≤ 15 m³ űrtartalmú edények esetében tartályonként 3,0 m-re.

4. Tartályok szerelvényeivel, tartozékaival szemben támasztott követelmények

4.1. Általános követelmények

4.1.1. A tartály vezetékcsatlakozásaiba olyan, legalább PN 25 bar nyomásfokozatú záró szerelvényt kell beépíteni, amely a tárolt PB-gázra alkalmas, -20 °C és +40 °C közötti üzemi hőmérsékletnek, valamint a legnagyobb megengedhető nyomásnak megfelel.

4.1.2. A tartályon az első záró szerelvényt közvetlenül a tartály csonkjaihoz kell csatlakoztatni. A tartályon a szabad vezetékcsonkokat vagy szerelvényeket záró karimával vagy vakdugóval kell lezárni.

4.1.3. A tartályon legalább a következő csonkokat kell elhelyezni:

- töltőcsonk,
- folyadékelvételi csonk,
- gázelvételi csonk,
- biztonsági szelepcsonk,
- szintjelző csonk és
- alsó folyadékelvételi vagy ürítő csonk.

4.1.4. A tartályon elhelyezett szerelvények nyitott vagy zárt állapotának szemrevételezéssel megállapíthatónak kell lennie.

4.2. Szerelvények elhelyezésének követelményei

4.2.1. A szerelvények elhelyezését úgy kell megtervezni, hogy azok

- a kezeléskor, karbantartáskor könnyen megközelíthetőek legyenek,
- a tartály közvetlen környezetében a közlekedést ne akadályozzák,
- a nyílászárók és közlekedési utak fölé nem kerülhetnek beépítésre, és
- a szerelvények működtető részei a kezelőszint felett, maximum 1,6 m magasan legyenek.

- 4.3. Biztonsági szelepek alkalmazása és száma
  - 4.3.1. Minden tartály nyomásterét nyomáshatároló biztonsági szeleppel vagy párhuzamosan beépített több szeleppel kell védeni.
  - 4.3.2. A túlnyomáscsökkentő szelepek méretezése olyan legyen, hogy üzemi körülmények között biztonságosan megakadályozza a védett berendezésben vagy térben a legnagyobb megengedhető nyomás 10%-ánál nagyobb mértékű nyomásnövekedést.
  - 4.3.3. A tartály biztonsági szelepe elé – a 4.3.5. pont szerinti beépítés kivételével – önműködően záró alátétszelepet kell beépíteni.
  - 4.3.4. A biztonsági szelep és a tartály közé kézi működtetésű elzáró szerelvényt nem lehet beépíteni.
  - 4.3.5. A 63 m³-nél nagyobb hasznos űrtartalmú tartályt, váltószerelvény közbeiktatásával, két biztonsági szeleppel kell ellátni, amelyek mindegyike külön-külön is kielégíti a 4.2.1. alpontban foglalt követelményeket.
  - 4.3.6. A rendszer automatikus leállító, vezérlő és szabályozó biztonsági berendezései a nyomáshatároló szerelvényt nem helyettesítik.
  - 4.3.7. A tartály védelmére közvetlen működésű rugóterhelésű biztonsági szelepet kell alkalmazni.
- 4.4. Az üzemi szerelvények követelményei
  - 4.4.1. Az elzáró szerelvények
    - 4.4.1.1. A tartályokhoz a biztonságos üzemeltetés és kezelhetőség megvalósításához mind a folyadék-, mind a gázfázisú csonkra elzáró szerelvényt kell beépíteni.
    - 4.4.1.2. A felszerelt elzáró szerelvényeknek lehetővé kell tenniük, hogy üzemzavar esetén a tartály biztonságosan elzárható és a csatlakozó rendszer szakaszolható legyen.
    - 4.4.1.3. A folyadékfázisú csatlakozásnál, ahol a töltet-visszaáramlás veszélyt jelenthet, visszacsapó szelepet kell alkalmazni.
    - 4.4.1.4. A tartály folyadékfázisába beépített első elzáró szerelvénynek tűzbiztos kivitelűnek kell lennie.
    - 4.4.1.5. Az alsó folyadékfelvételi, 63 m³-nél nagyobb hasznos űrtartalmú tartályba első elzáró szerelvényként túláramlásátlót kell beépíteni.
  - 4.4.2. A nyomásmérő
    - 4.4.2.1. Minden tartályon a gázfázishoz csatlakozó, háromjáratú szeleppel szerelt legalább egy, kifogástalan állapotú, kalibrált, helyszínen ellenőrizhető, közvetlen működésű nyomásmérőt kell elhelyezni. Az alkalmazott háromjáratú szelep furata legfeljebb 3 mm lehet.
    - 4.4.2.2. A 30 m³-nél nem nagyobb térfogatú tartályon a nyomásmérő a gázelvételi szelepbe építetten is elhelyezhető.
    - 4.4.2.3. A nyomásmérőt úgy kell elhelyezni, hogy a mutatott érték a tartály kezelőhelyéről leolvasható legyen.
    - 4.4.2.4. A tartályon legalább 2,5 pontossági osztályú nyomásmérőt kell használni.
    - 4.4.2.5. A távműködtetéssel üzemeltetett nyomástartó berendezést a helyszíni ellenőrzésre szolgáló nyomásmérőn kívül a működtetés helyén leolvasható távadóval is el kell látni.
    - 4.4.2.6. A nyomásmérő mérési tartományát úgy kell meghatározni, hogy a legnagyobb megengedhető nyomás körülbelül a mérési tartomány 2/3-ának feleljen meg.
  - 4.4.3. A szintjelzők
    - 4.4.3.1. A tartályra legalább egy, a helyszínen leolvasható, folyamatos ellenőrzésre alkalmas szintjelzőt kell felszerelni.
    - 4.4.3.2. A legfeljebb 30 m³ térfogatú tartályok esetében merülőcsöves, a határszintet jelzőfurattal mutató szintjelző alkalmazandó.
    - 4.4.3.3. A nagyobb mint 30 m³ hasznos űrtartalmú tartályokat el kell látni a töltet felső határszintjének elérése előtt riasztó jelzést adó határszintjelző berendezéssel is.
    - 4.4.3.4. A szintjelzővel ellátott, távműködtetéssel üzemeltetett tartálynál a működtetés helyén is legalább alsó-felső határszintjelző berendezés szükséges.
    - 4.4.3.5. A tartálytöltettel közvetlenül érintkező, üvegcsöves, üvegbetétes szintjelző nem alkalmazható.

- 4.4.4. A hőmérő
  - 4.4.4.1. A 63 m³-nél kisebb térfogatú tartályokra hőmérőt beépíteni nem szükséges.
  - 4.4.4.2. A 63 m³-nél nagyobb hasznos űrtartalmú tartályokat a működtetés helyén leolvasható hőmérsékletmérővel fel kell szerelni, a hőmérsékleti értékek jelzését, leolvashatóságát a töltőberendezés kezelőhelyén is biztosítani kell.
- 5. A villámvédelem és az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem követelményei
  - 5.1. Villámvédelmi követelmények
    - 5.1.1. A föld feletti tárolótartály és gáztechnológiai rendszer berendezéseit az országos tűzvédelmi szabályzat (a továbbiakban: OTSZ) figyelembevételével kell villámvédelemmel ellátni.
    - 5.1.2. A szabadterén felállított, föld feletti tárolótartály villámvédelmének szükségességét, besorolását a környezeti becsapási veszély figyelembevételével a tervezőnek meg kell határoznia. A villámvédelem tervezését jogosultsággal rendelkező szaktervező végezheti.
    - 5.1.3. A föld alatti és földdel takart tartályokat nem kell villámvédelemmel ellátni, mert villámvédelmi szempontból a természetes földelt követelményeket kielégítik. A galván anód védelemmel ellátott tartályokat földeléssel ellátni vagy földelt rendszerrel fémesen összekötni nem lehet.
    - 5.1.4. A tartály 20 méteren belüli villámvédelmi földelése esetén a szikraközön keresztül kell a villámvédelembe bevonni a tartályt mint jól földeltnek tekintendő fémtárgyat, a másodlagos kisülés elkerülése miatt.
    - 5.1.5. A robbanásveszélyes térségben elhelyezett villámvédelmi levezetőkbe vizsgáló összekötőt nem lehet beiktatni.
    - 5.1.6. A beiktatott villámvédelmi levezetőt a földelő hálózatba be kell kötni. A tartályok fémlépcsőjét, -korlátját, a vezető anyagú technológiai csővezetékrendszert a végpontokon (pl. tankautó lefejtőnél) az elgőzölöggető lemezszerényét, a fűtőkazánok épületének nagy kiterjedésű fémtárgyait, az erősáramú TN rendszerű elosztót, villamos készülékek, műszerek fémházát az egyenpotenciálú hálózat rendszerbe (a továbbiakban: EPH rendszer) be kell vonni. A villámvédelmi földelő hálózat egyben az EPH rendszer feladatát is ellátja.
    - 5.1.7. A villámvédelem az 1-es, 2-es zónának megfelelő robbanásveszélyes térségben hegesztett kötéssel építhető ki. A robbanásveszélyes térség övezethatáron kívüli mérési helyen lévő vizsgáló összekötőt, kerítést és villamos szerelvények földelő csatlakozását csavaros kötéssel is ki lehet alakítani. A csavaros kötéseknél legalább M 10-es vagy 2 darab M 8-as ónozott csavarral, lapos és rugós alátéttel biztosított, tartós korrózióvédelemmel ellátott kivitelűnek kell lennie.
    - 5.1.8. Földelő vezetéként az MK osztályba tartozó kockázati egységeknél a csatlakozó kábelekhez és vezetékekhez alumíniumvezető nem használható.
  - 5.2. Elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem követelményei
    - 5.2.1. A tartályos gázellátó rendszer elektrosztatikus feltöltődés elleni védelmét a villámvédelmi rendszer mellett az egyes szerkezeti elemek villamos vezetőképességének biztosításával kell létesíteni és vizsgálni. Elektrosztatikusan vezetőnek tekinthető az a gázellátó rendszer, amelynek tetszőleges két pontja között mérhető ellenállás, így a földelés ellenállás mértéke kisebb mint 106 Ohm.
    - 5.2.2. A közúti tartányjármű számára lefejtésekor, a sztatikus feltöltődés elkerülése érdekében a tartály földelő rendszeréhez való csatlakozást biztosítani kell arra alkalmasan kiképzett és felületkezelt földelő szemmel.
- 6. A villamos berendezésekkel szemben támasztott követelmények
  - 6.1. Általános követelmények
    - 6.1.1. Potenciálisan robbanásveszélyes környezetben a villamos berendezés kizárólag a robbanás elleni védelem maradéktalan biztosítása esetén alkalmazható.
    - 6.1.2. A robbanásveszélyes térségek határait a létesítési terveken fel kell tüntetni.
    - 6.1.3. A robbanásbiztos kivitelű berendezések, készülékek esetében a robbanásbiztos kivitelre való megfelelőségét bizonylatokkal igazolni kell.
    - 6.1.4. A villamos berendezések csatlakozására mechanikai sérülés ellen védett kábelt vagy tömlővezetékét védőcsőben egyéb mechanikai védelemmel ellátva szükséges alkalmazni. Rögzítetlenül szerelt vezetékek, kábelek nem használhatók.
    - 6.1.5. A villamos berendezések érintésvédelmét és tűzvédelmi követelményeknek való megfelelőségét biztosítani kell, valamint a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően gondoskodni kell a rendszeres felülvizsgálatról, karbantartásról és azok dokumentálásáról.

- 6.2. Műszerezési és irányítástechnikai követelmények
- 6.2.1. A tartályokra és a technológiai berendezésekre szerelt műszereknek az engedélyezési nyomásnak megfelelő nyomásfokozatúnak és a szolgáltatott PB-gázra alkalmas minőségűnek kell lenniük.
- 6.2.2. A műszereket és a kijelzőjüket úgy kell elhelyezni, hogy a kezelők és az ellenőrzést végzők működésüket figyelemmel kísérhessék.
- 6.2.3. A nyomásmérő műszereket olyan elzáró szerelvényen keresztül kell a mérendő térhez csatlakoztatni, amely a vezetékszakaszon nyomásmentesítése nélkül, de a műszer nyomásmentesítése után leszerelhető.
- 6.2.4. A szabadtéren felszerelt műszereknek az adott helyszínen található külső körülmények figyelembevételével megválasztott védetségűnek, időjárásállóknak kell lennie, vagy működését és leolvashatóságát nem akadályozó járulékos védelemmel kell ellátni. A nem korrózióálló anyagból készült fémrészek korrózióvédelméről gondoskodni kell.
- 6.2.5. Gyújtószikramentes áramkörök vezetőivel közös kábelkötegekben a földelő vezeték kivételével egyéb, nem gyújtószikramentes áramkör vezetői nem vezethetők.
7. Tűzvédelmi követelmények
- 7.1. A tartály biztonsági övezeten belüli környezete robbanásveszélyes térségnek minősül.
- 7.2. A tartályon jól látható módon el kell helyezni a tartály töltetének megnevezését.
- 7.3. A tartályon, vagy ha az kerítéssel határolt, a kerítésen, robbanásveszélyre figyelmeztető és tiltó rendelkezéseket tartalmazó biztonsági jelet kell elhelyezni.
- 7.4. A tartály biztonsági övezetén belül legalább az alábbi táblázat szerinti tűzoltó készülékeket kell elhelyezni. A porral oltók darabszámát az oltásteljesítmény alapján kell meghatározni.

1.	A	B		
		Porral oltó készülékek darabszáma és oltásteljesítménye		
2.	Tartály összterfoga	6 kg 13A 89B	12 kg 34A 183B	50 kg
3.	kisebb mint 5 m ³	2*	1*	
4.	5–25 m ³ között, 5 m ³ -enként		1	
5.	25–500 m ³ között			2
6.	nagyobb mint 500 m ³ , 500 m ³ -enként			2

* Vagylagos feltétel (vagy 2 db 6 kg-os vagy 1 db 12 kg-os porral oltó tűzoltó készüléket kell kihelyezni)

- 7.5. A 30 m³-nél nagyobb űrtartalmú föld feletti tartályok vagy tartálycsoportok esetén az OTSZ előírásainak megfelelően kell oltóvizet biztosítani.
- 7.6. A föld felszíne alá telepített vagy földdel takart tartály vagy tartálycsoport esetén az oltóvíz biztosítása nem szükséges.
- 7.7. A 63 m³-nél nagyobb űrtartalmú föld feletti tartályok vagy tartálycsoportok esetén két órán keresztül, legalább 100 l/m²/óra mennyiségű palásthűtő vizet kell biztosítani.
- 7.8. A tartályon, a tartály közelében, de legfeljebb a biztonsági övezet határán jól látható módon fel kell tüntetni a tűzoltóság és a gázforgalmazó ügyeleti telefonszámát.
8. A tartály töltővezetékekével szemben támasztott követelmények
- 8.1. Ha a tartály telepítésénél nem biztosítható, hogy a tartálykocsi tömlője közvetlenül elérje a tartály töltőszelvépét, vagy a tárolási csoport kialakítása ezt indokolja, föld feletti, acélcsőből készült töltő-visszafejtő vezetékkel kell kiépíteni.
- 8.2. A töltővezetéket el kell látni
- a tömlő csatlakozására alkalmas töltőszelvépennel,
  - visszacsapó szeleppel és
  - hőtágulási lefúvató szeleppel minden bezárható szakaszában.
- 8.3. A töltővezeték mellett minden esetben szükséges a gázfázis-nyomáskiegyenlítő vezeték és a visszafejtő vezeték kiépítése.
9. Létesítési dokumentációval szemben támasztott követelmények
- 9.1. Általános követelmények
- 9.1.1. A tartály létesítését a gázforgalmazónak az e rendeletben foglaltakon túl a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó

- egyres nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendeletében foglaltak figyelembevételével kell elvégeznie vagy elvégeztetnie.
- 9.1.2. A létesítési dokumentációt a tulajdonos, az üzemeltető vagy annak megbízottja, a tartályt tervezetten üzemeltető gázforgalmazási engedélyeshez nyújtja be tervfelülvizgálatra.
- 9.1.3. A tervezés során az adott telepítési helyre adaptálva felhasználhatók a hatóság által engedélyezett típusstervek.
- 9.1.4. A tartály felállítása és a rendszer kiépítése létesítési engedély alapján kezdhető meg.
- 9.2. A tervezőkre vonatkozó követelmények
- 9.2.1. A tartálytelepítés tervezője az lehet, aki tagja a Magyar Mérnöki Kamarának, és szerepel a Kamara által vezetett Tervezői, Szakértői Névjegyzékben, és rendelkezik GO jelű jogosultsággal.
- 9.2.2. Elektromos terveket, építési és alapozási terveket megfelelő szakági engedéllyel rendelkező tervező készíthet. Ez alól kivételt jelent, ha engedélyezett típussterve adaptációja történik.
- 9.3. Létesítési dokumentáció tartalmi követelményei
- 9.3.1. A tervfelülvizsgálat módját a gázforgalmazók minőségügyi rendszerében kell részleteiben szabályozni.
- 9.3.2. A létesítési dokumentáció minimális tartalma és általános felépítése a következő:
- 9.3.2.1. címlap vagy előlap,
- 9.3.2.2. tartalomjegyzék,
- 9.3.2.3. létesítmény helye, rendeltetése,
- 9.3.2.4. létesítési tevékenységgel és a létesítmény biztonsági övezetével érintett ingatlanok helyrajzi száma, ingatlan tulajdonosok neve és címe,
- 9.3.2.5. tervező neve, címe, tervezési jogosultság megjelölése,
- 9.3.2.6. tervezői nyilatkozat a terv egészének megfelelőségéről,
- 9.3.2.7. tervezői munka-, tűz- és környezetvédelmi nyilatkozat,
- 9.3.2.8. műszaki leírás minden részletre kiterjedően, az összes kiindulási, méretezési és teljesítményi adat megadásával,
- 9.3.2.9. az érintett közművek üzemeltetőinek nyilatkozata,
- 9.3.2.10. használati útmutató,
- 9.3.2.11. biztonsági értékelés,
- 9.3.2.12. vizsgálati terv,
- 9.3.2.13. robbanásveszélyes térség besorolási vázlat,
- 9.3.2.14. az építési jogosultságot igazoló dokumentumok,
- 9.3.2.15. telepítési helyszínrajz,
- 9.3.2.16. alapozási terv,
- 9.3.2.17. körvonal és csonkelrendezési rajzok,
- 9.3.2.18. villámvédelmi terv és
- 9.3.2.19. részletrajzok, metszetek és függőleges csőterv.
- 9.4. Használt tartályok áttelepítése
- 9.4.1. Használt tartály áttelepítése esetén a létesítési követelményeknél leírtak mellett az alábbiakat is be kell tartani:
- a) a használt tartálynak az adott célra való alkalmasságát a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerinti vizsgáló személynek minden esetben igazolnia kell;
- b) a berendezés rendelkezzen a nyomástartó berendezések és rendszerek biztonsági követelményeiről és megfelelőség tanúsításáról szóló rendeletben előírt megfelelőség tanúsítással vagy a rendelet hatálybalépése előtt gyártott nyomástartó berendezések esetén az azt helyettesítő gépkönyvvel vagy minősítő dokumentációval és a gázforgalmazó feljogosított személynek a gyártáskori állapotra vonatkozó, az alkalmasságot igazoló nyilatkozatával;
- c) a tartály a 2.3. pontban leírtaknak megfelelően azonosítható legyen.

10. A kivitelezéssel szemben támasztott követelmények
  - 10.1. Tartály a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerint engedélyezett tervdokumentáció alapján létesíthető.
  - 10.2. A kivitelezés a következő jogosultságokkal rendelkező személyi feltételek együttes megléte esetén kezdhető meg:
    - a) felelős műszaki vezető, aki szerepel a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékben, és
    - b) arcképes gázszerelői igazolvánnyal rendelkező gázszerelő.
  - 10.3. Az engedélyezett tervtől eltérni a tervező hozzájárulásával lehet. Amennyiben a megvalósult állapot lényegesen eltér a létesítési engedélyben foglaltaktól, úgy a létesítési engedély módosítását kell kérni. Lényeges eltérésnek minősül különösen, ha a tartály felállítási helye a tervezett állapottól eltér, kivéve, ha ez az eltérés 1,00 méternél kisebb, és a biztonsági övezet kialakítását nem befolyásolja, a korlátozások és tilalmak betarthatóságával együtt.
  - 10.4. A szakszerű telepítést a vizsgálati jegyzőkönyvekkel és kivitelezői nyilatkozattal igazolni kell.
11. A tartály használatbavételének feltételei
  - 11.1. A használatbavétel általános feltételei
    - 11.1.1. A tartályt a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerinti létesítési engedélyben engedélyezett, a tervezett célra és műszaki feltételekkel lehet használatba venni úgy, hogy a használat az életet, az egészséget, a biztonságot, a környezetet és a tulajdont ne veszélyeztesse.
    - 11.1.2. A tartály rendeltetésszerű és biztonságos használatáért az üzemeltető, a használatbavételi engedélyben és a tartály használati útmutatójában rögzítettek betartásáért pedig a fogyasztó a felelős.
    - 11.1.3. A tartály használatbavételét megelőzően a gázforgalmazói engedélyes által megbízott, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerint nyilvántartásba vett ellenőrző (vizsgáló) szervezet, szakértő vagy az üzemeltető vizsgáló szakembere a 11.3. pontban foglaltaknak megfelelő műszaki felülvizsgálatot tart.
  - 11.2. A használatbavételi dokumentáció tartalmi követelményei
    - 11.2.1. A használatbavételi dokumentáció az alábbiakat tartalmazza:
      - 11.2.1.1. építési (létesítési) engedély számát és keltét az engedélyező megnevezésével;
      - 11.2.1.2. tartály legfontosabb műszaki adatait, különösen a gyári számot, térfogatot, töltetet, tervezési nyomást, tervezési hőmérsékletet, legnagyobb üzennyomást;
      - 11.2.1.3. a kivitelezést, telepítést végző felelős műszaki vezetőjének nyilatkozatát, beleértve az alvállalkozók jogosultságát, szerelési kivitelezői nyilatkozatait is;
      - 11.2.1.4. a nyomástartó berendezések és rendszerek biztonsági követelményeiről és megfelelés tanúsításáról szóló rendeletben foglaltak szerint a tartály megfelelés tanúsítás dokumentumait;
      - 11.2.1.5. a sikeres műszaki felülvizsgálat jegyzőkönyvét;
      - 11.2.1.6. a tartályon elvégzett vizsgálatok felsorolását, dokumentumait:
        - a) nyomáspróba, műszaki tömörségi jegyzőkönyv,
        - b) biztonsági szelep ellenőrzés jegyzőkönyve,
        - c) villámvédelmi felülvizsgálati jelentés,
        - d) érintésvédelmi jegyzőkönyv,
        - e) erősáramú berendezések tűzvédelmi felülvizsgálata,
        - f) galván anódos mérési jegyzőkönyv, ha ki van építve galvános anódos védelem,
        - g) robbanásbiztos berendezések szabványossági felülvizsgálata, és a
        - h) telepített gázérezkelő üzempróba jegyzőkönyve, amennyiben rendelkezésre áll,
      - 11.2.1.7. hegesztési naplót, hegesztési vázlatot;
      - 11.2.1.8. a beépített berendezések, készülékek dokumentumait, műbizonylatait;
      - 11.2.1.9. tervtől történő eltérés esetén a felelős műszaki vezetőnek az eltérést ismertető nyilatkozatát, a tervező hozzájáruló nyilatkozatát;

- 11.2.1.10. a megvalósult állapotot tükröző „D” tervet;
  - 11.2.1.11. a biztonsági értékelést;
  - 11.2.1.12. a vizsgálati tervet;
  - 11.2.1.13. a tartály használatára, kezelésére és karbantartására vonatkozó üzemeltetői utasítást; valamint
  - 11.2.1.14. a próbaüzemi jelentést.
- 11.3. A műszaki felülvizsgálat követelményei
- 11.3.1. A műszaki felülvizsgálat általános követelményei
- 11.3.1.1. A műszaki felülvizsgálat során a megvalósult tartályos gázellátó rendszert az alábbiakra kiterjedően kell dokumentáltan ellenőriznie a gázforgalmazó által feljogosított személynek:
- a) a helyszín és az engedélyezett terv összehasonlítása;
  - b) a tartály külső állapotának szemrevételezéses vizsgálata a korróziómentesség és a sérülésmentesség szempontjából;
  - c) a tartály adattáblájának olvashatósága;
  - d) a biztonsági szelep azonosítása a gépkönyvi adatokkal történő azonosság és a plomba sértetlensége szempontjából;
  - e) alapozás, tartályrögztítés – kavicságy és rögztítő csavarok – megléte;
  - f) a védőtávolságok megléte;
  - g) a terepszintlejtések megfelelése;
  - h) a biztonsági távolságra vonatkozó előírások betartása;
  - i) a tiltó táblák, tűzoltó készülékek megléte, következő karbantartás ideje, tartályok darabszáma és töltettömege;
  - j) a védőkerítés, védőfal megfelelése;
  - k) a villámvédelem szakszerű szerelése; és
  - l) a tartály szerelvényeinek állapota, a záródugók, védőkupakok megléte, esetleges plombák sértetlensége.
- 11.3.2. A tartályok műszaki tömörségének ellenőrzése
- 11.3.2.1. A műszaki felülvizsgálat során kell elvégezni a szükséges nyomáspróbákat, tömörség-ellenőrzéseket.
- 11.3.2.2. A tömörségvizsgálatok eredményét jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- 11.3.2.3. A műszaki tömörség-ellenőrzés a létesítési engedély szerint kivitelezett, üzemszerű állapotban lévő tartályos gázellátó rendszeren végezhető.
- 11.3.2.4. A műszaki felülvizsgálat során, a létesítés helyén, a gázellátó rendszerbe beépített gáztartályon tömörség-ellenőrzést kell tartani, műszeres vagy habzószeres vizsgálat formájában.
- 11.3.2.5. A tömörség-ellenőrzéshez használható közeg gáz alá helyezett tartály esetén kizárólag haszongáz lehet. Nem gáz alá helyezett tartály esetében nitrogén is alkalmazható.
- 11.3.2.6. A tömörség-ellenőrzéshez szükséges próbanyomás értéke a töltet egyensúlyi gőznyomása lehet. Nitrogén alkalmazása esetén a maximális nyomás 7,0 bar lehet.
- 11.3.2.7. A nem haszongázzal végzett tömörségi ellenőrzés után el kell végezni a tartály oxigénmentesítését. A töltés előtti oxigéntartalom 3 tf% lehet.
- 11.3.2.8. A vizsgálatok elvégzése és az oxigénmentesítés után a lezárt tartályban legalább 0,3 bar túlnyomást kell hagyni.
- 11.3.3. Villamos berendezések vizsgálata
- 11.3.3.1. A tartály kivitelezésének befejezése után a beépített villamos berendezéseket, villámvédelmi rendszert a felülvizsgálat során ellenőrizni és minősíteni kell.
- 11.3.3.2. Az üzembe helyezés előtt a kivitelezőnek a következő vizsgálatokat, méréseket kell elvégeznie:
- a) érintésvédelmi, villámvédelmi és egyéb szükséges mérések;
  - b) gyújtószikramentes külső áramkörök mérésekkel megállapított RLC értékei;
  - c) mérő és szabályozó körök, rendszerek hitelesítési és beállítási mérései;
  - d) erősáramú berendezések védelmi beállításai;
  - e) vezérlő reteszelő rendszerek működési próbái;

- f) az aktív korrózióvédelmi rendszer méréssel meghatározott beállítási értékei és
  - g) távközlő rendszer üzemképes működését bizonyító dokumentum.
- 11.3.4. Szigetelésvizsgálat
- 11.3.4.1. Föld alatti vagy földdel takart tartály esetében a tartály beemelését követően helyszíni szigetelésvizsgálatot kell végezni, amelynek eredményét jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A vizsgálatnak szemrevételezéses vizsgálatból és elektromos átütés vizsgálatból kell állnia, 14 kV feszültség alkalmazásával.
- 11.3.5. Aktív korrózióvédelem
- 11.3.5.1. Amennyiben a létesítési engedély aktív szigetelésvédelem kiépítését írta elő, úgy az aktív korrózióvédelem kiépítését és hatását mérési jegyzőkönyvvel kell igazolni.
- 11.4. Próbaüzem lefolytatása
- 11.4.1. Amennyiben az üzemeltető a létesítési engedélyben foglaltak és a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendeletében előírtak betartásával a tartály végleges használatbavételét megelőzően, az elvégzett sikeres műszaki felülvizsgálat alapján végzi a tartály első üzembe helyezését, a felelős műszaki vezetőjének írásos engedélye alapján a berendezés próbaüzemi engedéllyel üzembe helyezhető.
- 11.4.2. A sikeres próbaüzemről az üzemeltetőnek kiértékelést kell készítenie.
- 11.5. Használatbavétel
- 11.5.1. A használatbavételi engedélyt a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendeletében foglaltak szerint, az üzemeltető kérelmére az engedélyező hatóság, a 13 m³ ösztérfogat alatti cseppfolyósított PB-gázok és elegyeik tartályainak esetében az erre engedéllyel rendelkező gázforgalmazó ad ki.
- 11.5.2. A használatbavételi dokumentációt az üzemeltető köteles tárolni és szükség esetén a hatóság részére rendelkezésre bocsátani. Ezalól kivétel, ha a tartály nem az üzemeltető, hanem a fogyasztó tulajdona. Ebben az esetben a fogyasztónak is rendelkeznie kell a dokumentáció egy másolati példányával, amelyet ő köteles tárolni és szükség esetén a hatóság rendelkezésére bocsátani.
12. Tartályok üzemeltetésének követelményei
- 12.1. Tartályok üzemeltetésének általános követelményei
- 12.1.1. A tartályt úgy kell üzemeltetni, hogy az sem személyeket, sem a környezetet, sem magát a nyomástartó berendezést vagy annak bármely részegységét ne veszélyeztesse.
- 12.1.2. A tartály mindenkor feleljen meg a létesítési és használatbavételi engedély minden előírásának.
- 12.1.3. A tartály biztonsági övezetében az illetéktelenek belépése elleni védelmet folyamatosan biztosítani kell.
- 12.1.4. A tartály kezelésével megbízott személy részére hozzáférhető helyen kell tartani a tartály kezelésére vonatkozó használati útmutatót.
- 12.2. Időszakos és rendkívüli ellenőrzések
- 12.2.1. Időszakos felülvizsgálat keretében vizsgálni kell, hogy annak időpontjában a tartály rendeltetésszerű állapotban van-e, és feltételezhető-e, hogy a következő időszakos ellenőrzésig – a tervezett üzemmód mellett – ez az állapot nem változik a biztonságot veszélyeztető mértékben.
- 12.2.2. Az időszakos ellenőrzés műszaki tartalmát a vizsgálati tervben kell meghatározni.
- 12.2.3. A vizsgálati tervnek tartalmaznia kell az időszakos ellenőrzés elvégzéséhez szükséges előkészületeket is, így különösen azt, hogy a földtakarás, a szigetelés vagy egyéb bevonatok eltávolítása szükséges-e, és milyen mértékben.
- 12.2.4. Az időszakos ellenőrzés során minden esetben a vizsgálat tárgyát képezi
- a) a korrózió elleni védelem vizsgálata;
  - b) a telepítési hely, ezen belül az alapozás, a biztonsági övezet, a megközelítési út teljes vizsgálata;
  - c) a túlnyomás elleni védelem megléte és működőképessége;
  - d) a kötések, hegesztések, csatlakozások állapotának vizsgálata; valamint
  - e) a szerelvények, műszerek állapotának, működőképességének vizsgálata.

- 12.2.5. A tartályok falvastagságméréssel történő ellenőrzését a kötelező szakértői felülvizsgálatok alkalmával el kell végezni, kivéve, ha az időszakos felülvizsgálat alapján a vizsgáló szakember ezt a vizsgálati tervben előírta.
- 12.2.6. Az időszakos felülvizsgálat során figyelembe kell venni, be kell tartani a használatbavételi engedélyben és az ahhoz csatolt dokumentációban előírtakat, valamint minden előzetesen elvégzett vizsgálat bizonylatait.
- 12.2.7. A tartályok ellenőrzését, időszakos felülvizsgálatát a vizsgálati terv alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerint nyilvántartásba vett szakértő, vizsgáló szervezet vagy feljogosított személy végezheti.
- 12.2.8. A vizsgálati terv szerinti időszakos felülvizsgálatok gyakorisága legalább a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete alapján legyen megállapítva.
- 12.2.9. Az üzemeltetői ellenőrzést a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerint évenkénti gyakorisággal kell végezni.
Az ellenőrzés a tartály töltése előtt és a karbantartási munkák végzése során is végrehajtható.
- 12.2.10. A gázforgalmazási célokat szolgáló tartályok esetében az esedékes belső ellenőrzést és szilárdsági nyomáspróbát a berendezés megbontásával nem járó vizsgálati módszerekkel, így különösen akusztikus-emissziós integritás vizsgálattal vagy egyéb vizsgálati módszerrel lehet helyettesíteni, az ellenőrzési tervben foglaltak szerint.
- 12.3. Személyi követelmények
- 12.3.1. A tartály kezelőjének az abba PB-gázt betöltő tankautó-vezető és a tartályos rendszer karbantartója minősül.
- 12.3.2. A tartály kezelőjének szakirányú szakmai végzettséggel és nyomástartó edény gépész képesítéssel kell rendelkeznie.
- 12.3.3. Az üzemeltetői ellenőrzést végző személynek nyomástartó edény gépész képesítéssel vagy nyomástartó berendezés vizsgáló szakmai tanfolyammal kell rendelkeznie.
- 12.3.4. Az időszakos felülvizsgálatot végző személynek nyomástartó berendezés vizsgáló szakmai tanfolyammal, szakirányú közép- vagy felsőfokú műszaki végzettséggel és legalább egy év nyomástartó edény vizsgálatban szerzett szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie, valamint a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendelete szerinti nyilvántartásban szerepelnie kell.
- 12.3.5. A független szakértői vizsgálatot az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendelet szerint jogosult, a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett szakértői névjegyzékben szereplő személy végezheti, amennyiben szakértői engedélyének jele: SZÉM.
- 12.3.6. A 12.3.2–12.3.4. pont szerinti tevékenységnél további általános követelmény a betöltött 18. életév, egészségügyi alkalmasság és a tevékenység végzésére vonatkozó megbízás.
- 12.4. Tartályok kezelése
- 12.4.1. Az üzemeltető a tartály biztonságos üzemeltetéséhez szakképzett kezelői, karbantartói létszámot biztosít.
- 12.4.2. A tartály kezelésével és karbantartásával megbízott személyek kötelesek a vonatkozó előírásokat ismerni és betartani, minden előírt és szükséges munkát elvégezni, és a biztonságos üzemmenetről gondoskodni.
- 12.4.3. Az időszakosan felügyelt üzemmóddal kezelt tartály esetében a rendszeres ellenőrzés módjára és gyakoriságára vonatkozó előírásokat az üzemeltető a használati útmutatóban rögzíti.
- 12.4.4. Ha a fogyasztóknál elhelyezett tartály normál üzemmódban kezelést nem igényel, külön kezelőszemélyzet alkalmazása nem szükséges. Ebben az esetben a fogyasztót a gázforgalmazónak részletes és dokumentált oktatásban kell részesítenie.
- 12.4.5. A 12.4.4. pont szerinti oktatás tárgya:
- a) a PB-gáz tulajdonságai;
  - b) az üzemeltetés sajátos veszélyeinek ismertetése;

- c) a PB-gáz tartály ismertetése, kezelése, használata;
  - d) a biztonsági övezetre vonatkozó tilalmak, korlátozások;
  - e) munkavédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai ismeretek;
  - f) teendők gázszivárgás, gázömlés esetén; valamint
  - g) tartályparki ellenőrzési feladatok, így különösen biztonságos üzemelés, szintjelző működése.
- 12.5. A tartályok karbantartása
- 12.5.1. A tartályok rendszeres, a jogszabályoknak megfelelően elvégzett karbantartásáról az üzemeltető gondoskodik.
  - 12.5.2. A tartály, a műszerek és a szerelvények karbantartási munkáit a gyártó kezelési, karbantartási előírásai szerint – a vonatkozó jogszabályok betartásával – kell meghatározni.
  - 12.5.3. A tartályok karbantartását, hibaelhárítását kizárólag a 12.3. pont szerinti személyi követelményeknek megfelelő karbantartó személyzet végezheti.
- 12.6. A rendkívüli események kezelése
- 12.6.1. A tartályoknál bekövetkezett rendkívüli események esetén az üzemeltető a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos baleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló rendeletében foglaltaknak megfelelően jár el.
  - 12.6.2. Az üzemeltető a rendkívüli események bekövetkezése esetén végzendő teendőket belső utasításban szabályozza, rögzítve a veszélyhelyzet-elhárítással kapcsolatos személyi és tárgyi feltételeket.
  - 12.6.3. A gázforgalmazó a fogyasztóknak a veszélyhelyzet bekövetkezésének észlelése esetére vonatkozó teendőit a tartály használati útmutatójában rögzíti, és azt a 12.4.4. pont szerinti oktatás keretében ismerteti.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 18/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatáról

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet hatálya kiterjed
- a) a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény szerinti földgázelosztóra (a továbbiakban: földgázelosztó),
  - b) a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényben meghatározott célvezetésekre és elosztóvezetésekre, ezek alkotórészeire, tartozékaira és a hozzájuk tartozó nyomákszabályozó berendezésekre (a továbbiakban együtt: gázelosztó vezeték), valamint a tervező, építető, kivitelező, üzemeltető és a földgázelosztó működési engedélyében meghatározott kiszervezett tevékenységet végzőkre,
  - c) a gázelosztó vezeték biztonsági övezetével érintett ingatlan tulajdonosára, hasznélvezőjére, vagyongazdálkodójára és használójára,
  - d) a gázelosztó vezeték biztonsági övezetével érintett építmény és létesítmény beruházójára, építetőjére és üzemeltetőjére, valamint
  - e) a gázelosztó hálózatba beépített termék megfelelőségének igazolása vonatkozásában a termék gyártójára.
- 2. §**
- (1) A Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) az 1. melléklet tartalmazza.
  - (2) Gázelosztó vezeték tervezése, létesítése, üzemeltetése, karbantartása, átalakítása, felújítása, felhagyása és elbontása során a Szabályzat előírásait kell alkalmazni.
  - (3) A nagynyomású gázelosztó vezeték tervezésére, építésére a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének a szénhidrogén szállítóvezeték biztonsági követelményeiről és a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzatáról szóló rendeletét kell alkalmazni.

- 3. §**
- (1) A gázelosztó vezeték létesítési és üzemeltetési tapasztalatainak figyelemmel kísérése, valamint a műszaki haladás eredményeinek a gázelosztás biztonságát növelő, széles körű alkalmazása elősegítése céljából a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: bányafelügyelet) elnöke Szakági Műszaki Bizottságot (a továbbiakban: Műszaki Bizottság) hoz létre.
  - (2) A Műszaki Bizottság a gázelosztó vezeték tervezésével, létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatban
    - a) elemzi a gázszolgáltatás kockázati tényezőit, és figyelemmel kíséri a műszaki haladás vívmányait,
    - b) szakmai állásfoglalással, szakmai vélemény kialakításával és tanácsadással elősegíti a központi közigazgatási szervek munkáját,
    - c) szakági műszaki követelmények formájában a Szabályzat követelményeit az egészségvédelem magas szintjén kielégítő, valamint a műszaki-tudományos színvonalal és a gazdasági megfontolások alapján megvalósítható gyakorlattal összhangban álló műszaki megoldásokat dolgoz ki.
  - (3) A Műszaki Bizottság 8 tagból áll, akiknek tagsági jogviszonya a bányafelügyelet elnöke általi megbízással jön létre. A megbízás időtartama öt év.
  - (4) A bányafelügyelet elnökének felkérésére a Műszaki Bizottság egy-egy tagjára a bányászati ügyekért felelős miniszter, a Magyar PB-Gázipari Egyesület, a Magyar Mérnöki Kamara Gáz- és Olajipari Tagozat, négy tagjára a Földgázelosztói Együtműködési Fórum tesz javaslatot. A Műszaki Bizottság további egy tagja a bányafelügyelettel közszolgálati jogviszonyban álló személy.
  - (5) A Műszaki Bizottság tagjai közül 5 év időtartamra megválasztja a Műszaki Bizottság elnökét. A Műszaki Bizottság titkársági feladatainak ellátásáról, valamint a működés egyéb feltételeinek biztosításáról a bányafelügyelet gondoskodik.
  - (6) A Műszaki Bizottság által elfogadott Szakági Műszaki Követelményeket a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben és a bányafelügyelet honlapján közzé kell tenni. A szakági műszaki követelményekben foglalt műszaki megoldást úgy kell tekintetni, hogy az megfelel az adott kor technikai színvonalának.
- 4. §**
- (1) A földgázelosztó gázüzemi tevékenységet végző szervezeti egységeinek (a továbbiakban: gázüzem) számát és székhelyét, illetve telephelyét a földgázelosztó állapítja meg, figyelembe véve a működési engedélyében meghatározott települések számát, méretét és területi elhelyezkedését.
  - (2) A gázüzemi tevékenység irányítására a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítésről és gyakorlatról, valamint az ilyen munkakörben foglalkoztatottak időszakos továbbképzésével kapcsolatos szabályokról szóló miniszteri rendeletben meghatározott szakképzettséggel és gyakorlati idővel rendelkező földgázelosztó gázüzemi vezetőt, és tartós távolléte esetére őt helyettesítő személyt kell kijelölni. A kijelölt gázüzemi vezetőt és helyettesét a bányafelügyelethez be kell jelenteni.
  - (3) A gázüzem területén mindig legalább egy, a gázüzemi tevékenység irányítására jogosult személynek kell tartózkodnia.
  - (4) A gázüzemi vezető felel a hatósági engedélyekben, az e rendeletben és a földgázelosztó műszaki-biztonsági irányítási rendszerében foglalt műszaki-biztonsági és munkavédelmi előírásoknak a gázüzemben történő végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért.
  - (5) Ha a földgázelosztó a tevékenységét több gázüzemben folytatja, a gázüzemek vezetésének koordinálására kijelölt személy felel a gázüzemi tevékenységek egységes műszaki-biztonsági színvonalon történő működtetéséért.
  - (6) A gázüzemi vezető vagy helyettese felelősségi körébe tartozó ügyekben a feletteseik csak velük egyetértésben adhatnak utasítást, kivéve, ha közvetlen veszély indokolja az azonnali intézkedést.
- 5. §** Ha a földgáz elosztási tevékenységgel kapcsolatos feladatok elvégzésére a földgázelosztó írásban megbízást ad arra jogosult más vállalkozónak, a megbízást a földgázelosztó jóváhagyott műszaki-biztonsági irányítási rendszerének alkalmazásával, annak megfelelően kell teljesíteni.
- 6. §** Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.
- 7. §** A gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatáról szóló 21/2018. (IX. 27.) ITM rendelet alapján létrehozott Szakági Műszaki Bizottság tagjainak megbízatása 2022. március 1. napján megszűnik. A 3. § szerinti Műszaki Bizottságot a tagok bányafelügyelet elnöke általi megbízását követő 30 napon belül kell megalakítani.

- 8. §** A rendelet tartalmával megegyező rendelkezések tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént a 2017/428/HU bejelentés keretében.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 18/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzata

I. FEJEZET

ÁLLAG, ÁLLÉKONYSÁG, MECHANIKAI SZILÁRDSÁG

1. Általános követelmények

- 1.1. A gázelosztó vezeték tervezését, kivitelezését, üzemeltetését, végleges üzemén kívül helyezését a benne szállított közeg fizikai, kémiai tulajdonságainak figyelembevételével kell végezni.
- 1.2. A gázelosztó vezetéknek védeni kell az állékonyságát, az állagát és a rendeltetésszerű használatát veszélyeztető káros környezeti, vegyi, korróziós, mechanikai és dinamikai hatásoktól (a továbbiakban: járulékos hatások).
- 1.3. A gázelosztó vezeték és a beépítésre tervezett tartozékait úgy kell méretezni, a segédanyagokat úgy kell kiválasztani, és a gázelosztó vezeték úgy kell megépíteni, hogy a rendeltetésszerű használat során várhatóan fellépő igénybevételek, járulékos hatások a vezeték tervezett élettartamának ideje alatt ne veszélyeztessék a gázelosztó vezeték és környezete biztonságát.

2. Mértékadó jellemzők

- 2.1. A gázelosztó vezeték és tartószerkezeteit az üzemeltetés körülményeire és a járulékos hatásokra is tekintettel méretezni kell.
- 2.2. Térszint feletti létesítés esetén az anyag kiválasztásnál figyelembe veendő hőmérséklet -20 °C . A méretezésnél $+60\text{ °C}$ hőmérsékletig a $+20\text{ °C}$ -hoz tartozó szilárdsági jellemzőket kell figyelembe venni.
- 2.3. A gázelosztó vezeték szilárdsági és alakváltozási számításai a csővezeték tervezési nyomásán (DP = design pressure) alapulnak úgy, hogy a belső túlnyomáson túl a járulékos hatásokat is figyelembe kell venni.
- 2.4. A gázelosztó vezeték nyomásfokozatai az alábbiak:
  - a) kisnyomás: MOP legfeljebb 0,1 bar,
  - b) középnyomás: $0,1\text{ bar} < \text{MOP} \leq 4,0\text{ bar}$,
  - c) nagy-középnyomás: $4,0\text{ bar} < \text{MOP} \leq 25,0\text{ bar}$,
  - d) nagynyomás: $\text{MOP} > 25,0\text{ bar}$,
 ahol a MOP (maximum operating pressure) = legnagyobb üzemi nyomás.
- 2.5. A legnagyobb üzemi nyomás (MOP) nem haladhatja meg a tervezési nyomást (DP).
- 2.6. Az üzemzavar esetén fellépő megengedett legnagyobb nyomás (MIP = maximum incidental pressure) nem haladhatja meg a következő értékeket:

	A	B	C	D	E	F	G
1	Üzemnyomás	$\text{MOP} \leq 0,1\text{ bar}$	$0,1\text{ bar} < \text{MOP} \leq 2\text{ bar}$	$2\text{ bar} < \text{MOP} \leq 5\text{ bar}$	$5\text{ bar} < \text{MOP} \leq 16\text{ bar}$	$16\text{ bar} < \text{MOP} \leq 40\text{ bar}$	$40\text{ bar} < \text{MOP}$
2	MIP	2,5 MOP	1,75 MOP	1,4 MOP	1,3 MOP	1,2 MOP	1,15 MOP

- 2.7. Amennyiben a 2005 után létesült vezetékek esetében a szilárdsági nyomáspróba értéke a 2.6. pont szerinti értékeknél alacsonyabb, a megfelelést a tervezési tényező ellenőrző számításával kell igazolni.

- 2.8. A gázelosztó vezeték minimális falvastagságát belső túlnyomásra
- a tervezési nyomás (DP = design pressure),
  - a cső külső átmérője,
  - a tervezési tényező és
  - az alsó folyáshatár és a pótlékok figyelembevételével kell megállapítani.
- 2.9. Acél anyagú csővezeték esetén a tervezési tényező értékét belső túlnyomásra a következők szerint kell megválasztani:
- földalatti szakaszoknál és közműalagútban lévő, folyamatosan alátámasztott szakaszok esetén: $f_0 = 0,72$,
  - nyomásszabályozó állomások, illetve szabadon szerelt vezetékek esetén: $f_0 = 0,67$.
- 2.10. Polietilén csőből építendő gázelosztó vezeték esetén a legnagyobb üzemi nyomás nem haladhatja meg a cső méretarányától függően a következő értéket:

	A	B	C
1	Méretarány	PE 80	PE 100
2		legnagyobb üzemi nyomás	
3	SDR 17,6*	4 bar	6 bar
4	SDR 11*	8 bar	10 bar

* Megjegyzés: a falvastagság nem lehet kisebb 3 mm-nél.

- 2.11. Az SDR 17,6 méretarányú cső 90 mm és ennél kisebb külső átmérő esetén nem alkalmazható.

II. FEJEZET

BÉÉPÍTHETŐ ANYAGOK ÉS TERMÉKEK

1. Általános követelmények

- A gázelosztó vezetékbe csak a rendeltetési célnak és a kor műszaki színvonalának megfelelő termék építhető be.
- A nyomással igénybe vett részek anyaga rendelkezik az előre várható üzemelési és valamennyi vizsgálati feltétel teljesítéséhez szükséges tulajdonsággal, különös tekintettel a megfelelő képlékenységre és szívósságra, a ridegtörés megelőzésére és a vegyi hatásokkal szembeni ellenálló képességre.

2. A megfelelőség igazolása

- A gázzal érintkező termék a rendszerbe csak akkor építhető be, ha az a gázelosztó rendszer tömörségére, nyomásállóságára, gázzal szembeni ellenállására hatással lévő tulajdonságokat a tervezetthez képest kedvezőtlenül nem változtatja meg, és a rendeltetési célra való megfelelőségét a gyártó igazolja.
- A megfelelőséget a termékkel azonosítható, legalább a gyártó által a termeléstől függetlenül elvégzett ellenőrzéssel, vizsgálatokkal, illetve az ellenőrzés, vizsgálat eredményeit tartalmazó minőségi bizonyítvánnyal kell igazolni. A terméken olyan időálló jelölést kell elhelyezni, amely alapján a termék és a minőségi bizonyítvány kapcsolata nyomon követhető.
- A termékek kötelező alkalmassági idejét és a gyártástól a beépítésig megszabott legnagyobb időtartamot a gyártónak a terméken, a csomagoláson, a használati-kezelési útmutatóban vagy a megfelelőséget igazoló dokumentumban fel kell tüntetni.

III. FEJEZET ELHELYEZÉS

1. Nyomvonal

- 1.1. A gázelosztó vezeték nyomvonalát úgy kell megválasztani, hogy a vezeték által a környezete számára okozott veszélyeztetés és a környezetének a vezetékre ható veszélyeztetése, beleértve a gázelosztó vezeték esetleges üzembiztonságát is, a lehető legkisebb mértékű legyen.
- 1.2. A vezeték nyomvonalának megválasztásánál figyelembe kell venni a településrendezési terveket, a közlekedés, a környezet, a víz, a természet, a termőföld és az ásványvagyon védelmét, a bányászati és a honvédelmi érdekeket úgy, hogy azok a lehető legkisebb mértékben sérüljenek.
- 1.3. Ha a gázelosztó vezeték vízvédelmi területen vagy vasútvonal, vízi út, gyorsforgalmi és főutak keresztezésével kell megépíteni, kiegészítő intézkedéseket kell tenni. Kiegészítő intézkedés lehet különösen:
  - a) az előírtnál nagyobb igénybevételre történő tervezés, méretezés,
  - b) az építési munka, a hegesztés, az elhelyezés és a takarás fokozott felügyelete,
  - c) a kötések 100%-os roncsolásmentes, radiográfiai vizsgálata vagy
  - d) a csőtörésre záróelemek, csőkompenzátorok alkalmazása.
- 1.4. A gázelosztó vezeték nem helyezhető el:
  - a) építmény és létesítmény alatt, kivéve az út alatti elhelyezést vagy más közmű (a továbbiakban: nyomvonalas létesítmény) keresztezését,
  - b) közúti vagy vasúti közlekedés céljára szolgáló alagútban,
  - c) lápos, ingoványos területen,
  - d) árterületen,
  - e) rétegmozgásos területen és
  - f) repülőter védett és építési tilalom alatt álló területén.
- 1.5. Polietilén anyagú gázelosztó vezeték az 1.4. pontban leírtakon túl nem helyezhető el:
  - a) a leágazások acél védőcsöves felszíni kivitelezései esetében, kivéve légvezetéként,
  - b) közúti és vasúti hídon,
  - c) álló- vagy folyóvízben,
  - d) 30 °C-nál magasabb hőmérsékletű talajban és
  - e) közműalagútban.

2. A nyomvonal megjelölése

- 2.1. Külterületen
  - 2.1.1. A föld alatt elhelyezett gázelosztó vezeték nyomvonalát a talajszintből kiemelkedő jelzőoszloppal vagy táblával meg kell jelölni, ha a földgázelosztó nem rendelkezik a nyomvonal azonosítására alkalmas egyéb, a műszaki-biztonsági irányítási rendszerben (a továbbiakban: MBIR) jóváhagyott módszerrel.
  - 2.1.2. A gázelosztó vezeték felett – kivéve a feltárás nélkül épülő vezeték – a cső felső alkotójától 50 cm-re gázvesélyre figyelmeztető sárga színű műanyag jelzőszalagot kell elhelyezni.
  - 2.1.3. A térszint feletti gázelosztó vezeték korrózióvédelme során utolsó bevonatként sárga színű réteget kell felvinni, vagy a vezeték a benne levő gázra utaló jelöléssel kell ellátni.
- 2.2. Belterületen
  - 2.2.1. Belterületen a nyomvonalat nem kell megjelölni.
  - 2.2.2. A gázelosztó vezeték felett közvetlenül a szilárd útburkolat alatt – kivéve a feltárás nélkül épülő vezeték –, nem szilárd útburkolat esetén a csővezeték felső alkotójától 50 cm-re gázvesélyre figyelmeztető sárga színű műanyag jelzőszalagot kell elhelyezni.
  - 2.2.3. A térszint feletti gázelosztó vezeték korrózióvédelme során utolsó bevonatként sárga színű réteget kell felvinni, vagy a vezeték a benne levő gázra utaló jelöléssel kell ellátni.

3. A tartozékok jelölése

3. A gázelosztó vezetékbe épített, térszint alatt elhelyezett szakaszoló elzáró szerelvények felszíni kivezetései belterületen jelzőtáblával, külterületen jelzőoszloppal jelölhetők meg. A jelzőtáblán vagy jelzőoszlopon a műtárgy jelképét és a jelzőtáblától vagy jelzőoszloptól mért távolságát is fel kell tüntetni.

4. A gázelosztó vezeték elhelyezése

- 4.1. A gázelosztó vezetékét úgy kell elhelyezni, hogy járulékos hatások miatt ne lépjen fel benne a tervezettnél nagyobb feszültség.
- 4.2. A gázelosztó vezetékét lehetőleg a föld felszíne alatt kell elhelyezni. A vezeték takarását úgy kell megválasztani, hogy üzembiztonságát a környezeti hatások ne veszélyeztessék, de a takarás a keresztezések kivételével a cső felső alkotójától mérve, a közművek elhelyezkedésének figyelembevételével belterületen legalább 0,8 m, külterületen legalább 1,2 m és legfeljebb 1,5 m legyen. Ha az előírt takarás nem biztosítható, a gázelosztó vezeték mechanikai védelméről gondoskodni kell.
- 4.3. Az e fejezet 1.5. pontjában leírtak figyelembevételével gázelosztó vezeték elhelyezhető térszín felett szerelve.
- 4.4. Ha a közlekedési hatásokból eredő terhelések szükségessé teszik, a gázelosztó vezetéken a közlekedésből adódó hatások csökkentésére a IV. fejezet 4.5. pontja szerinti védelmet kell kialakítani.

IV. FEJEZET

VÉDŐTÁVOLSÁG, VÉDŐZÓNA ÉS A BIZTONSÁGI ÖVEZET

1. Védőtávolság

- 1.1. A gázelosztó vezetéknek építményektől, nyomvonalas létesítményektől és más objektumoktól olyan távolságra kell lennie, amely biztosítja állaguk kölcsönös megóvását, és lehetővé teszi biztonságos üzemelésüket, beleértve a karbantartást és az üzemzavar-elhárítást is.
- 1.1.1. Térszint alatt elhelyezett gázelosztó vezeték esetében épület, vasúti úrszelvény és villamosvágány szélétől az alábbi táblázat szerinti védőtávolságokat kell biztosítani.

	A	B	C	D
1	Nyomásfokozat	Védőtávolság (m)		
2		épülettől	vasúti úrszelvénytől	villamosvágánytól
3	Kisnyomás	2 (1)	2 (1)	2 (1)
4	Középnomás	4 (2)	4 (2)	3 (1)
5	Nagy-középnomás	5 (2,5)	5 (2)	3 (1)

- 1.1.2. Az 1.1.1. pont szerinti táblázat zárójelben lévő védőtávolságai alkalmazhatók, ha:
- az épületet megközelítő vezetéknek a zárójel nélküli védőtávolságon belül az e fejezet 4.1–4.3. pontja szerinti védelme biztosított,
  - a vasutat vagy a villamosvágányt megközelítő vezetéknek a zárójel nélküli védőtávolságon belül az e fejezet 4.5. pontja szerinti mechanikai védelme biztosított, továbbá
  - a villamos vontatású vasutat vagy a villamosvágányt megközelítő vezetéknek aktív korrózióvédelmi berendezései vannak, amennyiben azok acél anyagúak.
- 1.1.3. Ha a gázelosztó vezetékkel érintett területen nincs épület, akkor a védőtávolságot nyomásfokozattól függően legalább az 1.1.1. pont szerinti táblázat épülettől előírt (B oszlop) zárójelben lévő védőtávolságaiként kell meghatározni.
- 1.1.4. A védőtávolságot a gázelosztó vezeték mindkét oldalán, annak szélső alkotóinak felszíni vetületétől merőleges irányban, a talajszinten kell mérni. Az e Szabályzat előírásai szerint elhelyezett párhuzamos elosztóvezetékek védőtávolságai átfedhetik egymást.
- 1.1.5. A gázelosztó vezeték lefúvatására szolgáló fáklya védőtávolságának mérete megegyezik hőhatásövezetének méretével. A hőhatásövezet méretét a földgázelosztó határozza meg.

- 1.1.6. A gázelosztó vezeték és védőcsöve belső terében nyomvonalas létesítmény úgy helyezhető el, ha
- a gázelosztó vezeték kapacitása ezáltal nem csökken,
  - a gázelosztó vezeték tisztítását, karbantartását, üzemzavar elhárítását nem akadályozza,
  - a gázelosztó vezeték szerelvényeinek üzemeltetését, működtetését nem korlátozza,
  - a nyomvonalas létesítmény építése, üzemeltetése, üzemzavar elhárítása nem zavarja a gázelosztást,
  - a nyomvonalas létesítmény nem jár potenciális szivárgási kockázattal, és
  - a nyomvonalas létesítmény üzemeltetése, meghibásodása nem jelent gyújtóforrást, robbanásveszélyt.
- 1.2. A térszint alatti gázelosztó vezeték védőtávolsága más csővezetésektől és kábelektől – az alkotójától függőleges vetületben számítva – legalább a következő:
- 1.2.1. lakott területen belüli
- keresztezések esetén: 0,2 m,
  - párhuzamos vezetés esetén:
    - vízvezeték: 0,7 m,
    - üreges állandó túlnyomás nélküli közműtől: 1,0 m,
    - csapadék csatornától: 0,5 m,
    - erősáramú kábeltől: 0,5 m,
    - távhőellátó vezeték: 1,0 m,
    - távközlő kábeltől: 0,5 m,
  - villany vagy távközlési oszloptól: 2 m, mechanikai védelemmel: 1 m.
- 1.2.2. lakott területen kívül
- keresztezések esetén: 0,2 m,
  - párhuzamos vezetés esetén:
    - ha DN (névleges csőátmérő) ≤ 150 1,0 m,
    - ha $150 < DN \leq 400$ 1,5 m,
    - ha $400 < DN \leq 600$ 2,0 m,
    - ha $600 < DN \leq 900$ 3,0 m,
    - ha $900 < DN$ 3,5 m,
  - villany- vagy távközlési oszlop esetén: 2 m, mechanikai védelemmel: 1 m.
- 1.2.3. párhuzamos vezetés esetén gázvezetékek egymástól való távolsága
- $DN \leq 400$ 0,3 m,
  - $DN > 400$ 0,6 m.
- 1.3. A térszint felett szerelt gázelosztó vezeték védőtávolságát a várható káros hatások, a javítás és a karbantartás helyigényére figyelemmel egyedileg kell meghatározni.
- 1.4. A gázelosztó vezeték más nyomvonalas létesítményekkel párhuzamosan, keresztezés nélkül kell elhelyezni.
- 1.5. Amennyiben az 1.4. pontban előírtak nem teljesíthetők, a gázelosztó vezeték és más nyomvonalas létesítmény keresztezési szöge 30° -nál kisebb nem lehet.

2. Védőzóna

- Szabadban elhelyezett felszíni berendezések esetén, ha gázkiáramlással kell számolni (különösen oldható kötések, túlnyomás-határoló szerelvények esetén), védőzónát kell kialakítani.
- A robbanásveszélyes zóna határa nem lehet a védőzónán kívül.
- A védőzónát a tűz- és robbanásveszélyre utaló tiltó és figyelmeztető táblákkal jelölni kell.

3. Biztonsági övezet

- A biztonsági övezet mértéke a gázelosztó vezetéknél az e fejezet 1.2. pontja szerinti épülettől előírt védőtávolság, felszíni berendezéseknél az e fejezet 2.1. pontja szerinti védőzónával megegyező.
- Nyomásszabályozó állomások biztonsági övezetét a IX. fejezet 3.4. pontjában épülettől előírt értékek figyelembevételével kell meghatározni.

4. Védelmek

4. Amennyiben az e fejezet 1.2. és 1.3. pontjaiban előírt védőtávolságok nem tarthatók, vagy a gázelosztó vezeték állagának megóvása indokolja, védelmet kell kialakítani az alábbiak szerint:
  - 4.1. Ha a keresztezett vagy megközelített létesítmény jellege indokolja, annak védelmét a gázelosztó vezetékből esetlegesen kiáramló földgáztól úgy kell kialakítani, hogy az meggátolja a kiáramló földgáznak a védendő létesítménybe jutását. Ilyen védelem lehet a gázelosztó vezetéken elhelyezett védőcső, amelynek tervezett élettartama megegyezik a gázelosztó vezeték tervezett élettartamával, és amely megakadályozza, hogy a gázelosztó vezetékből esetlegesen kikerülő gáz a védendő létesítménybe kerüljön, ennek érdekében végeit időtálló módon le kell zárni, légterét a szabadba ki kell szellőztetni. A védőcső végének a keresztezett, megközelített létesítmény szélső vonalán 1,0 m-re túl kell nyúlnia, légterének ellenőrizhetőnek kell lennie.
  - 4.2. Amennyiben a gázelosztó vezeték és a védőcső gyártásuk során a tervezett élettartam végéig szétválaszthatatlan módon összeépítésre kerülnek, akkor nem szükséges az e fejezet 4.1. pontja szerinti kiszellőztetés.
  - 4.3. A védőcső olyan műszaki megoldással helyettesíthető, amely az esetlegesen kiáramló földgázt a szabadba juttatja.
  - 4.4. Amennyiben üreges állandó túlnyomás nélküli közmű utólag felülről keresztezi a gázelosztó vezetéket, az e fejezet 4.1–4.3. pontja szerinti védelmet az utólagosan épített közművön kell kialakítani. Nem tekintendő üreges állandó túlnyomás nélküli közműnek az a védőműtárgyban elhelyezett közmű, amelynek a védőműtárgya meggátolja, hogy az abba esetlegesen kerülő gáz a közműre vagy a környezetre veszélyt jelentsen.
  - 4.5. Ha a gázelosztó vezetéket kell védeni a külső környezeti behatásoktól, mechanikai védelmet kell kialakítani, amely a gázelosztó vezetéket a károsító hatásoktól megvédi. Mechanikai védelem céljára védőcső is alkalmazható, ilyenkor a kiszellőztetésről nem kell gondoskodni.
  - 4.6. Ha a gázelosztó vezetéket védőcső védi, az anyagában, jelölésében megkülönböztethetőnek kell lennie a gázelosztó vezetéktől, és a csőközpontosításnak biztosítottak kell lennie.

V. FEJEZET

EGYÉB MŰSZAKI-BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEK

1. Szakaszolás

- 1.1. A gázelosztó vezetékbe a vezeték szakaszokra bontását biztosító elzáró szerelvényeket kell beépíteni. Az elzáró szerelvények helyét és egymástól való távolságát a helyi viszonyok és az ellátás igényeinek figyelembevételével a földgázelosztónak – a kisnyomású elosztóvezeték kivételével – úgy kell meghatározni, hogy hurkolt hálózat esetén a terület maximum 6 darab elzáró szerelvény működtetésével legyen kiszakaszolható.
- 1.2. A gázelosztó vezetékbe az ellátandó ingatlan telekhatárán vagy annak közelében elzáró szerelvényt kell beépíteni.

2. Túlnyomás elleni védelem

- 2.1. Biztosítani kell, hogy normál üzemi körülmények mellett a gázelosztó vezetékben folyamatosan fenntartott üzemi nyomás a rendszer egyetlen pontján se haladja meg a legnagyobb üzemi nyomást.
- 2.2. A nyomáshatároló rendszert úgy kell kialakítani, hogy védelmet nyújtson a nyomás megengedett érték fölé emelkedése ellen. A túlnyomás-határoló berendezés rendeltetési célra való alkalmasságát igazolni kell.
- 2.3. Az előre látható hőmérséklet-emelkedés hatására nem alakulhat ki meg nem engedhető nyomás a zárt vagy lezárható csővezeték-szakaszokban.

3. A villamos berendezésekre vonatkozó követelmények

- 3.1. A gázelosztó vezetékek villamos berendezéseinek kiválasztására, telepítésére, létesítésére, felújítására és bővítésére a tervezőnek villamos tervet kell készíteni.
- 3.2. A villamos tervben fel kell tüntetni a gázelosztó vezeték minősített tömítettsége, a gázkibocsátások, a robbanóképes gázközeg előfordulásának gyakorisága és időtartama figyelembevételével meghatározott robbanásveszélyes zónákat és azok kiterjedését.
- 3.3. A villamos tervnek tartalmaznia kell az érintés elleni védelem, az érintésvédelem, a tűz és a robbanás elleni védelem, a villámvédelem és a sztatikus feltöltődés elleni védelem megoldásait.

- 3.4. A villamos terv alapján az üzemeltető elkészíti, és üzemi utasításként kiadja a villamos berendezések szerelési és első üzembe helyezési utasítását.
- 3.5. Olyan villamos berendezést és villamos szerkezetet szabad használatba venni, amely kielégíti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelményeket, és megfelelőségének külön jogszabályban előírt igazolása rendelkezésre áll.
- 3.6. A villamos berendezés üzemeltetésére, rendszeres felülvizsgálatára, karbantartására és bevizsgálására üzemi utasítást kell készíteni.
- 3.7. Ha a villamos energia kimaradása veszélyhelyzetet teremthet, két független betáplálást kell létesíteni.
- 3.8. A biztonsági berendezések áramellátását, ha a folyamatos üzem másképp nem biztosítható, szünetmentes áramforrásról kell biztosítani.

4. Villámvédelem

- 4.1. Az éghető gázok szabadban elhelyezett berendezéseit, ha az villámvédelmi kockázatszámítás alapján szükséges, villámvédelemmel kell ellátni.

5. Mérés és irányítástechnika

- 5.1. Az üzemeltető által meghatározott pontokon a gázelosztó rendszert olyan jelző-, mérő- és regisztráló berendezésekkel kell ellátni, amelyekkel megállapíthatóak a biztonsági szempontból fontos jellemzők, így különösen a nyomás és a hőmérséklet, továbbá a beállított határértékek elérése.
- 5.2. Az 5.1. pontban felsorolt berendezések feleljenek meg a tűz és a robbanás elleni védelem követelményeinek.

VI. FEJEZET

A KIVITELEZÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI

1. Hegesztés

- 1.1. Általános követelmények
  - 1.1.1. A földgázelosztó az MBIR-ben határozza meg a hegesztési eljárást, az eljáráshoz tartozó személyi és tárgyi követelményeket.
  - 1.1.2. A hegesztési rendszer ellenőrzésével és felügyeletével hegesztési felelőst, a hegesztési tevékenység helyszíni irányításával a hegesztést végző vállalkozásnak hegesztésirányítót kell írásban megbízni.
  - 1.1.3. Gázelosztó vezetéken hegesztést csak az adott tevékenység végzésére érvényes tanúsítvánnyal rendelkező hegesztő végezhet, aki az alábbi feltételeknek is megfelel:
    - a) a hegesztő folyamatosan – hat hónapnál hosszabb időtartamú megszakítás nélkül – végzi a technológiai vizsgának megfelelő hegesztési munkát,
    - b) a munkáltatója hathavonta megállapította és írásban rögzítette, hogy a hegesztő munkájának minősége megfelel a minősítő tanúsítványban foglaltaknak.
  - 1.1.4. Hegesztő az 1.1.3. pontban foglaltak betartása mellett az lehet, aki
    - a) betöltötte a 18. életévét,
    - b) legalább hegesztésre jogosító szakmunkás- vagy OKJ bizonyítvánnyal rendelkezik,
    - c) a tanúsító szervezetnél vagy az 1.4. pont követelményei szerint eredményesen levizsgázott, és tanúsítványt kapott,
    - d) tűzvédelmi szakvizsgával rendelkezik, és
    - e) a feladat elvégzésére az előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas.
  - 1.1.5. A földgázelosztó működési területén alkalmazott saját munkavállaló hegesztőinek tanúsítását maga is elvégezheti az MBIR-e alapján, a nem földgázelosztói tevékenységet végző gazdálkodó szervezet a hegesztési tevékenységet tanúsító szervezet által tanúsított, szakképzett acél- vagy műanyaghegesztővel végeztetheti el.

- 1.1.6. A hegesztési dokumentációnak a hegesztési tevékenység követhetőségének azonosítása céljából legalább a következőket kell tartalmaznia:
- a hegesztési utasítást (WPS = Welding Procedure Specification),
  - a hegesztési naplót,
  - az alapanyag és hozaganyag megfelelőségi igazolását,
  - a hegesztő tanúsítását igazoló dokumentum másolatát,
  - varrattérképet és
  - a hegesztőberendezés felülvizsgálatának érvényességét igazoló dokumentumokat.
- 1.1.7. A hegesztési naplót a hegesztés helyszínén kell tartani, és a hegesztés folyamán folyamatosan kell vezetni. A hegesztési naplónak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:
- a gázelosztó vezeték megnevezését, azonosító adatait,
  - a hegesztőberendezés típusát, azonosító jelét,
  - a hegesztő nevét, azonosító jelét,
  - a hegesztési varrat azonosító számát,
  - a hegesztés időpontját,
  - az alapanyag megnevezését (cső vagy idom), anyagminőségét és méretét,
  - a hozaganyag megnevezését, az alkalmazott hegesztési eljárást (WPS-szám),
  - a környezeti jellemzőket,
  - a varrat esetleges javításának tényét (J- = egyszer javított, - JJ = kétszer javított),
  - a roncsolásmentes varratvizsgálat módját és eredményét,
  - a varratok szemrevételezéses ellenőrzésének eredményét és
  - a hegesztést végzők és a hegesztés irányító aláírását.
- 1.1.8. Hegesztési varrat javítása az MBIR hegesztésre vonatkozó fejezetei alapján végezhető.
- 1.1.9. A hegesztési varratokat a varrattól számított 100 mm-es sávon belül úgy kell maradandóan megjelölni és dokumentálni, hogy a varrat és az azt készítő hegesztő személye egyértelműen azonosítható legyen.
- 1.2. Acélcsővek és szerelvények hegesztése
- 1.2.1. A hegesztési varratok vizsgálatát és minősítését, a földgázelosztó MBIR-e alapján kell elvégezni.
A vizsgálat kiterjed:
- a hegesztéstechnológiai előírások betartásának ellenőrzésére,
  - minden varrat szemrevételezéses ellenőrzésére,
  - a varratok 1.2.2–1.2.5. alpontok szerinti roncsolásmentes vizsgálatára és
  - a $DN \leq 50$ névleges méretű vezeték szilárdsági nyomáspróbával nem ellenőrizhető varrataira, felületi repedésvizsgálatára.
- 1.2.2. Tompahegesztéssel készült varratokon DN 50-nél nagyobb névleges méret esetén radiográfiai vizsgálatot kell végezni:
- az MBIR-ben és a tervdokumentációban előírt varratokon,
  - minden munkaárokban készített hegesztési varraton,
  - a szilárdsági nyomáspróbával nem ellenőrzött hegesztési varratokon,
  - a javított varratokon,
  - közvetlen a szerelvények előtti és utáni egy-egy varraton,
  - a műtárgy-keresztezéseknél legalább a műtárgy-keresztezéssel érintett szakaszon lévő és annak végeitől számított egy-egy varraton,
  - a közműalagútba kerülő varraton,
  - a védőcsőbe kerülő varraton,
  - a fokozott igénybevételnek kitett hegesztési varraton és
  - a bányafelügyelet vagy a földgázelosztó által kijelölt varraton.
- 1.2.3. Az 1.2.2. pontban felsoroltakon túl a tompahegesztéssel készült varratok radiográfiai vizsgálatát hegesztőnként a hegesztési varratok legalább 10%-án kell elvégezni, de legalább 1 varratot ellenőrizni kell. A vizsgálandó varratokat a földgázelosztó jelöli ki.
- 1.2.4. Ha a varrat ellenőrzésekor a hegesztő varratainak 10%-a hibásnak bizonyult, a hegesztő által készített varratok 25%-át meg kell vizsgálni. Ha ekkor további varrat minősül hibásnak, a hegesztő által készített valamennyi varratot vizsgálni kell, és a hegesztőt a gázelosztó vezeték hegesztési munkáiról le kell váltani.

- 1.2.5. A sarokvarratok ellenőrzése folyadékpenetrációs vizsgálattal történik:
- a) az MBIR-ben és a tervdokumentációban előírt varratokon,
  - b) minden munkaárokban készített hegesztési varraton,
  - c) a szilárdsági nyomáspróbával nem ellenőrzött hegesztési varratokon,
  - d) a javított varratokon,
  - e) a fokozott igénybevételnek kitett hegesztési varraton és
  - f) a hegesztési felelős által kijelölt varraton.
- 1.2.6. Az előírt vizsgálatok megtörténtét és a vizsgálatok eredményeit jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- 1.2.7. A hegesztési varratok vizsgálatát csak erre jogosult, tanúsítással rendelkező személy vagy szervezet végezheti.
- 1.3. Műanyag csövek, idomok hegesztése
- 1.3.1. Műanyagból készült csövek, idomok hegesztését csak a földgázelosztó MBIR-ében meghatározott eljárás szerint szabad végezni.
- 1.3.2. Gázelosztó vezeték varratait a hegesztő és a hegesztésirányító 100%-ban ellenőrzi szemrevételezéssel, szükség esetén méréssel. Nem kell roncsolásmentes vizsgálatot végezteni a hegesztési paramétereket automatikusan rögzítő és a hegesztés megfelelőségéről bizonyítványt kiadó géppel készített varratokon.
- 1.3.3. A gázelosztó vezeték és az utólagosan épült leágazó elosztó vezeték tompahegesztéssel készített varratait szemrevételezésen túl, roncsolásmentes vizsgálattal az alábbi mértékben kell vizsgálni:
- a) 100%-ban kell vizsgálni
    - aa) a védőcsőben lévő varratokat,
    - ab) a szakaszokban épített vezetékek összekötő varratait, amennyiben különböző időben vagy egy időben, de különböző irányból épített gázelosztó vezetékről, valamint a már üzembe vett gázelosztó vezetékhez folytatólagosan épült gázelosztó vezetékről van szó,
    - ac) a szilárdsági nyomáspróbával nem ellenőrzött varratokat,
    - ad) az SDR 17,6 méretarányú, $e \leq 10$ mm falvastagságú és tompahegesztéssel épülő PE vezetékek varratait,
    - ae) a bányafelügyelet, a földgázelosztó vagy az építető által kijelölt varratokat,
  - b) az a) pontban fel nem sorolt varratok esetén, megfelelő állapotú és érvényes felülvizsgálattal rendelkező hegesztőgéppel rendszeresen végzett hegesztés esetén elegendő létesítményenként egy, a földgázelosztó által véletlenszerűen kiválasztott varrat roncsolásmentes vizsgálata.
- 1.3.4. Az 1.3.3. pont aa) alpontja szerinti védőcső kategóriába nem tartozik bele a csőbehúzásos módszerrel épült vezeték külső vezetéke, kivéve azt az esetet, ha a külső vezeték egyben a gázelosztó vezeték védőtávolságának csökkentése, vagy kifejezetten a gázelosztó vezeték kötelező jellegű mechanikai védelmének céljára szolgál.
- 1.3.5. A hibás varratokat ki kell vágni, és amennyiben az adott hegesztőgéppel készült varratok legalább 10%-a hibásnak bizonyult, akkor a hegesztőgéppel a további munkavégzést meg kell tiltani, és a gépet felülvizgálatra kell küldeni.
- 1.3.6. A gázelosztó vezeték tokos vagy nyereghegesztéssel készült varratait szemrevételezéssel 100%-ban, továbbá létesítményenként roncsolásmentes vizsgálattal 1 db, a bányafelügyelet, a földgázelosztó vagy az építető által kiválasztott varratot kell ellenőrizni. Az utólagosan épült leágazó elosztó vezetékek tokos vagy nyereghegesztéssel készült varratait szemrevételezéssel 100%-ban, roncsolásmentes vizsgálatát csak indokolt, a földgázelosztó által meghatározott esetekben kell elvégezni.
- 1.3.7. Ha a szemrevételezéssel vizsgált varratok közül valamelyik hibásnak bizonyult, a hibás kötés javítását, esetleges kivágását és újrahegesztését követően a varratokat ismételt szemrevételezéssel kell ellenőrizni.
- 1.3.8. Ha a roncsolásmentes vizsgálat alapján a varrat hibásnak bizonyult, akkor a hibás kötés kivágását és javítását követően ismételt roncsolásmentes vizsgálatot kell elvégezni. A hiba okait ki kell vizsgálni, ha az ismételt vizsgálat is hibát mutat. A hegesztőgépet felülvizgálatra kell küldeni, ha annak nem megfelelő működése a hiba oka.
- 1.3.9. A fűtőszálas idomokkal végzett hegesztéseket szemrevételezéssel 100%-ban kell ellenőrizni. Ha a szemrevételezéssel vizsgált varratok közül valamelyik hibásnak bizonyult, a hibás kötés kivágással és újrahegesztéssel történő javítását követően a varratokat ismételt szemrevételezéssel kell ellenőrizni. A hiba okait ki kell vizsgálni, ha az ismételt vizsgálat is hibát mutat. A hegesztőgépet felülvizgálatra kell küldeni, ha annak nem megfelelő működése a hiba oka.
- 1.3.10. Az értékelésnél a földgázelosztó által MBIR-ben meghatározottakat kell figyelembe venni.

- 1.3.11. A vizsgált varrat vizsgálati számát a varrat mellett maradandóan fel kell tüntetni. A vizsgálati szám és a hegesztő azonosító jelét fel kell tüntetni a vizsgálati jegyzőkönyvön és a roncsolásmentes vizsgálat felvételén is.
- 1.4. Acélhegesztők és műanyaghegesztők tanúsítása
- 1.4.1. Az acél- és műanyaghegesztők tanúsítása hegesztési eljárásonként hat évig érvényes. A hat év letelte után új elméleti képzés és vizsga, gyakorlati vizsga sikeres letétele szükséges, amennyiben a hegesztő a hathavonkénti igazolási és a harmadik évben esedékes meghosszabbítási eljárásoknak megfelel. Az acél- és műanyaghegesztők a megszerzett tanúsítás érvényességi tartományán belül korlátozások nélkül hegeszthetnek.
- 1.4.2. A hevítő elem nélküli (fűtőszálas) műanyag hegesztési eljárásoknál a hegesztő tanúsítása geometriai érvényességi tartományban méretkorlátozás nélküli, ha a fűtőszálas egyenes összekötő vizsgadarab (cső, karmantyú) $dn = 160$ méretű.
- 1.4.3. A hevítő elem nélküli (fűtőszálas) műanyag hegesztési eljárásoknál a hegesztő tanúsítása a leágazó csőátmérő tekintetében méretkorlátozás nélkül érvényes, ha a fűtőszálas nyeregídom, elágazó idom vizsgadarab $dn = 90 / dn = 32-63$ méretű.
- 1.4.4. Az acél- és műanyaghegesztők sikeres elméleti és gyakorlati vizsgáját követően névre szóló tanúsítványt kapnak. A tanúsítvány a megszerzés időpontjától számított három évig érvényesek, ha a hegesztési felelős hathavonta aláírásával igazolja, hogy a tanúsított hegesztő az eredeti érvényességi tartományon belül dolgozik. A hegesztési felelős a hathavonta történő igazolást az MBIR-ben szabályozott eljárásrend szerint adja ki.
- 1.4.5. Az acél- és műanyaghegesztők tanúsítványát a tanúsító az eredeti érvényességi tartományon belül további három év időtartamra meghosszabbítja, amennyiben hegesztési felelős hathavonta aláírásával igazolta, hogy a tanúsított hegesztő az eredeti érvényességi tartományon belül dolgozott.
- 1.4.6. Az e fejezet 1.1.5. pont szerint a földgázelosztó működési területén, annak megbízásából munkát végző saját munkavállalók acél- és műanyaghegesztők tanúsítására
- a tanúsítás folyamatáról,
  - az elméleti oktatásról,
  - az elméleti és gyakorlati vizsgáról,
  - a gyakorlati vizsgán elkészített próbadarabok bevizsgálásáról,
  - a hegesztők tanúsítványainak kiadásáról,
  - a kiadott tanúsítványok érvényességéről,
  - a tanúsítványok hosszabbításáról,
  - a tanúsítványok visszavonásáról és
  - az a)–h) pontban foglaltak dokumentálásáról
- a földgázelosztónak az MBIR-ben eljárásrendet kell kidolgoznia.

2. Alépítményi és helyreállítási földmunka

- 2.1. A csőárok szélességi méreteit a cső átmérője és a talaj tulajdonságainak figyelembevételével kell a tervezőnek meghatározni.
- 2.2. A csőárok alját úgy kell kialakítani, hogy a gázelosztó vezeték egyenletes felfekvése és mechanikai sérülés elleni védelme biztosított legyen.
- 2.3. Ha a terep- és talajviszonyok szükségessé teszik, a talajerózió elleni védelemről gondoskodni kell.
- 2.4. Lejtős szakaszon elhelyezett gázelosztó vezeték esetén megfelelő intézkedést kell hozni a talaj és a csővezeték elmozdulásának megelőzésére.
- 2.5. Ha a csőárókban víz megjelenésével kell számolni, akkor a csővezeték felúszása ellen megfelelő védelmet kell biztosítani.
- 2.6. A közterületen végzett alépítményi munka során biztosítani kell a munkaterület körülhatárolását és kivilágítását, valamint szükség szerint a közlekedés biztonságos elterelését. Az alépítményi munkák előírásait a földgázelosztó technológiai utasításában kell szabályozni.

3. Térszint feletti létesítés

- 3.1. A szerelvényeket úgy kell elhelyezni, hogy könnyen megközelíthetők legyenek, a kezelésükhöz és a karbantartásukhoz elegendő hely álljon rendelkezésre.
- 3.2. A gázelosztó vezeték állékonyságát a vezeték és tartószerkezeteinek szilárdsági méretezés alapján meghatározott műszaki megoldás megadásával kell biztosítani.
- 3.3. Oldható kötések csak szerelvényeknél, mérőelemeknél és a földgázelosztó által elfogadott helyeken alkalmazhatóak.

4. Feltárás nélküli vezetéképítés, bélelés

- 4.1. Feltárás nélküli építést csak a földgázelosztó által elfogadott kiviteli terv szerint lehet végezni, amelynek tartalmaznia kell
  - a) az alkalmazott technológia leírását;
  - b) a technológia alkalmasságának, adott helyszínen történő alkalmazhatóságának tervező általi igazolását;
  - c) a meglévő rendszerhez való csatlakozás és a kiépítésre kerülő leágazások kialakításának módját tartalmazó műszaki leírást;
  - d) a nyilvántartáshoz szükséges adatok szolgáltatásának módját;
  - e) az üzembe helyezést megelőző minősítő műveleteket és
  - f) a gáz alá helyezést követő ellenőrzéseket.
- 4.2. Feltárás nélkül csak az a kivitelező építhet gázelosztó vezetékét, amely a megfelelő terméktechnológiai alkalmazására vonatkozó jogosultságát igazolni tudja.

5. Korrózióvédelem

- 5.1. Általános követelmények
  - 5.1.1. A fémből készült gázelosztó vezetékét és a polietiléncsőből épített gázelosztó vezeték korrózióknak nem ellenálló fémből készült részeit el kell látni korrózió elleni védelemmel.
  - 5.1.2. Az elemi csőszálak korrózió elleni védelmét biztosító passzív szigetelés sértetlenségét a tárolás és a beépítés során is biztosítani kell.
  - 5.1.3. A korrózió elleni védelmet – kivéve a festéssel felújítható felület védelmét – a gázelosztó vezeték tervezett élettartamára kell kialakítani.
- 5.2. Passzív korrózióvédelem
  - 5.2.1. Az elkészült szigetelő bevonatot az eltakarás előtt ellenőrizni kell. Az ellenőrzés a földgázelosztó csak az általa az MBIR-ben meghatározott követelményeket kielégítő vállalkozással végezhető el.
  - 5.2.2. A szigetelési hiányosságokat a gázelosztó vezeték betakarása előtt meg kell szüntetni.
  - 5.2.3. A gázelosztó vezeték passzív korrózióvédelmének tervezését és kivitelezését úgy kell megoldani, hogy később az aktív korrózióvédelem a gázelosztó vezeték üzemeltetésének megszakítása nélkül telepíthető legyen.
- 5.3. Aktív korrózióvédelem
  - 5.3.1. Aktív korrózióvédelmet kell alkalmazni, ha a gázelosztó vezeték tervezett élettartama alatt – a talaj és a talajvíz elektrokémiai tulajdonságai vagy a kóboráram miatt – meghibásodást okozó korróziós hatással kell számolni.
  - 5.3.2. Az aktív korrózióvédelem hatásosságát a földgázelosztó által az MBIR-ben meghatározott módon és gyakorisággal, mérésekkel dokumentáltan kell ellenőrizni.
  - 5.3.3. A potenciálmérés, a különféle átkötések és elfogyó védelmek szabályozására mérőhelyeket kell létesíteni
    - a) a katódállomáson;
    - b) a szívókötési helynél;
    - c) az acél védőcsöves műtárgynál;
    - d) a veszélyeztetett más létesítménynél;
    - e) olyan helyen, ahol a különböző létesítményeket ellenálláson keresztül össze kell kötni;
    - f) a várható minimum pontokon vagy azok közelében, ha azt a közmű üzemeltetője szükségesnek tartja;
    - g) a csővezetékbe beépített szigetelő közdarabnál és

- h) a vezeték nyomvonalán, egymástól a beszabályozáshoz és a minősítő mérések elvégezhetőségéhez szükséges és elégséges távolságra.
- 5.3.4. A védőpotenciál kialakulása érdekében, annak műszaki feltételeit, a védelem üzembe helyezéskor elvégzendő méréseket, a korrózió elleni védelemre vonatkozó tervfejezetben a tervezőnek meg kell határozni.

6. Technológiai szerelés

- 6.1. Az e fejezetben nem részletezett szerelési munkák szabályait a földgázelosztó a technológiai utasításában írja elő.

VII. FEJEZET

ÜZEMBE HELYEZÉS ELŐTTI ELLENŐRZÉSEK, NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL

1. Műszaki felülvizsgálat

- 1.1. Az elkészült vezeték szakaszon – lehetőség szerint a nyomáspróbával együtt – nyíltárkos műszaki felülvizsgálatot kell tartani. A műszaki felülvizsgálatra az építetőnek hat munkanappal előtte meg kell hívnia a kivitelezőt, az érintett közművek üzemeltetőit, a földgázelosztó üzemeltetési képviselőjét és a bányafelügyeletet, szakhatóságokat, amennyiben ezt a kötelezettségét az építési engedély tartalmazza.
- 1.2. A műszaki felülvizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvhöz csatolni kell azoknak a meghívottaknak a nyilatkozatait, akik a felülvizsgálaton nem jelentek meg, de az észrevételüket írásban közölték.
- 1.3. A műszaki felülvizsgálatra a kivitelezőnek a következő dokumentumokat kell biztosítania:
- a) a véglegessé vált építési engedély és a hozzá tartozó engedélyezett tervdokumentáció, vagy a bányafelügyelet építési engedélye nélkül megépíthető, a földgázelosztó által felülvizsgált és műszaki-biztonsági szempontok alapján kivitelezésre alkalmasnak minősített tervdokumentáció,
  - b) az építési napló,
  - c) a beépített termékek és anyagok megfelelőségét igazoló bizonylatok,
  - d) a hegesztési dokumentáció,
  - e) a hegesztési varratvizsgálatok jegyzőkönyvei,
  - f) a geodéziai bemérés jegyzőkönyve, megvalósulási terv,
  - g) az engedélyezett tervdokumentációtól történt eltérések felsorolása és az eltérések jóváhagyásának igazolásai és
  - h) a vezeték tisztaságára, előírt fektetési mélységére vonatkozó kivitelezői nyilatkozat.
- 1.4. A műszaki felülvizsgálat során ellenőrizni kell, hogy a vezeték építése, szerelése az engedélyezett tervdokumentáció szerint, a vonatkozó előírások betartásával történt-e. Amennyiben az engedélyezett tervdokumentációtól eltértek, akkor az eltérésekre vonatkozó engedélyeknek a felülvizsgálaton rendelkezésre kell állni.
- 1.5. A műszaki felülvizsgálat minősítését a földgázelosztó MBIR-ben meghatározott üzemeltetési képviselője végezheti el.

2. Nyomáspróba

- 2.1. Általános előírások
- 2.1.1. Az elkészült és üzemeltetésre alkalmas állapotban lévő gázelosztó vezetéken, a vezeték takarását megelőzően szilárdsági és tömörségi nyomáspróbát kell tartani. A nyomáspróbák végrehajtása az engedélyezett tervdokumentáció előírásainak megfelelően történhet.
- 2.1.2. A gázelosztó vezetéken a nyomáspróbát a kivitelező végzi el, és arra a tervezett időpont előtt legalább négy munkanappal meghívja az építetőt és az üzemeltetőt, amennyiben a műszaki felülvizsgálat meghívójában a nyomáspróba időpontját nem közölték.
- 2.1.3. A nyomáspróba megkezdése előtt a vezeték az üzemeltetés feltételeinek megfelelően kitisztított, az üzemeltetési állapotnak megfelelő helyzetben, elmozdulás ellen rögzített legyen úgy, hogy a nyomáspróba során elvégzendő vizsgálatok végrehajtását a rögzítés ne akadályozza. A nyomáspróba végrehajtója minden olyan intézkedést megtesz, ami biztosítja a nyomáspróba biztonságos, az életet, vagyont, egészséget és a környezetet nem veszélyeztető végrehajtását.

- 2.1.4. A nyomáspróba időtartama alatt a gázelosztó vezetéken és biztonsági övezetében a vizsgálatokon kívül más tevékenység nem folytatható.
- 2.1.5. A nyomáspróbát úgy kell végrehajtani, hogy a nyomáspróba 5%-kal növelt nyomásértékénél nagyobb nyomás a vizsgálat alá vont rendszerben ne keletkezhesen.
- 2.1.6. A nyomáspróba során használt mérőműszerek kalibráltak legyenek.
- 2.1.7. A nyomáspróba alá vetett gázelosztó vezetékbe legalább 1,6 pontossági osztályú nyomásmérő és regisztráló műszert kell beépíteni, amelynek a méréshatárát úgy kell megválasztani, hogy a mért nyomás a műszer mérési tartományának 60–75%-ába essen. A cső belsejében lévő levegő, illetve a külső levegő hőmérsékletét folyamatosan mérő és regisztráló műszert kell beépíteni. A nyomáspróba során a barometrikus nyomást is folyamatosan mérni és regisztrálni kell.
- 2.1.8. A nyomáspróba adatait regisztrálni kell, a 100 m-nél nem hosszabb, hegesztési varratot nem tartalmazó vezetékek kivételével.
- 2.1.9. A nyomáspróbáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell a nyomáspróba szempontjából lényeges adatokat, de legalább a következőket:
- a) a nyomáspróba kezdő és befejező időpontját,
  - b) a nyomáspróbán részt vevő személyek nevét és munkakörét, aláírásukat, továbbá az általuk képviselt szervezet megnevezését,
  - c) a gázelosztó vezeték helyét és műszaki paramétereit,
  - d) az engedélyezett tervdokumentációt képező dokumentumok megnevezését és azonosításukra alkalmas megjelölését,
  - e) a nyomáspróba során alkalmazott műszerek azonosító adatait, méréshatárait, osztálypontosságát,
  - f) a nyomáspróba kezdetén és végén leolvasott nyomás- és hőmérsékletértékeket,
  - g) a nyomáspróba során észlelt rendellenességeket és
  - h) a nyomáspróba minősítését.
- 2.1.10. Üzembe helyezni kizárólag az üzembe helyezés időpontjában műszaki-biztonsági szempontoknak megfelelő és tömör gázelosztó vezetéket szabad.
- 2.1.11. Levegővel vagy inert gázzal tervezett nyomáspróba tervének elkészítésekor a tervező figyelembe veszi a gázelosztó vezeték térfogatát. A térfogati adatok ismeretében kell megadnia a nyomáspróba időtartamát, a megengedett nyomáseltéréseket.
- 2.2. Szilárdsági nyomáspróba
- 2.2.1. A szilárdsági nyomáspróba
- a) értéke legalább:
    - aa) $P_{psz} = 1,5 \times MOP$ bar,
    - ab) kisnyomás esetén 3,0 bar,
    - ac) $0,1 \text{ bar} < MOP \leq 2,0 \text{ bar}$ esetén 3,5 bar,
  - b) időtartama legalább: $T_{psz} = 6$ óra,
  - c) közege: víz, levegő vagy inert gáz,
ahol:
 P_{psz} : a próbanyomás értéke bar mértékegységben,
 MOP : a legnagyobb üzemnyomás értéke bar mértékegységben,
 T_{psz} : a nyomáspróba időtartama órában.
- 2.2.2. A kivitelezőnek a nyomáspróba végrehajtásra műveleti utasítást kell készítenie. A műveleti utasítás tartalmi követelményeit a földgázelosztónak az MBIR-ben kell meghatároznia.
- 2.2.3. A szilárdsági nyomáspróba akkor minősíthető sikeresnek, ha nyomásváltozás számítással igazoltan kizárólag a légköri nyomás- és a hőmérséklet-változás következtében lépett fel, és a nyomáspróba alá vett gázelosztó vezeték egyik elemén sem volt tapasztalható maradó alakváltozás, továbbá a vizsgált rendszer egyik elemén sem volt tömörtelenség kimutatható.
- 2.2.4. A nagynyomású gázelosztó vezeték esetén szilárdsági nyomáspróbát lehetőleg vízzel kell elvégezni, ettől eltérni csak a földgázelosztó előzetes hozzájárulásával lehet. Ebben az esetben a nyomáspróba közege levegő vagy inert gáz lehet.
- 2.3. Tömörégi nyomáspróba
- 2.3.1. A tömörégi nyomáspróbát a gázelosztó vezeték üzemszerű állapotában, az eredményes szilárdsági nyomáspróba után kell elvégezni.

- 2.3.2. A tömörségi nyomáspróba
- a) értéke legalább:
    - aa) $P_{pt} = MOP$ [bar],
    - ab) kisnyomás esetén 150 mbar,
  - b) időtartama legalább: $T_{pt} = 2$ óra,
  - c) közege: levegő, inert gáz vagy haszongáz, ahol:
 P_{pt} : a próbanyomás értéke bar mértékegységben,
 MOP : a legnagyobb üzemi nyomás bar mértékegységben,
 T_{pt} : a nyomáspróba időtartama órában.
- 2.3.3. Nem kell külön tömörségi nyomáspróbát végezni, ha a szilárdsági nyomáspróba légnemű közeggel történt, és a vizsgálatok végrehajtása, valamint kiértékelése a tömörségi követelményekre is kiterjedt.
- 2.3.4. Üzemelő gázelosztó vezeték nyomásemelésénél a MOP-nak megfelelő értékű tömörségi nyomáspróbát kell tartani haszongázzal a 2.3.2. pontnak megfelelően. Az engedélyezett, MOP-ot átlépő nyomásemeléshez tervdokumentációt kell készíteni, amelyet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló SZTFH rendelet szerint engedélyeztetni kell.
- 2.3.5. A tömörségi nyomáspróba akkor minősíthető sikeresnek, ha a nyomásváltozás számítással igazoltan kizárólag az esetleges légköri nyomásváltozásból, illetve hőmérséklet-változásból adódóan következett be, és a vizsgált rendszer egyik elemén sem volt tömörtelenség kimutatható.
- 2.4. Az általánosnál rövidebb időtartamú nyomáspróba
- 2.4.1. A földgázelosztó MBIR-ben előírt feltételek teljesülése esetén az előírtnál rövidebb időtartamú nyomáspróba is tartható.
  - 2.4.2. Ha a nyomáspróba alá vett gázelosztó vezeték szakasz térfogata az $1,0 \text{ m}^3$ -t nem haladja meg, akkor a nyomáspróbát legalább 1 óra időtartam alatt is el lehet végezni, ez esetben minden varrat és egyéb kötés tömörségét egyedileg ellenőrizni szükséges.
  - 2.4.3. A nyomáspróba akkor minősíthető sikeresnek, ha a nyomáspróba időtartama után nyomáscsökkenés nem volt tapasztalható, illetve a nyomáspróba alá vetett gázelosztó vezetéken és szerelvényein tömörtelenség nem volt kimutatható, és a gázelosztó vezeték egyik elemén sem volt tapasztalható maradó alakváltozás.
  - 2.4.4. A nyomáspróba minősítését a földgázelosztó üzemeltetési képviselője végzi el.

3. Végellenőrzés

- 3.1. A gáz alá helyezés megkezdése előtt a megépített gázelosztó vezetéken végellenőrzést kell tartani, amelynek alapján a gázelosztó vezeték műszaki-biztonsági szempontból üzemelésre alkalmas minősítése a kijelölt földgázelosztó gázüzemi vezetőjének feladata. A végellenőrzést a földgázelosztó MBIR-jében meghatározott módon kell lefolytatni.
- 3.2. A végellenőrzés akkor minősül sikeresnek, ha a műszaki felülvizsgálat és a nyomáspróba során előírt intézkedéseket teljesítették, és a megvalósulási dokumentációban a megépült gázelosztó vezeték műszaki-biztonsági megfelelőségét bizonyító dokumentumok hiánytalanul rendelkezésre állnak.

4. Megvalósulási dokumentáció

- 4.1. Az építés során a gázelosztó vezetékéről a kivitelező megvalósulási dokumentációt készít vagy készíttet. A megvalósulási dokumentációnak tartalmaznia kell a 4.2. pontban meghatározott eredeti dokumentumot vagy annak másolatát.
- 4.2. A megvalósulási dokumentáció elemei:
  - 4.2.1. építési (létesítési) dokumentáció, építési (létesítési) engedély,
  - 4.2.2. szolgáltatói szakvélemény,
  - 4.2.3. kivitelezői nyilatkozat,
  - 4.2.4. összesítő a felhasznált anyagokról, szerelvényekről, mennyiségi és bizonylatszám megjelölésével, valamint bizonylatok,
  - 4.2.5. értesítés munkaterület átadás-átvételi eljárásról,
  - 4.2.6. munkaterület átadás-átvételi jegyzőkönyv,
  - 4.2.7. értesítés nyíltárkos műszaki felülvizsgálatról,

- 4.2.8. műszaki felülvizsgálati jegyzőkönyv,
  - 4.2.9. nyomáspróba jegyzőkönyv,
  - 4.2.10. nyomáspróba regisztrátum csak a földgázelosztó példányában,
  - 4.2.11. építési napló,
  - 4.2.12. hegesztési dokumentáció, és varratvizsgálati jegyzőkönyv,
  - 4.2.13. acélvezeték esetében a szigetelésvizsgálati jegyzőkönyv,
  - 4.2.14. a megvalósult állapotnak megfelelő tervek vagy az engedélyezett tervmódosítások,
  - 4.2.15. nyomásszabályozó állomás esetén a villámvédelmi mérési és szabványossági vizsgálati jegyzőkönyv,
  - 4.2.16. a gázelosztó vezetékkel vagy biztonsági övezetével érintett idegen ingatlan esetében a vezetékjogi terv vagy a vezetékjogi bejegyzés igazolása,
  - 4.2.17. igazolás közmű beméréséről,
  - 4.2.18. érintett közmű-üzemeltetők, és hatóságok nyilatkozata,
  - 4.2.19. aktív védelmi rendszer esetében az aktív korrózióvédelmi rendszer megvalósulási terve,
  - 4.2.20. a vezeték nyomvonal helyreállítás megfelelőségét bizonylatoló dokumentumok (talajtömörítés),
  - 4.2.21. értesítés műszaki átadási és használatbavételi eljárásról,
  - 4.2.22. műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv,
  - 4.2.23. védelemmel ellátott vezetékszakaszok kimutatása,
  - 4.2.24. mérőeszköz kalibrálási bizonylatok,
  - 4.2.25. a felelős műszaki vezető jogosultságát igazoló okmányának másolata,
  - 4.2.26. az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló jogszabály szerinti munkavédelmi koordinátor nyilatkozata,
  - 4.2.27. a geodéziai bemérés nyomvonal adatszolgáltatási minősítéssel (D-terv),
  - 4.2.28. használatbavételi (végellenőrzési) jegyzőkönyv,
  - 4.2.29. használatbavételi engedély kérelem,
  - 4.2.30. használatbavételi engedély és
  - 4.2.31. nyomáspróba terv,
  - 4.2.32. egyéb, a földgázelosztó által az MBIR-ben előírt dokumentumok.
- 4.3. A geodéziai bemérést, nyomvonal kitűzést a földgázelosztó MBIR-e szerint megfelelőnek minősített, földmérési tevékenység végzésére jogosult szervezettel vagy szakemberrel végezteti.
- 4.4. A megvalósulási tervnek és a geodéziai bemérés adatainak a nyilvántartási rendszerbe beilleszhetőnek kell lenniük.
- 4.5. A földgázelosztónak a gázelosztó vezeték adatait a szakági nyilvántartási helyszínrajzon az üzembe helyezéstől számított 30 napon belül fel kell tüntetnie.

VIII. FEJEZET ÜZEMELTETÉS

1. Gáz alá helyezés

- 1.1. Építési engedélyköteles gázelosztó vezetéknél a gáz alá helyezés a próbaüzemi engedély alapján végezhető el, ha ezt a földgázelosztó az építési engedély iránti kérelmében kérte. Ebben az esetben a gáz alá helyezés megelőzi az üzembe helyezést.
- 1.2. Nem építési engedélyköteles gázelosztó vezetékek esetén a gáz alá helyezés a földgázelosztó által MBIR-ben szabályozott eljárása után végezhető el.
- 1.3. A gáz alá helyezést az MBIR-ben foglaltak szerint jóváhagyott műveleti terv szerint kell végezni. A műveleti tervet a műszaki-biztonsági, az egészségvédelmi és a tűzvédelmi követelmények figyelembevételével kell elkészíteni.

2. Üzembe helyezés

- 2.1. A gázelosztó vezeték üzembe helyezése a földgázelosztó a végellenőrzési nyilatkozatában vagy a használatbavételi engedélyben előírt feltételek teljesülése esetén, a kijelölt földgázelosztó MBIR-ben meghatározott feltételekkel kezdhető meg.
- 2.2. Üzembe helyezni csak a földgázelosztó MBIR-ben meghatározott módon kitisztított – nedvességet, szilárd és egyéb szennyeződést nem tartalmazó -, tömör gázelosztó vezeték lehet.

- 2.3. A gázelosztó vezetékét csak a levegő vagy a víz maradéktalan eltávolításával szabad üzembe helyezni. Ha a környezet tűz és robbanás elleni védelme indokolja, gondoskodni kell a lefúvatott gáz biztonságos elvezetéséről és elégetéséről.
- 2.4. A külső energiával működtetett berendezéseket csak akkor lehet üzembe helyezni, ha energiaellátásuk biztosított, és minden, a biztonságos üzemeltetéshez vagy leállításhoz szükséges készülék bekötése megtörtént, továbbá a villamos berendezések a vonatkozó követelményeknek megfelelnek.

3. Üzemeltetés

- 3.1. Az üzemeltetés időtartama alatt biztosítani kell a folyamatos és biztonságos gázelosztás feltételeit.
- 3.2. A gázelosztó vezetékét úgy kell üzemben tartani, felügyelni és karbantartani, hogy a tervezett üzemi körülmények között tömörsége biztosított, műszaki-biztonsági állapota megfelelő legyen.
- 3.3. Üzemen kívül helyezett gázelosztó vezetékét ismételten üzembe helyezni csak a körülmények mérlegelése, az indokolt vizsgálatok elvégzése, a műszaki intézkedések, a szükséges tájékoztatás és szervezési intézkedések megtétele mellett lehet.

4. Rendszeres ellenőrzés

- 4.1. A gázelosztó vezetékét üzemeltető földgázelosztónak az MBIR-ben foglaltak szerint rendszeresen ellenőriznie, illetve ellenőriztetnie kell a gázelosztó vezeték
  - a) nyomvonalán a szivárgást, a tartozékok meglétét,
  - b) biztonsági övezetében betartandó tilalmak és korlátozások teljesülését,
  - c) felszíni létesítményei korrózióvédelmének állapotát,
  - d) elhelyezésére utaló jelzések és jelölések meglétét,
  - e) üzemi nyomását,
  - f) aktív korrózióvédelmének hatásosságát,
  - g) távfelügyeleti és távműködtető rendszerének működőképességét,
  - h) tartozékainak működőképességét,
  - i) a szolgáltatott gáz szaghatásának megfelelőségét,
  - j) nyomásszabályozó és biztonsági szerelvényeinek működőképességét és beállítási értékeinek megfelelőségét,
  - k) villámvédelemnek, a tűzvédelemnek, valamint a hozzá tartozó villamos berendezések és védelmek megfelelőségét, valamint
  - l) mérő- és jelzőműszereinek működőképességét, kalibrált vagy hiteles állapotát.
- 4.2. A gázelosztó vezetékének nyomvonalán végzendő ellenőrzésekhez a földgázelosztó az általa üzemeltetett összes gázelosztó vezetékét ellenőrzési kategóriákba sorolja, és a kategóriákhoz ellenőrzési gyakoriságot rendel. A kategóriákba sorolást és az ellenőrzési gyakoriságokat a földgázelosztónak a gázelosztó vezetékének anyagára, nyomásfokozatára, kül- vagy belterületi elhelyezkedésére, korrózióvédelmi védettségére tekintettel kell meghatározni. A kategóriákba sorolás elveit, az ellenőrzési gyakoriságokat, valamint azok változtatásának követelményeit a földgázelosztó az MBIR-ben határozza meg.
- 4.3. A földgázelosztó a 4.1. alpontban részletezett, nem elosztóvezeték méréseket, ellenőrzéseket, időszakos felülvizsgálatokat a gyártói és forgalmazói utasításokat is figyelembe vevően, az MBIR-ben előírt módon elvégzi vagy elvégezteti, és dokumentálja.
- 4.4. földgázelosztó a rendszeres ellenőrzéseket éves tervekben ütemezi és hajtja végre.

5. Javítások

- 5.1. Az alkalmazható javítási módszereket technológiai utasításban kell szabályozni. A végleges javítással biztosítani kell azt, hogy a gázelosztó vezeték a rendeltetés szerinti állapotú legyen.
- 5.2. Az acél anyagú gázelosztó vezeték javítása
  - 5.2.1. Végleges javításhoz csak a javítandó vezeték szakaszra vonatkozó műszaki követelményekkel azonos minőségű, vagy vele hegeszthető anyagú cső, vagy a javítandó vezeték szakaszra vonatkozó műszaki követelményeket kielégítő anyag vagy javítóidom használható.
  - 5.2.2. A csővezeték folytonosságának megbontása előtt gondoskodni kell az elektromos áthidaló kötés létrehozásáról.

- 5.3. Műanyag csőből épült gázelosztó vezeték javítása
- 5.3.1. Ha a javítási munkák idején a csővezeték folytonosságát megszüntetik, a csőszakasz kivágásának megkezdése előtt a vágási élek közelében mindkét oldalon földelést kell alkalmazni a sztatikus feltöltődés megakadályozására.
- 5.3.2. Polietilén cső és csőkötés javítása
- 5.3.2.1. Végleges javításhoz csak a javítandó vezetékszakra vonatkozó műszaki követelményekkel azonos minőségű javítóidom vagy a gázelosztó vezetékkel hegeszthető anyagú cső használható.
- 5.3.2.2. A gázelosztó vezeték megbontása csak a javításra váró csőszakasz nyomásmentesítése után kezdhető meg, a nyomás alatt is használható technológiai eszközök kivételével. Amennyiben az üzemelő elosztóvezeték hibás hegesztési varrata a körülmények mérlegelését követően nyomás alatti vezetéken nem javítható, akkor a hegesztést csak a javításra váró csőszakasz nyomásmentesítése után szabad megkezdni. A nyomásmentesítéshez szükséges elzárást $D \leq 160$ [mm] átmérő esetén a cső elszorításával is el lehet végezni.
- 5.3.2.3. Az elszorítás műveletének paramétereit a földgázelosztónak technológiai utasításban kell szabályoznia.
- 5.3.2.4. A polietilén cső elszorítási helyét a szorítás megszüntetése után a csövön úgy kell megjelölni, hogy többször ne legyen ott elszorítható, és a szorítás helyét be kell mérni, fel kell tüntetni a bemérési megvalósulási térképeken.
- 5.3.2.5. A cső elszakadása vagy elvágása, valamint a nyeregídom leszakadása esetén a teljes sérült szakaszt ki kell vágni, és a hiányzó csőszakaszt pótolni kell.
- 5.3.3. PVC cső javítása
- 5.3.3.1. Kisnyomású PVC cső ideiglenesen javítható javító műanyag szalagnak a hibahelyre történő felcsévélésével is. Az így javított csőszakasz gáztömörségét hetenként ellenőrizni kell.
- 5.3.3.2. Végleges csőjavítást – amennyiben az üzemelő elosztóvezeték hibás hegesztési varrata a körülmények mérlegelését követően nyomás alatti vezetéken nem javítható – csak nyomás- és gázmentesített csőszakaszon szabad végezni.
- 5.3.3.3. A végleges javítás végezhető
- gyári javítóidommal,
  - vezetékszakaszkiváltással,
  - áttoló karmantyú felhelyezésével,
  - kettős karmantyús csőkötés alkalmazásával,
  - kettős karmantyú és áttoló karmantyú alkalmazásával vagy
  - speciális csőjavító mandzsettával.
- 5.4. Gázveszélyes munkák [a munkavégzés terében földgáz jelenlétével kell számolni, és a gázkoncentráció elérheti az alsó robbanási határ (a továbbiakban: ARH) 5%-át]
- 5.4.1. Ha a gázelosztó vezeték megbontása előtt, a nyomásmentesítés után nem történt meg annak gáztalanítása (inert gázzal átöblítése), vagy a nyomás alatt levő vezetéken olyan munkákat végeznek, amelyek földgáz kiáramlásával járhatnak, gondoskodni kell a munkavégzés terének folyamatos gázkoncentráció ellenőrzéséről.
- 5.4.2. A munkavégzés jellege az alábbiak szerinti lehet:
- ARH 5%-ig szennyezett légtérben, ha egyértelmű, hogy a munkavégzés során ez nem változhat, akkor tűzveszélyes munka végezhető;
  - ARH 5%–10%-ig szennyezett légtérben tűzveszélyes munka (nyílt láng, szikrát adó szerszámok, gyújtóforrás stb. bevitele, használata) nem végezhető;
  - ARH 10%–20%-ig szennyezett légtérben csak vizsgálat, ellenőrzés, tisztítás céljából engedélyezhető a munkavégzés;
  - ARH 20% felett munka nem végezhető.

6. Rekonstrukció

- 6.1. A gázelosztó vezeték rekonstrukciója során a gázelosztó vezeték, vezetékszakas, tartozékai cseréjével vagy felújításával kell gondoskodni az eredeti állapot helyreállításáról vagy a gázelosztó vezeték korszerűsítéséről.
- 6.2. Földmunkák
Üzemelő gázelosztó-vezeték 1-1 m-es övezetében gépi földmunka az alábbi korlátozásokkal végezhető:
- az üzemelő gázelosztó vezeték nyomvonalát keresztezésnél a 0,5 m mélységet meghaladóan kézi földmunkával, párhuzamos vezetésnél a nyomvonalától függően több ponton történő vezetékfeltárással azonosítani kell,
  - az előzetes feltárások 0,5 m mélységet meghaladóan csak kézi földmunkával végezhetőek,
  - a gázelosztó vezeték pontos helyzetének ismeretében kezdődhet meg a gépi földmunka,
  - az azonosított gázelosztó vezetéktől 0,3 m-en belül csak kézi földmunka végezhető,
  - a földmunkavégzés közben a munkaárokban folyamatos gázszivárgás-ellenőrzés szükséges, továbbá
  - ha a gázelosztó vezeték tömörségének ellenőrzése során gázszivárgás, rendellenesség észlelhető, és a munkaárokban a mért gázkoncentráció nő, vagy eléri az ARH 5%-ot, akkor a munkavégzést meg kell tiltani, ez esetben a munkavégzés a szivárgás elhárítása után folytatható.
- 6.3. A földgázelosztó feladata:
- a gázmentesítés elvégzése és a gázmentesítéssel összefüggő egyéb veszélyes körülmények, tényezők kiküszöbölése, a cserélendő vezeték vonatkozásában,
  - a cserélendő vezeték leválasztása az üzemelő rendszerről, valamint
  - az új vezeték át-, illetve rákötése, üzembe, gáz alá helyezése.
- 6.4. A rekonstrukció időtartama alatt a gázellátást biztosító ideiglenes vezeték mechanikai védelem kialakításával a felszínen is elhelyezhető.
- 6.5. Az ideiglenes gázelosztó vezeték eltérhet az e Szabályzatban előírt követelményektől, de kivételének meg kell felelnie a gáznyomás és a környezeti hatások okozta veszély elkerülését célzó követelményeknek.
- 6.6. Az ideiglenes gázelosztó vezeték üzembe helyezése és üzemeltetése a földgázelosztó feladata és felelőssége.
- 6.7. Az ideiglenes gázelosztó vezetékét szemrevételezéssel naponta ellenőrizni kell. A vezeték tömörségét hetente műszeres vizsgálattal ellenőrizni kell.

7. Karbantartás, üzemzavar-elhárítás

- 7.1. Az üzemeltető a biztonsági szint megőrzése érdekében karbantartást végez. Az időszakos felülvizsgálatokat a gyártói vagy forgalmazói utasításokat is figyelembe vevő, MBIR-ben előírt időközökben, éves karbantartási terv alapján kell elvégezni és eredményeit dokumentálni. A dokumentumokat a gázelosztó vezeték élettartama végéig meg kell őrizni.
- 7.2. A földgázelosztónak szervezetén belül a veszélyhelyzet gyors elhárítására és az üzemzavar megszüntetésére alkalmas szervezetet kell létrehozni és fenntartani, amelynek rendelkeznie kell
- a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel,
  - ügyeleti és készenléti szolgálattal,
  - üzemzavar-elhárítási szabályzattal és riadótervvel és
  - az üzemelő gázelosztó-vezetékéről naprakész szakaszolási térképpel.
- 7.3. A földmunkákat a 6.2. pont szerint kell elvégezni a földgázelosztó MBIR-ben szabályozott gázveszélyes munkákra vonatkozó előírások betartásával.
- 7.4. A hibabejelentéseket, a megtett intézkedéseket, azok elhárításának időbeni alakulását, valamint a bekövetkezett üzemzavarokat a földgázelosztónak nyilván kell tartania.
- 7.5. Meg kell állapítani és dokumentálni kell a súlyos üzemzavarok kiváltó okait és intézkedni kell a hasonló esetek elkerülése érdekében.
- 7.6. Az ügyeleti, készenléti szolgálat működését a földgázelosztó folyamatosan ellenőrizi. A szolgálat működőképességét legalább évente tartott gyakorlat során ellenőrzi.

8. Üzemen kívül helyezés

- 8.1. Ha a tulajdonos vagy a földgázelosztó a gázelosztó vezetéken az üzemeltetési tevékenységet fel kívánja hagyni, a vezetéket el kell bontani vagy fel kell hagyni.
- 8.2. Ha a gázelosztó-vezetéket nem bontják el, akkor a felhagyást az alábbiak szerint kell elvégezni:
  - a) az üzemelő és a felhagyott gázelosztó vezeték kapcsolatát legalább 1 méter hosszban meg kell szakítani,
  - b) a felhagyott vezetéket gázmentesíteni kell, és végeit le kell zárni, továbbá
  - c) a felszíni tartozékokat és jelzéseket meg kell szüntetni.
- 8.3. A gázelosztó vezeték üzemen kívül helyezésével járó változásokat a hálózati nyilvántartásba be kell vezetni.

9. Tárolás, raktározás

- 9.1. Az egyedi azonosítóval rendelkező termékeket úgy kell tárolni és elhelyezni, hogy az azonosítást szolgáló adatok jól láthatóak legyenek.
- 9.2. A meghatározott határidőig felhasználható (beépíthető) termékek tárolásánál fel kell tüntetni a felhasználhatóság határidejét.
- 9.3. Olyan tárolási körülményeket kell biztosítani, amelyek nem befolyásolják hátrányosan a gázelosztó vezetékbe beépítendő anyagok minőségét.
- 9.4. Az építés helyszínén anyagot, alkatrészt vagy csövet tárolni csak a szükséges legrövidebb ideig szabad.
- 9.5. A beépített anyagok, szerelvények, alkatrészek megfelelőségét igazoló dokumentumnak a földgázelosztónál mindig rendelkezésre kell állnia.

IX. FEJEZET

GÁZNYOMÁS-SZABÁLYOZÓ ÁLLOMÁSOKRA VONATKOZÓ KIEGÉSZÍTŐ KÖVETELMÉNYEK

1. Általános követelmények

- 1.1. A gáznyomás-szabályozó állomás kiválasztására, telepítésére és létesítésére a létesítmény tervezőjének tervet kell készíteni.
- 1.2. A gáznyomás-szabályozó állomáshoz csatlakozó gázelosztó vezetékbe az állomás közelébe az állomás be- és kilépő oldalán elzáró szerelvényeket kell beépíteni. A beépítés helyét úgy kell megválasztani, hogy az az állomás esetleges kigyulladására esetén is biztonságosan kezelhető legyen.
- 1.3. Minden állomást úgy kell megtervezni, hogy
  - a) minden időjárás körülmény mellett biztosított legyen a hatékony, hosszú távú működés,
  - b) az állomást ne éri az állomás működésére kedvezőtlen külső hatások,
  - c) az állomás karbantartása megoldható legyen a gázelosztás megszakítása nélkül, és
  - d) a kezelőszerkezetek jogosulatlan személyek által történő működtetése ne legyen lehetséges.
- 1.4. A nyomásszabályozó állomáshoz kapcsolódó acél anyagú csővezetékbe az állomás és az 1.2. pont szerinti elzáró szerelvény között szigetelő idomot kell beépíteni.

2. Kritikus üzemi állapot megelőzése

- 2.1. A kritikus üzemi állapotnak minősül a létesítési vagy használatbavételi engedélyben engedélyezett nyomás és hőmérséklet túllépése, alacsonyabb hőmérséklet kialakulása, olyan nyomás és hőmérséklet kialakulása, amelynél a folyamatok már nem tarthatók kézben, folyékony halmazállapotú gáz esetén a töltési fok túllépése vagy vákuum kialakulása. A kritikus üzemi állapot kialakulását önműködő szabályozással kell megakadályozni.

3. Telepítés

- 3.1. Gáznyomás-szabályozó állomás létesíthető a térszint felett lemezzekrényben vagy különálló épületben, a térszint alatt aknás föld alatti vagy földbe süllyesztett kivitelben.
- 3.2. A gáznyomás-szabályozó állomás telepítési tervében fel kell tüntetni legalább
  - a) az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: OTSZ) szerinti kockázati osztály jelét,
  - b) a földrajzi elhelyezkedésre és a légköri viszonyokra is figyelemmel a gázkibocsátások meghatározását,
  - c) a robbanásveszélyes zónákat, azok kiterjedését, valamint
  - d) a gyorsár vagy lefúvató működési sorrendjét.
- 3.3. A robbanásveszélyes zónák figyelembevételével kell a gáznyomás-szabályozó állomást telepíteni, illetve a tűz és a robbanás elleni védelmet kialakítani.
- 3.4. A gáznyomás-szabályozó állomás elhelyezhetősége:
  - a) épülettől:
    - aa) felszíni elhelyezés esetén legalább 5,0 m,
    - ab) földbe süllyesztett és aknás kivitelnél legalább 3,0 m,
  - b) gyorsforgalmi utak, főutak szélétől legalább 10,0 m,
  - c) mellékutak, bel- és külterületi közutak szélétől:
    - ca) felszíni elhelyezésnél legalább 5,0 m,
    - cb) földbe süllyesztett kivitelnél legalább 1,0 m,
  - d) vasúti pályatestektől legalább 10,0 m,
  - e) egyéb felszíni nyomvonalas létesítménytől legalább 5,0 m,
  - f) épületben, szabadtéren, részben nyitott térben elhelyezett és lemezzekrényes nyomásszabályozó állomásnál: a legalább 5 emeletes, vagy legalább 200 fő befogadására alkalmas, vagy rendszeresen kiskorú gyermekek tartózkodására szolgáló épület között legalább 10,0 m védőtávolságra.

4. A gáznyomás-szabályozó állomáson belüli távolságok

- 4.1. A gáznyomás-szabályozó berendezéseket úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedésre, a menekülésre és a mentésre, továbbá a tűz oltására hely legyen.
- 4.2. A gáznyomás-szabályozó állomást úgy kell kialakítani, hogy az abban lévő berendezések és szerelvények kezelési célból jól hozzáférhetők legyenek.

5. Szabadban elhelyezett berendezések

- 5.1. A szabadban elhelyezett berendezésekhez arra nem jogosult személyek általi hozzáférést meg kell akadályozni.

6. Jelölések

- 6.1. Azokat a helyiségeket és szabad térségeket, ahol az éghető gázok berendezései találhatóak, a gáz robbanás- és tűzveszélyes tulajdonságára utaló figyelmeztetést, valamint az üzemzavar esetén az értesítendő címét, telefonszámát tartalmazó, tartós és időtálló felirattal kell megjelölni.
- 6.2. A nyomásszabályozó állomások berendezéseit a szállított gáznak megfelelő tartós és időálló jelöléssel kell ellátni.

7. Szellőztetés, lefúvató

- 7.1. Az állomás szellőztetéséről gondoskodni kell.
- 7.2. Gondoskodni kell arról, hogy a szellőztető rendszerben robbanásveszélyes gázkoncentráció ne alakulhasson ki.
- 7.3. A lefúvató, a nyomásmentesítő és a szellőztető berendezések szabadba nyíló nyílásait az idegen tárgyak behatolása és az eső ellen védeni kell. A lefúvató visszalobbanásának megakadályozásáról gondoskodni kell.

8. Épületbe telepített gáznyomás-szabályozó berendezések elhelyezésére szolgáló helyiségeire vonatkozó követelmények

- 8.1. Az éghető gáz nyomásának szabályozására szolgáló berendezések elhelyezésére szolgáló helyiségeket elválasztó falba csak önműködően záródó vagy biztonsági zárral ellátott ajtó építhető be.
- 8.2. Éghető gáz nyomásának szabályozására szolgáló berendezésének elhelyezésére szolgáló helyiség melletti, feletti vagy alatti helyiségek csak akkor szolgálhatnak tartós ott-tartózkodásra, ha az éghető gáz nyomásának szabályozására szolgáló berendezésének elhelyezésére szolgáló helyiség azoktól gáztömören el van választva.
- 8.3. Az éghető gáz nyomásának szabályozására szolgáló berendezések elhelyezésére szolgáló helyiségnek veszély esetén gyorsan elhagyhatónak kell lennie.

9. A telepített folyamatvezérlő állomások

- 9.1. Az állandó vagy tartósan telepített folyamatvezérlő állomást úgy kell kialakítani, hogy működőképessége még gázömléssel járó üzemzavar esetén is fennmaradjon.

10. Építési követelmények

- 10.1. Általános követelmények
  - 10.1.1. Térszint fölötti gáznyomás-szabályozó padozata a környező talajsintnél legalább 15 cm-rel magasabban legyen.
  - 10.1.2. A gáznyomás-szabályozó állomás padozata elektrosztatikus feltöltődés és kisülés elleni védelmet biztosító és szikrát nem okozó anyagú legyen.
  - 10.1.3. A csővezetékek fal-, padló- és földemáttöréseknél ne kapcsolódjanak mereven az épületszerkezethez.
  - 10.1.4. 0,9-nél nagyobb relatív sűrűségű gáz nyomásának szabályozására csak térszint fölötti nyomásszabályozó állomás létesíthető.
- 10.2. Különálló épületben elhelyezett gáznyomás-szabályozó állomás
  - 10.2.1. Az épület az OTSZ szerinti magas kockázati, MK osztályba tartozik.
  - 10.2.2. Az épületnek az OTSZ szerinti hasadó vagy hasadó-nyíló felülete legyen.
  - 10.2.3. Az épület belmagassága legalább 2,60 m legyen.
  - 10.2.4. Az épületnek legalább 0,8 m × 1,85 m méretű, kifelé nyíló ajtaja legyen. A 25 m²-nél nagyobb alapterületű épületnek külön vészkijárata legyen.
- 10.3. Lemezszeleves kivitelű gáznyomás-szabályozó állomás
  - 10.3.1. A lemezszeleves megfelelő szilárdságú beton alapra legyen erősítve, szükség esetén villámvédelemmel legyen ellátva.
- 10.4. Szabadtéri és félszabadtéri kialakítású gáznyomás-szabályozó állomás
  - 10.4.1. Szabadtéri és félszabadtéri kialakítású gáznyomás-szabályozó állomás akkor létesíthető, ha a gépészeti berendezései erre alkalmasak.
  - 10.4.2. A gépészeti berendezéseket megtámasztó szerkezeteket megfelelő szilárdságú betonlapra kell felhelyezni.
  - 10.4.3. A föld felett elhelyezett berendezéseket a mechanikai sérülések ellen védeni kell.
- 10.5. Aknás, illetve föld alatti gáznyomás-szabályozó állomás
  - 10.5.1. Aknás kivitelű gáznyomás-szabályozó állomásban a szerelvényekhez történő hozzáféréshez, az aknában történő közlekedéshez megfelelő nagyságú helyet kell biztosítani.
  - 10.5.2. Föld alatti gáznyomás-szabályozó állomás kezelő berendezéseinek a felszínről kezelhetőeknek kell lenniük.
  - 10.5.3. Az akna padozata vagy az erre a célra kialakított kezelőpódium az akna peremétől mérve legfeljebb 1,5 m mélyen lehet.
  - 10.5.4. A gáznyomás-szabályozó állomást zárófedéllel kell lezárni.
  - 10.5.5. A csapadékvíz és a talajvíz bejutását ki kell zárni.
  - 10.5.6. A gáznyomás-szabályozó állomás kiszellőztetését szellőzőnyílás kialakításával kell biztosítani.
- 10.6. Földbe süllyesztett gáznyomás-szabályozó állomás
  - 10.6.1. A gáznyomás-szabályozó állomás szerelvényeinek üzem közbeni, térszint fölé történő kiemelhetőségét biztosítani kell.

10.6.2. Gondoskodni kell a berendezések vízelöntés elleni védelméről.

10.6.3. A gáznyomás-szabályozó állomás a külső mechanikai igénybevételnek ellenálló, a földbe süllyesztett része a talajkorrózió ellen védett legyen.

11. Épületgépészeti követelmények

- 11.1. Szükség esetén a gáznyomás-szabályozó állomást fűteni kell. Aknás kivitelű nyomásszabályozó állomáson csak a hőntartást igénylő gépészeti berendezéseket közvetlenül melegítő fűtőelemeket lehet beépíteni.
- 11.2. A fűtőberendezés felületi hőmérséklete legfeljebb 300 °C lehet.
- 11.3. Gáztüzelésű fűtőberendezésként csak zárt égésterű és a gáznyomás-szabályozó állomás belső terétől gáztömören elválasztott fűtőberendezést lehet alkalmazni. Aknás kivitelű nyomásszabályozó állomáson gáztüzelésű fűtőberendezés nem alkalmazható.

12. Gépészeti követelmények

- 12.1. Üzemszerűen működésbe lépő berendezések
  - 12.1.1. Gondoskodni kell az üzemszerűen működésbe lépő berendezések jó megközelíthetőségéről és biztos működőképességéről.
  - 12.1.2. A víztelenítő berendezések lefagyását meg kell akadályozni.
- 12.2. A berendezések tömörsége
  - 12.2.1. A berendezéseknek, beleértve a csőösszekötéseket is, a megfelelő üzemi viszonyok között várható mechanikai, vegyi és hőigénybevételek mellett műszakilag tömítettnek kell lenniük.
  - 12.2.2. A 12.2.1. pont nem vonatkozik az üzemszerű gázkibocsátási helyekre.

13. Berendezések és szerelvények

- 13.1. A gáznyomás-szabályozó állomáson legalább a következő gépészeti berendezések és szerelvények legyenek a gáz áramlási iránya szerinti sorrendben:
  - a) elzáró szerelvény,
  - b) szűrő,
  - c) biztonsági gyorszár,
  - d) nyomásszabályozó,
  - e) biztonsági lefúvató szelep,
  - f) kézi lefúvató vezeték és
  - g) elzáró szerelvény.
- 13.2. A nyomásszabályozó utáni csővezeték-szakaszba a lefúvatandó mennyiség figyelembevételével méretezett biztonsági lefúvató szelep, kézi lefúvató vezeték és kalibrált nyomásregisztráló műszer csatlakozzon. A gáznyomás-szabályozó állomáson a biztonságos és gazdaságos üzemeltetéshez szükséges mennyiségű és minőségű szerelvényt, mérőeszközt is fel kell szerelni. A szerelvényeket az előforduló negatív hőmérsékletek figyelembevételével kell megválasztani.
- 13.3. A gáznyomás-szabályozó állomás gázt tartalmazó részegységei gázzal érintkező belső felületének a gáz vegyi hatásaival szemben, külső felületének a mechanikai, vegyi és hőhatásokkal, továbbá a korrózióval szemben ellenállónak kell lennie.
- 13.4. Az elzáró szerelvényeket úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen megkülönböztethető legyen nyitott vagy zárt helyzetük, vagy a nyitott vagy zárt helyzetet táblával kell jelezni.
- 13.5. A szűrő beépített helyzetében tisztíthatónak kell lennie.

14. Üzembe helyezés előtti vizsgálatok – nyomáspróba

- 14.1. A nyomáspróbát a gáznyomás-szabályozó állomás összeszerelt technológiai rendszerén kell a kivitelezőnek elvégezni a VII. fejezet 2. pontjában foglaltak szerint. A gyártó által összeszerelt, szilárdsági és tömörségi nyomáspróbával vizsgált gáznyomás-szabályozó állomás technológiai rendszerét a felállítás helyén üzembe helyezés előtt tömörségi vizsgálatnak kell alávetni.

15. Üzembe helyezés

- 15.1. A berendezéseket, szerelvényeket a gyártóművi előírások szerint kell üzembe helyezni.
- 15.2. Csak a létesítési engedélynek megfelelő gáznyomás-szabályozó állomás helyezhető üzembe.
- 15.3. Az üzembe helyezés során beszabályozási adatlapon kell rögzíteni a nyomásszabályozó állomás működését jellemző valamennyi műszaki-biztonsági jellemzőt. A beállítási értékeket a IV. fejezet 2.2. pontja szerint kell megválasztani.

16. Tűzvédelem

- 16.1. Gázberendezést csak akkor szabad üzembe helyezni, ha legalább B tűzvédelmi osztályba tartozó anyagból készült.
- 16.2. Az éghető gáz építményeit A1, A2 vagy B tűzvédelmi osztályba tartozó anyagból lehet építeni.
- 16.3. Tűz esetén a berendezéseket a meg nem engedhető túlmelegedés ellen védeni kell.
- 16.4. Nyomásszabályozót csak olyan mértékben szabad melegíteni, hogy a megengedett üzemi nyomás túllépésére ne kerüljön sor. A melegítés alatt a nyomást és a hőmérsékletet ellenőrizni kell.

17. Nyomástartó berendezések és nyomástartó tartozékok

- 17.1. A gázelosztó-vezeték részét képező nyomástartó berendezések és tartozékok üzemeltetésére, valamint a nyomástartó berendezések átalakítására, felújítására, időszakos ellenőrzésére, felhagyására, elbontására a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló SZTFH rendelet előírásai az irányadók.

X. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

1. Általános követelmények

- 1.1. Gázelosztó vezeték építésére, üzemeltetésére, ellenőrzésére az építőipari kivitelezési, valamint a felelős műszaki vezetői, építési műszaki ellenőri tevékenységek gyakorlására kiadott jogszabályok előírásait, valamint a 4. § (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni. A földgáz és PB-gáz eltérő fizikai és kémiai tulajdonságait a gázelosztó vezeték tervező, építtető, kivitelező, üzemeltető, valamint a gázelosztó vezeték átalakítását, felújítását és felhagyását, elbontását végzőnek egyaránt figyelembe kell venniük.

2. A munkavállalókra vonatkozó szabályok

- 2.1. Csak olyan munkavállaló foglalkoztatható, aki a munkavégzéshez előírt szakképesítéssel rendelkezik, a berendezéseket és az eljárásokat, továbbá a szállított gáz tulajdonságait és a veszélyek elleni védekezési módszereket ismeri.
- 2.2. Gázveszélyes munka végzésekor az egyidejűleg foglalkoztatott munkavállalók száma kettőnél kevesebb nem lehet.
- 2.3. A munkafolyamatokban részt vevő személyzet számát és szakképzettségét technológiai utasításban kell meghatározni.

3. Üzemi utasítások

- 3.1. A földgázelosztónak technológiai, műveleti, kezelési és munkautasítást (a továbbiakban együtt: üzemi utasítás) utasításokat kell készítenie különösen:
  - a) az üzembe helyezésre és az üzemen kívül helyezésre,
  - b) a rendszeres hálózatellenőrzési műveletekre,
  - c) a rendszeres karbantartásokra, beleértve a karbantartást követő tömörségellenőrzést,
  - d) az elosztóvezeték szakaszolására és megbontására,
  - e) a nyomásmentesítésre, a gázmentesítésre és az ezekhez kapcsolódó lefúvatással járó műveletekre,
  - f) a javítási munkafolyamatokra,
  - g) a beavatkozás során betartandó robbanásvédelmi elvekre,

- h) a munkaműveletek során betartandó munka-, tűz- és környezetvédelmi alapelvekre,
  - i) az üzemzavar, rendkívüli esemény esetén követendő eljárásra és az üzemzavar elhárítására, valamint
  - j) az írásos engedélyhez kötött munkákra.
- 3.2. Írásos engedélyhez kötött munkák
- a) a beszállással történő munkavégzés,
  - b) a tűzveszéllyel járó munkák, valamint
  - c) a gázveszélyes munkák.
- 3.3. A 3.2. alpont szerinti munkákat a földgázelosztó gázüzemi vezetője vagy megbízottja engedélyezheti.
- 3.4. Az üzemi utasításokat a munkavállalókkal meg kell ismertetni. Azok elsajátítását visszaellenőrzést követően dokumentálni kell. Az üzemi utasításoknak a munkahelyen mindig rendelkezésre kell állniuk, vagy aláírás ellenében ki kell adni azokat az érintett munkavállalóknak.

4. Oktatás, képzés, továbbképzés

- 4.1. A munkáltatónak a munkavállalót foglalkoztatásának megkezdése előtt, majd az üzemi utasításban meghatározott időközönként és az utasítások lényegi változásakor, szóban ki kell oktatni, továbbá legalább 5 évenként gondoskodnia kell a munkavállaló vizsgáztatásáról:
- a) a munkahelyére vonatkozó üzemi utasításokból,
  - b) a gázüzemi tevékenységek veszélyeiből,
  - c) a biztonsági követelményekből,
  - d) a balesetek és üzemzavarok során teendő intézkedésekből és
  - e) az egyéni védőeszközök használatából.
- 4.2. Az oktatások tartalmát és időpontját írásban kell meghatározni. Az oktatás megtörténtét a munkavállalónak az aláírásával kell igazolnia.

5. Egyéni védőeszközök

- 5.1. A rendelkezésére bocsátott védőeszközöket az üzemi utasításokban előírt módon, minden munkavállaló használja. A munkavállaló felettese köteles megkövetelni az egyéni védőeszközök használatát, illetve azok használatáról köteles rendszeresen meggyőződni.
- 5.2. Gázüzemi tevékenység végzésére olyan munkavállaló alkalmazható, aki orvosilag alkalmas, egészségi állapota alkalmassá teszi a megnövekedett fizikai terhelés elviselésére és az egyéni védőfelszerelések használatára.
- 5.3. A védőeszközök használata tekintetében az alábbiakat kell betartani:
- a) a munkáltatónak biztosítani kell a kockázatértékelésben megállapított védőeszközöket,
  - b) a beazonosított veszélyekhez és tevékenységekhez rendelt védőeszközök fajtáját, típusát, alkalmazásuk módját üzemi utasításban kell szabályozni,
  - c) a védőeszközök időszakos felülvizsgálatát, szükség esetén cseréjét a munkáltatónak kell biztosítani,
  - d) a rendelkezésére bocsátott védőeszközöket az üzemi utasításokban előírt módon, minden munkavállaló köteles használni, valamint
  - e) a védőeszköz alapvető funkcionális alkalmasságának ellenőrzését a munkavállalónak a munkavégzés előtt el kell végeznie.

6. A berendezések üzemeltetése

- 6.1. A munkáltató köteles a Szabályzat hatálya alá tartozó berendezések üzeméhez szükséges biztonsági feltételeket meghatározni.
- 6.2. A berendezéseket szabályszerűen, a gyártói kezelési és üzemeltetési utasításoknak megfelelően kell üzemeltetni és felügyelni. A munkáltató a gázüzem adottságainak megfelelően további követelményeket határozhat meg az üzemi utasításokban a berendezések üzemeltetésére.
- 6.3. A berendezések megfelelő műszaki-biztonsági állapotának biztosítása, az időszakos felülvizsgálatok és a rendszeres karbantartások elvégzése a munkáltató feladata.
- 6.4. A felülvizsgálati és a karbantartási időközöket a jogszabályokban, valamint a munkáltató által választott szabványokban előírtak alapján a munkáltató az MBIR-ben szabályozza. A karbantartásokat és a felülvizsgálatokat

határidőben el kell végezni, a megfelelő állapotot haladéktalanul helyre kell állítani. A munkavállaló köteles a munkavégzésre alkalmas állapotot ellenőrizni a munka megkezdése előtt.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 19/2022. (I. 28.) SZTFH rendelete a bányatérképek méretarányára és tartalmára vonatkozó Bányabiztonsági Szabályzatról

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1b) bekezdés 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13. § n) és o) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET *ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*

1. A rendelet hatálya

- 1. §** (1) A rendelet hatálya kiterjed a bányászati tevékenységet folytató bányavállalkozó (a továbbiakban: bányavállalkozó) valamennyi olyan tevékenységére, amelyet a bányatérképek
- elkészítéséhez,
  - módosításához, kiegészítéséhez és
  - tárolásához
- kapcsolódóan végez.
- (2) A rendelet hatálya kiterjed a bányüzem felelős műszaki vezetőjének ellenőrzési és adatszolgáltatási kötelezettségére, valamint a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: bányafelügyelet) bányatérképekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenységére.

2. A bányatérképekre vonatkozó általános követelmények

- 2. §** (1) Bányatérkép a bányászati környezet változásait tartalmazó, digitális mérőműszerekkel megállapított térbeli térképi adatbázis.
- (2) A bányatérképet digitális formában kell elkészíteni az erre alkalmas térképező vagy térinformatikai számítástechnikai program segítségével.
- (3) A térképező vagy térinformatikai számítástechnikai program akkor minősül alkalmasnak, ha a térképi alapelemeket – mint pont, vonal, vonallánc és szöveg – térbeli helyzetüknek megfelelően le tudja képezni más számítástechnikai rendszerek által értelmezhető formátumba.
- (4) A vektorosan elkészített bányatérképek archiválására, valamint más számítástechnikai rendszerek részére történő adatátadás és adatcsere céljára rajzcsere fájlt kell használni. Az adatmentést az alkalmazott szoftver eredeti adatformátumában is el kell végezni.
- (5) A bányatérképet kinyomtatható formátumban is meg kell szerkeszteni, és papír alapon meg kell jeleníteni, valamint a kinyomtatott formátum számítógépen történő képi megjelenítését – nem módosítható formátumban – biztosítani kell.
- (6) A bányavállalkozó vagy a hites bányamérő a bányatérképek elkészítéséhez és kiegészítéséhez az állami térképi adatbázis adatait használja fel. A bányatérképek továbbvezetésekor az állami térképi adatbázisban bekövetkezett változásokat ellenőrizni kell, és a változásokat a bányatérképen is át kell vezetni.
- (7) A bányafelügyelet a bányatérkép helyességének ellenőrzésére méréseket végez vagy végeztet. A bányafelügyelet – az ellenőrzés eredménye szerint – kötelezheti a bányavállalkozót
- a bányatérkép felülvizsgálatára, szükség szerinti kijavítására,
  - további ellenőrző mérések elvégzésére,
  - a bányatérkép készítéséhez felhasznált mérési és számítási dokumentációk átadására vagy

- d) új bányatérkép vagy műszaki-biztonsági szempontból szükséges más térképek vagy térképmelléletek készítésére.

3. § (1) E rendelet alkalmazásában bányatérkép

- a) a kutatási térkép,
  - b) a bányatelek térkép,
  - c) a bányaművelési térkép,
  - d) a tervtérkép,
  - e) a légvezetési térkép,
  - f) a hidrogeológiai térkép,
  - g) a villamos hálózati térkép,
  - h) a fúrólukás bányászati kitermelés üzemi és üzemi átnézeti térképei,
  - i) a kőolaj-, kőolajtermék- és földgázszállítás távvezetési, távvezetési átnézeti térképei és
  - j) a környezetvédelmi térkép.
- (2) A bányatérképek közül bányászati szempontból az (1) bekezdés a)–c) és h)–j) pontjában meghatározott bányatérkép minősül alaptérképnek.
- (3) A (2) bekezdésben nem szereplő bányatérkép az alaptérkép állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis szerinti állományának felhasználásával készített, rendeltetés szerinti tartalommal kiegészített térkép.
- (4) A bányatérképet hites bányamérőnek kell hitelesítenie.
- (5) A bányatérképet és térképmelléleteit lehetőség szerint egy térképlapon kell kinyomtatni. Ha a kinyomtatott bányatérkép több lapon készül, akkor az összetartozást valamennyi lapon egyértelműen meg kell jelölni, vagy áttekintő térképet kell készíteni. A hites bányamérőnek valamennyi térképet hitelesítenie kell.

4. § (1) A bányatérképet az EOV rendszerben kell készíteni. A kinyomtatott bányatérképen fel kell tüntetni az EOV rendszer keretjeleit is oly módon, hogy abból szükség esetén az EOV rendszer koordináta-hálózata megrajzolható legyen.

- (2) A bányatérképeken ábrázoltakat mérethelyesen, jelkulcsokkal és azok magyarázatával kell feltüntetni. Ha a bányatérképen feltüntetett jelkulcsok megfelelnek az 1. mellékletben foglalt, az állami földmérési alaptérképi adatbázis egyes jelkulcsaihoz kapcsolódó jogszabályoknak vagy szabványoknak, akkor a jelkulcsok magyarázatát nem szükséges feltüntetni, meg kell adni azonban az 1. mellékletben felsorolt jelkulcsokhoz kapcsolódó jogszabályok vagy szabványok megnevezését.
- (3) A kinyomtatott bányatérkép méretarányát – az egyes bányatérképekre vonatkozó előírásokra is figyelemmel – úgy kell megválasztani, hogy a bányatérképen ábrázoltak egyértelműen azonosíthatóak legyenek. A bányatérkép digitális állományát a 2. mellékletben szereplő rétegekiosztással kell elkészíteni.
- (4) Az alaptérképet a bányaműveletek biztonságos végzésének vagy a földalatti bánya esetében a külszínről vagy a bányából történő mentési munka irányításának figyelembevételével kell elkészíteni és kiegészíteni.

5. § (1) A bányamérési tevékenységhez a földmérési és térképészeti állami alapadatokat kell felhasználni, vagy annak adataiból vízszintes és magassági ponthálózatot kell létrehozni. Globális műholdas helymeghatározó rendszerekkel (GNSS) végzett mérés esetében a hálózat alappontjait az Országos GPS Hálózat (OGPSH) alappontjait vagy a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv GNSS szolgáltatását kell használni. A műholdas helymeghatározással végzett alappont meghatározás esetében a térképészetért felelős miniszter felelősségi körébe tartozó állami alapadatokat és térképi adatbázisok vonatkoztatási és vetületi rendszeréről, alapadat-tartalmáról, létrehozásának, felújításának, kezelésének és fenntartásának módjáról, és az állami átvétel rendjéről szóló 15/2013. (III. 11.) VM rendelet szabályait megfelelően kell alkalmazni.

- (2) Az alappontok mozdulatlanságáról minden, azokhoz kapcsolódó mérés előtt meg kell győződni. Az elmozdult alappontokat újra kell mérni, valamint a vízszintes és a magassági koordinátáikat ismét meg kell határozni. Az ingatlanügyi hatóságnak bejelentett alaphálózati pontok elmozdulásáról a mérésért felelős hites bányamérőnek az ingatlanügyi hatóságot 8 napon belül írásban vagy elektronikus úton értesítenie kell.
- (3) A mérésről jegyzőkönyvet kell készíteni. A mérési jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell
- a) a mért adatokat,
  - b) a mérést végző nevét,
  - c) a mérés időpontját, körülményeit,
  - d) az alkalmazott műszer típusát és gyári számát,

- e) a számított koordinátákat és
  - f) a felmért terület helyszínrajzát.
- (4) Az elektronikus adathordozón rögzített mérési eredményeket a 8. §-ban előírtak szerint kell tárolni.

- 6. §**
- (1) Minden bányatérképen fel kell tüntetni
- a) a bányatérkép megnevezését,
  - b) a bányavállalkozó nevét, székhelyét,
  - c) a kutatási terület megnevezését, ha a bányatérképen feltüntetett bányászati tevékenység ahhoz kapcsolódik,
  - d) a bányatelek védnevét, a létesítmény vagy terület nevét,
  - e) a bányatérkép vetületi rendszerét, magassági alapszintjét, a felhasznált vízszintes és magassági alappontok azonosító számát és magasságát vagy a felhasznált műholdas korrekciós szolgáltatás megnevezését,
  - f) a koordináta-hálózatot értékeivel, a méretarányt, az EOVS rendszer keretjeleit koordináta értékükkel,
  - g) a közigazgatási határokat a települések nevének feltüntetésével,
  - h) a bányatérkép készítésének idejét, forrásait és módját, valamint utolsó kiegészítésének időpontját,
  - i) a nyilvántartási sorszámot,
  - j) a bánya veszélyességi minősítését a minősítési fokozattal együtt,
  - k) telepenként vagy telep-szeletenként készített bányatérkép esetében a telepek vagy telep-szeletek megnevezését,
  - l) a bányatérkép helyességéért felelős hites bányamérő nevét, nyilvántartási sorszámát és
  - m) nyomtatott formátum esetében a hites bányamérő eredeti aláírását, valamint a bányavállalkozó eredeti cégszerű aláírását.
- (2) A mélyműveléses és külfejtéses bánya bányaművelési és tervtérképein haladéktalanul fel kell tüntetni a biztonsági, védő- és határpilléreket, az azokat megállapító bányafelügyeleti határozatok megjelölésével.

- 7. §**
- A bányaüzem felelős műszaki vezetője köteles
- a) félévente ellenőrizni a bányatérképek készítését és kiegészítését,
  - b) a hites bányamérőt mindazon adattal ellátni, amelyet a bányatérképen haladéktalanul fel kell tüntetni, és
  - c) a hites bányamérő rendelkezésére bocsátani minden olyan egyéb, nem mérésből származó adatot, amelyet a bányatérképen ábrázolni kell.

- 8. §**
- (1) A bányatérképet – a 2. §-ban foglaltaknak megfelelően – digitális formában kell létrehozni. A bányatérkép papír alapon, nyomtatott formátumban történő adatszolgáltatása esetén az adatszolgáltatáskor meglévő állapotot nem módosítható elektronikus formátumban is el kell menteni.
- (2) A bányatérkép teljes adatállományát adatbázisba szervezve az 5. § (3) bekezdése szerinti mérési jegyzőkönyvvel együtt legalább két adathordozón, egymástól különálló épületben kell tárolni.

- 9. §**
- (1) A bányatérkép megőrzéséről, biztonságos tárolásáról és nyilvántartásáról, a (2) bekezdésben és a 8. §-ban előírtak betartásáról a bányavállalkozó köteles gondoskodni. A bányavállalkozó a bányatérkép digitális állományainak őrzésével megbízhat vele szerződésben lévő hites bányamérőt is. A bányatérkép legutolsó változatának kinyomtatott példányát a bányaüzemben is meg kell őrizni.
- (2) A 8. §-ban szereplő dokumentumokat, valamint a külszíni és a földalatti alaphálózati mérések és számítások jegyzőkönyveit, állományait nem selejtezhető iratként, digitális technológia esetében adathordozón, meg nem változtatható módon is meg kell őrizni a bánya megszüntetését vagy a mező felhagyását követő 5 évig.

- 10. §**
- (1) Ha a bányában a bányaművelés megszűnt, a bányatérképeket a legutolsó állapotnak megfelelően ki kell egészíteni, és azok hites bányamérő által hitelesített és kinyomtatott változatát egy-egy példányban – a szükséges mérési és számítási jegyzőkönyvekkel és a digitális rajzi állományokkal együtt – a bányafelügyeletnek megőrzésre át kell adni.
- (2) A legutolsó állapotnak megfelelő bányatérkép-sorozat egy példányát csatolni kell a visszahagyott ásványvagyonról készített kimutatáshoz.

II. FEJEZET A KUTATÁS TÉRKÉPEI

3. A kutatási térkép

- 11. §** (1) Ásványi nyersanyag, szénhidrogének tárolására alkalmas földtani szerkezetek és geotermikus energia kutatásához kutatási térképet kell készíteni. A kutatási térképet a kutatási létesítmények ábrázolásától és a kutatási eredmények értékelhetőségétől függően 1:1000–1:100 000 méretarányban kell készíteni az állami térképek és a meglévő bányatérképek felhasználásával. A kutatási térképet a kutató bányavállalkozónak kell őriznie.
- (2) A kutatási térkép tartalmazza
- a kutatási terület megnevezését és határvonalát, töréspontjainak sorszámát;
  - a kutatási területtel érintett saját és idegen bányatelek vagy kutatási terület megnevezését, határvonalát;
  - az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmát;
  - koncesszió esetén a koncessziós terület határvonalát töréspontjaival és azok sorszámával;
  - az adott kutatás szempontjából fontos
    - mélyfúrásokat,
    - kutatófúrásokat,
    - geofizikai mérések nyomvonalát és állomáspontját, valamint a korábbi értelmezés alapján valószínűsíthető földtani alakzatokat,
    - korábban telepített kutató létesítményeket;
  - a kutatási tevékenységgel érintett, a bányászatról szóló törvényben meghatározott kivett helyeket, a Natura 2000 területeket, a barlangokat és védőterületeket;
  - az állami topográfiai térképi adatbázis tartalmát;
  - a felhasznált vízszintes és magassági alappontokat azonosító számokkal, magassági adataikkal együtt és
  - a megvalósult kutatási létesítményeket, a kutatás során végzett kitermelés helyét.
- (3) A kutatási térképet szükség szerint, de legalább évente kétszer, a június 30-i és a december 31-i, valamint a kutatás befejezési állapotának megfelelően ki kell egészíteni. Ha nincs a térképi tartalommal változás, akkor a meglévő kutatási térképen – hites bányamérővel újból hitelesítve – az utolsó kiegészítés dátumát kell feltüntetni.

4. Kutatási tervtérkép

- 12. §** A műszaki üzemi terv mellékleteként benyújtott kutatási térképnek tartalmaznia kell a 6. § (1) bekezdésében és a 11. §-ban foglaltakon túl
- a tervezett kutató létesítményeket és
  - a kutatási tevékenységgel összefüggően tervezett és ütemezett tájrendezési feladatokat.

III. FEJEZET A BÁNYATELEK TÉRKÉP

- 13. §** (1) A bányatelek térkép a kutatási zárójelentés adatainak és az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis hiteles másolata teljes tartalmának felhasználásával készül. A kőolaj- és földgázbányászat, valamint a földtani szerkezetben történő szénhidrogén-tárolás bányatelek térképe az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis adatállományából létrehozva, csökkentett tartalmú térképi állományban is készíthető.
- (2) A bányatelek térképen fel kell tüntetni
- a bányatelek határvonalát töréspontjainak sorszámával,
  - a lakott helyeket,
  - a vízellátó művek víznyerő, tároló, vízkezelő és -elosztó berendezéseit és azok védőterületeit,
  - a vízkár elhárítási és a folyószabályozási létesítményeket,
  - a bányászatról szóló törvényben meghatározott kivett helyeket, a Natura 2000 területeket és a barlangokat, amelyeket az ingatlan-nyilvántartási térkép nem ábrázol,
  - az ismert vagy feltételezett, meglévő vagy korábbi bányaműveleteket,
  - a mélyfúrásokat mélységük megjelölésével, és az ásványi nyersanyaggal minősített telep vastagságát,

- h) a bányatelekkel érintkező, a bányatelket részben vagy egészében fedő, a bányatelek nyilvántartásból nem törölt bányatelkek határvonalát,
  - i) a tervezett biztonsági, védő- és határpilléreket,
  - j) a megkutatott ásványi nyersanyag előfordulás ismert határvonalát,
  - k) – a szénhidrogénekre vonatkozó bányatelek kivételével – a bányatelek domborzatát a geodéziai felmérés, az állami topográfiai térképi adatbázis vagy digitális domborzatmodell alapján és
  - l) a b)–k) pontban meghatározott térképi elemeket a bányatelken és annak 100 méteres körzetében.
- (3) A bányatelek térképen méretarányosan fel kell tüntetni a bányatelekkel fedett és művelni tervezett ásványvagyont tartalmazó átlagos (jellemző) rétegsort és a bányatelek jellemző földtani szelvényét. Szénhidrogénekre vonatkozó bányatelek esetén – a földtani szelvény helyett – a támpontul szolgáló kút (kulcskút) rétegszelvénye is megadható.
- (4) A bányatelek térképre fel kell jegyezni a határvonal töréspontjainak koordinátáit (x, y és z), a fedő- és alaplap magasságát, valamint a bányatelek területét. Szénhidrogénekre vonatkozó bányatelkek esetében a „z” érték megadása nem kötelező.
- (5) A bányatelek térképen ábrázolni kell a védőpillérek általános metszetét.

IV. FEJEZET

A MÉLYMŰVELÉSES BÁNYÁK TÉRKÉPEI

5. Közös szabályok

- 14. §**
- (1) A bánya függőleges aknája, lejtősaknája és tárója külszíni szájnyílásának közelében legalább három, föld alatti rakodóin legalább négy állandósított, magasságilag is meghatározott vízszintes alappontot kell kijelölni.
  - (2) A bánya külszíni és föld alatti alappontjainak relatív helyzetét a bányászati célok által megkívánt pontossággal kell meghatározni. A külszíni vízszintes alappontok esetében legalább a negyedrendű vízszintes alappontok létesítésére előírt pontossági követelményeket kell betartani.
  - (3) A szomszédos (egymásra hatással lévő) föld alatti bányák külszíni vízszintes és magassági alappontjainak helyességét egymáshoz kapcsolódó mérések útján is ellenőrizni kell.
  - (4) A bányánál gondoskodni kell arról, hogy a külszínen, a mindenkor művelt terület közelében a gyors kitzítéshez alkalmas mérési pontok legyenek.
  - (5) Függőleges aknán keresztül történő kapcsoló és tájékozó mérés esetén a mérésnek és számításnak ki kell terjednie az aknarakodón állandósított pontok koordinátáinak, valamint a kiinduló oldal irányszögének meghatározására is. A mérést legalább kétszer, egymástól függetlenül el kell végezni. A kiinduló sokszögoldal két független tájékozás alapján kapott tájékozott irányértékének különbsége nem haladhatja meg a 30 másodperc értéket.
  - (6) Lejtősaknán vagy tárón keresztül történő kapcsolás és tájékozás esetén a sokszögvonala mérését legalább a (8) bekezdésben a bányabeli I. rendű sokszögvonala előírt pontossággal kell elvégezni.
  - (7) A bányabeli vízszintes alapponthálózatot az I. és II. rendű sokszögvonala alkotják. Az I. rendű sokszögvonala kell vezetni az aknarakodótól a bányatelek határáig és a határpillérig. A II. rendű sokszögvonala az I. rendű sokszögvonala pontjaihoz kapcsolódnak.
  - (8) A méréseket a bányászati célok által megkívánt pontossággal kell elvégezni, legalább a következő pontossági előírásokat kell megtartani:
    - a) az I. rendű sokszögvonala vonalas záróhibája nem haladhatja meg a vonalhossz 1:5000, a II. rendűé az 1:2000 részét,
    - b) az aknamélység mérését legalább 1:10 000 relatív pontossággal kell elvégezni,
    - c) a bányabeli magasságmérést a közel vízszintes szakaszoknál a vonalhosszra vonatkoztatott 1:20 000, meredek szakaszoknál 1:10 000 relatív pontossággal kell elvégezni.

6. A bányaművelési térkép

- 15. §** (1) A bányaművelési térképet nyomtatott formában és 1:500–1:2000 méretarányban kell készíteni. A bányaművelési térképen a vágatokat és a lefejtett területeket telepenként, telepszeletenként vagy szintenként, a bányavállalkozó által megállapított színjelzéssel kell feltüntetni.
- (2) A bányaművelési térkép digitális és papíralapú, nyomtatott formátumán fel kell tüntetni:
- a) a bányatelek határvonalát töréspontjaival és azok sorszámaival, a határpilléreket, a bányatelket érintő, részben vagy egészben fedő és a bányatelek nyilvántartásból nem törölt bányatelek határvonalát, a bányavállalkozó tulajdonában vagy használatában lévő területek határvonalát,
  - b) a védendő külszíni területeket, a bányászatról szóló törvényben meghatározott kivett helyeket, a barlangokat, a külszíni létesítményeket, az álló- és folyóvizek védőpilléreit, továbbá áradáskor vagy esőzéskor víz alá kerülő területeket az ismert legmagasabb árvízszint megadásával,
  - c) a bánya külszíni nyílásait és fő vágatait,
  - d) a bányatelek határain és annak 100 méteres körzetén belül lévő lefejtett területeket, az ismert főbb vetőket,
  - e) a 14. § (1) bekezdése szerinti mérési alappontokat és azok magassági adatát,
  - f) a kapcsolódást a nyomvonalas létesítményekhez,
  - g) az alappontoknak és a bánya jellemző pontjainak magassági adatait olyan gyakorisággal, hogy azokból a fő szintviszonyok megállapíthatóak legyenek,
  - h) a védő- és a biztonsági pilléreket,
  - i) valamennyi mélyfúrást és bányabeli kutatófúrást,
  - j) a visszahagyott ásványvagyon (pillér) határvonalát,
  - k) valamennyi nyitott bányatértséget és felhagyott bányatértséget, fejtéseket a lefejtett terület jellemző pontjainak magassági adataival és a lefejtés évszámával,
  - l) a 0,5 m-t meghaladó elvetési magasságú vetőt,
  - m) a teleptűz, a 0,5 m³/min.-nál nagyobb hozamú víz-, úszóhomok- és iszapbetörés helyét,
  - n) a gázkitörés és a gázkitöréses jelenség helyét,
  - o) a tűzvédelmi és a vízvédelmi gátakat,
  - p) tömedékes művelést alkalmazó sújtóléges szénbánya esetében a 20 m²-nél nagyobb alapterületű omlást,
  - q) többszeletes művelés vagy több telep esetében a visszamaradt kőzet vagy ásványi nyersanyagpillér határvonalát,
  - r) a vízmentesítéssel kapcsolatos egyéb bányászati létesítményeket,
  - s) a bánya minősítését a fő bányaveszélyek szempontjából a vonatkozó minősítési fokozattal (osztállyal) együtt,
  - t) a felhasznált vízszintes és magassági alappontokat azonosító számokkal és magassági adataikkal együtt, és
  - u) a bányászati célú igénybevétellel érintett földrészeletek (ingatlanok) határvonalát és helyrajzi számát, amelyeket – szükség esetén külön lapon – a műszaki üzemi terv engedélyezési eljárása során 90 napnál nem régebbi ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis alapján kell ábrázolni.
- (3) Kettőnél több telepet vagy vastag telepet kettőnél több szeletben művelő bánya esetében az első két művelt telepről vagy szeletről kell a bányaművelési térképet elkészíteni és vezetni. Minden további két-két telepről vagy szeletről külön térképet kell készíteni. Ez utóbbiakon nem kell feltüntetni az ábrázolt telepek vagy szeletek művelésével nem kapcsolatos bányatértségeket és lefejtett területeket.
- (4) Aknatengelyben a függőleges aknával harántolt telepekről, továbbá 300 m-enként a 30 foknál nagyobb dőlésű, művelés alatt álló telepekről dőlésirányú, a lejtősaknával harántolt telepekről aknatengely irányú földtani metszetet kell készíteni, amely a bányaművelési térkép tartozékát képezi.
- (5) A bányaművelési térképet legalább havonta frissíteni kell az alkalmazott számítástechnikai program saját formátumában, rendszer-független rajzcsere-fájlban és képi, nem módosítható formátumban, valamint el kell menteni, és papíralapú, nyomtatott formátumban a bányüzemben kell tartani.

7. A tervtérkép

- 16. §** (1) A tervtérkép a bányaművelési térkép adatállományának felhasználásával készített térkép. A jóváhagyott tervtérkép egy kinyomtatott példányát a bányüzemben kell őrizni.
- (2) A tervtérképen a 15. § (2) bekezdésében előírtakon túlmenően fel kell tüntetni
- a) negyedéves bontásban a vágathajtási (feltárási és elővájási) tervet zöld színnel, a tervezett lefejtéseket zöld színű vonalkázással, és ezekhez kapcsolódóan
    - aa) a tervezett vágatok és fejtések megnevezését és azonossági számát,
    - ab) a tervezésnél számításba vett telepvastagságot, szeletvastagságot, telepcsapást és -dőlést,
    - ac) az országos ásványvagyron-nyilvántartás adatainak megfelelően a művelési tömbök határát és azonosító jelét, a tervezett veszteség %-os értékét,
    - ad) a visszahagyni tervezett ásványvagyron határvonalát,
    - ae) a feltételezett vetőket és
    - af) az előfúrásra kötelezett vágatoknál az előfúrás megkezdésének helyét;
  - b) az áthúzó légáramokat, azok irányát, a terelésükre és szabályozásukra szolgáló létesítményeket, a főszellőztető- és segédszellőztető-gépeket;
  - c) vízveszélyes bánya esetében
    - ca) a tervezett vízmentesítő telepeket, azok teljesítményét és talpszintjét,
    - cb) a tervezett zsompokat, azok befogadóképességét és talpszintjét,
    - cc) a vízmentesítéssel kapcsolatos egyéb tervezett bányászati létesítményeket,
    - cd) a tervezett vágatok talpszintjeit olyan sűrűséggel, hogy a vágatok talpviszonyai, valamint az ellenlejtés szakaszok legmélyebb pontjai egyértelműen meghatározhatóak legyenek és
    - ce) a tervezett művelési területen valószínűsíthető legnagyobb vízbetörés víz- és hordalékhozamát;
  - d) a többi fő bányaveszélyek ellen tervezett állandó létesítményeket és
  - e) a tervezett és ütemezett tájrendezési feladatokat.

8. A légvezetési térkép

- 17. §** (1) A légvezetési térképet a bányaművelési térkép állományának felhasználásával kell készíteni és 1:2000 vagy nagyobb méretarányban kell kinyomtatni, és a bányüzemben a műszaki felügyelet által hozzáférhetően kell őrizni. A légvezetési térkép egy példányát a szellőztetési megbízott irodájában ki kell függeszteni.
- (2) A légvezetési térképen fel kell tüntetni
- a) valamennyi nyitott és ideiglenesen elgátolt bányatértséget, az áthúzó légáramokat, azok irányát,
  - b) a légterelésre és a légmennyiség szabályozására szolgáló létesítményeket,
  - c) a főszellőztető- és segédszellőztető-gépeket, klímaberendezéseket,
  - d) a gáz- vagy légmérő állomásokat, a robbanásfojtó záratokat és azok azonossági számát,
  - e) a sűrített levegős, a tűzvédelmi víz-, az iszap-, valamint a gázlecsapoló csőhálózatot,
  - f) külön jellel megjelölve azokat a bányatértségeket, ahol belső égésű motort, tűzveszélyes folyadékkal működő gépet, berendezést üzemeltetnek, továbbá ahol a tevékenység során egyéb veszélyes gázok keletkeznek,
  - g) a bányatértségek gázkitörés-veszélyességi, sújtólég-veszélyességi, szénporrobbanás-veszélyességi minősítését és fokozatát, valamint a gázkitörés-veszélyes, a sugárveszélyes és a szilikózisveszélyes munkahelyeket,
  - h) a hevederes szállítóberendezéseket, a beépített önműködő tűzoltó-berendezéseket,
  - i) a robbantóanyag-raktárakat, a tűz- és robbanásveszélyes anyagok raktárait és
  - j) a hírközlő és a riasztó berendezések (műszerek), valamint a veszélyes gázokat folyamatosan mérő műszerek telepítési helyét.
- (3) A közös szellőztetési rendszerben egyesített bányák részére közös légvezetési térképet is kell készíteni 1:5000 vagy nagyobb méretarányban.
- (4) A közös légvezetési térképen fel kell tüntetni a közös légvágatokat és azokat a létesítményeket, berendezéseket, amelyekkel az érintett bányák szellőztetését megváltoztatni vagy befolyásolni lehet.
- (5) A légvezetési térképen az áthúzó légáramban bekövetkezett változásokat 48 órán belül, az egyéb változásokat havonta át kell vezetni.
- (6) Szükség szerint, de legalább évenként, az első negyedévben új légvezetési térképet kell készíteni.

9. A hidrogeológiai térkép

- 18. §** (1) A vízveszélyes területen megállapított bányatelek területéről hidrogeológiai térképet kell készíteni 1:2000 vagy nagyobb méretarányban.
- (2) A hidrogeológiai térképen a 15. S-ban előírtakon túlmenően fel kell tüntetni
- a) megkülönböztetett színjelzéssel
    - aa) a fajlagos védőréteg-vastagság m/bar dimenziójú izovonalait,
    - ab) a telep fedőjében vagy fekéjében lévő vízdús laza kőzetek és a telep közötti védőréteg vastagságának 1 m-es izovonalait, valamint
    - ac) a vízdús laza kőzetekből álló rétegek vastagságának 1 m-es izovonalait,
  - b) a 0,5 m³/min mennyiséget meghaladó víz-, iszap-, úszóhomok betöréseket, külön jelezve a bányaművelés során várható legnagyobb vízbetörés víz- vagy hordalékhozamát,
  - c) a megállapított vagy feltételezett vetőket és egyéb tektonikai rendellenességeket,
  - d) a karsztvíz szintjét, a feszített vizet tartalmazó vízáteresztő kőzetekben lévő víz nyugalmi szintjét a tárgyév január 1-jei állapot szerint,
  - e) a telepkimosásokat, az ismert vagy feltételezett üregeket, a külszíni szakadásokat és víznyelőket,
  - f) a külszíni és a bányabeli kutatófúrásokat, a tervszerűen telepített csapoló fúrásokat vízhozamukkal és nyomásértékükkel,
  - g) a vízvédelmi pillérek határvonalát,
  - h) karsztvízveszély esetén a karsztvízszintfigyelő fúrásokat a mért karsztvízszint feltüntetésével és
  - i) az esetleges tömedékelés vagy a vízbetörések elfojtására vonatkozó adatokat.
- (3) A hidrogeológiai térképhez jellemző vízföldtani metszetet kell készíteni, amely hidrogeológiai térkép tartozékát képezi.
- (4) A hidrogeológiai térképet a bányanyitás kezdetéig el kell készíteni, szükség szerint ki kell egészíteni, és a bányüzemben kell tartani.

10. A villamos hálózati térkép

- 19. §** (1) A villamos hálózati térképnek a főbb villamos berendezések helyét, a villamos hálózat telepítési összefüggéseit, a fő bányaveszélyek miatt minősített bányatérsegeket és ezek villamos szerelvényeinek lekapcsolási helyeit egyértelműen megállapíthatóan kell tartalmaznia.
- (2) A villamos hálózati térképen fel kell tüntetni
- a) a nyitott bányatérsegeket,
  - b) az áthúzó légáramot és irányát,
  - c) a legnagyobb feszültségre utaló módon jelölve azokat a bányatérsegeket, amelyekben villamos berendezést szereltek fel, és
  - d) a bánya 1000 V-nál nagyobb feszültségű erőátviteli kábel-, tömlővezeték, valamint a szigeteletlen felső vezeték hálózatát, az ezekkel összefüggő átalakító, kapcsoló és elosztó berendezéseket.
- (3) A villamos hálózati térképet a bányanyitás kezdetéig el kell készíteni, és évenként, a műszaki üzemi tervhez igazodóan ki kell egészíteni.
- (4) A villamos hálózati térképet a bányüzemben a műszaki felügyeleti személyek által hozzáférhető helyen kell tartani.

V. FEJEZET

A KÜLFEJTÉSES BÁNYÁK TÉRKÉPEI

11. A bányaművelési térkép

- 20. §** (1) A külfejtéses bányák bányaművelési térképei terepi mérések alapján készített vektoros formátumú digitális adatbázisok, amelyek a térképi megjelenítésen túl alkalmasak a bánya háromdimenziós térmodelljének előállítására is.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti digitális állományból összevonás (generalizálás) útján nyomtatásra alkalmas példányt is elő kell állítani. A papír vagy képi megjelenítésű bányaművelési térképet 1:1000, nagy kiterjedésű bánya esetében 1:2000 méretarányban kell készíteni. Az előírtnál nagyobb méretarány is megengedett.

- (3) A bányaművelési térképen a 15. § (2) bekezdés a)–b) és d)–g) pontjában előírtakon túlmenően fel kell tüntetni
- a) a 2 m-t meghaladó mélységű kutatóaknákat, tárókat és kutatófúrásokat;
  - b) az üzemben lévő és a felhagyott bányaterületek elhelyezkedését magassági adataikkal együtt, valamint megkülönböztető színjelzéssel a meddőanyag, a haszonanyag, a meddőhányók és a készletek alakzatait;
  - c) a bánya vízvezetésére szolgáló árkokat, bevágásokat, vízvezető csatornákat;
  - d) a bányatelken és annak közvetlen környezetében lévő természetes föld-felszín domborzati viszonyait, geodéziai felmérés vagy az állami topográfiai térképi adatbázis, vagy digitális domborzatmodell alapján;
  - e) az egy évnél hosszabb ideig ugyanazon a helyen használni tervezett bányaüzemi műszaki és egyéb üzemi létesítményeket;
  - f) olyan bányánál, ahol a bánya alatt ismert, nyomás alatti vizet tároló réteg van, fel kell tüntetni
    - fa) a feküoldali védőréteg abszolút és fajlagos értékét,
    - fb) a víztároló rétegek vízszint- és nyomásadatait a változásokkal együtt, és
    - fc) a csapoló, valamint a vízszintellenőrző létesítmények helyét, főbb adatait;
  - g) a felhasznált mérési alappontokat azonosító számukkal és magassági adataikkal együtt;
  - h) a védő- és a biztonsági pilléreket;
  - i) az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis-tartalmát;
  - j) a digitális állományt, ezen belül
    - ja) minden megmért részletpontot pont objektum formájában, a valóságos magasságra beillesztve, és
    - jb) a mérés során felvett terepalakulatok és objektumok vonalkapcsolatait; valamint
  - k) az eredeti terepfelszín helyszíni mérésből származó magassági adatait a következő tárgyévre tervezett kitermelési területekre vonatkozóan.
- (4) A bányaművelési térkép előállításához szükséges geodéziai méréseket olyan pontossággal és részletességgel kell elvégezni, hogy az előállított digitális terepmodell alapján elvégezhető térfogatszámítás hibája ne haladja meg az 5%-ot az ellenőrző méréshez képest, ezért a terepi geodéziai mérések során:
- a) a mérést olyan pontsűrűséggel kell elvégezni, hogy a belőle készíthető digitális terepmodell felület és a valódi terepfelszín különbsége ne haladja meg az 1 métert a terepfelszín bármely pontjára állítható merőleges egyenesen mérve;
    - aa) ezért a közel vízszintesnek tekinthető felületeken is szükséges minimálisan 20 méteres közelítő rácshálóban történő felületi pont bemérése,
    - ab) a nagyobb meredekségű vagy gyalogosan nem járható bányafalaknál a pontsűrűségnek legalább 10 méterenkénti rácshálóban szükséges a felmérése,
    - ac) a terep jellemző idomvonalait, törésvonalait olyan mértékben kell felmérni, hogy az a) pontban előírt pontosság teljesíthető legyen, és
    - ad) a vízzel borított bányaművelési szintek mérésekor úgy kell eljárni, hogy a pontsűrűség megfeleljen az aa) alpontban leírt feltételnek; valamint
  - b) a méréseket olyan alapadatokkal, eszközökkel és módszerekkel kell elvégezni, amelyekkel minden esetben teljesíthető a bemért részletpont 10 cm-nél kisebb abszolút hibával rendelkező helymeghatározása.
- (5) Az aktuális bányatérkép előállításához felhasznált alap- és részletpontokról digitális állományban koordinátajegyzéket kell készíteni. A koordinátajegyzék az esetlegesen alkalmazott, a pontjellegre vonatkozó kódokat is tartalmazza.
- (6) A bányaművelési térkép alapjául szolgáló digitális állományt, valamint a nyomtatási célra készített állományt, hordozható vektoros rajzcsere formátumban is el kell menteni. A két változat készíthető egy állományban is. Papíralapú, nyomtatott formátumban történő adatszolgáltatás esetében a nyomtatási térképet nem módosítható formátumban is el kell menteni.
- (7) A digitális állományt nem újraírható adathordozón kell tárolni.
- (8) A bányaművelési térképet és az (5)–(7) bekezdés szerinti munkarészeket szükség szerint, de legalább a tárgyév január 1. napja és április 1. napja között ki kell egészíteni és minden év április 20-ig digitálisan és papír alapon, nyomtatott formátumban a bányafelügyeletnek meg kell küldeni a helyszíni mérések időpontjának megjelölésével. Az éves leadások között eltelt időszak 14 hónapnál hosszabb nem lehet.
- (9) A bányaművelési térkép egy kinyomtatott példányát a bányaüzemben kell tartani. Ha a bányaüzemben nincs állandó tárolásra alkalmas hely, akkor a bányaművelési térkép egy példányát a műszaki felügyeleti személy által hozzáférhető helyen kell tartani.

12. A tervtérkép

- 21. §** (1) A tervtérképet a bányaművelési térkép digitális állományának másolatán, annak méretarányában kell készíteni.
- (2) A tervtérképen fel kell tüntetni
- a műszaki üzemi tervben előirányzottakat, megkülönböztető színjelzéssel a letakarás és a hasznosítható anyagok kitermelési helyét és mértékét,
  - a (3) bekezdés szerinti mellékletet képező metszetek helyét,
  - robbantásos jövesztés esetén a biztonsági övezet határvonalát és az azon belül lévő létesítményeket, valamint a robbantás idején felállítandó őrhelyeket, és
  - a tervezett és ütemezett tájrendezési feladatokat.
- (3) A tervtérképhez annyi és olyan méretarányú metszetrajzot kell mellékelni, hogy azokból a bánya jellemző viszonyai (a bányafal magassága, a közethomlok dőlésszöge, a szintek száma és magassága) megállapíthatóak legyenek.
- (4) A tervtérkép egy papíralapú, kinyomtatott példányát a bányüzemnél kell őrizni. Ha a bányüzemben nincs állandó tárolásra alkalmas hely, akkor a tervtérkép egy papíralapú, kinyomtatott példányát a műszaki felügyeleti személy által hozzáférhető helyen kell tartani.
- (5) A tervtérkép nyomtatott munkarészein kívül a bányafelügyeletnek meg kell küldeni a 20. § (5)–(7) bekezdésében meghatározottak szerint a vonatkozó digitális állományokat is.

VI. FEJEZET

A FÚRÓLYUKAS BÁNYÁSZATI KITERMELÉS TÉRKÉPEI

- 22. §** A fúrólyukas bányászatnál (szén-dioxid és szénhidrogén bányászat, szénhidrogének tárolására alkalmas földtani szerkezetek kiképzése és hasznosítása tárolásra, megkutatott geotermikus energia energetikai célú kitermelése) üzemi térképet, üzemi átnézeti térképet és tervtérképet kell készíteni.

13. Az üzemi térkép

- 23. §** (1) Minden művelés alatt álló mezőről üzemi térképet kell készíteni 1:5000 vagy nagyobb méretarányban, és azt a termelő üzemnél kell őrizni.
- (2) Az üzemi térképen – a 11. § (2) bekezdés b)–f) pontjában előírtakon túlmenően – fel kell tüntetni
- valamennyi szénhidrogén-ipari céllal mélyített mélyfúrást, az üzemi létesítményeket,
  - az állandó jellegű (az egy évnél hosszabb ideig ugyanazon helyen használni tervezett) kőolaj-, kőolajtermék-, gáz-, gőz- és vízviszanyomó-, hírközlő- és vezérlővezetékeket, a 0,4 kV-os és annál nagyobb feszültségű villamos vezetékeket,
  - a felhasznált vízszintes és magassági alappontokat azonosító számukkal és magassági adataikkal együtt és
  - az állandó jellegű (egy évnél hosszabb ideig ugyanazon helyen használni tervezett) vízjogi engedélyköteles kutak, objektumok helyét mennyiségi, minőségi adataikkal és azonosítójukkal együtt.
- (3) Az üzemi térképet 3 havonta a bányavállalkozónak a változásoknak megfelelően ki kell egészítenie.

14. A tervtérkép

- 24. §** (1) A tervtérkép az üzemi térképről vagy a kutatási térképről – annak méretarányában – készítendő térkép. A tervtérkép egy példányát a bányavállalkozónál vagy az üzemnél kell őrizni.
- (2) A tervtérképen a 23. § (2) bekezdésében előírtakon túlmenően fel kell tüntetni
- a kutató, a termelő és egyéb bányászati célú technológiai fúrásokat, a tervezett kútfelszámolásokat és kút-átképzéseket,
  - az üzemi létesítményeket, az állandó jellegű kőolaj-, kőolajtermék-, gáz- és vízviszanyomó vezetékeket, a 0,4 kV-os és annál nagyobb feszültségű villamos vezetékeket és
  - az ütemezett tájrendezési feladatokat.

VII. FEJEZET

A KŐOLAJ-, KŐOLAJTERMÉK- ÉS FÖLDGÁZSZÁLLÍTÁS TÉRKÉPEI

15. A távvezetéki térkép

- 25. §** (1) A távvezetéki térképen a szállító, leágazó és mezők közötti vezeték az indítóállomástól az átadóállomásig, vagy – ha az az országhatárt keresztezi – az országhatárig kell ábrázolni. A távvezetéki térképet az ingatlan-nyilvántartási térkép hiteles másolata teljes tartalmának felhasználásával kell készíteni és a vezeték üzemben tartónál kell őrizni.
- (2) A távvezetéki térképen fel kell tüntetni
- a szállító- és leágazó vezeték megnevezését,
  - a vezeték nyomvonalát és védősávját,
  - a kezdő-, törés- és végpontjait sorszámozva, valamint legalább km-enként a szelvéyszámokat,
  - a vezeték összes tartozékát,
  - a vezeték tartozékát képező távjelző és távvezérlő berendezések vezetékeinek nyomvonalát a bejelentkezési helyek megjelölésével és
  - a vezeték biztonsági övezetében lévő
    - létesítményeket,
    - állandó folyó- és állóvizeteket,
    - árasztásos öntözésű területeket,
    - föld alatti csővezetékeket, hírközlő és villamos kábeleket, valamint
    - bányatelek nyilvántartásból nem törölt – idegen bányatelek határvonalát és megnevezését.
- (3) A távvezetéki térképhez mellékelni kell
- a vezeték kezdő-, törés- és végpontjainak koordinátáit sorszámuk szerinti sorrendben táblázatba foglalva és
  - a vezeték hossz-szelvényét a térképi vízszintes és 1:100 magassági méretarányal, a keresztező létesítményeket is ábrázolva.
- (4) A távvezetéki térképet 3 havonta a bányavállalkozónak a változásoknak megfelelően ki kell egészítenie.

16. A távvezetéki átnézeti térkép

- 26. §** (1) A szállító, leágazó és mezők közötti vezetékről az átadó állomásig, vagy – ha az az országhatárt keresztezi – az országhatárig távvezetéki átnézeti térképet kell készíteni. A távvezetéki átnézeti térképhez közvetlenül csak az 1:10 000 vagy 1:25 000 méretarányú állami topográfiai térképek használhatók fel, és azokat a távvezeték üzemben tartónál kell őrizni.
- (2) A távvezetéki átnézeti térképen fel kell tüntetni
- a távvezeték megnevezését,
  - a vezeték nyomvonalát,
  - a táv- és leágazó vezetékek kezdő-, törés- és végpontjait sorszámozva méretaránytól függő sűrűséggel, valamint legalább 10 km-enként a szelvéyszámokat,
  - a csőelzáró szerelvényeket, a nyomásfokozó, katód- és melegítő állomásokat, felszíni jeleket szelvéyszámukkal,
  - a gázvezeték nyomvonala által keresztezett vagy annak védősávjában levő utakat, vasutakat, a 110 kV vagy ennél nagyobb üzemi feszültségű villamos távvezetékeket,
  - a vezetékek védelmére kijelölt védőpilléretet,
  - a bányatelek nyilvántartásból nem törölt bányatelek határvonalát, megnevezését és
  - a koncessziós területek megnevezését és határvonalait.
- (3) A távvezeték nyomvonalán vagy szelvényezésében beállott változásokat a távvezetéki átnézeti térképen évenként át kell vezetni.

VIII. FEJEZET
A KÖRNYEZETVÉDELMI TÉRKÉP

- 27. §** (1) Minden bányászati tevékenységhez a műszaki üzemi terv mellékleteként olyan környezetvédelmi térképet kell készíteni, amelyen nyomon követhetők a bányászati tevékenység környezeti hatásai és az ezek miatt bekövetkezett változások. A környezetvédelmi térképet a bányászati tevékenység területének nagyságától függően 1:1000–1:100 000 méretarányban kell készíteni az állami térképek felhasználásával.
- (2) A környezetvédelmi térképnek tartalmaznia kell
- a bányászati tevékenység területének megnevezését, határvonalát töréspontjaival és azok sorszámaival,
  - a környezet igénybevételevel járó, a környezetet károsító és terhelő tevékenységek helyének ábrázolását, megnevezését és hatásterületét,
  - a környezet teherviselő elemeit, a bányászatról szóló törvényben meghatározott kivett helyeket, a Natura 2000 területeket és a barlangokat,
  - az ásványi nyersanyagot kísérő képződmények legjellemzőbb földtani és vízföldtani adatait,
  - bányászati célú vízkitermelés esetében a víz felszínre jutási pontját, a víz mennyiségének és minőségének mérési helyeit, felszíni vagy felszín alatti vízbe történő bevezetésénél annak pontos helyét,
  - felhagyott vagy felhagyásra tervezett bányarészekben, ezek környezetében a vízfeltöltődés ellenőrző helyeit,
  - bányászati célú víztelenítés esetén a depressziós terület és a hatások ellenőrzésére létesített monitoring hálózat adatait,
  - víztelenítés nélküli külfejtéses bányászat esetében a csapadékvíz-elvezetést,
  - a környezeti határértékeket, a bányászati tevékenységből eredő környezetszennyezés területi eloszlását, a kibocsátási határértékeket, a bányászati tevékenységből eredő környezetterhelés mértékét,
  - a hatásmegfigyelő rendszert és
  - a tervezett és megvalósult tájrendezést.
- (3) A környezetvédelmi térképet szükség szerint, legalább évente a december 31-i állapotnak megfelelően ki kell egészíteni.

IX. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 28. §** Ez a rendelet 2022. február 1-jén lép hatályba.

Dr. Biró Marcell s. k.,
elnök

1. melléklet a 19/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A bányászati térképezés egyes jelkulcsaihoz kapcsolódó szabványok

- MSZ-09 10.0134-4:1990 Bányászati térképezés. Szénhidrogén mélyfúrások, termelő kutak egyezményes jelei.
- MSZ-09 10.0134-5:1990 Bányászati térképezés. Geofizikai létesítmények, mérések egyezményes jelei.
- MSZ-09 10.0134-6:1990 Bányászati térképezés. Régi szén- és uránbányáknál alkalmazható térképjelek.
- MSZ-09 10.0134-7:1990 Bányászati térképezés. Régi bauxitbányáknál alkalmazható térképjelek.
- OKGT 1976-ban kiadott Gázipari térképjelkulcsa.

2. melléklet a 19/2022. (I. 28.) SZTFH rendelethez

A bányatérkép rétegekiosztása

A	
1.	Rétegekiosztás
2.	01 Földmérési alaptérkép átvett rétegei
3.	(Csak a szükséges rétegeket kell átvenni. A megmaradó rétegneveket 01 előtaggal kell ellátni.)
4.	02 Bányatérkép rétegei
5.	02_1 Bányászati tevékenységhez meghatározott alappontok
6.	02_11 vízszintes alappontok
7.	02_12 magassági alappontok
8.	02_13 3D alappontok
9.	02_2 Határvonalak és határpontok
10.	02_21 kutatási terület határvonalai és határpontjai
11.	02_22 kutatási létesítmények és földtani alakzatok határvonalai és határpontjai
12.	02_23 megkutatott ásványi nyersanyag, készletszámítási blokkok határvonalai és határpontjai
13.	02_24 bányatelek határvonalai és határpontjai
14.	02_25 biztonsági, védő, határpillérek, valamint védősáv határvonalai és határpontjai
15.	02_26 biztonsági övezetek határvonalai és határpontjai
16.	02_27 egyéb területek határvonala és határpontjai (szabadon bontható alrétegekre)
17.	02_3 Építmények
18.	02_31 épületek
19.	02_32 bányaműveléssel kapcsolatos műtárgyak
20.	02_33 támfalak, kerítések
21.	02_34 egyéb építmény (szabadon bontható alrétegekre)
22.	02_4 Utak, vasutak
23.	02_41 aszfalt út
24.	02_42 makadám út
25.	02_43 föld út
26.	02_44 vasút
27.	02_45 egyéb út, vagy tartozéka (szabadon bontható alrétegekre)
28.	02_5 Vizek
29.	02_51 tó partvonala
30.	02_52 folyó partvonala
31.	02_53 kutak, vízmérő helyek
32.	02_54 vízelvezető árkok
33.	02_55 áradáskor víz alá kerülő terület határa
34.	02_56 vízmentesítéssel kapcsolatos bányászati létesítmények
35.	02_57 csapoló és vízszintellenőrző létesítmények
36.	02_58 egyéb vízügyi létesítmények (szabadon bontható alrétegekre)
37.	02_6 Eredeti (bányaművelés előtti) terepfelszín
38.	02_61 bemért pontok
39.	02_611 pontszám
40.	02_612 pont magasság 02_613 pontjellemező
41.	02_62 terepfelszín törésvonalak
42.	02_63 szintvonalak
43.	02_631 alapszintvonal

44.	02_632 főszintvonal
45.	02_633 segéd szintvonal
46.	02_64 kótált pont
47.	02_641 kótált pont megírása
48.	02_7 Bányászati műveléssel érintett terepfelszín
49.	02_71 bemért pontok
50.	02_711 pontszám
51.	02_712 pont magasság 02_713 pontjellemző
52.	02_73 rézsűvonalak
53.	02_731 bevágás rézsűvonalak
54.	02_732 humusz és meddő rézsűvonalak
55.	02_733 hasznos ásvány rézsűvonalak
56.	02_734 meddőhányó, védőtöltés rézsűvonalak
57.	02_735 készletek rézsűvonalai
58.	02_74 szintvonalak
59.	02_641 alapszintvonal
60.	02_642 főszintvonal
61.	02_643 segéd szintvonal
62.	02_75 kótált pont
63.	02_751 kótált pont megírása
64.	02_75 egyéb terepfelszín alkotó elemek (szabadon bontható alrétegekre)
65.	02_8 Mélyművelés speciális jelei
66.	02_81 főfeltáró vágatok
67.	02_82 fejtés előkészítő vágatok
68.	02_83 fejtések
69.	02_84 bányaműveléssel kapcsolatos műszaki létesítmények
70.	02_85 vetők
71.	02_86 légvezetési térkép jelei (szabadon bontható alrétegekre)
72.	02_87 villamos hálózati térkép jelei (szabadon bontható alrétegekre)
73.	02_9 Gépészeti berendezések (szabadon bontható alrétegekre)
74.	
75.	02_A Mélyfúrások, kutató fúrások, egyéb (szabadon bontható alrétegekre)
76.	02_B Metszetrajzok rétegei (szabadon bontható alrétegekre)
77.	02_C Műszaki üzemi terv, tervezett állapotot ábrázoló rétegei (szabadon bontható alrétegekre)
78.	03 Bányatelken elhelyezkedő idegen tulajdonú közművek
79.	04_01 elektromos 04_02 gáz
80.	04_03 víz
81.	04_04 szennyvíz
82.	04_05 csapadékvíz
83.	04_06 távközlés
84.	04_07 egyéb közmű (szükség szerint folytatható a 04_08 rétegtől kezdődően)
85.	04 Növényzet és határvonalai (szabadon bontható alrétegekre)
86.	05 Rajzkeret, örkereszt, hálózat, szelvény hálózat, koordináta megírás, fejléc rétegei (szabadon bontható alrétegekre)

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az agrárminiszter 3/2022. (I. 28.) AM rendelete a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet módosításáról

A mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés n) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet [a továbbiakban: 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet] 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk. tv.) alapján az Mkk. tv. 2. § 23. pontja szerinti mezőgazdasági termelő, továbbá a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény 6. § (1) bekezdése szerinti őstermelők családi gazdaságának képviselője (a továbbiakban: képviselő) (a továbbiakban együtt: mezőgazdasági termelő) önkéntesen, a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszerhez (a továbbiakban: krízisbiztosítási rendszer) történő csatlakozási kérelme (a továbbiakban: csatlakozási kérelem) benyújtásával a krízisbiztosítási rendszerben tagsági jogviszonyt szerez.”
- (2) A 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet 1. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:
„(10) Őstermelők családi gazdasága esetében
a) az őstermelők családi gazdaságának képviselője az őstermelők családi gazdaságának minden tagja vonatkozásában jogosult a csatlakozási kérelmet benyújtani, azzal, hogy a tagok minden mezőgazdasági tevékenységük eredményeként előállított mezőgazdasági termékkel részt vesznek a krízisbiztosítási rendszerben, vagy
b) ha az a) pontban foglaltak szerint a családi gazdaság képviselője nem nyújt be kérelmet a családi gazdaság tagja nevében, az őstermelők családi gazdaságának tagja önállóan jogosult a csatlakozási kérelmet benyújtani, azzal, hogy minden mezőgazdasági tevékenysége eredményeként előállított mezőgazdasági termékével részt vesz a krízisbiztosítási rendszerben, és a mezőgazdasági jövedelmének kimutatása a 6. § (7) bekezdés c) pontja szerint történik.”
- 2. §** (1) A 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet 2. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:
[A mezőgazdasági termelőnek a krízisbiztosítási rendszerhez történő csatlakozása évének február 1-jétől február 28-ig az elektronikus űrlapkitöltő felületen, az ott szereplő termékkör szerinti bontásban, – a (9) bekezdés szerint csatolt igazolásokra is figyelemmel – meg kell adnia]
„c) az őstermelők családi gazdaságának nyilvántartási számát, tagjainak családi és utónevét, születési családi és utónevét, ügyfél-azonosítóját és az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerben (FELIR) nyilvántartott azonosítóját.”
- (2) A 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet 2. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) A mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés a) pont ab), ac) alpontja és b) pont bb) alpontja, c) pontja, a (4) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés b) pontja szerinti adatszolgáltatás teljesítésével egyidejűleg csatolja
a) az egységes kérelemben be nem jelentett, természetberendezésben folytatott mezőgazdasági tevékenységgel érintett területek (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti adataira vonatkozó, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (a továbbiakban: NAK) – (10) bekezdés szerint kiállított – igazolását,
b) a (6) bekezdés b) pontja szerinti hatósági állatorvosi igazolást, illetve
c) az őstermelők családi gazdaságának alapításáról szóló szerződést.”

- 3. §** A 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet a következő 22. §-sal egészül ki:
„22. § E rendeletnek a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet módosításáról szóló 3/2022. (I. 28.) AM rendelettel megállapított 1. § (1) és (10) bekezdését, 2. § (1) bekezdés c) pontját, valamint 2. § (9) bekezdését 2022. február 1-jétől kell alkalmazni.”
- 4. §** A 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet 2. § (13) bekezdésében az „a krízisbiztosítási szerv – nyolcnapos határidő tűzésével – hiánypótlásra szólítja fel.” szövegrész helyébe az „a krízisbiztosítási szerv hiánypótlásra szólítja fel.” szöveg lép.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az emberi erőforrások minisztere 5/2022. (I. 28.) EMMI rendelete
a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és az egyes
egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek a vizsgálati gyógyszerekkel végzett klinikai vizsgálatokra
vonatkozó, jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2/2022. (I. 14.) EMMI rendelet módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (9) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 3. pontjában foglalt feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 79. § 3. pontjában foglalt feladatkörében eljáró agrárminiszterrel egyetértésben –, a 2. alcím tekintetében az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 32. § (5) bekezdés k) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 3. pontja szerinti feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet módosítása

- 1. §** (1) A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: R.) 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és az R. 8. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1) Az anyatej-helyettesítő tápszerek, a 2016/127/EU rendelet II. mellékletében felsoroltakon kívül más anyagokat is tartalmazó anyatej-kiegészítő tápszerek és a speciális gyógyászati célra szánt élelmiszerek hatékony hatósági ellenőrzése érdekében a termék első magyarországi forgalomba hozatalakor az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikk 3. pontja szerinti élelmiszeripari vállalkozó (a továbbiakban: élelmiszer-vállalkozó) legkésőbb a termék forgalomba hozatalával egyidejűleg köteles azt bejelenteni az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézetnél (a továbbiakban: OGYÉI) az (5) bekezdés szerinti adatok közzétételével és a termék címkéjének megküldésével.
(1a) Az (1) bekezdés szerint kell eljárni abban az esetben is, ha a már bejelentett és forgalmazott termék összetételében, az összetevők arányában, a csomagolás vagy a jelölés bármely elemében változás történik.”
- (2) Az R. 8. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és az R. 8. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdés alkalmazásában címke alatt a termék magyar nyelvű grafikája, vagy ha a termék nem rendelkezik magyar nyelvű grafikával, a termék idegen nyelvű grafikája és magyar nyelvű kiegészítő címkéje, pótcímkéje értendő.
(5) Az (1) és az (1a) bekezdés szerinti bejelentés tartalmazza
a) a terméket bejelentő élelmiszer-vállalkozó nevét, címét, kapcsolattartási adatait,
b) – ha a bejelentést az élelmiszer-vállalkozó képviselője nyújtja be – nevét, címét, kapcsolattartási adatait, a képviselői jog igazolására alkalmas dokumentumot,

- c) a termék megnevezését,
- d) a termék előállítójának nevét, címét, elérhetőségét, valamint az előállítás helyét,
- e) a termék besorolását,
- f) a termék egységnyi mennyiségére számított összetételét csökkenő mennyiségi sorrendben,
- g) a termék érzékszervi tulajdonságait,
- h) a termék csomagolásával, mennyiségi jellemzőivel kapcsolatos adatokat,
- i) a termék jelölését melléklet formájában."

2. § Az R.

- a) 8. § (2) bekezdésében az „a gyártótól vagy az importőrtől” szövegrész helyébe az „az élelmiszer-vállalkozótól” szöveg,
- b) 11. § (1) bekezdésében az „az 1. § (2) bekezdésében foglaltaknak” szövegrész helyébe az „1. § (1) bekezdésében szereplő különleges élelmiszerekre vonatkozó követelményeknek” szöveg lép.

3. § Hatályát veszti az R.

- a) 1. § (2) bekezdése,
- b) 13. §-a,
- c) 14. § (2) bekezdése,
- d) 4. számú melléklete.

2. Az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek a vizsgálati gyógyszerekkel végzett klinikai vizsgálatokra vonatkozó, jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2/2022. (I. 14.) EMMI rendelet módosítása

- 4. §** Az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek a vizsgálati gyógyszerekkel végzett klinikai vizsgálatokra vonatkozó, jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2/2022. (I. 14.) EMMI rendelet 4. mellékletének az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek gyártásának személyi és tárgyi feltételeiről szóló 44/2005. (X. 19.) EüM rendelet 3. mellékletét megállapító rendelkezése a „3. melléklet a 44/2005. (X. 19.) EMMI rendelethez” szövegrész helyett a „3. melléklet a 44/2005. (X. 19.) EüM rendelethez” szöveggel lép hatályba.

3. Záró rendelkezések

- 5. §** Ez a rendelet 2022. január 31-én lép hatályba.

- 6. §** Ez a rendelet a csecsemők és kisgyermekek számára készült, a speciális gyógyászati célra szánt, valamint a testtömeg-szabályozás céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerekről, továbbá a 92/52/EGK tanácsi irányelv, a 96/8/EK, az 1999/21/EK, a 2006/125/EK és a 2006/141/EK bizottsági irányelv, a 2009/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 41/2009/EK és a 953/2009/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 12-i 609/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1033/2022. (I. 28.) Korm. határozata a letenyei tanuszoda építéséről szóló 1811/2020. (XI. 17.) Korm. határozat módosításáról

1. A letenyei tanuszoda építéséről szóló 1811/2020. (XI. 17.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1811/2020. (XI. 17.) Korm. határozat] a következő 5. és 6. ponttal egészül ki:
[A Kormány a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program II. ütemének keretében megvalósuló tanterem, tornaterem és tanuszoda beruházások előkészítésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1281/2017. (VI. 2.) Korm. határozatban foglaltak végrehajtása érdekében]
„5. felhívja a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli minisztert, hogy a pénzügyminiszter bevonásával gondoskodik a letenyei tanuszoda építéséről szóló 1811/2020. (XI. 17.) Korm. határozat módosításáról szóló 1033/2022. (I. 28.) Korm. határozattal (a továbbiakban: Korm. határozat) módosított 2. pont szerinti összeg 2022. évi részének rendelkezésre állásáról a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 3. Gazdaság-újraindítási Alap – Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások cím, 2. Programszerű magasépítési beruházások alcím, 4. Tanuszoda fejlesztések megvalósítása jogcímcsoport javára;
Felelős: nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
pénzügyminiszter
Határidő: a felmerülés ütemében
  6. felhívja a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli minisztert, hogy a pénzügyminiszter bevonásával gondoskodik a Korm. határozattal módosított 2. pont szerinti összeg 2023. évi részének rendelkezésre állásáról a 2023. évi központi költségvetés kiemelt kormányzati magasépítési beruházásokat finanszírozó fejezetében.
Felelős: nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
pénzügyminiszter
Határidő: a 2023. évi központi költségvetés tervezése során”
2. Az 1811/2020. (XI. 17.) Korm. határozat
    - a) 2. pontjában az „1 454 382 120” szövegrész helyébe az „1 667 309 954” szöveg,
    - b) 3. pontjában a „2021. évi részének finanszírozása érdekében 718 545 697 forint rendelkezésre állásáról” szövegrész helyébe a „2021. évi részének rendelkezésre állásáról” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.